

అవసరమునకు
The Necessity of Caste.
 వాస్తవికతను గురించి
 ప్రతిపక్షమునకును

అంక 4-2

ఈ గ్రంథము

మన హిందూ దేశమునకు ప్రాచీనములై, ముఖ్యవశ్యకములైన వర్ణాశ్రమములను
 గూర్చి హిందువులలో ననేకులు దురభిప్రాయములై యుండుటం జూచి—
 హిందువులెల్లరకు నుపయోగించుటకై యనేక సద్గ్రంథముల ననుసరించి—

కాకినాడవాస్తవ్యులైన

గో॥ స॥ హరిశ్చంద్రరావుగారిచే

విరచింపబడినది.

మొదటికూర్పు 1000 పృథులు.

కాకినాడ.

సి. హెచ్. కైలాసరావు బ్రదర్సు వారి
 కమలా ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడి
 గ్రంథకర్తచే ప్రకటింపబడియె.

1911.

All Rights Reserved.

వెలూ 0-10-0

—:CONTENTS:—

—:విషయసూచిక:—

	పుట
గుణవర్ణవాదము (<i>The Theory of Caste by quality</i>)	1
వర్ణప్రయోజనము (<i>The Utility of Caste</i>)	9
స్వభావవాదము (<i>The Theory of Nature</i>)	12
వర్ణభేదము—నాగరికత (<i>Caste-System & Civilisation</i>)	16
నైష్కర్మ్యము—వర్ణభేదము (<i>Renunciation & Caste-System</i>)	24
వర్ణతత్త్వము (<i>The Philosophy of Caste</i>)	33
శరీరవర్ణముబట్టి వర్ణభేదమా ? (<i>Is Caste by Colour?</i>)	44
పురుషసూక్తము—వర్ణభేదము (<i>Purusha Sukta & Caste</i>)	53
శాస్త్రచర్చ (<i>Scriptural Scrutiny</i>)	70
భగవద్గీతలు—వర్ణవిభాగము (<i>The Gita & Caste Division</i>)	96
జానశ్రుతి-వేదవిద్యాధికారము (<i>Janasruti & Vedic-Eligibility</i>)	113
జాబాలుడు—గుణవాదము (<i>Jabala & Theory of Quality</i>)	120
ఏకకంఠ్యము (<i>The One Voice</i>)	128
జాతిసామరస్యము (<i>The Harmony of castes</i>)	133
సంఘసంస్కరణము (<i>Social Reform</i>)	146

ప్రచురించినది: ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము
ప్రచురించినది: ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము
ప్రచురించినది: ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

Is Caste System indispensable or not ?

వర్ణ భేదమగుత్యమాకాదా ?

శ్రీభరతఖండంబున వర్తమానకాలంబున బహుళవాదంబున కాస్పద ములైన విషయంబులలో జాతిభేదమనునది యొకటియై యున్నయది. జాతి భేదంబునెబ్బలైన నిర్మూలింపజేయ గంకణము గట్టుకొనిన యభినవ సంస్కర్తలు సనాతనమతావలంబుల ముఖంబులనుండి పొరబాటునైనను తమకనుకూలించు మాటలు వెలువడు నేమోయన్న యాసతో నలు దిక్కుల జాగరూకతతో జూచుచున్నారు.

పూర్వమొక గణపత్యుత్సవసమయంబున శ్రీబాలగంగాధర తిలకసుపండిత వర్యుడు జాతి పద్ధతినొక యుపన్యాసంబున ఖండించెనని కొందఱు భ్రమపడుచున్నారు. పునహానగరవాసుండైన యీపండితప్రకాండుని యాశయము జాతిభేదముండ నేకూడదని కాదనియు, జాతిభేదమున్న మాత్రమున నొకజాతివారిం కొకజాతివారినిద్వేషించుట శాస్త్రవిరుద్ధమని యాతనినిజమైన యభిప్రాయమనియు, నానమ్మకము. ఆట్లుకాదన్నను, తన్మాత్రముచే జాతిపద్ధతికేమియు గీడుమూడ నేరదు. తిలకునంటివారు వేయిమందికలసియైన ను వర్ణపద్ధతి హిందూమతసమ్మతముకాదని ధృవపరచుటకు శక్తులుకారని ముమ్మాటికి నమ్మవలయు.

సంఘమభివృద్ధినందుటకు గాని నిలుచుటకుగాని పలువురుపలువిధంబులైన వృత్తులవలం బింపకతప్పదని అందరునంగీకరించిన విషయమేకదా. ఐన నే వృత్తి నెవ్వరు బూనవలెనన్న యంశంబున వాదంబు మెండుగా నున్నది. ఏవృత్తియందభినివేశము కల్గితదనుగుణగుణగణంబు తనయందు గలదో యావృత్తి యందే మనుష్యుడు ప్రవేశింపవలెనా? లేక, తన తలిదండ్రు లే జాతియని లోకములో బ్రసిద్ధికలదో యాజాతికనుగుణమైన వృత్తిని స్వీకరింపవలెనా? “శ్రీయాస్కం ధర్మోవిగుణః” అనిభగవద్గీతచెప్పుచున్నది, అట్టి

స్వధర్మమున నేమి ? రసవతివంశుల జాతికనుకూలమైన ధర్మమనియా లేక
 లనగుణసంఘాతముచే నూచింపబడిన ధర్మమనియా భగవద్దీతల యభిప్రాయము ? అటుల నే పరధర్మమన నెయ్యది ? వర్ణవిషయమై భగవద్దీతలచ్చట
 చ్చట ముచ్చటించినప్పటికి స్పష్టముగా నర్థభేదప్రకల్పనానవకాశంబుగా
 ముచ్చటించక పోవుటచేబలువురు పలువిధంబులగు నభిప్రాయముల డియు
 చున్నారు. భాష్యములైనను సంశయము లడగునట్టి విషయమై బోధింపకుం
 డుట యెంతయు శొచనీయమని కొందఱురలంచినను తదర్థముస్పష్టముగా
 చెలియకుండుటకు జదువరులబుద్ధిజాడ్యమే కారణమనియు నందుకు గ్రంథ
 కారులలోపము లేదనియు దోచుచున్నది.

పోనిండు. స్వగుణకర్తంబులనుసరించియే వర్ణభేదమైనచో బ్రాహ్మణ
 ధర్మమునకు యోగ్యములైన గుణంబులులేనప్పటికి బ్రాహ్మణులని యేలసమస్త
 గ్రంథములలో గొందఱు పరిగణింపబడిరి ? అటుల నే త్సత్త్రియులకుండవలసి
 న ధర్మములు లేక పోయినను త్సత్త్రియులుగా గొందఱేల నర్ణింపబడిరి ?
 బ్రాహ్మజానముచేతనే బ్రాహ్మణత్వముసిద్ధించు నేని బ్రాహ్మజానధురీణుండగు
 జనకమహారాజేల బ్రాహ్మణ పదవాచ్యుడు కాకున్నవాడు ? బ్రాహ్మణధర్మం
 బు లెన్నియోలనయందు జూపట్లు విదురుండేల శూద్రుడుగ నెంచబడినా
 డు ? నూతుండేలశూద్రుండు ? ఇట్టి యుదాహరణంబుల దండోపలంఘములు
 గా హిందూమత గ్రంథములనుండి స్రవర్ణింపవచ్చును. పీనిసిబట్టి పుట్టుక
 తోడనే జాతియేర్పడుచున్నదనిన్యక్తమగుచున్నదిగదా.

లోకములో నైనప్పటికి బుట్టుక ననుసరించియే వర్ణవైచిత్ర్యము న్యవహరిం
 పబడుచున్నది. శూద్రునిబిడ్డ నేశూద్రుడనుచున్నాము, వర్ణముగుణాధారమైన
 చో శిశువుయొక్క వర్ణనిర్ణయ సమర్థంబులగు గుణంబులు మనకేమి గోచరం
 బులగుచున్నవి ? ఐనను శూద్రునిశిశువును శూద్ర జాతిలో జేర్చుట కే
 మి యాధారము చుండు ? ఐనప్పటికి నిట్టిన్యవహారము ప్రపంచము
 న బ్రసిద్ధంబేకదా.

మరియు, పర్ణనిర్ధారణకు గుణనైచిత్ర్యమే కారణమని వాదించు నా ర్యసామాజికులు మొదలైనవారలు కూడ మీది యేపర్ణమునియజిగినప్పుడు వారివారిగుణంబులేపర్ణంబులని సూచించుచున్నవో యాపర్ణములవారమని యుత్తరమియక తమతలిదండ్రుల పర్ణములనే తమకును చెప్పకొనుచున్నారు. ఇట్లెలజెప్పవలె? దీనికి పర్ణము పుట్టుకచే నేర్పడుచున్నదని యొప్పుకొనుటయైన కారణము కావలెను? లేదా తమతలిసిద్ధాంతముల విస్తృతియైనగావలెను.

ఇంకొకవిషయమువిచారించెము. ఉపనయనమేపర్ణమునకు శాస్త్రమువిధించుచున్నది? బ్రాహ్మణక్షత్రియ వైశ్యవర్ణములు కల్గిన త్రైవర్ణ్యమునకేకదా! ఎవరుత్రైవర్ణ్యము లోని వారో యెవరుశూద్రునిగర్హములోని వారో నిర్ణయించుటకుసాధనమేమి? వారివాగుణవిశేషముల బట్టి యందురా, యుపనయనమునకు యుక్తకాలమైన యెనిమిదనయేట వారివారిగుణంబులు పర్ణంబులను నిర్ధారణజేయుటకు దగినంత స్ఫుటముగానాపిర్భవించునా? వారికట్టినియస్సునందు బ్రాహ్మణకంబుగా చాపత్యంబు ప్రధానముగా గలమర్కటముయొక్క గుణంబులే చూపట్టుచున్నవి. గుణములబట్టియే పర్ణనిర్ణయము జేయవలసియున్నట్లైతే వారి మర్కటచేష్టలననురించి వారిని మర్కటపర్ణములోనివారని చెప్పట యుక్తముగాని బ్రాహ్మణాదిపర్ణములలోనివారని నుడువుట న్యాయ్యంబు కాదుగదా. మఱియు; ద్విజులకుపనయనము విధించుచున్నది కాని మర్కటపర్ణము వారి కెక్కడ నుపనయనము శాస్త్రము విధించుటలేదు. అట్టియెడ ఉపనయన సంస్కారమే యసంభవమై తద్విధివాక్యంబునిరర్థకంబుకావలసివచ్చును. కాని శాస్త్రానిర్థక్యంబు సంగీకరించుట సమంజసంబుకాదు. కాబట్టి గుణమునుబట్టి పర్ణమనువాదము రహస్య.

మఱియు, బాల్యమునందు ఏడవయేట మనుష్యులగుణంబులు స్ఫుటంబుగా గాకపోయినను బీజరూపంబుగావ్యక్తంబులగును గాన వానిని బట్టియే యొప్పునిగర్హ పుట్టయైయుండవచ్చునో నిశ్చయించుటకు కలుగజరచుటలేదు.

అది సరికాదు. ఏలనన నాగుణంబులైనను స్ఫుటంబుగా నావిర్భవించునవికావు. బీజంబులు స్ఫుటముగాగాన్పించును కాబట్టి వానిని చూచి యవియేయే వృక్ష జాతులకు గారణంబులలో యూహించుటకు శక్యంబగు. కాని గుణంబులు దృష్టికిగోచరంబులుకావు. మఱియు, బీజంబులు స్థిరాకారంబులు. కాని గుణంబులస్థిరాకారంబులు. బాల్యమునం దేగుణంబులు కలవో ముందునుఅట్టి గుణంబులేయుండునని చెప్పట యనుభవవిరుద్ధము. బాల్యావస్థయందలి గుణంబులకంటె భిన్నంబులైన గుణంబులు కలవాగల నెందర వినుచున్నాము ! కాబట్టి బాల్యగుణంబుల ననుసరించి వర్ణావచక్షణ జేయగలమనుట తప్పు.

బాల్యగుణంబుల ననుసరించియేకాదు. ఇతరావస్థలయందలి గుణంబుల ననుసరించియైన నది దుఘటమే. గుణకర్తృంబులు చంచలంబులు గనుక నవి జీవితకాలమంతయు నస్థిరస్వరూపంబులే. బాల్యమునందున్నంత చాంచల్యము లేనప్పటికి నితరావస్థలందు నవి చాంచల్యస్వభావయుతంబులే. అట్టి యస్థిరస్వరూపంబులగు గుణకర్తృంబుల నాధారముజేసికొని వర్ణావభాగము జేసినయెడల నట్టివిభాగంబు నట్టిదేయైయుండును. సత్వరజస్తమోగుణంబులు ప్రతినిమేషంబునను మారుచుండుటకలదు. సత్వగుణమున్నప్పుడు బ్రాహ్మణుడైతే రజోగుణమున్నప్పుడు క్షత్రియుడు తమోగుణమున్నప్పుడు శూద్రుడు. యీవిధముగా నొక్కమనుష్యుడే బ్రాహ్మక్షత్రియవైశ్య శూద్రజాతుల క్రింద పరుసగా మారుచుండవలసివచ్చును. మఱియు, రజోగుణప్రధానమైన క్షేత్రధర్మమావహించినది గదాయని రణరంగమునకేగినచో నప్పుడు హతాత్ముగా సత్వగుణమావహించినచో రణభూమినుండి విముఖుడు కావలసివచ్చును. ఎందుచేతనన సత్వగుణము బ్రాహ్మణత్వసూచకంబు; బ్రాహ్మణునకు యుద్ధమ, తమధర్మముకాదు. మఱియు, సత్వగుణముద్రేకించినప్పుడు తన్ను బ్రాహ్మణునిగా భావించుకొని యట్టిగుణమే ప్రధానముగాగలయొక స్త్రీని వివాహముజేసికొన నిశ్చయించుకొని యీకాబోయెడి దంపతులలో గుణము

లకస్తాత్తుగా భేదించినతోడనే యావివాహాను బంధముగూడ త్రైంపుకోవలసివచ్చును ; ఎందువల్లననగా సవర్ణములో వివాహానుబంధము ముఖ్యమని శాస్త్రము. కావున గుణవైచిత్ర్యము ననుసరించి వర్ణవిభాగము జేయజూచుట యెంతయు హాస్యాస్పదంబు.

ఇటులనే కర్తవ్యచిత్ర్యము ననుసరించియు హాస్యాస్పదంబే. ఏలన బ్రతిమనుష్యుండును యుక్తాయుక్తకర్తృంబుల బహుప్రకారముల బహుసమయములందు జేయుచుండును. ఒకమనుజుండీదినంబున దేవపూజాదికంబు జేసినమాత్రాన బ్రాహ్మణుండై రేపటిదినంబున బ్రహ్మహత్యాదికంబు జేసినతోడనే బ్రాహ్మణుండుకాడనుట యుక్తియుక్తము గాకపోవుటయకాక అనేకంబులైన యవర్ణంబుల దెచ్చిపెట్టును.

ఇంతియకాదు. గుణకర్తృపరీక్షణంబుద్వారా వర్ణానిర్ణయము జేయుటకెవరధికారులు ? ఋషులైనచో ఋషులనెవ్వరు ? వారెందరుండవలెను ? వారిసిద్ధాంతములు సత్యములెనోకావో ? ఎవనిహృదయంబు వాడెరుంగునుగనుక యెవనిమట్టుకువాడే తనగుణకర్తృంబుల విచారించి తానే వర్ణమునకహుణ్డో నిర్ధారణజేసికొనవలెనన్నయెడల, బ్రాహ్మణయుక్తగుణంబులు లేనప్పటికి బ్రాహ్మణుడననియు క్షత్రియయుక్తంబులైన పరాక్రమాదులు లేనప్పటికి క్షత్రియుడననియు నీవిధముగా గపటముగా నేదోయైహికలాభమునకై చెప్పకొనుచు దిరుగుట తటస్థమాను. ధారాశహృదయులైన సత్పురుషులెవ్వరో కొందరు తప్ప మతీయెవ్వరును తాము శూద్రులమని చెప్పకొననే చెప్పకొనరు. అంతేకాదు. అప్పుడందరును పాలకినెక్కువారేకాని దానినిమోయువారు మాత్రముండరు. పాలకి “ స్థిరోభవ వరదోభవ ” అన్నట్లున్నచోటనుంచి కడలదు. ఓహో ! ఈవిధముగా దేశమునందు వర్ణముల నిమిత్తమై స్వర్థలబెంచి యొకరితో నొకరుతగవులాడునట్లు చేయదలచుచున్నారు కాబోలు నీసంస్కర్తారమృన్ములు.

పుట్టుకతోడనే వర్ణముకూడ ఏర్పడుటచే బ్రజలన్యోన్యము ద్వేషింపు.

చు దేశంబును క్షీణశతకు చేచ్చుచున్నారని మీరు మొరల్చిడుచున్నారు. గుణ కర్తృంబుల ననుసరించి పరనిర్ణయంబు జేసినయెడల దేశమునకిట్టి దుర్దశ జెంచ దని ఏరియభిప్రాయము. కొంచెము బుద్ధిని వినయొగించి చూచెదరుగాక. ఎవ్వరు బ్రాహ్మణులు, ఎవ్వరు క్షత్రియులు, ఎవ్వరు వైశ్యులు, ఎవ్వరుశూద్రు లన్న విషయమైబహువివాదలు కల్గి దేశమంతయు గలహర్ణావంబున మునింగి పోవునని ఏరెరుంగరుకాబోలు. పూర్వకాలంబున విశ్వామిత్రుండు తాను క్ష త్రియుడయ్యుట బ్రాహ్మణు డనిపించుకొనుటకై వసిష్ఠునితో జేసిన ఘోర యుద్ధంబు పురాణములవల్ల చెలియచున్నది కదా రాజ్యలక్ష్మిని సమస్తవిష య భోగంబులను విరాగంబుచే బరిత్యజించి యాశ్వరధ్యున సాగరనిభుగ్నం డై యాశ్వరస్పస్తికి బ్రతిస్పస్తి జేయుసామర్థ్యంబు సంపాదించినవాడైనను విశ్వామిత్రుండు వర్ణవిషయమై యభిమానంబును పోగొట్టికొ బాలక లోకము లనెల్ల గంపము నొందించు సంగర వ్యాపారంబున బ్రవేశించెను. ఇకవిషయ సాఖ్యములందు మునిగితేలుచున్న పామర జన సముదాయంబు జాతివిషయ మై పట్టువల లేనిపార్శ్వయందురనియు కలహంబునకు దూరముగానుండురని యు నెట్లుపోంప శక్యంబగు ?

మఱియు నెంతో ప్రయాసపడి తుదకు బ్రహ్మముపితుల్యు డనిపించు కొనునప్పటికి బ్రహ్మాండమైనది, అట్టియెడ నీనటిన జనసభామణులు బ్రహ్మక్షత్రి య వైశ్యశూద్రులని సులభముగా ననిపించుకొనశక్తు లాదురు కాబోలు ! శక్తు లాదురని, వారిబ్రహ్మశ్రమ మజియేయితర వర్ణస్థియుగాని లేవలమాధాని కంబోకాని వాస్తవముకాదని చెప్పసాహసించుచున్నారు.

మఱియు, విశ్వామిత్రునికిగల తపస్సామర్థ్యము విషయ వైరుధ్యము గలవా రెన్వోరో వారితరవర్ణోద్భవులయ్యు బ్రాహ్మణులనిపించుకొని గ్రయు త్నించిన బ్రయత్నించుకొందురుగాక. అట్లుకాక కొంచెము భగవద్భక్తి గ క్లిశతోడనే బ్రాహ్మణుడననియు కొంచెము యుద్ధాభిలాష పొడమనతోడ నే క్షత్రియుడననియు ; కొంచెము వాణిజ్యవ్యాసంగముడిన తోడనే వై

శత్రువనియు ; కొంచెము దానత్వార్హతయు కనుపడినతోడనే శూద్రుడననియు భావించుకొనుట మాత్రము నైతికము.

ఇంతేకాదు జాతివిషయమై యహంకృతినిహించుటప్రతిమరల్య నూచకంబు. వివేకియొద్దను తానీజాతియని వివాదింపబోడు. మఱియు, నసిన సంస్కర్తలు సమస్తజాతులు సమాన. గౌరవంబులని యేకదానిరూపింపుచున్నాడు. అట్లేనచో మరలజాతిమీదికి వీరేలధ్వజ మెత్తుచున్నాఁడు. తెలియకున్నది. జాతులు యథార్థముగా సమాన గౌరవంబులు కానిచో, జాతిని స్థూల నంబుననే ప్రయత్నించుట హేతుయుక్తంబగు. అట్లుగాక, అవినమానగౌరవములనియేమనమంగీకరించినయెడల, మఱులవాని పనిమట్టము జేయబూనుకొనుటకేవలచువివేకము. కాబట్టియన్నిజాతులు ప్రపంచస్థితికి సమానముగానే యవసరమనియు కాబట్టియొక జాతిగౌరవ సహితమై యింకొకటి గౌరవహీనము గాక సమస్తజాతులు సమానమైన గౌరవమేకలననియు బ్రజలకు మనము బోధించుట న్యాయముకాని జాతులే యుండగూడదనుట సమంజసము కాదు.

మరియు నగ్గభేదము సనాతనధర్మచోదితమైనట్లొక విషయమును బట్టి కూడ చెలియనచ్చుచున్నది. బీజప్రాధాన్యముచే దండ్రీవర్ణముననుసరించి పుత్రునివర్ణము నిర్ధారించవలెనని శాస్త్రమునందచ్చటచ్చట ముచ్చటించబడినది. స్వగుణవిశేషంబుననుసరించియే వానివర్ణము నిర్ధారణీయమైనయెడల, నీవిధముగా దండ్రీవర్ణపక్షింపి పట్టుటకు గతంబుండనేరదు. అప్పుడు దండ్రీవర్ణము నెత్తుటకే యవకాశముండదు.

ఇక నొకవిషయమి విచారింపము. బ్రాహ్మణకుఁబోష్యుడొకడు సత్పుత్రుఁడైనయెడల వానిని సద్బ్రాహ్మణుడనియు బ్రాహ్మణోత్తముడనియు ; దుర్బ్రాహ్మణుడైనయెడల దుష్టబ్రాహ్మణుడనియు బ్రాహ్మణాధముడనియుమతగ్రంథములందును నాటకాదులందును పిల్చుటకలదు. కేవలసత్వగుణమే బ్రాహ్మణత్వమును నిర్ధింపదీయునేని బ్రాహ్మణుడనిన జాలదా ?

మరల“ సత్ ” అన్న విశేషణముకూడ ఎందులకు? కాబట్టి సద్బ్రాహ్మణుడనుట దోషోపేతంబు కావలసివచ్చునుగదా? అటుల నే, దౌష్ట్యమున్నప్పుడు బ్రాహ్మణత్వమున కవకాశము లేదన్నచో, దౌష్ట్యమున్నవానిని కేవలము దుష్టుడనిన జాలదా? దుష్టబ్రాహ్మణుడని మరల బ్రాహ్మణుడనుట కవకాశమెక్కడిది? ఐనప్పటికి బ్రాహ్మణాదులకు యుక్తంబులైన గుణంబులు లేని వారలనుకూడ బ్రాహ్మణాదులనుట మతగ్రంథములన్గన్పట్టుచున్నది, కాబట్టి తద్వాక్యముల సమర్థించుటకు బుట్టుకతోడనే వర్ణమేర్పడునని యంగీకరింపక తీరదు.

పురాణాదులందచ్చటచ్చట నొకజాతీయందు బుట్టుక గలవాడైనను మరి యొకజాతివాడుగా నెంచబడుట కలదందులేని అది గౌణపరముగాగాని వస్తుతఃకాదు. సింగమునకుండుగుణంబులు కల్గినమనుష్యుని సింహమనుట యెట్లో బ్రాహ్మణగుణంబులు కల్గినశూద్రులసంజాతుని బ్రాహ్మణుడనుటయు నట్లే. పురుషుని సింహమనిన యధార్థముగా సింహమెట్లుకానే? డో శూద్రునిగాని క్షత్రియునిగాని వైశ్యునిగాని బ్రాహ్మణుడనిన నిజముగా బ్రాహ్మణండుకాజాలడు,

అటులనే యొకవర్ణమువాడింకొక వర్ణమువాడు కాజాలడు. కాబట్టి నేని తెనాలిరామలింగని నల్లకుక్క తెల్లకుక్కగా మారియుండుము! ఒకవర్ణము శునకము మరియొకవర్ణముశునకముగా మారుట యెట్లునుభవవిరుద్ధమో యొకవర్ణముమనుష్యుడింకొకవర్ణము మనుష్యుడుగా మారుటయునట్లే! ఏలనన వర్ణవిశ్వరసృష్టముగానిమాన వసృష్టముగాదు. కాబట్టియే సత్వగుణప్రధానులైనప్పటికి విదురాదులుబ్రాహ్మణులుగాబరిగణింపబడియుండలేదు. విదురుండు సచ్చాదుడుగా నెంచబడినాడు. కాని బ్రాహ్మణుడుగామాత్రముపిలువబడలేదు. గుణవర్ణవాదమంగీకరించినచో నిట్టియాచారమున కవకాశముండనేరదు. కాబట్టి జన్మననుసరించియే వర్ణమని సిద్ధాంతము.

ఇంతయేల, బ్రాహ్మణాది వర్ణంబులకుశాస్త్రవిహితంబులైన శమముమొ

చల్లెనగుణంబు లేవరియందున్నవో వారాయాచర్యంబులని భావించుకొనిన నది యొకవిధంబుగా బాగుండును. తద్గుణహీనులు మాత్రమట్లనుకొనుట సరిపడదు. కించిద్గుణసాదృశ్యముచే నేకత్వము నిరూపించుటకూడ సమాచరణీయంబుకాదు. ఒకటి. రెండు బ్రాహ్మణగుణంబులున్నతోడనే యితరకుల సంజాతుండు బ్రాహ్మణుండు గాజాలడు. కాజాలు నేని, మనుష్యతుల్యంబులగు గుణంబులు కొన్నిగలవుగాన వానరంబు మనుష్యజాతిలో జేరవలసివచ్చును; అటులనే గుడ్లగూబ కోకిలకావలసివచ్చును ; అటులనే బ్రాహ్మమతము వేదాంతమతము కావలసివచ్చును; అటులనే ఆర్యమతము వైదికమతము కావలసివచ్చును. కాబట్టి గుణవణకాపాదమును వాదముకొరకంగీకరించినను గుణవిశేషముల బాగుగగుర్తించి వాని ననుసరించి వర్ణవిభాగము సరిగాజేయుట దుష్కరము. కొందరాధునికులు వేదకాలమున (Vedic period) వర్ణభేదముండి యుండలేదని నుడువుచున్నారు. కాని వేదభాగమైన పురుషసూక్తములోని “బ్రాహ్మణోఽయమఖిమాన్వీత్” అనుమంత్రమందును వేదములోనే యితరస్థలములందును వర్ణభేదము వక్కాణింపబడియుండుటవలన నీవాదము పడిపోవుచున్నది.

వేదకాలంబున జాతిభేదంబు లేదని వాదముకొరకంగీకరించినప్పటికి అది జాతిద్వేషాలకేమియు ననుకూలించదు. వేదకాలమున లేదుగనుక నిష్పడు నుండకూడదనుట శేవలము యుక్తిబాహ్యము. భూతకాలంబున లేనది వర్తమానకాలంబున నుండగూడదాయేమి? వేదకాలమున ధూమశకటాదులు లేవుగనుక నింకెప్పుడునవియుండకూడదనుటమంచిదా? వేదకాలమున లేనిదిప్పుడు నుండగూడదనిన, నప్పుడీ యసంగతసిద్ధాంత దూషితంబులగు నార్యసమాజ బ్రహ్మసమాజంబు లుండి యుండలేదు ; అట్టి యభినవమతంబులు మాత్రమిప్పుడేల సమాచరణీయంబులగు? కాబట్టి యేదియైనను పూర్వకాలంబున లేకపోయినప్పటికి బురుసార్థ సాధనంబైనచో నిశ్చంకముగా స్వీకరింప నగు నని తేలుచున్నది.

ఇప్పుడు, జాతి భేద మేవిధంబున బురుసార్థసాధనంబని శంక పుట్టజు చ్చును. కొందరు జాతి భేదముచేతనే మనదేశము నానాటికి క్షీణత్వమునందలి పరరాజులక నేకులకు లోబడవలసివచ్చినదని నడుపుచున్నారు. కాని పరిమాటసత్యమునకు కడుదూరము. స్వదేశపండితులేకాక పాశ్చాత్యపండితులు కూడ ననేకులీవర్ణ భేదముమూలముననే హిందూదేశముజేరునకైన నిలచినదనియు లేనియెడల దత్తజలెల్లరు నమెరికామొదలగు దేశంబులందలి యిండియనులు మొదలగువానిలెనే దేశమునకుసంభవించిన దండయాత్రలు మొదలగు నరిష్టపరంపరకు గేవలమునామమాత్రాన శేషాలేయై యుందురనియు సిద్ధాంతము జేయుచున్నారు. అనిష్టమైనదానితలపై సకలనర్థములకారణమును త్రోయజూచుట మనుష్యస్వభావమేకదా!

హిందూదేశచారిత్రంబు నిష్కళంకమైన చిత్తంబుతో జదివినవాడె వ్వండునుదానిప్రకృతపుహీనస్థితికి గారణంబు జాతియొక్కకట్టుబాటని చెప్పసాహసంపడు. ప్రజలను వైరంబులుస్వభావజనితంబులుకావునహిందువులొకరితో నొకరు కలహించుచుండినమాట సత్యము; కాన తద్వైరములన్నియు జాతిభేదప్రకల్పితంబు లనుటమాత్రము సాహసము. రాజ్యలోభత్వముమొదలగు కారణములచే గల్గిన వైరములసంఖ్యకంటెజాత్యభిమానమువలనసంభవించిన వైరముల సంఖ్యబహుస్వల్పతరమని హిందూదేశ చరిత్రప్రకటింపుచున్నది. ప్రతివైరమును జాత్యభిమాన జనితమనుట గొప్పలేష్ట. మతవిషయమై హూణదేశమునందెన్ని ఘోరయుద్ధములు జరిగెనో యెవ్వడెరుంగడు? హూణదేశముకంటెను జర్తవీమున్నగు దేశములకంటెను హిందూదేశమునందు జాతివిషయమైకాని మతవిషయమైకాని మిక్కిలితక్కువగా యుద్ధములు సాగినవన్నమాట ముఖ్యముగా జ్ఞాపకముంచుకొనవలసినది. అట్టిదేశములెవ్వియు దన్తులముచే బాదుకాలేదని యొప్పుకొనినయెడల నిక హిందూదేశము మాత్రము జాతిమతవైరములమూలమున హీనస్థితి పచ్చినదనిచెప్పట యొట్లన్యాయసమ్మతమగును? అంతయు కాదు. హిందూదేశముయొక్క యొకరా

జాథాని (Presidency.) యొక్క స్వల్ప భాగమాత్ర) పరిమితమైన యితి
గ్గాండు దేశమునందే మతాభిమానమువలన సనేకభూర యుద్ధంబులై రక్త
ము నదీరూపంబున బ్రవిహించియుండగా నికమహాభూఖండంబునదగుభరత
ఖండంబునందెంత భయంకరంబుగా రక్తస్రావమై యుండవలెనో మఱల జె
ప్పవలయునా ? కాని అట్లుకాలేదు ! హిందువులుసర్వ మతానుకూలురని స్థి
రీకరించుటకీయంశంబై చాలును. కాబట్టి మన దేశముయొక్క ఔణ్యము
నకు జాతిభేదపద్ధతి కారణమనుట మూఢజనప్రేలపితమై యు
న్నదికాని వేరుకాదు.

కొందరు మనుష్యాధములు జాతినే పురస్కరించుకొని దురభిమాన
ముచే నితరజాతులవారిని ద్వేషించి వారితో గలఁపించుచుందురన్నమ ట
మరచినవాడగాను. వారిదుష్ట వృత్తంబునకు రాక్షసస్వభావ జనితదుష్టవృత్తి
యే కారణంబుగాని జాతిభేదంబుగాదు. పరులద్వేషించుస్వభావము గలమా
నవరాక్షసుడు జాతిభేదమున్నను లేకపోయినను ద్వేషింపకమానడు. ద్వేషిం
చునుగాన జాతిభేద ముండఁగూడదనుట యసమంజసంబు. దుర్మార్గుడు పరుల
ధనాధిక్యము జూచి యోర్వలేడు. తన్మాత్రమునవారు ధనంబు బరిత్యజింపవ
లెననుట న్యాయ్యంబగునా ? అట్లులేయొకజాతి వాడింకొక జాతివానిని
చూచిద్వేషింపవచ్చును ; తన్మాత్రమున జాతినే విసర్జింపుమనుట యుక్తమా?
కానేరదు. పురుషులకుద్వేషోద్బోధకం బేదికాదు ? ప్రపంచమున ధనధా
న్యాదుల తారతమ్యమును అధికారాదుల తారతమ్యమును దుర్జనునిద్వేషాన
లంబునుద్దీపింప జేయుచునే యుండును. అట్టితారతమ్యమే శూన్యమైనచో
బ్రపంచవ్యాపారమే సాగకుండును.

ఈజాతిభేదము ప్రహసనమున కేమిలాభము జేయుచున్నదని ప్రశ్నిం
చినయెడల, తద్విహితంబులైన కర్తవ్యంబులజేయుటవలన మనుజునిమనంబు
నిర్మలంబై శమదమాదులు సమరూపులు. నానివలన జ్ఞానసంపాదనంబునకును
తన్మూలమున మోక్షసుఖప్రాప్తికిని యోగ్యుండగును. ఇది పారమార్థికంబైన

ప్రయోజనంబు లొకికంబైన ప్రయోజనంబుకూడగలదు ఎట్లన, నేపణకాంబు న కేధ ర్థంబులు విహితంబులొ యాధ ర్థంబులొచరించుచుండుటవలన నన్ని వృత్తులకై పరువిడనక్కరలేకుండ ఎవరివృత్తులు వారికేర్పడి చిత్తంబునకు శాంతిగల్గి ప్రపంచమునందు జీవనోపాధికై బహుప్రయాసం బక్కరలేకుండ స్వర్థులు పోటీలుపోయి సుఖజీవనము సంప్రాప్తమగును.

వణకావ్యవస్థ లేదేని ధ ర్థస్వస్థ లేకపోవును. అనగా, నేయేధ ర్థంబు లేయేవణకాములనారాచరింపవలెనో తెలియకుండును. వణకాముండినగ దాత ద్యుక్తధ ర్థంబు లొచరింపగల్గుట ! ఒకవణకామువాడింకొకవణకామువాని ధ ర్థంబులొచరించుట వణకాసంకరమందు సంభవించును. అట్లు పరధర్మాచరణంబువలన పైనచెప్పబడిన లొకికపారమాధికాకఫలంబుల బోగొట్టుకొనిన వాడేకాక ప్రత్యవాయంబుగూడ బొంది నరకాదులనుభవించునని “పరధర్మోభయావహాః” మొదలగు గీతావాక్యములు స్ఫోషింపుచున్నవి. అర్జునుండు కూడ “సంకరోనరకామైచకులఘ్నా నాంకులస్యచ” అనుశ్లోకమునందును అటుపిమ్మటిరెండుశ్లోకములందును వర్ణసంకరము నరకాదుల దెచ్చిపెట్టునని వక్కాణించియున్నాడు. కాబట్టి స్వధ ర్థము నాచరింపక పోవుటయు బరధ ర్థము నాచరించుటయు గూడ దుఃఖావహంబులని స్పష్టము. ఇట్టిస్వపరభేద జ్ఞానంబునకు వర్ణ భేదమాధారమని కూడ స్పష్టము.

స్వధ ర్థమనగా స్వస్వభావమున కనుగుణమైన ధ ర్థమని భగవద్గీతల యంచలె 18 వ యధ్యాయములోని 59, 60 శ్లోకముల వల్లనభిప్రేతంబని చెప్పుదురేని, అట్టిస్వస్వభావము స్వవర్ణముననుసరించియే యున్ననని ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచున్నాను. ఏధ ర్థమాచరణీయము? స్వధ ర్థము. స్వధ ర్థమననేమి? తనస్వభావములేక ప్రకృతిచే నూచింపబడినధ ర్థము. అట్టిస్వస్వభావముదేనిచే నూచింపబడినది లేకదేనికనుగుణమైనది? స్వవర్ణముచే నూచింపబడినది ; స్వవర్ణమునకనుగుణమైంది. స్వవర్ణమన నెయ్యది?తన జనకుని వర్ణమేదో అదే. కాబట్టి స్వభావనియతమైన ధ ర్థమన

స్వకుల నియంత్రమైన ధర్మమని యర్థము.

వంశములో పూర్వులచే నేధర్మమాచరింపబడినదో యాధర్మమే యాధునికులుకూడ నాచరింపవలెననుటకు బ్రమాణమేమని ప్రశ్నించినయెడల, నితిహాసపురాణాదులలో బలుతావుల రాజయుషిచరిత్రములందు “నీపూర్వులీవిధముగా నడచెడివారు; నీవును వారిమార్గమున నే నడువవగినది. వారీధర్మములనాచరించెడువారు. నీవునట్టి ధర్మములనే యాచరింపవలెను” ఈవిధముగా ఋష్యాదు లితరులకు బోధించునట్లు చూపట్టుచున్నది. ఒకజాతిలోని పూర్వులూచరించిన ధర్మములను మనముకూడ నాచరించుట యుక్తమనిగ్రంథముల యభిప్రాయము కాదందురేని, పైనుదాహరింపబడిన బోధనలవంటి బోధనలుండుటకు గతంబుండనేరదు. హిందూమతమునకు బర్యాయపదమైన సనాతనధర్మముయొక్క పుణ్యస్మృత్యర్థమే ప్రాచీనమార్గాను నరణీయతనుదృఢీకరించుచున్నది. మరియు, స్వవర్ణసూచితమైన ధర్మముగాక; స్వస్వభావసూచితమైన ధర్మమే అనుసరణీయమని యభిప్రాయమన్నచో “నీస్వభావము నిన్నేకర్త జేయుమనిప్రేరేపించిన నాకర్తనేచేయుము.” అని చెప్పటకుమారుగా “నీవర్ణమునకే కర్తయుచితమో యాకర్తంబే చేయుము. నీవర్ణములో బ్రముఖులైన ప్రాచీనులేధర్మంబుల నాచరించెడివారో ఆధర్మంబులనే నీవుకూడ ఆచరింపుము” అని చెప్పట కంతమాత్రము అవకాశముండదు.

అంతియకాదు. నీస్వభావము ప్రకారము నడచుకొమ్మనుట కేవలమనవసరము. అట్లు విధించుట నిరర్థకంబు. ఎవనిస్వభావము ననుసరించి వానికి బ్రీవర్తించుట నైసర్గికంబు. కాబట్టిస్వభావమైనదానినే శాస్త్రము మరలవిధించుచున్నదనుట కడు నవివేకము. ప్రకృతి ప్రేరేపించిన మార్గమవలంబించుట ప్రాణులకు స్వభావమే యైనప్పటికి తత్కర్మము మంచిదికాదను బుద్ధిచే విసర్జించు నేమోయన్నభయముచే నట్లు విధించుట యుపపన్నమందురేని, అదిసరికాదు. ఏలన నొకనికి దొంగిలించుట స్వభావమైనప్పుడు తత్స్వభావమున కవిరోధముగ నడువవగినదికాబట్టి దొంగిలించుచు శాస్త్రము విధిం

చునట్లుగును. జారత్వము స్వభావచోదితముగనుక జారత్వము యోగ్యమే యనియు పొణిపీడనంబు స్వభావచోదితంబుగనుక బొణి పీడనంబు కర్తవ్యమేయనియు శాస్త్రము సమ్మతించినట్లుగును. ఇంతకంటె నీచమైన బోధనే శాస్త్రంబును చేసియుండదు. హిందూమతము నిజముగా నిట్టి తుచ్ఛమతమేయైనచో దానిని ఖండించి నిర్మూలము జేయుట కెవ్వని బుద్ధియుద్యమింపదు?

ఇకనొక విషయము విచారితము. స్వభావమేప్రమాణమైనయెడల, ముఖలవేదములేల, స్మృతులేల, పురాణములేల? వీనితో నేమిప్రయోజనము? తన్మోరవమెక్కడ? తత్ప్రతనప్రయోసంబెందుకు? “సత్యంవదధర్మంపర” మొదలగువిధు లేవయోజనంబుకలవి? నాస్వభావమునన్న సత్యము బలుకుమని ప్రేరేపించినప్పుడు స్వభావముప్రకారమే! ప్రవర్తించుట విధియైనయెడల ముఖసత్యము బలుకుమను విధివాక్యమున కేమియవకాశంబుకలదు? ఆవిధివాక్యములు తత్ప్రకార మాచరించువారలకే యుద్దేశింపబడినవందురేని, తత్ప్రకారమాచరించని స్వభావముకలవారల నుద్దేశించి పల్కినవాక్యములు మాత్రమేల లేకపోవలె? స్వభావముగానే సత్యముపల్కి ధర్మముచరించెడువానికి మరలనట్లు విధించుటవల్ల నేమిఫలము? ఎవని యిష్టముప్రకారము వానిని బ్రవర్తింపుమనిన నికవిధి నిషేధముల యేర్పాటునకవకాశముండదు; విధినిషేధములున్నప్పుడు స్వచ్ఛందప్రవృత్తికవకాశముండదు.

మఱియు భగవద్గీతల యందలి 16 వ యధ్యాయములోని 23, 24 శ్లోకములు కార్యకార్యవ్యవస్థితి యందుశాస్త్రముప్రమాణముకాని యుచ్ఛప్రమాణముకాదనియు శాస్త్రవిధిని తిరస్కరించు స్వేచ్ఛగా సంచరించువా డైహికపారమార్థికసుఖభ్రష్టు డగుననియు విస్పష్టముగ వక్కాణింపుచున్నవి.

అశ్లోకము: లేవియన, శ్లో॥ యశాస్త్రాని ధిముత్సృజ్యవతితే కామకారతః | నసన్ధిమవాప్నోతి నసుఖంనపరాంగతిం॥23॥ శ్లో॥ తిస్తాచ్ఛాస్త్రం ప్రమాణంతే కార్యకార్యవ్యవస్థితౌ | జ్ఞాత్వాశాస్త్రవిధానోక్తం కర్తవ్యమ్

మహర్షి ని॥24॥

‘స్వభావనియతం కర్తవ్యమన్నాప్నోతికిర్భిషం’ అనుగీతావాక్యము చొప్పున స్వభావముచే బోధింపబడిన హింసాదికర్తృంబు లాచరింపబడినను ప్రత్యహాయప్రచంబులు కావందులేని అది యనుపపన్నంబు. పీలన, దానితరువాత నున్న శ్లోకమునందలి ‘సదోషమపినత్యజేత్’ అనువాక్యమునం దభిప్రేతంబైన దోషము సామాన్యమైన హింసవంటి దోషముగాక, ఐర్ణవహితమైన కర్తవ్యంబుకొనిన దోషము. దోషము రెండవవిధములు. అధర్మముగా నొకనిహింసజేయుటవంటిది యొకవిధమైన దోషము. ధర్మముద్ధమందు శత్రువులకు హింసజేయుటవంటిది యింకొకవిధమైనదోషము. ఈ రెండవవిధమైనదోషము నాల్గువిధములకు విహితంబులైన కర్తృంబులందును కలదు. ఎట్లన, బ్రాహ్మణులకు యజ్ఞాదికర్తృంబులందు హింసాదూషమైన దోషము; వైశ్యులకును శూద్రులకును కృష్యాదికర్తృంబు లందునుదోషము కలదు. ఐనప్పటికి నట్టిదోషము వారి కంటనేరదు. విషములో బుట్టినపురుగు నావిషమెట్లు బాధింపనేరదో ఆవిధంబుననే వణకమునఁ బుట్టినవానికి తద్విహితములైన కర్తవ్యయొక్క దోష మంటనేరదు. ఈపైదృష్టాంతము శంకరాచార్యులవలన గీతాభాష్యమునం దీయబడినది. కాఁబట్టి భగవద్గీతాదుల నాధానము జేసికొని వణకము జన్మతోడనే కన్గినది కాదనియు గుణవిశేషములచే నేర్పడుచున్నదనియు జెప్పవలెదు.

కొందరు, గుణవిశేషములనుబట్టివణకభేద మనినీడ్ధాంతముజేయుటకు ప్రజానూచికోపనిషత్తును ప్రమాణముగా నిచ్చుచున్నారు. అది సరికాదు. ఎందువల్లననఁగా తద్వాక్యములు కేవలము బ్రహ్మజ్ఞానులకాఁగలవనియు బ్రహ్మజ్ఞానసంపన్నుల సర్వోత్కృష్టతనిరూపించుటకు నుద్దేశింపబడినవేకాని ఐర్ణము జన్మతో నారంభమగునను అంశంబును విరోధించుటకుగాదు. ఈవిషయము బ్రాహ్మణేతరుల స్థూరణ జేయక మొదటినుండి తుదవరకును బ్రాహ్మణప్రశంస నే చేయుచుండుటచేతను తురకుబ్రాహ్మణులన నిట్టివార

ని సిద్ధాంతీకరించుటచేతను సుదృక్తమగుచున్నది. అట్లుకాదని వాదముకొర కంగీకరించినను, తత్సిద్ధాంతము సర్వశ్రుతి స్మృతిపురాణేతిహాసవిరుద్ధముగా న దుర్బలమై నిరసనీయమైనది. అసేక ప్రజల ప్రమాణము లుండఁగా, తద్విరోధార్థభోధకం బగువజ్రసూచికోపనిషత్తోక్తి టిమే ప్రమాణముగ నెట్లంగీకరింప నగును? ఇంతేకాదు. వజ్రసూచికోపనిషత్తు కలకత్తానగరం బున నొకవంగదేశీయపండితునిచే సూతనముగా వ్రాయఁబడెనని ఇండియను రివ్యూ (Indian Review) యొక్క యొకసంచికయందు వ్రాయఁబడె ను. ఈమాట నిజమైనయెడల నది ప్రాచీనోపనిషత్ప్రణామలో జీరణేరదు ; కాన తత్ప్రామాణ్యం బుల్తమపక్షములోనిది కాఁజాలదు.

కొందరు పండితస్తుల్యులు, సృష్ట్యావరంభమున వణకఁజేదము లేదు, కాఁబట్టి యిపుడు కూడ జాతిభేద ముండకూడదని నుడుపు చున్నారు. పూర్వకాలమున గొంత కాలము జాతిభేదము లే దనియంగీకరించినను పిమ్మట నదివచ్చుటకుఁ గారణమేమనీ వీరి నడుగుచున్నాను. నానాటికి హిం దూమతము తీగదశకు వచ్చి తత్సంప్రదాయము ప్రజలు మరచినవా రౌట చేతను దురహంకారాదులు వారికిఁ బ్రబలుట చేతను చాతుర్వర్ణ్యము జనించిన దందులేని అట్లుభావించుట కేమియాధారము కలదు? ఏమియు నా ధారము లేనిమాటసత్యము ; కాఁబట్టి మనప్రతిపక్షు లూహించిన హేతు వంగీకార్యముకాదు. మరి నిజమైన హేతువిశేషం బేదియని ప్రశ్నించిన యెడల, ప్రజల కనుభవము క్రమక్రమముగా నలిశయించి ప్రపంచస్థితికి జాతిభేద మగత్యమని దృఢముగా దోచుటచేతనని ప్రత్యుత్తరంబు నిచ్చు చున్నాను. లేదా, ప్రప్రథమంబునఁ బ్రజలు సత్వగుణప్రధానైయమండి బ్రహ్మధ్యాననిమగ్నై ప్రపంచవిస్తృతి కలవారై యుండుటచేత వర్ణవిభా గ మవసరముగాఁ గాన్పింపక, క్రమక్రమముగా రజోగుణ తమోగుణ ప్రధానైయన పురుషులు బయలుదేరుట చేత నప్పుడు వణకఁబడతగు అవసరము గాఁ దోచిఅట్లు చేసిరనియు నూహింప నగు. కాఁబట్టి సృష్టియొక్క యా

శంభమున గొంత కాలము వణకవ్యవస్థలే దన్నను తదంతరమది సనాతన
ధర్మసంప్రదాయవిస్తృతి వలన వచ్చియుండక వణకవిభాగము లాభకర
మని దృఢముగా ననుభవము మీద చెలియుటవలన మాత్రమే వచ్చి
యుండెనని సిద్ధమగుచున్నది.

కొందరు నవనాగరికులు వణకపద్ధతి పూర్వకాలంబునకుఁ దగియున్న
ను స్థితిగతులు మిక్కిలి మారినందువలన వతఁమానకాలంబునకు సరిపడదని
పలుకుచున్నారు. కాని అట్లుకాదు ఏలన, గొన్నిస్థితిగతులు మాత్రమే మారిన
విగాని సమస్తస్థితిగతులు మారలేదు. ఏస్థితిగతులు పూర్వకాలమునందుండ
గా వర్ణాశ్రమాచారపద్ధతు లగత్యంబులు నత్యాజ్యంబులై యుండెడివో ఆస్థి
తిగతు లిప్పటికిని కలవు ; కాన వర్ణాశ్రమాచారపద్ధతు లిప్పటికి నగత్యంబు
లు నత్యాజ్యంబులే. వర్ణబుతువు వచ్చినది కాఁబట్టిభోజనము చేయగూడదని
గాని ఆకాశమెత్తుగానున్నది కాఁబట్టి స్నానముఁ జేయగూడ దనిగాని చె
ప్పట యెంతరసవంతముగా నుండునో ఆంగ్లేయుల పరిపాలనకాఁబట్టివణక
భేదముండగూడదనిగాని విద్యుత్ శక్త్యాదులజ్ఞానము కలుగుచున్నది కాఁబ
ట్టివణకమక్కరలేదనిగాని నుడువుట అంతరసవంతముగా నుండును. కొ
బ్బరిచెట్టెందుకెక్కితివి. చూడగడ్డికొరకు ? వర్ణాశ్రమపద్ధతుల నెందుకుఁదృ
ఢీకరించితివి ? ఆంగ్లేయులప్రభుత్వముగనుక ! ఇట్టితర్కముసరిపడదు, కాఁబ
ట్టి వర్ణాశ్రమపద్ధతులుండుటకు వీలుజిక్కనివ్వని ప్రతిబంధకము తెవ్వియు
దేశమునందు లేవని సిద్ధము.

కొందరు నవనాగరికులు లోకములో నితరదేశములలో నెక్కడను
కాన్పింపక హిందూదేశమునందుమాత్రమే వర్ణాశ్రమపద్ధతులు చూపట్టుచు
న్నవి గనుక నవి భగవన్నిర్ణితములుగాక కేవల మనుష్యనిర్ణితము లనియు
అందువలన వానిని పరిత్యజింప వలెననియు వాదించుచున్నారు. కాని వీరి వా
దము నిలువదు. ఇతరదేశములందెక్కడలేనేలేవని చెప్పుట మొదటితప్పు. ఎం
దువల్లనన, బళ్ళిమఱిండదేశములలోని జనులయందుకూడ పూర్వకాలము వర్ణ

భేద ముండియున్నట్లు పాశ్చాత్యపండితులు సప్రమాణముగ వెల్లడించుచున్నారు. పారశీకులం దిప్పటికి వర్ణాశ్రమచిహ్నములు కొన్నికొన్ని కాన్పించుచున్నవి. ఇతరదేశములందెచ్చటలేవుగనుక హిందూదేశమందు నుండగూడదనుట రెండవతప్పు. అట్లనుట యాంగ్లేయదేశమునందుసింగములు లేవుగనుక నాఫ్రికాదేశమందు నుండగూడదనుట ట్లుండును. భూభాగముయొక్క బహుప్రదేశములందు ఆరోరాబోరియాలిస్ (Aurora Borealis) అనువిచిత్రజ్యోతిదృశ్యముగాదు గనుక లాప్లాండు మొదలైన ప్రదేశములందును ఉండకూడదు కాబోలు! కాబట్టి యితరదేశములం దెక్కడను జాతిభేదము లేకున్నను హిందూదేశమందుండుటన్యాయసమ్మతమే. మరియు, సమస్తదేశములందును లేక హిందూదేశమునందు మాత్రమే యున్నది కాబట్టి భగవన్నిర్మితము కాదనుట మూడవతప్పు. ఏలన, పెదృష్టాంతములలోని సింగమును, ఆరోరా బోరియాలిసును భగవన్నిర్మితములు గాకపోవలసివచ్చును కాని యవిభగవన్నిర్మితములే. చాతుర్వర్ణ్యమును భగవన్నిర్మితమే ఇందుకు ప్రమాణములు 'బ్రాహ్మణోస్యముఖమాసీత్' ఇత్యాది శ్రుతులు 'చాతుర్వర్ణ్యం మయాసృష్టం' ఇత్యాదిస్మృతులును కలవు. మరియు భగవన్నిర్మితముకాదు. గనుక త్యాజ్య మనుట నాల్గవతప్పు. ఏలన నప్పడుగృహము మొదలైనవి ఈశ్వరసృష్టిలోనివిగాక మనుష్యసృష్టిలోనివిగనుక వాని నన్నిటినిత్యజింపవలసివచ్చును. ఈశ్వరసృష్టమైనమాత్రాన స్వీకరణీయమైనచో సర్వవృత్తికాదు లీశ్వరసృష్టిలోనివి. కాబట్టి స్వీకరణీయంబులే కావచ్చును! లాభకరమకాదా యనుసంశయము బాగుగ మనకుపయోగించును ; కాన యీశ్వరసృష్టమా మానవసృష్టమా యనివిచారించుట అంతగా నుపయోగించదు. కాబట్టి భగవన్నిర్మితము కాదని యంగీకరించినప్పటికి వర్ణభేదము మనచేఁ బాటింపఁబడుటకు యోగ్యమే. మరియు, మనుష్యనిర్మితమైనది గనుక విసర్జనీయమనుట పైహేతువులచేతనే యొడవతప్పు.

కొందరు నవనాగరికులు జాతిభేదము నాగరికత బాగుగాలేనికాలము

న బొడసూపు ననియు నాగరికత మెండుగా గల్గిన యిక్కాలమున నది హాస్యాస్పదముకాన విడువదగిన దనియు నుడువుచున్నారు. కాని వీరి హాస మే హాస్యాస్పద మగుచున్నది. వీరినాగరికతయే హాస్యాస్పదంబు.. నాగరికతయ న వీరియభిప్రాయమేమో? పరులవేషభాష లవలంబించి ధూమశకటంబుల లోఁ బ్రయాణంబునల్పినమాత్రమునను మధుమాంసాదుల దుష్పూరోదరంబు లఁ బూరించిన మాత్రమునను సజ్జనధిక్కారంబుఁ గావించుచు మేమేసర్వజ్ఞుల మని విజ్ఞప్తిగచు యధేచ్ఛముగా విహరించుచుండిన మాత్రమునను నాగరికత వీరి కబ్బినది కాఁబోలు! ఆధునికులమైనమనము ప్రకృతిశాస్త్రమునం దెంత (కాదు, ఈప్రకృతిశాస్త్రపాండిత్యమైనను మనకులేదు పాశ్చాత్యులకుగాని!) పరిశ్రమజేసినవారమైనను అధ్యాత్మశాస్త్రమునందు మనపూర్వులు తీసికొనిన పరిశ్రమలో సహస్రాంశమైన దీసికొనుచుండ లే దనుట నిర్వివాదాంశము మన ప్రకృతిశాస్త్రనైపుణ్యముమన పూర్వులపారమార్థికశాస్త్రనైపుణ్యమున కెంతమాత్రము సమానము గాదని నిశ్చంకముగా నొక్కిచెప్పగలను. పారమార్థిక విషయంబులు లౌకికదృష్టితోఁ జూచిన నెట్లుహాస్యాస్పదంబు లో లౌకికవిషయంబులు పారమార్థికదృష్టితోఁ జూచిన నట్లే హాస్యాస్పదంబులు కాని, పారమార్థికదృష్టియే సత్యనిర్ధారణమందు ప్రమాణము. వ్యాధిలేని దృష్టియే ప్రమాణము.. కాని తిమిరరోగయుక్తమైన చూపుకాదు. ఆస్తిక్యవిహీనులైన నవనాగరికులు ప్రాచీనుల మతసంబంధనలఁ జూచి యపహసించుదురు. కాని, ప్రాచీనులకు వీరిచేష్టలే సర్వపుట్టించునన్నమాట యెరుంగరు.

మరియు ప్రాచీనుల యుపదేశంబు లన్నియునాగరికతాశూన్యములైనచో తండిమాట కొమరుండు మన్నింప నక్కరలేదు. ఏలన తండికన్నకొమరుండు తరువాతఁ బుట్టినవాఁడు గాఁబట్టి యెక్కువనాగరికత గల కాలమునం దుద్భవించినవాఁడు. అటులనే భగవంతుఁ డున్నాఁడ మనమ్మకము పూర్వకాలమునం దుండెడిది కాబట్టి నాగరికతగల చిక్క-

లంబున నది సమతముకానేరదు అటులే నీతిశాస్త్రము (Ethics) పోలినపుడు ప్రజాసమితియు కాబట్టి అది ప్రకృతజనసమాదరణీయముకాజాలదు కాబట్టి జాతిభేదము పూర్వకమున బయలుదేరిన దన్నవ్యాజ్యమున ననాగరికతాసూచకం బనితృణీకరించుట యుక్తియుక్తముకాదు. నీతిశాస్త్రము మొదలైనవి శాశ్వతస్వభావము కలవిగనుక నిప్పటికిని ఉపాదేయము లన్నయెడల వర్ణవ్యవస్థయు నట్లే సర్వదా యుపాదేయంబని సమాధానము.

కొందరు, జాతిభేదము లుండుటవలన నన్నివర్ణముల వారు సమావేశమై ఏకీభవించుటకు వీలులేకపోవుటచేత రాజ్యాకృత్యంబులం దసమర్థులై స్వరాజ్యమును (Self-Government) పోగొట్టుకొందురని వాదించుచున్నారు. కాని పరివాదము నిరాధాగము ఏలన నేకీభావమున కేకజాతిత్వముండితీరవలె నన్నవిషయ మనుభవవిరుద్ధమని దేశచారిత్రాలు స్ఫుటికరింపుచున్నవి. ఏకజాతిత్వమున్నప్పు డేకీభావము సులభసాధ్యమన్నమాట సత్యము. కాని, ఏకజాతిత్వములేనప్పు డేకీభావ మసంభవ మనుటమాత్రమనుభవవిరుద్ధము. నిజముగా నసంభవమే యైనయెడల, జర్తనీ మున్నగు దేశములందలి భిన్నజాతులజనులనోయ్య మేకీభవించి యేకమటుంబము (Nation) వారై స్వరాజ్య మనుభవించుట కెట్లు వీలుండును? ఐనను జర్తనీ, ఇటలీ, అమెరికా మొదలగు దేశములందలి జనులు పలుతెగలు కలవారైనప్పటికి స్వరాజ్య సంపత్తిగోల్పోయిన వారు కారని చూచుచునేయున్నారముకదా. ఇక జాతిభేదము హిందూదేశమునందు మాత్రము స్వరాజ్య సంపాత్తికి ప్రబల ప్రతిబంధక మెట్లు కాలగలదు?

ఇంతేకాదు, ఏకపంక్తిని భోజనాదులు సల్పినంతమాత్రమునఁ గాని యొకరితోవొకరు వివాహసంబంధములఁ గల్పించుకొన్నంతమాత్రమునఁ గాని యొకమత్యము కుదిరి జనులు వైరముల విడిచి యుందురని చెప్పుటకు శక్యముకాదు. అవిధముగా నైకమత్యము తప్పక కుదిరిన పక్షమున వర్ణభేదమునూ మాన్పించుట క్షేమకర మగును. అట్లు కానప్పుడు వర్ణభేదము తీసివేయుట

లాభములేనిపని. ఏకపక్షీనిభుజించుట వివాహసంబంధములఁ గలుపుకొనుట తప్పక యైకమత్యమునే కల్పింపసమర్థములైనచో నొకయింటిలోనే పుట్టి పెరిగిన సహోదరుల కన్యోన్యము గర్భశత్రుత్వ ముండుటకుగతంబేమి? అటులనే, బంధువర్గంబునందెల్ల ననివార్యంబులైన వైరంబులు కల్గి యొకరితో నొకరు పోరాడుటకు కారణంబేమి చెప్పుదము? “Familiarity breeds contempt” అను న్యాయముచొప్పున నన్నివర్ణముల నొకటిగాఁ జేర్చుట వలన నైకమత్యమునకు మారుగా వారిలోవారికి ద్వేషము లతిశయించు నేమో !

వర్ణ భేదంబు మాన్పించుటవలన దేశమునం దైకమత్యము తప్పక సిద్ధించునని వాదముకొర కంగీకరించినను వర్ణ భేదము లేకపోవుటవలన నైకమత్యముమూలముగా స్వరాజ్య సిద్ధియను నశ్వరమైన లాభముకంటె హిందూమతమున కాధారభూతమైన వర్ణపద్ధతి నశించుటవలన దేశమునకు సంభవించెడు స్వరాజ్య సిద్ధిలభింపక పోవుట యనునప్త మధికతరము కాబట్టి జాతిభేదంబుజంపివేయుట శ్రేయస్కరంబుకాదు.

కొందరు పండితమ్మన్యులు, హిందూమతమందలి వేదాంతభాగము మాత్రమచ్చుముగా హిందూమత మనియు వర్ణాశ్రమములతోకూడిన తదితరమైన భాగ మంతయు నిజమైన నిర్తల మైనహిందూమతము కాదనియునూత్ను కల్పిత మనియు కాబట్టి వర్ణాశ్రమాచారపద్ధతులు పరిత్యజింప వలెననియుఁ జెప్పుచున్నారు. వేదాంతేతరమైన భాగము హిందూమతములోనిది కాదనుట మొదటి కల్ల. నిర్తలమైనది కాదనుట రెండవది. నూత్నుకల్పిత మనుటమూడవది. పరిత్యజింప వచ్చుననుట నాల్గవబొంకు. పరిత్యజింప వలెననుట యైదవదోషము.

హిందూమతము కర్మకాండ జ్ఞానకాండ యనుకాండద్వయసమన్వితమైనదని లోకమునందెల్ల తెల్లమేకదా.

మరియు నీకర్మకాండయందు వర్ణాశ్రమంబు లంతర్భూతంబులైనవన్న విషయంబు విజ్ఞాతంబేకదా. కర్మకాండస్వీకరణీయమగునా కాదా? స్వీక

రణీయమేని తద్గర్భితవణాశ్రమంబు లెట్లు స్వీకరణీయంబులు కావు? కర్తృ కాండస్వీకార్యము కాదందురేని, జ్ఞానకాండమాత్రమేవ్యధంబున స్వీకరింప నగును? జ్ఞానకాండ యుపాదేయమందురేని కర్తృకాండమాత్రమేలగాకపోవ రె? కర్తృకాండకంటె జ్ఞానకాండపిమ్మటవచ్చినదికాబట్టిజ్ఞానకాండయొక్క ప్రామాణ్యమే బలవత్తరమయినదని వాదించురేనిజ్ఞానముకన్న కర్తృప్రధమం బున వచ్చియుండుటచేత గర్తృకాండ జ్ఞానకాండకు సాధనప్రాయమని మా త్రము చెప్పటకేమియాత్మేపంబు? కర్తృకాండ, జ్ఞానకాండయందు ఖండింప బడి పూర్వపక్షము చేయబడియున్నందున గర్తృకాండ ప్రామాణ్యముకాదందు రేని వర్ణాశ్రమంబులు ఖండింపబడియుండలేదు గనుకను జ్ఞానోత్పత్తికి బరిక రంబులుగా బరిగ్రహింపబడియున్నవి గనుకను వానిని పరిత్యజింపవలెననుట ప్రమాదము. ఇందుకు ప్రామాణ్యములనేకములు కలవు.

కొందరు జాతిభేదపద్ధతి సాంఘికపద్ధతి (Social Institution) కాని మతసంబంధమయిన పద్ధతికాదనియు నందుచేత జాతిపద్ధతినిమనయి స్థానసారము మార్చుటకుగాని మాన్పించుటకుగాని మతమధికారులమనియు వాదించుచున్నారు, కాని వీరిట్లు వాదించుటకు మతజ్ఞానశూన్యతయే కారణము. మతమన వీరియభిప్రాయమేమో? ఏకేశ్వరుగూర్చియు నంతరాత్మ గూర్చియు చక్కగా ప్రసంగించుటమాత్రమే మతముగాబోలు! వణాశ్రమపద్ధతులు మతసంబంధమయినవి కావని చెప్పటకేప్రమాణములు కలవో వానినుదాహరింతురుగాక. ఈపద్ధతులు నాస్తికమతసంబంధమయినవి కాని మాటనిజము. అటులనే నాస్తికమతసమానములయిన కొన్ని యభినవమతము లలో సంబంధముకలవి కానిమాటసత్యము. కాని హిందూమతసంప్రదాయ ములోనివి కావనుటమాత్రము హిందూమతమెరుంగకుండుటయే.

మరియు గుణములేక, వృత్తులవలన వణాశ్రమము వాదముకూడ సంప్రదాయవిరుద్ధము. ఏలన వీరివాదము ప్రకారముపాశ్చాత్యులు రాస్యతంత్రములందు బహు షేర్పరులుగాన త్కత్రియులని తేలుచున్నదికదా. కాబట్టి

క్షత్రియవంశమున కెల్ల తేజోమణియనదగుచిత్తూరు (ఉదయపురపు) మహారాజు తనకొమరిలను పాశ్చాత్యులకిచ్చి వినాహముచేసి వారికూతురు దాను వివాహము జేసికొనవలెను ! ఎందుచేత ? రాజపుత్రులు పాశ్చాత్యులును క్షత్రియులేకాబట్టి. మొగలాయిలుకూడ క్షత్రియులేకదా. అయినప్పటికి నుదయపురపు మహారాజు తనపుత్రిక మొగలాయిచక్రివతికిచ్చి అతని పుత్రికను తాను స్వీకరించలేదు. ఇదెందుచేతనో మన ప్రతిపక్షులు సమాధానము జెప్పెదరుగాక. ఇట్టిపని తన క్షత్రియత్వమునకు గళంకము దెచ్చిపెట్టుననియేకదా. బయపురము జాడ్పూరము మొదలగు దేశముల రాజులు మొగలాయిచక్రివతితో బాంధవ్యముఁ గల్పించుకొనుటచేతనేకదా వారినందరిని ఉదయపురపురాజు కడుహీనులుగాను క్షత్రియాధములుగాను చూచి మొన్నటివరకును బహిష్కరించెను? పిమ్మటవారు చేసినపని తప్పని యంగీరించి యుదయపురపురాజును క్షమింపుమని వేడుకొనలేదా? తత్పూర్వమైనను, తమచేష్టలచే క్షత్రియవంశమంతయు గళంకితమైనందుకు సిగ్గుపడలేదా? వృత్తిచేత వర్ణమన్న పక్షమున పైవ్యవహార మేమియు సంభవము కానేరదుగనుక జన్మచేతనే వర్ణమని సిద్ధాంతము.

ఇకనొకవిషయము విచారితము. రాజపుత్రులు (రాజపుత్రులు = Rajaputs) క్షత్రియులేనా? క్షత్రియులే. ఇట్టివారికితండ్రియైనరాజుక్షత్రియుడేనా? క్షత్రియుడే. పుత్రులు క్షత్రియులైనప్పడు తండ్రికూడ క్షత్రియుఁడని యెట్లుగ్రహింపనగు? తండ్రికిని పుత్రులకుఁగల పరస్పరసంబంధము బట్టి యవ్విధంబున నూహింప శక్యమన్నప్పడు, వారివర్ణములు సమానములే యని యంగీరించుట యగుచున్నది. కాబట్టి కేవలము గుణముచేతనే వర్ణమనుట సరికాదని తేలుచున్నది. మరియు, తండ్రివర్ణమే పుత్రులకు వతింపదన్నయెడల, (రాజుక్షత్రియుఁడైనను) రాజపుత్రులు క్షత్రియులు కాకపోవలసివచ్చును; క్షత్రియులు కారుగనుక తండ్రియొక్క రాజ్యాదుల కర్హులు కాకపోవలసివచ్చును; అప్పుడు రాజు లందరు వనములకేగవలసివచ్చును.

ను. కాబట్టి ఇట్టివాదము జనకాదులచే సంచితంబైన ధనాదికమకొరకై పుత్రాదులకుఁగలసహజాధికారమునకు (Right of Inheritance) భంగకరమై యుండుటయేకాక లోకమున కమితసంతోభంబు పుట్టించి మహావిపత్తి సంఘటింపఁజేయును.

ప్రశ్న—తులనీదాసు, కపీరు, తుకారాము, వానకు, మీరాభాయి మున్నగు మహాత్ములు మహాత్మురాండ్రును జాతిభేదమును పాటింపక నన్నిజాతులతోను కలసిమెలసి మెలఁగెడువారు. వీరందరు గొప్ప భక్తకోటిలోని వారు. వారి మార్గమును మన మంగీకరించుట మంచిది. కాబట్టి వారివలె జాతిభేదముఁ దృణీకరించి యేకజాతివారముగా సంచరించుట కలక్ష్యము.

ఉత్తరము.—ఏకజాతివారమా యన్నట్లైకమత్యము కలిగి ప్రవర్తించుట మంచిదే; కాని యేకజాతివార మగుటకాదు. వారివలెసమదృష్టికల్గి జాతిద్వేషములు లేకుండ సంచరించుట శ్రేయస్కరంబెకాని జాతిభేదముల నశింపఁజేయుటకాదు. మహాత్ము లెవ్వరో కల్లుత్రావెడివారుగదాయని మనముకూడ సురాపానముఁ జేయుదు మేనిమహాత్ముఁ డొక్కఁడు నీసమును కరిగించి పానముచేసెనని మనముకూడ అట్లుఁ జేయబోయి మూతిని కాల్చుకొనినవారమగుదుము! మహాత్ము లట్టికృత్యములఁ జేసినను తత్ఫలంబు భరించుకొనగల్గిరి. మనమట్లుచేసి తీవ్రఫలమును సహింపఁ గలమా? సహింపఁగలవారెవ్వరో వారు మహాత్ములవలె విధినిషేధముల సరకుగొనక ప్రవర్తించిన బ్రవర్తించెదరుగాక! పామరజనంబు లవ్యధంబున బ్రవర్తించిన పక్షమున నిషిద్ధకర్తాచరణజనితం బగుదుఃఖఫలం బనుభవింపక తప్పదు.

ప్ర—మహాత్ములకు మాత్ర మట్టిఫలం బేలముట్టదు?

ఉ—కర్తృఫలంబును ఖండింప సాధనం బగుభక్తిజ్ఞానవైరాగ్యసామగ్గి వారియందుండుటచేఁ గర్తృఫలంబు తమ కంటకుండ నాపుకొన సమర్థులు. సామాన్యజనులం దట్టిసాధనసామగ్గి కలదా?

ప్ర—మహాత్ములమార్గ మవలంబనీయ మనికదా శాస్త్రము. కాబట్టి

జాతిభేదముల విసర్జింపవలయు.

ఉ—కాదు. ఏమన నాశాస్త్రమే, అనగా తైత్తిరీయోపనిషత్తు మహాత్ముల మంచి కర్మలనే మన మనలంబింపవలయుననియు నిషిద్ధకర్మల ఖరీత్యజింపవలయుననియు విస్పష్టముగ వక్కాణింపుచున్నది. మరియు, పూర్వ కాలపు ఋషులు కొందరు మాంసభక్షణము, సురాపానము మొదలైన కృత్యములఁ జేయుచుండెడివారన్నచోవారు నానాటికి, తత్కర్మలు ఘోరములనియు నసంఖ్యప్రదంబులనియు పాపభూయిష్టములనియు ననుభవంబు మీద గ్రహించి వానినన్నిటినినిషేధించిరి. కాబట్టి అట్టినిషిద్ధంబులగు తడాచారంబులనే స్వీకరింతుమేని, అమూల్యమైన వారియనుభవ ధనము నవివేకముగా యూడిదలలోఁ బోసినవారమగుదుము.

ప్ర—మీరాభాయి మొదలైనవారు కీతకనలలో జాతిభేదమంతయు గత్యముకాదని నుడివీరి. కాబట్టి విసర్జింపవచ్చు.

ఉ—కాదు. ఏలన నట్టిపాక్యములు కేవలము భక్తియొక్క మహిమ నభివణికంచుట కుపయోగింపఁ బడినవేకాని జాతిభేదమును నిరసించుటకుఁ గాదు. ఇందుకొక దృష్టాంతము నిచ్చుచున్నాను. మీరాభాయి యొకచోట అహింసయే ప్రధానమైనయెడల వృతాదు లేనియుహింసఁజేయువుగనుక వాని నన్నిటికిని మహాత్ములనవలసి వచ్చును. కాబట్టి యహింస ప్రధానముగాదు. భక్తియే సర్వోత్కృష్టమైనది” అని, చెప్పినది. మీరాభాయి యభిప్రాయము అహింస వదలివేయమనియా? కాదు. మరియేమి? కొంద రహింసనే ప్రధానముగా భావించి భక్తిని తృణీకరించుటకలదు. కాబట్టి ఆస్లుచేయక భక్తిసేప్రధానముగాఁ గైకొనవలయునని మీరాభాయి యభిప్రాయము. ఇట్టి యభిప్రాయమే యితరభక్తులు కలవారని గ్రహింపవలెను. మరియు, భక్తిరసాతిరేకముచే నహింసాదిమహాధర్మములు వారికిఁ దృణప్రాయములు గాఁ గాన్పించుట సహజము. కానవా రట్లుచెప్పుట సంభవంబు కాన జాతిభేదమత్యాజ్యము.

కొంపలు, ఆత్మస్వరూప మందరియందు నొక్కటియే కనుక వర్ణ భేదము జేయుటచే నాత్మభేదము జేసినట్లగును. కాబట్టి! వర్ణభేద మంగీకరింపరాదని నుడువుచున్నారు. కానివీరివాదముదుర్బలమైనది. ఆత్మతత్వ మొక్కటియేయను పరిజ్ఞాన మేవేదాంతశాస్త్రప్రమాణముచే లభ్యమగుచున్నదో, అట్టి ప్రమాణముచేతనే చిత్తశుద్ధికిసాధనముగా వర్ణవ్యవస్థవిధింపబడుచున్నది. భగవద్గీతలో, “స్వకర్తణ తమభ్యర్చ్యసిద్ధింవిందతిమానషః” (తనకు విహితములైన కర్మలననుష్ఠించుటమూలముగా నీశ్వరుని సేవించుచు మానవుడు చిత్తశుద్ధి బడయుచున్నాడు) అనిచెప్పబడుచున్నది. అపరోక్షానుభూతియమ గ్రంథములో శ్రీశంకరాచార్యులు “స్వవర్ణాశ్రమధర్మేణతపసాహరితో వణాత్ । సాధనంప్రభవేత్పుంసాంవైరాగ్యాదిచతుష్టయః॥” (పురుషులకు, తమవర్ణాశ్రమములకు యుక్తములైన ధర్మముల నాచరించుటచేతను, తపం బాచరించుటచేతను, మరియు నీశ్వరప్రీతికరంబులగు సర్వభూతదయాదులుకలిగియుండుటచేతను, జ్ఞానసంపాదనంబునకు సాధనంబగు వైరాగ్యాది గుణచతుష్టయ ముపభవించుచున్నది) అని వక్కాణింపుచున్నారు.

మఱియు శ్రీకృష్ణులర్జునునితోత్రధర్మంబగు ధర్మయుద్ధంబుమానవలదని యానతిచ్చియున్నారు. వర్ణవ్యవస్థచే నాత్మయొక్క యేకత్వమునకు భంగము తటస్థించునని కృష్ణుడు నిజముగా తలచెనేని, వర్ణవిభాగము నంగీకరించి తదనుగుణధర్మాచరణంబు విధించియుండుటకేమియు నవకాశముండకపోవునుగదా. కాని, కృష్ణుడు చాతుర్వర్ణ్యమును సప్రతిచుటయే కాక తద్విహిత కర్మాచరణంబు జ్ఞానోపకరణంబని కూడ బోధించియున్నాడు.

అంతేకాదు ఆత్మజ్ఞానమునకు బ్రమాణగ్రంథములైన యుపనిషత్తులు వేదాంతసూత్రములు మొదలగునవికూడ వర్ణపద్ధతి నెక్కడనిషేధింపక పోవుటయే కాక చిత్తశుద్ధినిసాధించునని కూడ నిరూపించుచున్నవి. కాబట్టి వర్ణవిభాగమద్వైతసిద్ధాంతవిరోధము కాదనుట స్పష్టము.

మనప్రతిపక్షులు వేదాంతము సన్యాసప్రధానమైనదనియునది వర్ణ

శ్రీమాచారములు! సన్యసింపుమని విధించుచున్నదనియు వాదించుచు రేమో. వీరి వాదముపడిబోవును. ఏలన, వేదాంతము సర్వకర్త సన్యాసమును విధించుచున్నది; కాని! కేవలము వర్ణాశ్రమవిహితకర్తల సన్యసింపుటమాత్రమే కాదు. “త్యజధర్మమధర్మంచ” (ధర్మమును, అధర్మమునుకూడబరిత్యజింపుము) అనుశ్రుతివాక్యముచొప్పునను, “సర్వధర్మాన్పరిత్యజ్య” (సమస్తధర్మములను విసర్జించి) అను గీతావాక్యము చొప్పునను సర్వధర్మపరిత్యాగము శాస్త్రము చేనభిప్రేతంబు. కాని వర్ణాశ్రమ ధర్మ పరిత్యాగముమాత్రమే కాదు. వర్ణాశ్రమములతో సంబంధములేని ధర్మములుకూడ (అనగా, సర్వసాధారణ ధర్మములు) కొన్ని కలవు. అట్టిధర్మములు కూడ విసర్జనీయములని శాస్త్రము యొక్క యాశయము. ఇట్లు, సమస్తధర్మముల బరిత్యజింపసమర్థుడు మాత్రమే వర్ణాశ్రమధర్మ పరిత్యాగమునకు యోగ్యుడు. అట్లుకాక, తనకిష్టమువచ్చినధర్మములను మాత్రమే విసర్జించి తదితరములైన ధర్మములమూలముననే తామ కృతకృత్యుడు కాగలననితలచి వాని నాసక్తితో నాచరించువాడు, వర్ణాశ్రమపద్ధతులనుల్లంఘించుట కధికారికానేరడు.

ఎట్టివాడు సర్వకర్త సన్యాసముగలవాడన, నైష్కర్మ్యసిద్ధికలవాడు, అనగా జ్ఞానపరిపాకావస్థయందున్నవాడు. కర్మలు లేకపోవుటయే నైష్కర్మ్యము కాబట్టి వర్ణాశ్రమకర్మలు చేయకపోవుట చేతనే నైష్కర్మ్యము సిద్ధించుననియు నందుచేత సర్వజనులు వర్ణాశ్రమపద్ధతుల ధిక్కరించుట కధికారులేయనియు వాదించినయెడల; నదియుక్తముకాదు. ఏలన గేవలకర్తాభావమునైష్కర్మ్యమనిపించు కొనబడదు. ఈయర్థమే భగవద్గీత “నకర్మణామనారంభా నైష్కర్మ్యంపురుషోశ్చ తేనహిసన్యసనా దేవసిద్ధింసమధిగచ్ఛతి” (కర్మములు చేయకుండిన మాత్రమునబురుషుడు నైష్కర్మ్యముబొందజాలడు. ఏలన, గేవలము సన్యసింపుటచేతనే సిద్ధిని పొందజాలడు) అనుశ్లోకమునందు ప్రతిపాదించుచున్నది. కాబట్టి జ్ఞానములేకయే మ.

గ్నాశ్రమధర్మపరిత్యాగము సర్వపురుషార్థ భ్రష్టతకు గారణమగుట సిద్ధము.

సర్వకర్త సన్యాసముండిన పిమ్మట నే జ్ఞానము పరిపక్వమగును. కాబట్టి మొదటనే సమస్తజనులు సర్వకర్తల బరిత్యజింపవలయునని యాక్షేపించిన యెడల, నది సత్యము కాదు ఏలన, నైష్కర్మ్య సిద్ధ్యనంతరము (సర్వకర్త సన్యాసానంతరము) జ్ఞానపరిపాకమనుట సరిగాదు. ఏలన, నైష్కర్మ్యసిద్ధి యుజ్ఞానపరిపక్వతయు సమకాలికములు. సూర్యుడు పయించిన సమయముననే యంధకారంబు నాశనమగురీతి జ్ఞానము పరిపక్వమైనతోడనే కర్త సముదాయమునశించి నైష్కర్మ్యము సిద్ధించును. కాబట్టియే ‘నకర్తాణిత్యజేద్యోగీ కర్తభిస్త్యజ్యతేహ్యసౌ’ (యోగికర్తలనుత్యజింపడు ఏలన కర్తలచేతనేయా తడువిడువబడుచున్నాడు) అనిశాస్త్రముచెప్పుచున్నది. కాబట్టి జ్ఞానపరిపాకముకలవాడు తానేస్వయముగా కర్తపరిత్యాగము చేయ బ్రయత్నింప నక్కరలేదు. కర్తలేవానిని పరిత్యజించిపోవును. వసంతకాలమువచ్చినతోడనే జీర్ణపగములు పృక్షయులనుండి పడిపోవువిధమున జ్ఞానపరిపాక కాలమున జ్ఞానినుండి కర్త సముదాయమువిడిపోవును, నైష్కర్మ్యము సిద్ధించును. కాబట్టి కేవలకర్త సన్యాసము నైష్కర్మ్యసిద్ధికి గారణము కాదని సిద్ధాంతము.

కేవల సర్వకర్త సన్యాసమే నైష్కర్మ్యసిద్ధికి అనగా జ్ఞానసిద్ధికి గారణ మన్నచో నట్లుచెప్పట “నకర్తణామనారంభాత్” ఇత్యాదిక్లృత్కార్థములకు విరోధించును. సన్యాసము జ్ఞానహేతువు కానిచో, జ్ఞాన పరిపాకావస్థయందు స్వయముగానే సిద్ధించునన్నచో ‘త్యజధర్మమధర్మంచ’ (ధర్మాధర్మముల బరిత్యజింపుము) “ప్రప్రజేత్” (సన్యసింపవలెను) “సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య” (సమస్తధర్మములను సన్యసించి) ఇత్యాదిశ్రుతిస్తోత్రవిధులు నిరర్థకములు కావలసివచ్చునేయని శంకించినయెడల, సమాధానము జెప్పుచున్నాను. సన్యాసము రెండువిధములు. అశ్రమచతుష్టయములోనొకటియై కాషాయాంబరదండధారణాదిలాంఛనములతో గూడినది యొకవిధమైనది. వర్ణాశ్రమములతోనే సంబంధమునులేక, జ్ఞానావస్థయందు మనోనిరోధాదిలక్షణ

లక్షితంబగు సన్యాసమురెండవ విధమైనది. దానికి ప్రాథమిక సన్యాసము అనగా నాశ్రమసన్యాసము, అనగా, బాహ్యసన్యాసము సాధనమై మెట్టున లెసున్నది. కాబట్టిసన్యసింపుమను విధియభిప్రాయము, ఆశ్రమసన్యాసము ద్వారాపారమార్థిక సన్యాసమునకేగవలయునని. అనగా సన్యాసమున కధికారులు, ముందుబ్రహ్మచర్యాద్యాశ్రమములకు విహితంబులగు ధర్మంబులు బరిత్యజించి నాల్గవయాశ్రమంబైన యత్యాశ్రమంబు బ్రవేశించి తద్విహిత ధర్మంబులూచరించుచుజ్ఞానపరిపక్వ సమయమున నాయాశ్రమధర్మములు కూడవిసర్జించి కేవలమాత్మైక్యలోలురై సంచరింపవలయునని సన్యాసవిధివాక్యముల యభిప్రాయము.

మఱియు, కర్తానుస్థానముచేతనే మోక్షములభించునని భ్రమపడునవి వేకుల నేకులుందురు కాన కేవలకర్తానుస్థానముచేతనే మోక్షము సంభవించదనియు కర్తసహాయతలేకయే జ్ఞానముచేతనే యది పొందనగుననియు బోధించుటకై శాస్త్రము సన్యాసమును విధించుచున్నదని కూడయూహింపనగు.

ఆశ్రమసన్యాస మందరు ఎరింగివదియే. ఇకపారమార్థిక సన్యాసమెట్టిదో “సర్వః కర్మాణి మనసా సంన్యస్యాస్తేసుఖంవశీ । నవద్వారేపురేదేహీనైన కుర్వన్న కారయః” ||అ. 5 శ్లో 13

(కామ్యప్రతిషిద్ధకర్మలను వివేకబుద్ధితో బరిత్యజించి యేమియు జేయకుండ చేయించకుండ నవరంధ్రములు కలదేహమనుపురమందు జితేంద్రియుడై, త్యజింపబడిన వాఙ్మనఃకాయ చేష్టలుకలవాడుగనుకనే నిరాయాసుడై వసింపుచున్నాడు) అను గీతాశ్లోకముచే సూచింపబడుచున్నది. ఇట్టి యుత్కృష్టసన్యాసము దేహమే యాత్మయను భావముకల పామరజనులకందరకు సాధ్యమగునదికాదని భగవద్గీతయొక్క 3వ అధ్యాయమందలి “నహి కశ్చిత్ క్షణమపి జాతు తిష్ఠత్యకర్తృకృత్ । కార్యతేహ్యపశః కర్తృసర్వః ప్రకృతిజైర్గుణైః” (అట్లాని యెవ్వడును క్షణకాలమైనను ఒక సమయమందైనను ఏదయైన నొకకర్తజ్జీయకుండ నుండజాలడు. ఎందుచేరననగా ప్రకృతి

సంభవంబులగు సత్వరజస్తమోగుణములచే బ్రతియజ్ఞానియు నవశుడై కర్త జేయింపబడుచున్నాడు) అను 5వ శ్లోకము తెలియజేయచున్నది,

ఇట్టి యజ్ఞానులు వర్ణాశ్రమధర్మముల బరిత్యజింపవచ్చునా ? కూడదు. మఱి యేమిచేయవలయును ? సంసారసుఖములందు విరక్తికన్గినవారు అనగా, నాశ్రమ సన్యాసాధి కారులారాశ్రమసన్యాసము స్వీకరింపవలెను. ఇట్టివారింక నభ్యాసావస్థయందే యున్నవారుకాబట్టి నాలుగాశ్రమముల ధర్మములగూడ విసర్జింపకూడదు. మఱి యేమిచేయవలయునన, నాల్గవయాశ్రమమైన సన్యాసాశ్రమమునకు విహితములైన ధర్మముల నాచరింపుచుండవలెను. అట్లేంతవరకు చేయుచుండవలెనన జ్ఞానవైరాగ్యాదులు పరిపక్వములగువరకు. అప్పుడు సర్వాశ్రమముల దాటినవారగుదురు.

మఱియు నాశ్రమములతో నొకనికి నెంతవరకు పనియున్నదో అంతవరకును వర్ణముతోకూడ నాతనికి పనియున్నది. ఆశ్రమాతిక్రమణకాలము సంపాదింపమైనప్పుడు మాత్రమే వర్ణాతిక్రమణ కాలమునువచ్చును. వర్ణపద్ధతి యక్కరలేదని వాదించువారిని, ఆశ్రమపద్ధతి అగత్యమా ? కాద్యాయని యడుగుచున్నాడను. ఆశ్రమపద్ధతి శాస్త్రప్రోక్తము గనుక నగత్యమన్నయెడల, వర్ణపద్ధతికూడ శాస్త్రప్రోక్తము కాబట్టి యగత్యమేయైయున్నది.

వర్ణపద్ధతి భేదబుద్ధివలన అనగా నజ్ఞానమూలముగా వచ్చుచున్నది గనుక విసర్జనీయమన్నయెడల ఆశ్రమపద్ధతికూడ నాత్మతత్వజ్ఞాన శూన్యతచేత సంభవించుచున్నది, కాబట్టి విసర్జనీయమే ! వర్ణపద్ధతియు నాశ్రమపద్ధతియుగూడ విసర్జనీయములన్నయెడల నదియేయవస్థయందని ప్రశ్నింపుచున్నాను. అజ్ఞానావస్థయందుకావని సప్రమాణముగ వెల్లడించియేయున్నానుకదా ! కాబట్టి జ్ఞానావస్థయందున్న జనులు మాత్రమే వర్ణాశ్రమపద్ధతుల నుల్లంఘించి వర్తించుటకధికారులని రూఢియగుచున్నది.

మఱియు వర్ణాశ్రమపద్ధతులు, శాస్త్రసమ్మతము లైనవి? కిజతాప్పటి

ములన్నచో, వాని బ్రతిపాదించుకొన్నామే త్యాజ్యము కాపలసిపెచ్చును. కాని శాస్త్రదూషకుల మాటపాటికాదు. కాబట్టి వర్ణ భేదమాత్త సర్వభూతములందును సమానమేయని బోధించు వేదాంతశాస్త్రమునకు విరోధముకాదని వ్యక్తమగుచున్నది. కాబట్టి యాత్మయొక్కటియైనను వర్ణవ్యవస్థనాశియ్యము.

ఐతే వర్ణభేదముచే నాత్మభేదము జేయునట్లు గాలేదాయని యాత్మేపించినయెడల గాలేదని యుత్తరమిచ్చుచున్నాను. ఆత్మయథార్థముగా నొక్కటియాకాదా? ఒక్కటియేయని యంగీకరించినపక్షమున దానికినా నాత్వ మెట్లుసంభవింపగలదు? యథార్థముగా నేకమైనవస్తువు నానాత్వమునందుట యసంభవముకదా. భిన్నవర్ణత్వసంపర్కముచే నాత్మకు భిన్నత్వమే నిశ్చయముగా సంఘటించునేని భిన్నోపాధి వాసముచే మాత్రమాత్మకు భిన్నత్వమేలసంఘటింపక పోవలె నని యడుగుచున్నాను. అనేకోపాధి (శరీర) సాంగత్యముచే నాత్మకనేకత్వము సంభవింపదని యంగీకరించినపక్షమున, భిన్నవర్ణప్రసంగముచే మాత్రమాత్మకు భిన్నత్వము తటస్థించుననుట యెట్లు న్యాయసమ్మతము కాగలదు? కాఁజాలదు.

మఱియు వర్ణాభేదవిషయమయి యికనొక యంశము ముఖ్యముగా జ్ఞాపకముంచుకొనదగినది. అదియేదియన, వర్ణాశ్రమవ్యవస్థ లాత్మనుద్దేశించి పెర్కొనబడలేదని. అట్టివ్యవస్థలు కేవలార్థకు పరిణామము. కాబట్టి యేశంకరాచార్యులు సిద్ధాంతబిందువను గ్రంథమందు “నవర్ణానవర్ణాశ్రమాచారధర్మాః” అని వాక్యించియున్నారు. ఆత్మవస్తువు శరీరత్రయ విలక్షణమయినది. దానికి వర్ణాశ్రమాదు లెంతమాత్రము పరిణామము. అది “నైనంభిందంతిశస్త్రాణి” ఇత్యాదిగీతావాక్యములచే లక్షితమయినది. ఆత్మకు వర్ణాశ్రమ భేదములను కల్పనచేయువారు నిందాహుకలనుటసత్యము. కాని శ్రుతిస్మృతి పురాణేతిహాసచోదితమైన సనాతనధర్మము నవలంబించు హిందువులట్లాత్మకు వర్ణాశ్రమముల చెచ్చిపెట్టుటలేదు. కాబట్టి యిట్టి వారినాత్మయందు

వర్ణాశ్రమధర్మము లాలోపించుచున్నారని నిష్కారణముగా నిందుంచునట్టి నవపాపపండితుల యుద్యమం బెంతయు హాస్యాస్పదంబు. కాఁబట్టి వణాశ్రమపద్ధతుల మూలమున నాత్మకు నానాత్వము సంభవించుననుటగాని, యుపాధివ్యతిరేకమయిన శుద్ధాత్మయందు వణాశ్రమచిహ్నములు ప్రతిష్ఠింపబడుచున్నవనుటగాని మాధ్యమము.

మఱియు, వణాశ్రమ కేవలము స్థూలశరీరమునకు వర్తింపచునది కాదు స్థూలశరీరమునే పురస్కరించుకొనియున్న పక్షమున, సమస్తస్థూలశరీరములు సమానములను వ్యాజమున నవియన్నియు నేకవణాశ్రమలోనివేయని మన ప్రతిపక్షులాత్మేపించుట కవకాశముండును. కాని అట్లుకాదుగనుక, వీరి యాత్మేపంబు నిరధికాకంబగుచున్నది. వణాశ్రమ కేవలశరీరమునకే వర్తింపచు నేని, మృతశరీరమునకు కూడ వణాశ్రమ వర్తింపచునని చెప్పవలసివచ్చును. అట్లు వర్తింపచునేని, మృతకళేబరముకూడ తద్వణాశ్రమనకు విహితములయిన కర్తృల ననుష్ఠింపవలసివచ్చును. కాని మృతకళేబరము కర్తృలనాచరించుట యసంభవము. కాఁబట్టి మృతశరీరమునకు వణాశ్రమ చెప్పబడలేదని తేలుచున్నది. కనుకశరీరమాత్రమునకు వణాశ్రమ వర్తింపదని సిద్ధము.

కొందఱు పండితమ్మన్యులు, పూర్వకాలమున కేవలశరీరము ననుసరించి యే వణాశ్రమేర్పడుచుండెడిదనియు, దేహము శుక్లవణాశ్రమగలదైనయెడల నది బ్రాహ్మణవణాశ్రమలోనిదని, కృష్ణవణాశ్రమగలదైనయెడల నది శూద్రావణాశ్రమలోనిదనియు, నీవిధముగా దేహముయొక్క రంగుననుసరించి వణాశ్రమము సిద్ధించునాచారముండెడిదనియు వాదించుచున్నారు. కాని వీరివాదము నిలువదు. ఏలన, మృతకళేబరముకూడ కళేబరమేకాఁబట్టి, కళేబరము నకేదియోరంగు కలదుకాఁబట్టి యది తద్వణాశ్రమ (రంగు) న కనుగుణమైన వణాశ్రమగలదని చెప్పవలసివచ్చును.

THE PHILOSOPHY OF CASTE.

వర్ణతత్వము.

ఇప్పుడు వర్ణభేదము దేనివర్తించునో కొంతవిచారించుము. వర్ణభేదము శరీరముతో కూడుకొన్న ఆత్మకు వర్తించును. ఆత్మస్వరూప మొక్కటియైనను భిన్నంబులగు సుపాధులయందు వేరువేరుగా జీవరూపముగా ప్రతిఫలిండుట చేతన నేకంబులగు నాత్మప్రతిబింబములు కలవు. ఉపాధులులేనిచో బ్రతిబింబములుండ నేరవు; జలభేదంబులులేనిచో జంద్రప్రతిబింబములుండ నేరవు. కాబట్టి యుపాధులననుసరించి యాత్మభిన్నత్వముగాని, స్వాభావికంబుగా కాదు. మరియు నాత్మసహితంబులైన దేహంబులకు వర్ణభేదంబులు కాని మవికేవలాత్మకు గాని కేవలదేహములకు గానివర్తించవు. చంద్రప్రతిబింబముల భిన్నవర్ణత్వము (పలురంగులు)చంద్రునిభిన్నత్వము నెట్లునూచింపజాలదో యావిధంబున నాత్మప్రతిబింబముల భిన్నవర్ణత్వము (భిన్నజాతిత్వము) ఆత్మభిన్నత్వమును ప్రకటింపజాలదు. కాబట్టి యాత్మయొక్కటి యేయైనను, తత్ప్రతిబింబములైన జీవులతో కూడినశరీరములకు వర్తించువర్ణంబులు (జాతులు) భిన్నంబులైయుండవచ్చునని సిద్ధాంతము

దేహధారులకు వర్ణభేదము కల్పింపబడవలెను గనుక సమస్తజనులు దేహధారులేకాబట్టి యందరు మనుష్యులు నొక్కవర్ణము వారేకాని భిన్నవర్ణములవారనుటకు వీలులేదని శంకించినచో నిట్లు సమాధానము నిచ్చుచున్నాను. సమస్తజనులుదేహధారులైనప్పటికి వారియందు భారతమ్యుండుటచే దానిననుసరించి వర్ణవైచిత్ర్యమువ్యవహరింపబడవలెను. అందరు దేహధారులను మిషచే నేకవర్ణము వారేయనుట యంతయుక్తియుక్తముగా కాన్పించదు. ఇందుకొక దృష్టాంతమునిచ్చుచున్నాడను. జ్వరముసజీవదేహమునకే సంబంధించునది. అదికేసల దేహమునకు నర్తించదు. కేవలాత్మకును వర్తించదు. ఆత్మదేహములు రెండును న్నసమయమున మాత్రమే జ్వరము సంభవించుచున్నది. పీలన నాత్మవిహీనమైన అనగా జడస్వరూపమైనదేహమునకే రోగముగల్గించుటకు వీలులేదు. కాబట్టి యాత్మసహితమైన దేహమునకుజ్వరముసంబంధించును గాననాత్మయుక్తదేహమునకు నొక జ్వరరోగమే సంభవించు

చున్నచనుట యెట్లసంగతమో అట్లులే యాత్మసహితమైన దేహమునకు జాతిసంబంధించు హేతువుచేతబ్రతియోత్తయు క్తదేహమునకునొక్కజాతియేసంఘటించుచున్నదని వాదించుట యుక్తిశూన్యమైనది. మనుష్యదేహధారులందరునొక్కగణములోని వారైనప్పటికి నాసాహోగములెవ్విధంబున వారినా క్రమించుచున్నవో అవిధముననే మనుష్యదేహధారులందరు నేకవర్ణములోని వారైనప్పటికినిభిన్నవర్ణములు, పారికిసంబంధించవచ్చును. కాబట్టిమానవశరీరధారులందరు నేకవర్ణమువారను వ్యాజము ననేకవర్ణము వారనుట తప్పు.

మరియు స్థూలదేహములన్నియు నేకవర్ణములోనినైనప్పటికి నేకవర్ణము(రంగు)కలవా? మానవులందరు నేకకోటిలోని వారైనప్పటికి నేకవర్ణము(జాతి)కలవారా? కాజాలరు.

ఇకనొకవిషయము విచారించుము. మానవునకు మాంసోదిపూరితమైన స్థూలశరీరమొక్కటిమాత్రమేలేదు. అంతఃకరణాదులుకన్గినసూక్ష్మశరీరమునుఅవిద్యాస్వరూపమైన కారణశరీరమును అందరియందు నొక్కవిధముగానేయుండునవికావు. ఏకవర్ణముజేసినను దానిసంస్కారము సూక్ష్మశరీరమున కంటుకొనియుండును. మరణకాలమున చట్టి సంస్కారయుక్తములైన సూక్ష్మకారణదేహంబులగైతొని జీవుండు నూతనంబగు స్థూలదేహంబున బ్రవేశించును. అట్టిసంస్కారములు భిన్నములనుట తెల్లముకదా. అట్లుకాదేనిఁ యొకనికిగంగలోదిగవలయునని బుద్ధిపుట్టినప్పుడు అందరును గంగాప్రవేశము జేయవలసియుండును. కానియట్లు జరుగుటలేదు. కాబట్టి సంస్కారములు వేరువేరనిస్పష్టము. కాబట్టి తత్సహితంబులైన సూక్ష్మదేహంబులును భిన్నస్వరూపములు. కాబట్టి యవీయన్నియు నేకవర్ణమనుటతప్పు.

సంస్కారగుంభితమైన సూక్ష్మశరీరంబు ననుసరించి వర్ణభేదమేర్పడును కాబట్టిఁ దానికనుగుణంబుగ వర్ణవిభాగము చేయవలయును గాని తలిదండ్రుల జాతిననుసరించి కాదందురేని, అట్లుకాదు. ఏలన సంస్కారము ఇంద్రియములకంగోచరముగాన దత్కార్యమైనస్థూలబద్ధమువలన ననుమేయము.

అట్లైననిక వర్ణవిచక్షణయెట్లనబుట్టుక ననుసరించియని సమాధానము. ఒకనిజ నకుండు బ్రాహ్మణుండేని తానును బ్రాహ్మణవర్ణములోని వాడు. శూద్రుండేని శూద్రవర్ణములోనివాడు—ఈవిధముగా వర్ణనిర్ధారణంబు జేయనగు..

పశ్న—సంస్కారము ననుసరించి వర్ణమన్నచో బిత్తవర్ణము ననుసరించి కానేరదు. తండ్రివర్ణమునుసరించి తనవర్ణముకూడ కలుగునన్నపక్షమున దనసంస్కారములేక స్వభావముననుసరించి కాకపోవును. కాబట్టియూరెంటిలో దేనిననుసరించియో యసందిగ్ధముగ జెప్పుము.

ఉత్తరము—రెంటిలో దేనిననుసరించి యైనను..

ప్రశ్న—ఎందుచేత ?

ఉత్తరము—ఒకదానికొకటి యనుగుణమై యుండునుగనుక.. ఎట్టిసంస్కారమో అట్టిజన్మమేకలుగును. తనసంస్కారమెట్టిచో దానికి దగినవర్ణముగల జనకునకేజన్మించుట తటస్థించును. తానేవర్ణముగల వానికిబుట్టుననగా, తనసంస్కారమే వర్ణమువానికి బుట్టుటనపేక్షించునో యావర్ణమువానికే.

ప్రశ్న—సంస్కారమునకును జన్మకును వర్ణమునకును కలయనోన్యత. సంబంధమును న్యక్షీకరించుచును దాహరణంబులనిచ్చు.

ఉత్తరము—బ్రాహ్మణవంశమున జన్మించుటవలన తదనుగుణంబుగా సత్త్వగుణోపేతంబగు సంస్కారమని యూహింపనగు. సత్త్వగుణోపేతసంస్కారమైనచో నట్టివానివర్ణము తదనుగుణంబుగా బ్రాహ్మణవర్ణమై యుండునని సిద్ధాంతీకరింపనగు.

బ్రాహ్మణవంశమున బుట్టినంతమాత్రమున తదనుగుణంబైన సత్త్వగుణ ప్రధానమైన సంస్కారముండియుండునని యెట్లుూహింప శక్యమగునని ప్రశ్నించినయెడల, సంస్కారమునుసరించియే జన్మకలుగుచున్నదా లేదాయని యడుగుచున్నాను. లేదన్నయెడల, బ్రహ్మచరమందు ప్రాణులయవస్థలందు దారతమ్య ముండుటకు గతంబేమనిమఱల ప్రశ్నవేయుచున్నాను. అట్టియవస్థానైషమ్యమునకు గారణంబు సంస్కారముకావనియు. గర్భవైచిత్ర్య

మేమునియు బ్రాహ్మర్షి రమిచ్చినయెడల, సంస్కారవైచిత్ర్యము కర్తవైచిత్ర్యము ననుసరించి యేయుండునాకాదాయని యికనొకసారి ప్రశ్నింపుచున్నాను. అట్లునుసరించియుండదనిన, సంస్కారమన నేమని యడుగుచున్నాను. సంస్కారము కర్తజన్యమైనచో సంస్కారవైచిత్ర్యము కర్తవైచిత్ర్యమునకనుగుణమైనదని యొప్పుకొనకలీరదు. కాబట్టికర్తభేదములకనుగుణంబైన సంశయమున జన్మకలుగునన్నప్పుడు, సంస్కారభేదముల కనుగుణంబుగానే అట్టిజన్మకలుగుచున్నదని యంగీకరింపకలీరదు.

మరియు పూర్వజన్మంబున నెట్టికర్తసంచితము (లేకసంస్కారవిశేషము) కలచో అట్టిజన్మమే వర్తమానకాలంబున సంభవించునని యంగీకరించినపక్షమున బ్రాహ్మణవంశమున బుట్టినప్పుడు బ్రాహ్మణుడనిపించుకొనుటకే యట్లుజన్మించెనని చెప్పటకేమి యాత్యేపంబుకలదు? బ్రాహ్మణపదయోగ్యుడు కాడేని మఱి యితరవర్ణములవారికి జన్మించక బ్రాహ్మణులమతమేజన్మించుట కేమికారణము చెప్పవచ్చు? బ్రాహ్మణజనకులకు జన్మించుటవలన బ్రాహ్మణపదమునకు యోగ్యుడు కాడన్నయెడల, బిత్సంభవసంధాన్యములకు మాత్రమెట్లుయోగ్యుడు కాగలడు? పితృసంభవసంధాన్యములవలన సంభవించెడు సుఖదుఃఖములకు మాత్రమెట్లుయోగ్యుడు కావలెను? అట్లుడగుట లోకమున జూచుచు నేయున్నారముకదా.

అట్లుడుకాడన్నచో, నట్టితలిదండ్రులకు జన్మించుటవలన దనపూర్వజన్మకర్తఫలమెవ్విధంబున ననుభవింపబడుచున్నదని చెప్పవచ్చును? తద్వంశమున బుట్టుటతనపూర్వజన్మకర్తఫలమెట్లుకాగలదు?

అట్టివంశమునందున్బనించుటపూర్వకర్తఫలముకాదందురేని, మరిదేని ఫలమో చెప్పవచ్చుగాక! ప్రపంచమున బ్రాహ్మణులయవస్థల తారతమ్యముల నెట్లుసమన్వయించెదరో సమన్వయింతురుగాక? కాబట్టిజన్మవైచిత్ర్యము పూర్వజన్మకర్తవైచిత్ర్యము ననుసరించు యుండునని సమ్మతించిన పక్షమున, బ్రాహ్మణాదులకు జన్మించుట బ్రాహ్మణాదు లనిపించుకొనుటకే యని యంగీకరింపక లీరదు కాబట్టిజన్మనుబట్టి వర్ణమనిసిద్ధము.

కొందరు, బ్రాహ్మణునకు జన్మించినవాడు బ్రాహ్మణుండైతే బ్రాహ్మణునకుండవలసిన దయాసత్యశౌచాదులు లేని బ్రాహ్మణులెట్లున్నారనియు కాబట్టి కేవలము జన్మచేతనే వర్ణముకాక గుణముచేత నగుననియు గొప్పయాత్రేపణ జేయుచున్నారు. కానిపీరియాత్రేపంబు నిలువజాలదు. ఎందుచేతననగా, బ్రాహ్మణయోగ్య గుణంబులు లేకపోయినను బ్రాహ్మణవర్ణత్వము లేదనుట శక్యముకాదు. బ్రాహ్మణవర్ణపాత్రికి నర్హత్వముండియున్నందున బ్రాహ్మణవర్ణమును తదవర్ణమువానికి జన్మించినంపాదించిపిమ్మట బ్రాహ్మణ విరుద్ధములైన గుణంబుల గనుపరచి నంతమాత్రమున నాతని బ్రాహ్మణవర్ణయోగ్యత నశింపనేరదు. ప్రధమంబున నర్హతయుండునది. పిమ్మట నర్హమైన వర్ణము. అటుపిమ్మట, తదవర్ణమునకనుగుణమైన గుణసంపత్తి గాని తదవర్ణమునకు విరోధమైనగుణసంఘాతంబుగాని సిద్ధింపవచ్చు.

వర్ణమునకవిరోధముగానే సర్వదాగుణసముదాయ ముండుననుటతప్పు. పూర్వజన్మఫల మనేకరూపములుగా ననుభవింపబడుచున్నది. అట్టిరూపములలో, తగినవర్ణమున బుట్టుట యొకటి. అట్లు పుట్టిన పిమ్మట, నావర్ణమునకుదగని చేష్టావర్ణమును పోగొట్ట సమర్థములు కానేకావు. ఎందుచేతననగా నెట్టికర్మలకట్టి ఫలంబులే సిద్ధించును. ఏకర్మలజేయుటచేత బ్రాహ్మణవర్ణము సిద్ధించినదో యాకర్మలును ఏకర్మలాచరించియుండుట చేతనీజన్మమునందు బ్రాహ్మణవర్ణమునకు యుక్తములుకానిపరద్రవ్యాషేషాది దుష్టగుణంబులుద్భవించునో యాకర్మలంబులును, భిన్నంబులు. కానమొదటి తరగతిలో జేరినకర్మలకు ఫలంబు బ్రాహ్మణవర్ణమున జన్మించుటయు, రెండవతరగతిలో జేరినకర్మములకు ఫలంబు పరద్రవ్యాషేషాదిదుష్టగుణగణంబునైయున్నవి. ఏకర్మకాఫలము. కాబట్టి బ్రాహ్మణయోగ్యగుణంబులు చూపట్టుటలేదు కదా యని బ్రాహ్మణవర్ణము కాదనుట తప్పు. అటులనే సూద్రయుక్త గుణంబులు లేవుకదాయనిసూద్రవర్ణము కాదనుటకల్ల.

ప్రతిపురాకృతకర్మలంబునకును ప్రత్యేకము ప్రత్యేకముగా ఫలంబును

భవించుననియు, నన్నికర్తలునిలితమై కర్తసంఘాతం (aggregate) చేర్పడిదానినుండి యేకలంబువృద్ధిచుచుననియు, మనప్రీతిపడుట వాదించుచునేని, అట్టికర్తసంఘాతంబుయొక్క ఫలంబేకరూపముకాక బహురూపంబై యుండుటకేమి కారణమనియడుగుచున్నాను. మరియుకారణ మొకటైనప్పుడు కార్యములనోచ్యత విరుద్ధంబులెంతమాత్రము కానేరవుకదా. కర్తసంఘాతంబేకంబుగా గారణంబైనచో, నొక్కమనుజునకే యైశ్వర్యము, దారిద్ర్యము, ఆరోగ్యము, జాడ్యము, సుఖము, దుఃఖము, మొదలగు పరస్పరవిరోధంబులగు కార్యములెట్లుకలుగగలవు? అయినను ప్రీతిహానవునకు వైశ్వర్యము, దారిద్ర్యము మొదలైన భిన్నంబులైన యవస్థలు సంఘటిల్లు చుంటుంటేకములో మనముచూచుచుండిన విషయమేకదా. కాబట్టిప్రాచీనకర్త సంఘాతమేకముగా బ్రకృతపు జన్మావస్థలను గారణము కాకపోవలెను.

కారణమేమని యంగీకరించినప్పటికీ, బ్రకృతజన్మంబున మనుష్యుని భిన్నావస్థలు సంభవంబులైనప్పుడు, భిన్నజాతిగుణములుమాత్రమేల సంభవములుకాజాలవు? పూర్వకర్తంబులు సాంఘికముగా గారణమైనప్పుడు మనుష్యునికి నవస్థాభేదంబులు త్వర్చములగుచుండగా భిన్నావస్థాసారూపమైన భిన్నవర్ణగుణసద్భావము మాత్రమెట్లు సంభవించనేరదు? ఐశ్వర్యముకలవానికే కొంతకాలమునకు దారిద్ర్యమెట్లు సంప్రాప్తముకావచ్చునో, బ్రాహ్మణయోనికిబుట్టి బ్రాహ్మణత్వము సంపాదించినవానికే కొంతకాలమునకు బ్రాహ్మణవిరుద్ధగుణంబులుండవచ్చు. దారిద్ర్యదశయందున్నవాడు పూర్వమెప్పుడును ఐశ్వర్యదశయందుండి యుండడనుట యెట్లసంగతమో, దౌర్జన్యదశయందున్నవాడు తత్పూర్వము బ్రాహ్మణజాతియందుండి యుండడనుటయు ససంగతమే. మనుష్యుల కనేకావస్థలజూచుచున్నారము. బ్రాహ్మణత్వముగాని, శూద్రత్వముగాని, ఐశ్వర్యాదికమువలెనే యొకఅవస్థయై యున్నది. ఒకఅవస్థ, మఱియొక అవస్థలేదనలేదు. బ్రాహ్మణవిరుద్ధ గుణములున్న అవస్థయందలి మనుష్యుడు బ్రాహ్మణత్వం బొంది యుండలేదనుటకు వీలులేదు.

పరీక్ష-దారిద్ర్యవస్థయం దైశ్వర్యముండేనేరదు. దైశ్వర్యదశయందు దారిద్ర్యముండుటకు వీలులేదు. అటులనేదార్జన్య దశయందు సౌజన్యమసంభవంబు. సౌజన్యసమయంబున దార్జన్యముండుట కవకాశములేదు. కాబట్టి బ్రాహ్మణవిరుద్ధ ధర్మములున్న కాలంబున బ్రాహ్మణత్వమున్నదని చెప్పటకు వీలులేదు. అందుచేత జననసమయంబున నొకడు బ్రాహ్మణుండే నప్పటికి, బిడ్డుతత్త్విరుద్ధగుణంబులున్న సమయంబునమాత్రము బ్రాహ్మణుండు కాజాలడు. అటులనే యొకడు జననకాలంబున బ్రాహ్మణే తరుండైనప్పటికి, తదనంతరంబు బ్రాహ్మణయుక్తగుణంబులు వానియందు కలలేనిపాడు బ్రాహ్మణుడే యగును. కాబట్టి జననసమయమందలి పల్లవేయామరణమును వర్తించుననువాదము యుక్తియుక్తముకాదు.

ఉత్తరము—ఇట్లునుటసరికాదు. ఏలన, నెట్టికర్మకట్టిఫలమేయని ముందుస్థాపించియున్నాను. ఒకవిధమైన కర్మలనాచరించుటకు ఫలముబ్రాహ్మణజాతిని పొందుటయైయున్నది. మఱియొకవిధమైన కర్మలనాచరించుటకు ఫలముదుష్టస్వభావమునుపొందుటయైయున్నది. కాబట్టి బ్రాహ్మణజాతిని పొందుటయు దుష్టస్వభావముబొందుటయు నెంతపరస్పర విరోధంబులైనను, ఒకచానినొకటి నశింపజేయక, ఏకకాలముననుండుట అసంభవముకానేరదు. ఇష్టానిష్టములేక కాలంబున బ్రాహ్మణులగుట సంభవమైన విషయమే. ఏట్లన నొకడు తౌకికవ్యాపారమున గొప్పధనలాభముబడయు సమయమునందేవ్యాధిగ్రస్తుడగుటకలదు. ఈయదాహరణమందు, వ్యాధియనునది యనిష్టమును సూచించును; ధనలాభమనునది యిష్టమును తెలియజేయుచున్నది. పరస్పరవిరుద్ధ ధర్మములుగలకార్యములు ఏకకాలంబుననుండుటకలదు. కాబట్టిబ్రాహ్మణత్వమును బ్రాహ్మణవిరుద్ధ ధర్మసముదాయంబును ఏకకాలంబుననుండనచ్చుననుటన్యాయసమ్మతమైనది. ఇంతయేల, పైపృష్టాంతమందలివ్యాధివలెదే బ్రాహ్మణునకయోగ్యములైన గుణంబులున్నవి. ధనలాభమువలెనే బ్రాహ్మణజాతియున్నది. ఈరెండు విధములైన ఫలంబులునుభిన్నకర్మలకార్యములు.

మరియు ఒకమనుజుని చేష్టలేసుగుణత్వమును దుర్గుణత్వమును ఎట్లు సూచింపవచ్చునో, అటులనే బ్రాహ్మణత్వయోగ్యతను తదయోగ్యతను కూడ వెల్లడింపవచ్చును. ఈవృష్టాంతములోని సుగుణత్వ మొకవిధమైన కర్తృలఫలము; అటులనే బ్రాహ్మణత్వ మొకవిధమైన కర్తృలఫలము. దుర్గుణత్వము మరియొకవిధమైన కర్తృలఫలము; అటులనే బ్రాహ్మణత్వమునకు యోగ్యములు కానిగుణంబులు మరియొకవిధమైనకర్తృలఫలము. ఒకమనుజుడే సుగుణవంతుడనియు దుర్గుణవంతుడనియు నెట్లుచెప్పవచ్చుననగా, ఒకడు మిక్కిలిజారుడైనప్పటికి దుఃఖించుప్రాణులందు పరమదయగలవాడై యుండవచ్చు. ఇట్టివ్యవహారములోకమున జూచుచునే యున్నారముకదా. ఇప్పుడు, దుర్గుణమున్న సమయమున సుగుణములేదనుట యెట్లునుభవవిరుద్ధమో, బ్రాహ్మణున కయోగ్యంబులగు గుణంబులున్న సమయంబునవానికి బ్రాహ్మణవర్ణములేదనుటయు నట్లే. మరియు, సుగుణమున్న సమయమున దుర్గుణములేదనుట యెట్లునుభవవిరుద్ధమో; బ్రాహ్మణవర్ణమున్న సమయంబున వానికయోగ్యగుణంబు లుండవనుటయు నసమంజసంబు. కాబట్టి యైశ్వర్యాద్యవస్థలెట్లు పురాకృతకర్తృజన్యంబులో బ్రాహ్మణాది వర్ణములునట్లేయని స్పష్టము. కాబట్టి పితృన్యమే పుత్రునివర్ణము.

పూర్వపక్షము—బ్రాహ్మణాదివర్ణములు పుట్టుకతోడనే ప్రాప్తములైనను వానికనుకూలమైన రీతిననేమలు ప్రవర్తించుటలేదు కాబట్టివర్ణములు పుట్టుకతోడనే పుట్టునవికావు. బ్రాహ్మణవర్ణము లభించినప్పుడు శమదమాదులచే దానిని సద్వినియోగముచేయుచున్న మానవులసంఖ్య బహుస్వల్పము. సరియైనవినియోగముకొరకే వర్ణములభించుచున్న దన్నపక్షమున, నిటసద్వినియోగములేదు కాబట్టివర్ణమును నదియేలేదు.

సిద్ధాంతము—సద్వినియోగము లేదుగనుక నొకవస్తువులేనేలేదనుట న్యాయముకాదు. ఏలన సద్వినియోగములేకపోయినప్పటికి నొకవస్తువుండుట మాదుచున్నారము. కొందరు ననవంతులు ధనమును తామనుభవించి గా

బీదలకిచ్చిగాని సద్వినియోగము జేయుటలేదు. వీరికిధనమేలేదా యేమి? శూర్పణఖవంటి రక్కసినిఖములతో బ్రాణులరక్కితనయుక్కును దుర్వినియోగము చేసికొనుచున్నది. పాపముదానికి బలమేలేదుకాబోలు! లోకములోననే కులుపరోపకారముచే తమశరీరముల సార్థకపరచుకొనుటలేదు. అట్టివారికి దేహములేలేవా యేమి? వారిజీవులన్నియునే యాధారమునులేకయే యాకసమున వ్రేలాడుచుండును కాబోలు! ఇదివిదేహముక్తికి బహుశులభమైన మార్గము!

మతీయు నొకడునునకార్యమెన్నియైన జేసి బహుమానంబున కర్మతనంపాదించి కొంతద్రవ్యమును బహుమానముగా బడయును. ఆధనమునుపాడు సద్వినియోగమైన జేయుటగలదు. దుర్వినియోగమైన జేయుటగలదు. అటులనేకొంత సత్కర్మనుపాఠించి బ్రాహ్మణవర్ణమునకు యోగ్యతను సంపాదించి బ్రాహ్మణజాతిని పొందును. అట్టిబ్రాహ్మణత్వమును వేదాధ్యయనాదులచే సద్వినియోగమైన జేయుటకలదు, పరధనపరదారాపేక్షలచే దుర్వినియోగమైన జేయుటకలదు. దుర్వినియోగము జేయుచున్నారు కదాయని బహుమానమే పొందలేదనుట యెట్లునుభవవిరుద్ధమైన విషయమోఅటులనే దుర్వినియోగము జేయుచున్నారు కదాయని బ్రాహ్మణవర్ణమే పొందలేదనుటయునైయున్నది. ఇటులనే, యేజాతివాడైనప్పటికి నాజాతికనుగుణంబులైన గుణంబులు చూపట్టుట లేదన్నవ్యాజ్యమున నావర్ణమువాడు కాడనుట సరికాదు.

పూర్వకాలంబున గొంతెకాలమువరకు బ్రాహ్మణాదివర్ణముల బుట్టుట యేకాక తద్వర్ణముల కనుగుణంబులైన గుణంబులుకల్గివర్తించెడి వారనేకులుండెడివారనితోచెడిని. బ్రాహ్మణకులోద్భవులకు దయాసత్యశౌచంబుల వశ్యముగానుండి యుండెడివి. అట్లుకాక బ్రాహ్మణులయ్యు దుర్విసేతులైనవారు స్వల్పసంఖ్యగా నుండెడివారు. అటులనేవైశ్యుండు వైశ్యజాతి కనుగుణంబులైన వాణిజ్యకాశల్యాదులు కల్గివోధించెడివాడు. కానినానాటికి వర్ణ

సరికరమై యేజాతివానికుండవలసిన గుణంబులా జాతిహానికి లేకపోవుటతటస్థమైనది కాబట్టి జాతిపగ్గతికి పునరుజ్జీవనము కల్గించుటకర్తవ్యము; జాతినిర్మూలనము కాదు. జాతికిదోషమంకురించినందున జాతి నేత్రుంపజూచుట శరీరమునకు రోగముజనించినదని శరీరమునే నశింపజేయుట వంటిది.

మఱియు, జాతివిషయమై యికనొకవిషయము ముఖ్యముగా జ్ఞాపకముంచుకొనవలసినది. వర్ణమురెండువిధములు. ఒకటిజన్మవర్ణము. రెండవదిగుణవర్ణము. జన్మవర్ణమనగా జన్మనుండికల్గినవర్ణము. అనగా షిత్పవర్ణము. గుణవర్ణమనగా సాత్వికాదిగుణంబుల ననుసరించి కల్గినవర్ణము. ఎట్లన, దైవభక్త్యా ములతిశయముగా గాన్పించినయెడల వానివర్ణము బ్రాహ్మణవర్ణము; యుద్ధవైపుణ్యాదులు మిక్కుటముగా దృశ్యములైనప్పుడు క్షత్రియవర్ణము; ఈవిధముగా వర్ణములేర్పడుచుండును. ఈరెండవవిధమైనవర్ణము గౌణార్థముకల్గి గౌరవార్థమైనది కానియథార్థమైనది కాదని వెనుక చెల్పియున్నాను.

కాబట్టి బ్రాహ్మణాదులకు శాస్త్రముచే విధింపబడినకట్టు పాట్లుగుణబ్రాహ్మణాదులకు వర్తింపవు. శాస్త్రప్రోక్తములగు వర్ణధర్మములు జన్మమునుండి వర్ణముకల్గినవారలకే యుద్దేశింపబడినవి. కాని, గుణములబట్టి వర్ణము సంభవించిన వారలకుగాదు. కాబట్టి యీరెండుతేరంగులైన వర్ణములవారు నొకరితో నొకరేకమైన మానాచారంబులాచరించుటకు దగరు.

మఱియు, జాగ్రితలో స్వప్నము, స్వప్నములోజాగ్రిత, జాగ్రితలోసుషుప్తి ఈమొదలైన యనన్తలెట్లు కలవో, అవిధంబున బ్రాహ్మణత్వములో క్షత్రియత్వము, క్షత్రియత్వములో బ్రాహ్మణత్వము, బ్రాహ్మణత్వములో వైశ్యత్వము, వైశ్యత్వములో బ్రాహ్మణత్వము, క్షత్రియత్వములో వైశ్యత్వము, వైశ్యత్వములో క్షత్రియత్వము మొదలయినవి కలవు. జాగ్రితలో స్వప్నమననేమియన, నవస్థజాగ్రదవస్థ యొనప్పటికి, చక్షురాదీందియములకు బ్రపంచమేమియు గోచరముకాక అంతరిందియమునకు మాత్రము గోచరమగుట. ఇటులనే యితరావస్థలు నూహింపనగు. బ్రాహ్మణత్వములో క్షత్రి

యత్వమనగా వర్ణము బ్రాహ్మణవర్ణమైనప్పటికి గుణములు క్షత్రియమో గ్యంబులయిన శౌర్యాదులగుట. దీనికి ఉదాహరణములు, పరశురాముడు, అశ్వధామ, చాణక్యుడు మొదలయినవారు. క్షత్రియత్వములో బ్రాహ్మణత్వమనగా, క్షత్రియవంశోత్పత్తియైనను గుణసంపత్తి బ్రాహ్మణవర్ణోచితజ్ఞానాదికమై యుండుట. దీనికి ఉదాహరణము, జనకాదులు. శూద్రత్వములో బ్రాహ్మణత్వమనగా జన్మము శూద్రజన్మమైనను బ్రాహ్మణసామాన్యములయిన శమదమాదులు కల్గియుండుట. ఇందుకు ఉదాహరణము విదురుడు, ఇటులనే యితరపక్షములు సుగ్రహింపనగు.

ఈకాలమునందైనను బ్రాహ్మణాదులకు వారివారి కుచితంబులగు ధర్మములు బొత్తుగా నుత్సన్నములు కాలేదు. బ్రాహ్మణవంశోద్భవులందు జ్ఞానాదులుపూర్తిగానశింపలేదు. క్షత్రియకులసంజాతులందుసంగరనైపుణ్యాదులుఇప్పటికిని చూడగలము. వైశ్యులందు వాణిజ్యకౌశల్యాదులు మెండుగాగలవు. కాబట్టి బ్రాహ్మణాదులందు జ్ఞానాదులు పూర్తిగా నదృశ్యములనుటకు వీలుచిక్కదు. కాబట్టి తద్వ్యాజముచే వర్ణముజన్మవలననను వాచము నిరాధారమనుట కాధారమెంత మాత్రమును లేదు.

మఱియు, నీజన్మమందలి గుణవర్ణము తరజన్మమందు జన్మవర్ణమును కలిగించుట కవకాశముకలదు. కాని యీజన్మమందే జన్మవర్ణముగా మారజాలదు. ఎందుచేతనన, జన్మవర్ణము జన్మనుండియారంభమై యుండునది. వర్తమానజన్మమున శూద్రకులసంజాతుని కెవ్వనికైన దయమొదలయిన బ్రాహ్మణుని కుండవలసిన గుణమణులున్నయెడల అట్టివాడు రాబోవుజన్మమునందు బ్రాహ్మణవర్ణమునబుట్టి బ్రాహ్మణుడనిపించుకొనుటకు వీలున్నది. కాని, యీ జన్మమందే బ్రాహ్మణుడు. కానేరడు. ఇటులనే యితరవర్ణముల సంగతియు నెరుగవలెను.

ఇకనొకవిషయమున కేగుదము తైత్తిరీయోపనిషత్తులోని శ్లోకములు యందు 11 వ యనువాకమున గర్తృవిచిత్సగాని వృత్తృవిచిత్సగాని కల్గినచో

నట్టివిచిత్ర సంభవించిన దేశకాలములందున్నట్టియు- యుక్తాయుక్తవిచారము జేయగలసామర్థ్యము కల్గినట్టియు, స్వార్థపరత్వములేక. ధర్మస్థాపనార్థమే ప్రవర్తించునట్టియు, బ్రాహ్మణులెవ్విధంబున వర్తించిన తదితరులును ఆవిధమున నేనడువదగినదని, శాసింపబడినది. ఇప్పుడుజాతిభేదమగత్యమాకాదాయనుధర్మసందేహమా సేతుహిమాచలముగల శిష్టాచారమును పరిశీలించుట వలనదీరును. అటులనే వర్తమానజన్మమందలి గుణంబుల ననుసరించి వర్ణములు, నిర్ధారణీయములూ, లేక, పితృవర్ణముల ననుసరించి యాయను మీమాంసయు దేలును. ఎట్లన దేశమునందంతటను గల, తపోయోగాదులచే శోభిల్లుచున్న సత్పురుషులు జాతిభేద మగత్యమేయని వక్కాణింపుచున్నారు గాన జాతిభేదపద్ధతి యెంతమాత్రమును విసర్జనీయముకాదు. అటులనే పితృవర్ణముబట్టియే పుత్రునివర్ణము నిర్ణయింపవలయునని భరతఖండమునందలి యనేకమహానీయుల యభిప్రాయముకాబట్టి పితృవర్ణమే పుత్రునివర్ణముగా బరిగణింపవలసియున్నది.

అట్లుగాక జాతిభేదమును విసర్జింతుమేని శిష్టాచారమును తృణీకరించిన వారమాదుము. శిష్టాచారమును తృణీకరించుటచే వేదమునుగూడ తృణీకరించిన వారమాదుము. ఏలన వేదమందు, అనగా తైత్తిరీయోపనిషత్తునందు, శిష్టాచారమంగీకార్యమను నంశంబు ప్రతిపాదించబడినదని పైన నుదాహరించి యేయున్నాను. గుణమునుబట్టి వర్ణమునుటయు శిష్టాచారవిరుద్ధముగాన వేదవిరుద్ధము. కాబట్టి నిబర్హణార్హంబు.

—శరీరవర్ణముబట్టి వర్ణభేదమా?—

శరీరవర్ణముబట్టి వర్ణభేదమేర్పడునని వాదించువారు గుణమునుబట్టి కాదని యొప్పుకొనవలసినదే కదా. ఏలన బురుషునిదేహవర్ణమెట్టిదో అట్టి శీలమేయుండునని నుడువుటకు వీలులేదు. శ్వేతవర్ణముగల మనుష్యుడు సత్వగుణమవశ్యముగా గల్గియుండునని నిర్ధారించుటయెట్లు? అతడుతమోగుణప్రధానుడు మాత్రముకాగూడదా? అటులనే, సత్వగుణప్రధానులైన నరులు

సర్వదా శ్వేతదేహులనుట సరిపడదు. కాబట్టి వర్ణవర్ణవాదము నంగీకరించిన పక్షమున, గుణవర్ణవాదమును తోసివేయవలెను; గుణవర్ణవాదమును స్వీకరించినచో దేహవర్ణము (రంగు) ను బట్టివర్ణమును వాదమును విసర్జింపవలెను.

పూర్వకాలమున బ్రాహ్మణాదులు సితలోహిత పీతాసితవర్ణములు పరుస. గాగర్గియుండెడివారని చెప్పవాక్యములు కలవందురేని, ఉండనిండు. అందువలన రంగుననుసరించి జాతి భేదమును నంశమెట్లు తెలియగలదు? బ్రాహ్మణులు శ్వేతగాత్రులని చెప్పినచెప్పవచ్చు; గాని శ్వేతగాత్రులే బ్రాహ్మణులని నిర్దేశించువాక్యములెవ్వి? శరీరకాంతుల తారతమ్యమువలన వర్ణవిభాగముజేయవలయునని యెచ్చటనుదాహరింపబడినది? అట్లుపూర్వకాలమున నెన్నడైన జరుగుచుండెనని నుడువుపలుకులే గ్రంథమునందును గానరావేమి? కాబట్టి మనప్రతిపక్షుల పలుకులు విఫలములు. ఇందుకు హేతువు, ప్రమాణనైధుర్యము.

మఱియు, నాంగ్లేయులు శ్వేతదేహులను వాక్యము శ్వేతదేహులందరును ఆంగ్లేయులేయైయుందురని యెట్లునూచింపగలదు? ప్రతి శ్వేతశరీరియు నాంగ్లేయుడు కాగలడేని, బుడుతకీచులు (Portuguese) కూడ నాంగ్లేయులు కావలసివచ్చును. అది యసంగతముగదా. కాబట్టి యాంగ్లేయులు శ్వేతగాతులనునట్లు బ్రాహ్మణులు శ్వేతగాత్రులని నుడువబడినది. ప్రతి శ్వేతగాత్రుడును ఆంగ్లేయుడు కానిచందమున బ్రతి శ్వేతగాత్రుడును బ్రాహ్మణుండుకానేరడు. ఏలనబ్రాహ్మణాదులు మాత్రమే సితాదివర్ణములు పరుస. గాగర్గియుండెడివారని తెల్పుసాక్ష్యమేమియును గానరాదు. రాజులు భుజపరాక్రమశోభితులన్నప్పుడు, స్రుతిభుజవిక్రమవంతుడైన కింకరుడును రాజుకాజాలడుకదా!

శ్రీ బాలగంగాధరతిలకువలన బ్రణీతమైన సిద్ధాంతము (The Theory of the Arctic Home of man) ప్రకారము, ఆర్యులు తర్రువనముద్రాప్రాంతవాసులైనప్పుడు శీతవాతాదికమువలన శ్వేతశరీరవిశిష్టతయొందిరి గనుక నందఱు బ్రాహ్మణవర్ణమువారేయని వాదించినపక్షమున,

క్షుత్రియాదివర్ణత్రయముకూడ నుండెనని జోధించుపురుషసూక్తోక్తులకేమిసమాధానము జెప్పగలరో!

ఋగ్వేద మాకాలమునందున్నవించినదేనా? ఔనన్నయెడల, దద్భాగమైనపురుషసూక్తంబువలన, జాతుర్వర్ణ్యమప్పటికేయుండియున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. కాబట్టి బ్రాహ్మణవర్ణ మొక్కటిమాత్రమే యక్కాలంబున నుండెనని చెప్పటనిజమా? అందుచేత, రంగునుబట్టి జాతిభేదమనుట కల్గయేకదా.

ఋగ్వేదము తత్కాలీనము కాదన్నపక్షమున, దస్తతదీర్ఘరాత్రాది ప్రసంగమసంగతమే కదా. అహోరాత్రము లప్రమాణములన్ని దేశములందు వలెగాక విలక్షణముగా ఋగ్వేదమునందు వర్ణింపబడినవి కాబట్టి యట్టిగ్రహచారలక్షణముత్తరద్రువసముద్రసమీపంబున మాత్రమే సంభవించెయున్న హేతువుచేత తద్వేద మంత్రములు తదానీంతనములేయని కదా శ్రీతిలకుగారి సిద్ధాంతము. అప్పుడు రచింపబడినవి కానిచో నప్పటిప్రస్తావము లందుండ నేరవు కాబట్టివానిని బట్టి ఋగ్వేదకాలనిర్ణయమ శక్యమగును. కాని తత్కాలనిర్ణయము చేయబడుచున్నది గనుక నామంత్రము లాకాలమునందే విరచింపబడియుండవలెను. కాబట్టి తంత్రవర్ణితంబగు వర్ణభేదంబుకూడ నార్యులుత్తర దిగ్భాగమధిస్థించిన సమయముననే యధివసించియుండును. ఇట్లు జాతుర్వర్ణ్యముండెనని తేలుచున్నప్పుడు బ్రాహ్మణవర్ణ మొక్కటిమాత్రమే యుండెనని యెట్లు చెప్పనగును?

రంగునుబట్టివర్ణమన్నచో నప్పుడెన్నిరంగులుండెను? నాల్గురంగులన్నచో నుత్తరద్రువప్రాంత శీతోష్ణస్థితిగతులకు విరుద్ధమని త్వత్సిద్ధాంతమేకదా. మళియు, నాల్గురంగుల మనుష్యులునుండిరని చెప్పుదురేని, నాల్గు జాతులుకూడ నుండెనని యంగీకరింపుడు! అంగీకరింపరేని, రంగులననుసరించి జాతిభేదము కల్గెననువాదము విడిచిపెట్టవలెను. తెల్లటిరంగుగల జనులుమాత్రమే యుండిరన్నపక్షమున, జాతిచతుష్టయమును వర్ణించుఋగ్వేదమంత్రముల

మాటయేమిచెప్పదురు? అవియప్పటివి కావందురేని వేదకాలము నిర్ణయించు తిలకుసిద్ధాంతమునకే భంగముతటస్థించు హేతువుచేతఁ నదిమీపక్షమున కెట్లా ధారముకాగలదు?

మఱియు, యజుర్వేదాదులు ఋగ్వేదానంతరమవతరించె నన్నపక్షమున, యజుర్వేదాదులందు త్నత్రియవైశ్యశూద్రజాతులు ప్రత్యేకముప్రత్యేకముగా నభివర్ణింపబడవలెను కదా. అప్పుడు, యజుర్వేదమునందు త్నత్రియప్రశంసయు పపన్నమగునేకాని ఋగ్వేదమునందెట్లగును? కాని, ఋగ్వేదమునందు గూడ త్నత్రియాదుల ప్రస్తావమున్నది. కాబట్టి యజుర్వేదాదులార్యుల ప్రయాణక్రమమున బ్రభవించియుండ నేరవు. త్నత్రియాదివర్ణత్రయము నట్లే. అంతేకాదు. వర్ణభేదములార్యుల ప్రయాణక్రమమున నుద్భవించుచు వచ్చెననుటకు బ్రమాణమేమియునులేదు.

మఱియు శీతోష్ణభేదముల ననుసరించి శ్వేతాదిఃస్వము లందహంతరభేదములుద్భవిల్లుచుండుటంజేసి, వానిననుసరించి గణనాతీతజాతులుద్భవింపవలెను కదా. అట్టిజాతులేవి? అందుకాధారమేమి? ఆర్యులొకదేశమునకు రాగానొకరంగుగలవారై మఱియొకదేశము బ్రవేశించినతోడనే మఱియొకరంగునొంది మఱియొకజాతి బొందవలసినవారు కదా. అట్టి నానాజాతుల బేర్కొనరేమి? కాబట్టి శీతోష్ణస్థితుల ననుసరించి రంగులుమారుచున్నప్పటికి, రంగులననుసరించి జాతిభేదము పొసగదు.

తిలకుయొక్క సిద్ధాంతము తప్పనియీపుస్తకమున నేను వాదించుటలేదు. అదియొప్పైనను తప్పైనను, దేహవర్ణమును బట్టి జాతిభేదమును నంశమును సాధింపజాలదు. దాన, బుట్టుకననుసరించి జాతియను నాసిద్ధాంతమునకు భంగములేదు.

మఱియు, శ్వేతవర్ణముగలవారు బ్రాహ్మణులను మనప్రతిపక్షుల సిద్ధాంతము ప్రకారము, పర్తమానకాలమున బ్రాహ్మణులుగా బరిగణింపబడుచున్న హిందూదేశపు జనులు బ్రాహ్మణులు గాక పోవలసివచ్చును. ఏలనను

ష్టదేశమైన హిందూదేశమందలి బ్రాహ్మణపదవాచ్యులందఱును శ్వేతవర్ణము కలవారుకారు. హాణులుప్రాయికంబుగా శ్వేతవర్ణముగలవారుగాన బ్రాహ్మణులు కావలసివచ్చును. కృష్ణద్వైపాయనుఁడు (వ్యాసుఁడు) కృష్ణవర్ణము కలవాడుకాన బ్రాహ్మణుడుకాక పోవలసివచ్చును. కాని, బ్రాహ్మణుడనియే లోకప్రసిద్ధి. కృష్ణద్వైపాయనుడు బ్రాహ్మణుడను శాస్త్రప్రమాణమును లోక ప్రసిద్ధిరూపమైన తాకికప్రమాణము నంగీకరింతుమేని, వర్ణముదేహవర్ణమునను సరించివచ్చునను సిద్ధాంతమును విసర్జింపకతప్పదు. మఱియు, శ్రీకృష్ణుడుకృష్ణవర్ణముకలవాడుగనుక శూద్రవర్ణమువాడనిచెప్పవలసివచ్చును, కాని క్షత్రియవర్ణముకలవాడేయని గ్రంథములువక్కాణింపుచున్నవి. ఇట్టిప్రమాణములజూడ శరీరవర్ణముననుసరించి వర్ణ మేర్పడుటలేదనితేలుచున్నది.

పూర్వకాలమున స్థూలశరీరముయొక్కవర్ణము ననుసరించియే, బ్రాహ్మణాదివర్ణములేర్పడుచుండెడి వననిక్కాలమునతదాచారంబువిస్తీర్ణమైన భరతఖండమునందెక్కడనుండకుండుటకు దగినకారణము కాన్పించదు.

మఱియు, దేహకాంతి ననుసరించి వర్ణనిర్ధారణజేసి వృత్తులను విభజింపవలసినంత యగత్యముకాన్పించదు. దేహకాంతి కనుగుణమైన యోగ్యతా, విశేషమే యుండునుగనుక దేహకాంతి ననుసరించి వృత్తివిభజనము చేయవచ్చునన్నయొడల, నదిసరికాదు. అట్టియోగ్యతావిశేషములు తరదిగ్భాగమునందు మానవకొటినివసించు కాలమునందు మాత్రమభిష్యక్తములై యుండనేరవాయేమి? ఆయోగ్యతావిశేషముల ననుసరించి యప్పుడుమాత్రము భిన్నజాతులు పుట్టియుండకూడదా? యోగ్యతావిశేషాదులున్నప్పటికి నక్కాలంబున బ్రాహ్మణేతర జాతులు లేవన్నచో విష్ణుట మాత్రమవి యుచ్ఛవింతుటకు గారణమేమి?

భిన్నవృత్తులనుటకు ఏలులేదు ఏలన నట్టివృత్తులు తత్పూర్వమందును కలవు. వృత్తిభేదముచేతనే జాతిభేదమన్నచో వృత్తిభేదము పురాతనకాలమున కూడకలదుకాబట్టిజాతిభేదముండియుండెననిచెప్పవలసివచ్చును. కానియీవా

అంబున జాతిభేదములేదని మనప్రకృతపు ప్రతిపక్షులునుడివియున్నారుకదా. కాబట్టి కేవలవృత్తివైచిత్ర్యముననుసరించి జాతివైచిత్ర్యముకన్గినని మనప్రకృతపుప్రతిపక్షులు చెప్పవీలులేదు.

అంతియకాదు. దేహముయొక్కరంగు, యేవృత్తికి; నొకడర్హుడో, దాని కనుగుణముగానే యుండునన్నపక్షమున, నట్టివృత్తులును తేద్యోగ్యతా విశేషములును పురాతనకాలమునందుకూడ కలవుగనుః వానికనుగుణములైన దేహవర్ణవిశేషములుకూడ పూర్వంబుననుండి యుండవలెను. కాని శ్వేతవర్ణ మొక్కటిమాత్రమే యక్కాలంబున నుండెనని మనప్రతిపక్షులు ముందు అంగీకరించియున్నారుకదా. కాబట్టి దేహవర్ణము వృత్తియోగ్యతల నవశ్య మనుకరించియుండు ననుటసరికాదు. కాబట్టి వృత్తియోగ్యతల ననుసరించి యే చాతుర్వర్ణ్యము తప్పనమగునని వాదముకొర కంగీకరించినప్పటికి, దేహ వర్ణము (రంగు) బట్టియే నాల్గువర్ణములును జనించినవని చెప్పశక్యముకాదు.

ఇకనొకవిషయము విచారితము. ఎవడైన నొకడు మఱియొకని సమీపమున కేగినప్పుడు నీవర్ణమెద్దియని వానినాతడడుగుట, కొన్ని మతగ్రంథము లందు జూచుచున్నాము. దేహమురంగు ననుసరించియే, జాతికూడ నిర్ధారణీయమని మతగ్రంథముల యభిప్రాయమన్నచో, దేహవర్ణము స్ఫుటంబుగా దృశ్యమగుచునేయున్నదిగాన మఱల నీజాతియేదియని ప్రశ్నించుట కెంతమాత్రము నవకాశముండదుకదా. కానిదేహవర్ణము స్ఫుటముగా గోచరమగుచున్నను తస్యవర్ణమును వీక్షించియే జాతినిర్ధారణము జేయక, నీజాతియేదియని ప్రశ్నించుటవలన, జాతినిర్ధారణము నిమిత్తము దేహవర్ణ మపేక్షింపబడలేదని స్పష్టమగుచున్నది. కాబట్టి జాతిభేదమునకు వర్ణభేదమాది కారణమనుట మతసంప్రదాయ విరుద్ధము.

ఈసందర్భమున నొకయుదాహరణంబు నిచ్చెదను. దుష్యంతమహారాజునకు శాకుంతల యేజాతిస్త్రీయై యుండునాయని శంకపొడమినది. శరీరవర్ణముచేతనే జాతినిర్ధారణీయమన్నయడల, ప్రత్యక్షముగా గోచరమగుచు

న్న తద్వనితయొక్క దేహవర్ణము ననుసరించి యోమెజాతియకొహింపబడవలె నుకదా. కాని యట్లుకాలేదు. రంగునుబట్టి జాతియూహ్యమనుటకు మారుగా “సతాంహిసందేహపదేషు వస్తుషుప్రమాణమంతఃకరణ ప్రవృత్తయః” అను మఱియొకప్రమాణముచొప్పున దుష్యంతుడు సందేహమును నిశర్తించుకొనెను. కాబట్టి వర్ణముచేత జాతియను వాదము శాస్త్రవిరుద్ధముగా ననుపేక్షణీయము.

వర్ణము (రంగు) చేతవర్ణము (జాతి) సంభవించు నాచారముపూర్వకాలంబునలేదేని, రంగునర్థమిచ్చువర్ణ పదము జాతికిబర్యాయపదముగానేలబ్రయోగింపబడుచున్నదని ప్రతిపక్షియాక్షేపించినయెడల, నదినిలువదు. శేషలశబ్ధార్థమేప్రమాణమన్నచో, పుట్టుకతోడనే జాతియేర్పడదేని, పుట్టుకనర్థమిచ్చు “జాతి” పదమువర్ణమునకు బర్యాయపదముగా నెందుకువాడబడుచున్నది? వర్ణశబ్దము రంగును సూచింపుచున్నది గాన వర్ణభేదమురంగులననుసరించి వచ్చినదన్నపక్షమున, జాతిశబ్దము పుట్టుకను సూచించుచున్నదిగాన వర్ణభేదము (జాతిభేదము) పుట్టుక ననుసరించియే యుద్భవమగుననిమాత్రము చెప్పటకేమియాక్షేపంబు?

మఱియు, వర్ణమనిచెప్పబడుచున్నది గనుక వర్ణము (జాతి) రంగునుండి కలుగుచున్నదనివాదించినచో, వర్ణమనిచెప్పబడుచున్నది గనుక వర్ణము (అకారాదికము) రంగునుండియే యుద్భవించుచున్నదని యొప్పుకొనవలసివచ్చునుకదా! కాని, వర్ణములనిపిలువబడుచున్న అ, ఇమొదలైన యక్షరములు రంగునుండి పుట్టిన వనుట నమృతగినదిగాలేదు. కాబట్టి వర్ణమనిచెప్పబడుచున్నది గాన వర్ణము (జాతి) దేహమురంగువలన బుట్టుచున్నదనువాదము తప్పు.

మఱియు, “బ్రాహ్మణో శ్వేతవర్ణః ..... ఇత్యాదినియమాభాషాత్” (శ్వేతవర్ణముగలవాడు బ్రాహ్మణుడు—ఇట్టినియములేకపోవుటచేత) రంగునుబట్టి వర్ణభేదమేర్పడదని వజ్రసూచికోపనిషత్తే వక్కాణింపుచున్నది

కదా.. వజ్రీనూచికోపనిషత్తు ప్రమాణమైనపక్షమున రంగును బట్టి వర్ణభేదమును వాచమును విసర్జింపుడు. ప్రమాణము కానిపక్షమున, బ్రహ్మజ్ఞానము చేత బ్రాహ్మణత్వమును వాచమును విడువవలెను. ఉభయపక్షములందును ప్రతిపక్షులకేనష్టము.

రంగునుబట్టి వర్ణమనిచెప్పు గ్రంథప్రమాణములున్న వందురేమో. ఉండినను, అదిదేహముయొక్క రంగునుబట్టికాదు; సాత్వికాదిగుణముల రంగునుబట్టి. సత్వగుణముమొదలైన వానికిరంగులుండుట యసంభవముకాదాయ నిశంకించినచో, నదియకాపచారికమని సమాధానము. కాబట్టియే శ్రీబాలరామోదాసీనస్వామి సాంఖ్యతత్వకాము దీవ్యాఖ్యానమున నిట్లునుడివియున్నారు “యద్యపిలోహితత్వాదయో వర్ణానరజః ప్రభృతిషుగుణేశ్వర్థా విద్యస్తేతథా పియథాలోహితం మహారజనాది వసనంరజ్జయతి. తథారజోపిప్రవృత్త్యామనోరజ్జ యతీతిలోహితం రజః, ఏవం యథాశుక్లం సలిలం విమలయతి తథా సత్వమపిజ్ఞానాదినా మనోవిమలయతీతి శుక్లం సత్వం, ఏవం యథాసీలంఘనపటలమావృణోతి తథాతమోపిజ్ఞాన మావృణోతీతి కృష్ణం తమః, ఇత్యేషము. పచారేణ గుణానాంలోహితత్వాదిక మున్నేయం” శ్వేతవర్ణము నీటివెట్లు విమలముగా జేయునో, అట్లుసత్వగుణము జ్ఞానాదులచేత మనంబును నిర్మలంబుజేయును. ఈవిధముగానే లోహితకృష్ణవర్ణములు నూహ్యములు. కాబట్టి సత్వాదిగుణములకు శుక్లాదివర్ణములు పచరింపబడుచున్నవి. ఇదిసంస్కృతవాక్యముల సారాంశము. ఇటులనే, శ్వేతాశ్వతరో పనిషత్తునాల్గవయ్యధ్యాయమున “అజామేకాంలోహిత శుక్లకృష్ణే” అని ప్రకృతియొక్క గుణత్రయమునకుశుక్లాది వర్ణత్రయము వర్ణింపుచున్నది. (అజాం=మాయాం. లోహితేతి గుణత్రయమయీం. సరూపః=త్రిగుణః- ఇది శ్రీనారాయణకృతవ్యాఖ్య) (లోహిత శుక్లకృష్ణే.. తేజఃసృష్ట్యా తదవస్థా పన్నత్వా లోహితాం | అపః సృష్ట్యా తదవస్థాపన్న త్వాచ్ఛుక్లాం | అన్నశబ్దవాచ్యాం పృథ్వీంసృష్ట్యా తదవస్థా పన్నత్వాతకృష్ణే. అథవా లోహి

తాం = రజఃపితృకాం ; శుక్లాం = సత్పితృకాం ; కృష్ణాం = తమఃపితృకాం ; ఏవం లోహితశుక్లకృష్ణాం. ఇది శ్రీవిజ్ఞానభగవద్గృతవ్యాఖ్యానము. (తథాచకార్యాణాం తేజోబన్నానాం యానిరూపాణితానిమాయాయావపిసన్త్యేవ- ఇది శ్రీశంకరానందవిరచితవ్యాఖ్యానము) త్రిగుణాత్మికప్రకృత్యసృష్టియందు తేజముయొక్క రూపముగా బరిణమించి యుండుటచే నాతేజముయొక్కరంగైన రక్తవర్ణమునొందిన దని చెప్పవచ్చును. ఇట్లే యితరవర్ణములు నూహ్యములు. లేదా, లోహితయనగా రజఃపితృక. ఇట్లే యితరవర్ణములును. ఇది విజ్ఞానభగవద్గృతవ్యాఖ్యానసారాంశము. కార్యమైన భూతభౌతిక ప్రపంచమందే వర్ణములు కలవో యావర్ణములు కారణమైన (Cause) మాయయందును కలవని చెప్పవచ్చును. ఇది శ్రీశంకరానందవ్యాఖ్యానసారము. లోహితాదులు కలది యనగా గుణత్రయములు కలదియని శ్రీనారాయణ కృతవ్యాఖ్యానసారము. వీనినన్నిటిని బట్టిచూడగా ద్రిగుణములతో నొప్పుచున్నమాయకు శుక్లాదివర్ణములు చెప్పబడుచున్నవని స్పష్టమేకదా.

శ్రీమద్భాగవతదశమస్కంధములోని మూడవయధ్యాయమందు వసుదేవుడు శ్రీకృష్ణునిట్లుస్తుతించియున్నాడు “సత్త్వంత్రిలోకస్థితయే స్వమాయయా బిభర్షి శుక్లంఖలు వర్ణమాత్మనః । సగ్ధాయరక్తంరజసోపబృంహితంకృష్ణంచవర్ణంతమసాజనాత్యయే॥” (అట్టిపరబ్రహ్మస్వరూపుండవగునీవు త్రిలోకములసంరక్షించుకొఱకు సత్త్వగుణ ప్రధానమైనతెలుపు వర్ణమును; జగత్తుల సృష్టించుకొఱకై రజోగుణముచే బ్రచురింపబడిన ఎఱుపువర్ణమును; లోక ప్రళయమునిమిత్తము తమోగుణము చేతనలుపు వన్నెను; స్వమాయవలననీ వొక్కడవేధరింతువు) శ్రీప్రోతనభాగవతమున “నీవురక్తధవళ, నీలవర్ణంబుల । జగము సేయఁగావ, సమయఁజూడఁ । దనరునట్లు సేడు, దైత్యులఁదండింపఁ । బృథివి గావనవతరించితీశ” అనుపద్యముమూలశ్లోకమునకు బదులుగానున్నది. ఈరక్తధవళనీలవర్ణములు సృష్టిస్థితిలయ హేతువులగురాజస, సాత్విక తామసగుణములను

నూచించును. కాబట్టి యేశ్రీతిక్కనసోమయాజిరచించిన నిర్వచనోత్తరరామాయణమున “సత్వరజస్తమోగుణవశస్థితైగైకొని లీలనీపబ్రహ్మత్వముఁదాల్చి లోకముల కన్నిటికింజననంబొనర్తువి । ఋత్వముఁదాల్చి వానికిమనోఽతరస్థితి వృత్తి జేర్తురు । ద్రుత్వముఁదాల్చి వానికుచితంబుగ సంహృతిఁగూర్తురాఘవా॥” కాబట్టి శుక్లాదివర్ణములు బ్రాహ్మణత్వాదులనునిర్ధారించునను వాక్యములు సత్వగుణము మొదలైనవి బ్రాహ్మణాదివర్ణముల గలుగజేయునను నభిప్రాయముగలవి. ఆగుణములు పూర్వజన్తమందలివని మొదటదెల్పియే యున్నాను కదా. అందువలన, స్థూలశరీరవర్ణము ననుసరించి జాతియనుట నిజముకాదు; జన్తనుబట్టియనుట సత్యము.

మఱియు. మేనుయొక్క రంగునుబట్టి జాతియన్నచో, శ్వేతరోగుతే వర్ణమువారు? బ్రాహ్మణబ్రాహ్మో (Brahmin Brahmos)లన్నట్లు బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణులాయేమి?

శరీరవర్ణవాదుల కీర్తికర్పూరాదులకంటె నెక్కువగా దెల్లగానున్నదే! పీఠిసత్వగుణము శుభ్రముగా నున్నప్పుడు, మాప్రకృతిసత్వగుణము మాత్రము శుభ్రముగానుండనేరదు కాబోలు!

—:పురుషసూక్తము—వర్ణభేదము:—

బ్రాహ్మణోస్య ముఖమాసీదిత్యాదిబుక్కు బ్రాహ్మణాది వర్ణస్పృష్టిని బోధించుటకు వచ్చినదా, లేక, బ్రాహ్మణాదులను విరాడ్విగ్రహముయొక్క ముఖముమొదలైన వానితో బోల్చుటకుద్దేశింపబడినదా? ఉభయపక్షములందును పుట్టుకననుసరించియే వర్ణవిభాగమను సిద్ధాంతమునకు భంగములేదు.

మొదట, రెండవపక్షమును స్వీకరించి విచారితము.

పూర్వపక్షము:—బ్రాహ్మణుడు విరాట్స్వరూపుని ముఖమగుచున్నాడు. అనగా, వివేకప్రధానుడౌటచే నాతని ముఖమువంటివాడు. అటులనే క్షత్రియుడు బలవీర్యాది ప్రధానుడు కాబట్టి బాహువులనదగినవాడు. అటు లనేశూద్రుడు శుశూప్సజేయుటకు దగినవాడుగనుక పాదములపంటివా

డు. కాబట్టి మనుష్యగుణవిశేషముల ననుసరించియే వర్ణమేర్పడుచున్నది; జన్మబట్టికాదు

సిద్ధాంతము:—ఇట్లునుట సమంజసంబుకాదు. పురుషుని గుణవిశేషములబట్టి ముఖాదిసాదృశ్య మేర్పడుచున్నది గాని వర్ణవిభాగమేర్పడుట లేదు. ఇదిముఖ్యముగా గమనింపవలసిన యంశము. వివేకగుణమువలన మనుజుడు విరాట్స్వరూపుని ముఖముతో బోలుటసిద్ధించుచున్నది. కాని బ్రాహ్మణుడగుట కాదు. బ్రాహ్మణుడైన పిమ్మటనే సాదృశ్యప్రసంగము గదా. కాదేని బ్రాహ్మణాదిపదంబులేల వాడబడినవి? బ్రాహ్మణాదిపదంబుల మూలముననే యాపమ్యమేల నిర్దేశింపబడినది? కేవలవివేకాది గుణంబులేల జేర్కొనబడలేదు? అట్టిగుణప్రశంసచేతనే ముఖాదులతో నుపమానమెందుకు గల్పింపబడలేదు? కాబట్టి బ్రాహ్మణాది వర్ణములను ముందుగా గ్రహించియే, తరువాత వారివారి గుణములనుసరించి విశ్వరూపుని ముఖముమొదలైన వానితో సామ్యముచెప్పబడినదని తేలుచున్నది. మఱియు, నీవుతీసినయర్థము ప్రకారము సాదృశ్యము చెప్పటయే లక్ష్యము (aim) గాని బ్రాహ్మణాది వర్ణముల నిర్ధారణచేయుటకాదు. నీవ్యాఖ్యానము ప్రకారము మంత్రముచేసుద్దేశింపబడినదేమి? విరాట్స్వార్తియొక్క ముఖాదులతో సరిపోల్చుట, లేక, బ్రాహ్మణాదివర్ణము లెట్టివో వివరించుట? ఈరెండవదికానేరదు. జౌనేని, నీవ్యాఖ్యానమున కేభంగముకల్గును. కాబట్టి బ్రాహ్మణాదులను విశ్వరూపుని ముఖాదులతో నెట్లు సరిపోల్చువచ్చునో యావిషయమే చెప్పనుద్దేశింపబడుటస్పష్టము. మఱియునిట్టి బ్రాహ్మణాదులవర్ణ వివేచనచేయబడకుండుటస్పష్టము కాబట్టి బ్రాహ్మణాదులు పుట్టుకచేతనే బ్రాహ్మణాదులుగా గ్రహింపబడిరని యొప్పుకొనకతీరదు. అందుచేత, విశ్వవిగ్రహుని ముఖాదులతో సామ్యమును డువబడిన హేతువుచేత వర్ణములు పుట్టుకచేతగాక గుణములచేతనచ్చుచున్నవనుటకువీలులేదు.

పూర్వపక్షము:—బ్రాహ్మణుడు వివేకాదులచేత విరాడ్విగ్రహుని

ముఖముతో సమానుడు; ఈవిధముగా నే యితరవర్ణముల పౌరును వారివారిగుణములచేత నే ఆయా యంగములని చెప్పెడుపక్షమున, బ్రాహ్మణునియందు వివేకాదులేలలేకపోవలెను? వివేకాదులున్నప్పుడే బ్రాహ్మణుడు విశ్వవిగ్రహుని ముఖముతో సమానుడుగదా. పరాక్రమాదులున్నప్పుడే క్షత్రియుడు బాహువులతో సమానుడుగదా. అట్టివివేకాదులే లేనప్పుడు ముఖసమానుడని చెప్పటకు వీలుండనేవీలుండదు. పరాక్రమాదిగుణాభావమందు క్షత్రియుడు బాహుతుల్యుడనుటకు వీలుచిక్కనేచిక్కదు. అయినను పురుషసూక్తములోని వాక్యములు తుల్యుడనియే నుడువుచున్నవి. ఆమాటలునిరర్థకములా? ఆశ్రుతివాక్యములు సార్థకముచేయవలెనన్న, వివేకాదిగుణంబులున్నవాడే బ్రాహ్మణుడనియు అట్టివాడే ముఖతుల్యుడనియు గ్రహింపక తీరదు. అంతియేకాని, పుట్టుకచేత బ్రాహ్మణుడును, పుట్టుకచేత క్షత్రియుడును కాడు. ఏలన జన్మబ్రాహ్మణులన్నయెడల, సాదృశ్యము సంఘటింపనేరదు. గాన, గుణములననుసరించియే వర్ణమని పురుషసూక్తముయొక్క యభిప్రాయము.

సిద్ధాంతము:—కాదు ఏలన, సామాన్యముగా బ్రాహ్మణాదులకు వివేకాదులుండును గనుక వారుముఖాదులతో బోల్పబడిరి. ఈకాలమున జన్మచేత బ్రాహ్మణుడైనను, తదర్హంబులైన వివేకాదులును, క్షత్రియుడైనను తదర్హంబులైన శౌర్యాదులును అంతగా లేనిమాటసత్యము. అయినను, పూర్తిగాలేవునుటకు వీలులేదు. కొందఱి యందాగుణంబులు మరుగుగానుండవచ్చు. మఱియు, బ్రాహ్మణాదులను విరాజ్ఞార్తి ముఖాదులతో సరిజేసినప్పుడు, వివేకాదులున్న బ్రాహ్మణాదులే న్యాయముగా గ్రహింపవలయును. తద్గుణహీనులు కాదు. ఏలన, వివేకాదులులేని బ్రాహ్మణులన్నయెడల, ముఖాదులతో సాదృశ్యము సంఘటించనేరదు. పురుషసూక్తము సాదృశ్యముజెప్పుచున్నదనియే కదా మీరుగ్రహించిరి అట్టిసాదృశ్యమును సమన్వయించి నిట్టుటమనపని. అట్లునిట్టుటకు, వివేకాదులున్న బ్రాహ్మణులనియు, శౌర్యాదులున్న క్షత్రియులనియునీవిధముగా శ్రుతియంద్దేశించి పల్కుచున్నదని యెంచదగినది. బ్రా

వృక్షాలు ముఖతుల్యులనగా, వివేకాదులుగల జన్మబ్రాహ్మణులే ముఖసమానులని శ్రుతియభిప్రాయముగా మనముగ్రహించుట యుచితంబు. కాదన్నయెడల, శ్రుతిసార్థకముగాని సాదృశ్యము బ్రసంగించు చున్నదని స్వీకరింపవలసివచ్చును. అదిమంచిది కాదుగదా. నాయభిప్రాయమును స్పష్టముజేయుటకీ దృష్టాంతము నిచ్చుచున్నాను. గోవుమాతృసమానమన్నప్పుడు, ఊరముగల గోవనియా, లేక, గొడ్డుగోవనియా యభిప్రాయము? ఊరమేమియునివ్వని గోవన్నచో, మాతృసాదృశ్యమెట్లునిల్చును? తల్లివలె బాలిచ్చుటయెట్లు సంభవించును? పాలున్నగదా, పాలిచ్చితల్లితో సమానమగుట! పాలేలేనప్పుడిక దల్లితో సమానమెట్లు కాగలదు? 'కాబట్టి' గోవుమాతృ సమానమన్నవాక్యమును సమర్థించుటకు పాలిచ్చుగోవేమాతృ సమానమని వాక్యాభిప్రాయముగా మనముగ్రహించుట యోగ్యము. అటులనే, బ్రాహ్మణుడు విరాట్టుముఖముబోలునన్నప్పుడు, వివేకాదిగుణసంపన్నుడైన బ్రాహ్మణుడే ముఖమువంటివాడని యభిప్రాయము. అంతియేకాని, వివేకాదిగుణహీనుడు కాదు. బ్రాహ్మణాదులకు వివేకాదులు సాధారణముగా గల్గియుండు హేతువుచేతను, లేనిపక్షమున వివేకాదులు సంపాదించుట విధికాబట్టియు, బ్రాహ్మణాదులు ముఖాదులతో సమముజేయబడినారని తెలియదగినది. ఈరీతిని శ్రుత్యర్థమును సమన్వయింపవచ్చును. కాబట్టి వివేకాదిసంపన్నులైన బ్రాహ్మణాదులు మాత్రమే సాదృశ్యమున గ్రహింపబడిరని గ్రహింపవలయు.

పూర్వపక్షము:— ముఖాద్యవయవములతో బ్రాహ్మణాదివర్ణములకు సంబంధము శ్రుతిప్రొక్తము గనుక, ముఖాద్యవయవగౌరవ తారతమ్యము ననుసరించి బ్రాహ్మణాదిగౌరవ తారతమ్యము ద్యోతించుచున్నది. అందువలన, నొకవర్ణమువారికొక వర్ణమునానిద్యేషించుట తటస్థించిదేశము దురవస్థంజెందుచున్నది. కాబట్టి యీవర్ణవిభాగమునే మాన్పించుట శ్రేయస్కరంబు. వర్ణభేదములున్నప్పుడు గౌరవభేదములుండకతప్పదు. గౌరవభేదములున్నప్పుడనోన్యద్యేషములుండక మానవు. అనోన్యద్యేషములున్న సమయము

న దేశమంతయు గలహానలముచే దహమానముగాక మానదు. కాబట్టి యిట్టి కష్టము లేకుండజేయుటకు షర్ణవిభాగాభావోపకమగత్యము.

సిద్ధాంతము:—కాదు. ఏలన, నీదాహప్రసంగమునకే యవకాశము లేదు. ఏలన, నన్యోన్యద్వేషములున్నప్పుడే కదా దేశముకలహానలముచే దహింపబడుట. ద్వేషములకేయవకాశములేదు. ఎట్లనగౌరవభేదములున్నప్పుడు కదా ద్వేషములుండుట. గౌరవభేదమేలేదు. ఇదియెట్లు? బ్రాహ్మణాదివర్ణములకు న్యూనత్వాధిక్యములే లేవుగనుక; ముఖాద్యవయవములకు గురుత్వ లఘుత్వాదులే లేవుగనుక. బ్రాహ్మణులగ్రీవర్ణమువారన, శూద్రులు సగ్రవర్ణమువారే; ముఖమొక యగ్రము, పాదద్వంద్వము మణియొకయగ్రము! బాహువు లొకయగ్రము, ఊరువు లికనొకయగ్రము—దేనికదే యగ్రము! మణియు, ముఖాదుల సుతులయందు దూచినపిమ్మట నేయవయవము మిక్కిలిబరువు (గురుత్వము) కలదనితేలునో యాయంగము గౌరవాధిక్యముగలది, తత్సంబంధమైన షర్ణమువారు గౌరవాధిక్యముగలవారు! దీనికేమి?

బ్రాహ్మణులకు వేదాధ్యయనాదిక్షేత్రములు శాస్త్రము విధించుచున్నది. కాని, శూద్రులకుగాదు. కాబట్టి బ్రాహ్మణులకన్న శూద్రులుగొప్పవారు, అధికసుఖవంతులు. అటులనే వైశ్యులకన్నను, క్షత్రియులకన్నను, కూడశూద్రులు సుఖవంతులే. క్షత్రియులకు బ్రాహ్మణపాయకరమైన సంగ్రామకర్తృవిధింపబడినది. కాని, బ్రాహ్మణవైశ్యశూద్రులకుగాదు. కాబట్టిపరుక్షత్రియులకంటెను ఘనులు, భాగ్యవంతులు. వైశ్యులకుగృహిణిజ్యోతిష్కేత్రములు విధింపబడుచున్నవి. తదితరజాతులకు గాదు. కాబట్టి యాజాతులన్నియు వైశ్యులకంటె నెక్కువయవృష్టము కలవి. శూద్రులకు విధింపబడినది యితరజాతులవారికి గాదు. కాబట్టివారు శూద్రులంటె గొప్పవారు. మణియు బ్రాహ్మణులితరజాతుల వారిచే బూజింపదగిన వారు; కాననన్ని జాతులవారిలోను ముఖ్యులు. క్షత్రియులు నేవింపదగిన వారు. కాన, శ్రేష్ఠతములు. వైశ్యులు గౌరవింపదగినవారు; గనుక ఘనతములు. శూద్రులుపో

షింపదగినవారు; కాబట్టి యు త్తమో త్తములు. కాబట్టి యన్నివర్ణములవాడు ను ఘనతములే ఇక వివాదలెందుకు? ద్వేషములెందుకు ?

మఱియు ముఖమున్నది. అది దానిపని చేయనప్పుడు శ్రేష్ఠమగునా? బ్రాహ్మణులున్నారు; వారు విజ్ఞానాదివిహీనులేని, ఘనులా? బాహువులున్నవి; ఆవిపరాక్రమాది భూషితములుకావేని, శ్రేష్ఠములు కాగలవా? క్షత్రియులున్నారు; వారుప్రతాపోద్దీపితులు కారేవి, ప్రియులులా? ఊరుద్వంద్వము కలదు; అదిశరీరమును నిల్పుట మొదలైన పనులుచేయనిచో ముఖ్యమగునా? వైశ్యులున్నవారు; వీరు; ధనధాన్యాదులను సంచితముచేసి, యితరవర్ణములవారికి జీవనాధారము! గల్పింపరేని, ఉత్తములా? పాదములున్నవి; అవిగమనాదులకు బాగుగనుపయోగింపని పక్షమున శ్రేష్ఠములగునా? శూద్రులుకలరు; వీరితరవర్ణములవారికి సహకారులు కారేని, గొప్పవారు కాగలరా? కాజాలరు. కాబట్టి ముఖాదులకు గౌరవతారతమ్యమున్నను, నానికుండవలసిన లక్షణములున్నప్పుడు మాత్రమే, యాతారతమ్యము సంభవమగును. అటులనే, బ్రాహ్మణాదివర్ణములకు సహజముగా గౌరవభేదమున్నదన్నను, అదిబ్రాహ్మణాదులకు వారివారి కుండవలసిన వివేకాదులున్నప్పుడు మాత్రమే సమంజసమగును.

మఱియు, గడుపునకు నితరావయవములకు స్పర్థకల్గియాయావయవములా యాపనులుమానినందున దట్టస్థించిన యవస్థయెట్టిదో బాల్యమునగధలు చదివిన వారెల్ల నెరుంగుదురు. దేహమునం దెంతచిన్నయంగమునకు గీడుసంభవించినను, సర్వాంగములును తద్బాధననుభవించి కృశించుచందమున, వర్ణచతుష్టయముననే వర్ణమునకునష్ట మొదవినను, వర్ణములన్నియు నష్టమొందవలసినవే కొన్నికొన్ని యంగములు దూరదృష్టిలేని వారికి నీచములుగా గాన్పించినను, విమర్శింపసామర్థ్యముగల పండితులకు మాత్రమాయా యంగముల యావశ్యకతయు, నవితేనందున గల్గుబాధయు, బాగుగా స్ఫురింపక మానవు. అందుచేతనే, విరాడ్విగ్రహునియవ యవములతో వర్ణములకు సామ్యమువివ

రింపబడినది. "Body Politic" అని పశ్చిమదేశములందు వ్యవహరింపబడుమాటయు నీయర్థమే బోధించును. సాంఘికసాధమునకు వర్ణచతుష్టయము స్తంభచతుష్టయము వంటిదని చెప్పవచ్చును. అన్నివర్ణములకును గౌరవముకలదు.

పూర్వపక్షము:-ముఖముతదితరావయవములకంటె శ్రేష్ఠతరమానా కాదా? శ్రేష్ఠతరమేని, బ్రాహ్మణులితరవర్ణములవారికంటె ఎట్లుశ్రేష్ఠతరులు కారు? పాదములితరావయవములకంటె నీచములౌనా కాదా? నీచములేని, శూద్రులితరవర్ణముల వారందరికంటెను నీచులేకదా. కాబట్టి ముఖాద్యవయవములవలె బ్రాహ్మణాదివర్ణములు సహజముగా గౌరవభేదములుగలవి.

సిద్ధాంతము:—పారమార్థిక దృష్టితో జూచినయెడల నొకయవయవమునకును, మఱియొకయవయవమునకును భేదమేలేదు. అన్నియునణుసంయోగముచే గల్గినవేకదా. అన్నియుభగవద్వికారములేకదా. ఇకవర్ణములందు మాత్రము పారమార్థిక భేదమెట్లుండగలదు? అయినను, శాకికదృష్టితో జూచినయెడల, ముఖాదులకన్యోన్యభేదమున్నదని భావించుచున్నారు. అటులనే యొకవర్ణముకంటె మఱియొకవర్ణమధికమని లోకులుభావింపనిండు. లోకులైనను, ముఖాదులసహజచేష్టలబురస్కరించుకొనియే తారతమ్యంబు గ్రహించుట మనమెరింగిన విషయమేకదా? ఏయవయవమున కుండుచేష్టలయవయవమునకు లేనప్పుడు ఒకదాని కంటె మఱియొకటి ఘనతరమెట్లుకాగలదు? ఏవర్ణమునకు విహితములైన ధర్మములూవర్ణము వారాచరించని పక్షమున, నికనొకనికంటె నింకొకడు గొప్పవాడగుట యెక్కడిది? కాబట్టి ముఖముతనకుండవలసినవి జ్ఞానాదులు లేనప్పుడు, తనకుండవలసిన యుక్తసంచారాది క్రియలుగల పాదములకంటె నీచము. అటులనే యొకబ్రాహ్మణుడు తన కర్మాంబులైన ధర్మములులేని వాడైనచో, తనకుయోగ్యంబులైనసజ్జనశుశ్రూషాదులుకల్గిన శూద్రునికంటె నీచుడు: ఇటులనే, యితరులసంగతియు. నూహింపవలెను.

ఇక నొక విషయము మరువగూడదు. అదియేదియన, శూద్రాదిజాతులైనను విరాట్ పురుషుని దేహభాగములతోనే తుల్యములని శ్రుతి తెల్పియున్నది. మఱియు, “కదావాత్వాంచృష్ట్యాగిరి శతవభవ్యాంఘ్రియు గళంగృహీత్వా హస్తాభ్యాంశిరసినయనే వక్షసివహన్ | సమాశ్లిష్యాహూయస్ఫుట జలజగంధా న్పరిమళానలభ్యా స్పృష్టాద్యైర్మదమనుభ విష్యామిహృదయే || ” అని శివానందలహరీ స్తోత్రమునందు చెప్పబడినరీతిగా బ్రహ్మాదులకును అలభ్యములైన ఈశ్వరపాదపద్మములతో శూద్రులుసమానము జేయబడుటవారికొకింతయుగొంతకానేరదు; గౌరవావహమే. మఱియు, కటాక్షము సంపాదించుట కెవ్వరైన బాదములబడుదురుగాని, జుట్టుపట్టుకొనెదరా?

కాబట్టి విరాజ్ఞార్తియంగములతో సామ్యముమాత్రమే చెప్పబడినదన్నను, జన్మననుసరించియే వర్ణమనునంశము సిద్ధాంతితము. సమస్త వర్ణముల యావశ్యకతయు, సమానగౌరవమును స్పష్టముగా దెలిసికొన్న వారమైతిమి.

ఇప్పుడు, చాతుర్వర్ణ్యసృష్టిశ్రుతిచే స్వీకరింపబడినదనుపక్షమునించుక విచారితము. ఇందుకు బ్రహ్మణము, విద్యారణ్యభాష్యము “ప్రశ్నోత్తరరూపేణ బ్రాహ్మణాదిసృష్టిం వత్తుంబ్రాహ్మవాది నాంప్రశ్నా ఉచ్యతే” (ప్రశ్నోత్తరరూపముగా బ్రాహ్మణాదుల సృష్టిని వివరించుటకు బ్రహ్మవాదుల ప్రశ్నలు చెప్పబడుచున్నవి.) మఱియు మహీధరభాష్యమునందునచ్చముగా నీమాటలే కలవు: అంతేకాదు “చాతుర్వర్ణ్యం యాసృష్టం” అనుగీతాశ్లోకభాష్యము నశ్రిశంకరాచార్యులు “బ్రాహ్మణః ఆస్యముఖమాసీత్” అనుశ్రుతిని ప్రమాణముగాజూపియున్నారు. అటులనే శ్రీశంకరానంద కృతగీతావ్యాఖ్యయందు “బ్రాహ్మణో స్యముఖమాసీత్ ఇతిశ్రుత్యుక్త ప్రకారేణ చత్వారోవర్ణాః :” అనియు “ముఖాదుత్పత్తితో వాప్రాప్తం = బ్రాహ్మణజాతే రర్హం” అనియు వ్రాసియున్నారు (ఆ 18-లో 41, 42) మఱియు, మను స్మృతియందీయర్థమే బోధించుశ్లోకముకలదు. అదియేదియనగా, “లోకానాంతువి వృద్ధ్యర్థముఖిబాహూరుపాదతః | బ్రాహ్మణం క్షత్రియం వై శ్యం శూద్రం చ

నిరవర్తయత్” లోకముల యభివృద్ధికొఱకై ముఖము, బాహువులు, ఊరువులు, పాదములు, వీనినుండి బ్రాహ్మణుని, క్షత్రియుని, వైశ్యుని, శూద్రుని, సృజించెను) అనునది. వీరందరును భ్రాంతులా? శ్రుతి స్మృతులేకీభవించుట లేదా? తత్సాగ్రముననేశ్వరి విద్యారణ్యాదులు వ్యాఖ్యానములు వ్రాసిరి.

ఇతర వేదములందెచ్చటను ముఖాదులనుండి బ్రాహ్మణాదిసృష్టి వర్ణింపబడియండలేదు గనుక నీయర్థము వేదవిరుద్ధమందురేమో. అట్లనుటకు వీలులేదు. ఏలన, యజుస్సంహితయొక్క సప్తమకాండయందు ముఖాదులనుండి బ్రాహ్మణాదిసృష్టివిస్పష్టముగా వక్కాణింపబడుచున్నదని శ్రీవిద్యారణ్యులే భాష్యమునందు లిఖించియున్నారు. ఎట్లన, “ ఇయంచముఖాదిభ్యో బ్రాహ్మణాదీనామత్పత్తిః యజు స్సంహితాయాంసప్తమకాండే ‘సముఖితస్త్రివృతంనిరమిత’ ఇత్యాదౌవిస్పష్టమామృతా” అనివిద్యారణ్యులు వచించియున్నారు. కాబట్టి వేదవిరుద్ధార్థమిందులేదు.

అయినను, జౌపమ్యమునిర్దేశించుచున్నచోట సృష్టిక్రిమము నిర్దేశించుచున్నదనుట యసమంజసముగాన, నితర వేదవిరుద్ధమ కాక పోయినప్పటికి బురుషసూక్త ప్రకరణార్థమునకే యీయర్థమువిరుద్ధమైనదినివాదించిన యెడల నదిసరికాదు. ఏలన“చంద్రమామనసోజాతః” (చంద్రుడుమనంబునుండి పుట్టెను) ఇత్యాదిపయియుక్కులందును“ తస్మాదశ్వాఅజాయత్” అందువలన అశ్వాదులు పుట్టెను) ఇత్యాది పూర్వపు ఋక్కులందును సృష్టిప్రసంగములుండుటంబట్టి యిది సృష్టిప్రకరణమనియే తేలుచున్నది. కాబట్టి విద్యారణ్య భాష్యముదానికనుగుణముగా నేయున్నది. యథాదధ్యాజ్యాదిద్రావ్యాణి, గవాదయఃపశవఃఋగాదివేదాః, బ్రాహ్మణాదయోమనుష్యాశ్చతస్మా దుత్పన్నాః, ఏవంచంద్రాదయోదేవాఃఅపితస్మాదేవోత్పన్నాః”(దధిమొదలుగాగల వస్తువులుపుట్టినవిధముననే, చంద్రాదిదేవతలును పుట్టిరి) అనిభాష్యము స్పష్టముగా నుడువుచున్నది. కాబట్టి ప్రకరణ (context) విరోధములేదు.

విరోధ మేకలదందురేని, చంద్రుడుమనంబునుండి పుట్టెనని యెట్లుచె

ప్పబడినది? మనమేచంద్రునివలన నుద్భవించెనని చెప్పవలసియుండును గదా. అంతకు బూర్వమేచంద్రాదులున్న పక్షమున, జంద్రాదులవలన మనస్సు మొదలైనవి పుట్టిననిగాని, చంద్రాదులుమనస్సుమొదలైనవిగా భావింపబడిరనిగాని భావించుట భాష్యమగును. కాని, తద్వస్తుజాతము పూర్వములేక పోవుటచేతనే, మనస్సుమొదలయినవి పుట్టినట్లు చెప్పబడలేదు. మనస్సుమొదలయినవిగా భావింపబడిననియు జెప్పబడలేదు. ఒకవస్తువుండిన గదాదానినుండి యింకొకవస్తువు ఉద్భవించుట; ఆవస్తువును మఱియొకవస్తువుగా భావించుట?

తద్వస్తుజాతము యజ్ఞమునకు బూర్వములేదనుట యెట్లన, “బాహ్యాద్రిష్యానుత్పన్నత్వేనహవి రంతరాసంభవాత్పురుష స్వరూపమేవ మనసాహవిష్టేనసంకల్ప్య” అనియారవ ఋక్కుయొక్క భాష్యమునందుగలదు.

మఱియు, దేవతలు యజ్ఞముచేయుటకుగారణమేమైయుండునో తెలిసికొన్నప్పుడు బ్రాహ్మణాదివర్ణస్య స్థితిస్థానంపబడుచున్నదని తెలియగలదు! ఏలన“ఉత్తరస్య స్థితిస్థిర్ధం” అనుభాష్యవాక్యముసాగముగా స్పష్టినెరవేరుటకే యజ్ఞమనుష్ఠింపబడెను. కాబట్టియే “సంభృతంపృషదాజ్యం” (దధిమితమైనఆజ్యముసంపాదింపబడెను) “ఋచఃసామానిజజ్ఞతే” (ఋక్కులుసామములునుత్పన్నములు) “పశూంతాంశ్చక్రే” (ఆపశువులనుత్పాదింపజేసెను) — ఈ మొదలైనవాక్యములు పురుషసూక్తమునందు గాల్పించుచున్నవి! ఈవాక్యములుయజ్ఞముయొక్క యుద్దేశమును ప్రకటింపవేని, వాని నెట్లు సమన్వయించెదరు?

ఇదివాస్తవయజ్ఞముకాదనియుసాంకల్పికమైన యజ్ఞమనియు, నందువలన బ్రాహ్మణాది స్పష్టియసంభవమనియు వాదించినచో, మానసపూజవలన భక్తునిచే గోరబడినఫలములెట్లు సంప్రాప్తింపవచ్చునో, యావిధముననేమానసయజ్ఞమువలననుసంప్రాప్తింపవచ్చునని ప్రతిత్యుత్తరము. “సంకల్పేనసమర్పయామి సదా, సంతుష్టయేగృహ్యతాం” అనునట్లు అనేక కనకకలశపాయపాదులు.

సంకల్పముతో సమర్థింపబడుచున్నవికదా. ఈసమర్థణము కేవలభావనయే కదా. అయినప్పటికి, భగవంతుడు సంతోషించి భక్తునివరంబులూసంగును. అటుల సేమానసయజ్ఞమైనప్పటికి, బ్రాహ్మణవర్ణాద్యుత్పత్తికిగారణముకాగలదు. సంకల్పబలమట్టిది.

మఱియు, ఋషునూక్తమునందు మానసయజ్ఞ ప్రతిపాదకనూక్తములుకొన్నియు, బ్రాహ్మణాది సృష్టిప్రతిపాదకనూక్తములుకొన్నియుగలవు. సాంకల్పికయజ్ఞమునకు ఫలముబ్రాహ్మణాది సృష్టియే. కాబట్టి నూక్తములన్నియు సంకల్పపరములనుటకు వలనవడదు; కొన్నిమాత్రమే యట్టివి. “తానిధర్మణిప్రథమాన్యాయాసన్” (జగత్తునుధరించు ముఖ్యవస్తువులుకలెను) అని కడపటి ఋక్కునందు పసంహరింపబడినది కదా. కాబట్టి సృష్టిప్రకరణము లేకపోలేదు. చాతుర్వర్ణ్యమందుదాహరింపబడినది.

ముఖమొక్కటికి రెండేసికన్నుల చొప్పున వేయిముఖంబులకును రెండువేలకన్నులుండవలెననియు, గాని- “సహస్రాక్షః” అనివేయికన్నులు మాత్రమే చెప్పబడుచున్నవిగాన, విరాట్టుకునిజముగా ముఖాద్యాకారములేదనియు, నందువలన ముఖాదులనుండి, బ్రాహ్మణాదులు జన్మించుట యసంభవమేయనియు గొందఱాక్షేపించుచున్నారు. మేమునుడువునదియునిదే! ఏలన శ్రీమహాధరభాష్యమున “సహస్రశబ్దోబహుత్వవాచీ. సంఖ్యావాచకత్వే, సహస్రాక్ష ఇతివిరోధఃస్యాత్; నేత్రింసహస్రద్వయేన భావ్యం” అనివిస్పష్టముగా వ్రాయబడినది. అభినవపండితులకుగల గణితశాస్త్రజ్ఞానము ప్రాచీనులకును ఇంచుకకలదు. అయితే, సహస్రశీర్షత్వమెట్లన, “యానిసర్వప్రాణినాంశిరాంసి తానిసర్వాణి తద్దేహాంతః పాతిత్వాత్తదీయాశ్యేవేతి సహస్రశీర్షత్వం” (సర్వప్రాణుల శిరస్సులేవికలవో అవియన్నియు నాతని మూర్తియందంతర్భూతము లౌటచే, నాతనివేకాబట్టిసహస్రశీర్షత్వముసిద్ధించుచున్నది) అయితే, ముఖాదులనుండి బ్రాహ్మణాదులు వచ్చుటనిజమాయనిన, బ్రహ్మాండదేహమునుండి రావచ్చును. పిండమునుండి కరచరణాద్యవయవ

ములుకల శిశువుపుట్టిన విధమున, బ్రహ్మాండమునుండి (విరాట్టు దేహమునుండి) కరచరణాద్యవయవములవలె బ్రాహ్మణాదులు బయలుపడెడలవచ్చును. పూర్వము అవిభక్తములై. యవ్యక్తములుగానున్న ప్రాణులు సృష్టిసమయమందు విభక్తములై వ్యక్తములై గోచరించును. విరాట్టనినతోడనే సర్వప్రాణి సమష్టి రూపత్వమభిప్రేతమగుచుండగా, నికసృష్టికల్గెననుట యసంగతమని యాక్షేపించినపక్షమున, సమాధానముజెప్పెదను. ముందుదాహరింపబడినట్లు, సర్వప్రాణిస్వరూపములు ప్రత్యేకము ప్రత్యేకముగా బ్రవిభక్తములై ప్రస్ఫురించుట కుబూర్వముకేవల బ్రహ్మాండాకారముగా నుండెను. అటుపిమ్మట సృష్టిప్రారంభించినప్పుడు, అందుండివివిధవస్తువులు వేరువేరుగా గాన్పింపసాగెను. కాబట్టి విరాడ్ రూపమన విశ్వరూపమైనప్పటికి, బ్రాహ్మణాదిసృష్టిక్రమముగా నేయున్నదని తెలియనలెను. విరాజ్ఞార్తికిముఖములు ప్రాణిముఖములైనపక్షమున, అశ్వాదులకును ముఖములుకలవుగాన అశ్వాదులముఖములు విరాజ్ఞార్తిముఖములనియు, వానినుండి బ్రాహ్మణాదులు పుట్టిరనియు చెప్పవలసివచ్చుటచే నీసృష్టిప్రకారము హాస్యాస్పదమగుచున్నదని యాక్షేపింతురేమో. అందుకవకాశములేదు. ౨లన, “సహస్రశీర్షాపురుషః” ఇత్యాదిప్రాథమికయుక్తులు విరాడ్విగ్రహము సృష్ట్యనంతరమెట్లున్నదో తెలియజేయుట కుద్దేశింపబడినవి. సహజముగా విశ్వముమనకుమొదట గాన్పించునదిగాన దానినివిరాట్టుగా భావించుట శుభమగును కాబట్టి తద్రూపము ప్రథమంబున నిరూపింపబడినది. సృష్టికిబూర్వమే యీరూపమున్నదనుటకువీలులేదు. అట్లనుటపరిణామవాదమునకు సరియగును. కానిముత్యపుచిప్ప నెండిగాభ్రాంతివలన మారునట్లు పరమాత్మజగదాకారముగా మాయామహిమవలన నవభాసించునని చెప్పవివర్తనాదము విరాడ్విగ్రహమునకు వాస్తవత్వము నంగీకరింపదు. కాబట్టియే శ్రీవిద్యారణ్యభాష్యమున “స్వకీయాంకారణావస్థామతిక్రమ్య పరిదృశ్యమానాంజగదవస్థాంప్రాప్నోతి నేదంతస్యవస్తుత్వం” అనిప్రతిపాదించబడినది. కాబట్టి సృష్టికిబూర్వము విశ్వవిగ్రహములేదని స్పష్టము. వ్యావహారి

కదళియందు విశ్వముగోచరించుచున్నది; ఈవిశ్వమునందు మనుష్యాదుల ముఖములున్నవి; ఈముఖములు విశ్వవిగ్రహానిముఖములుగా శ్రుతిభావింపజేయుచున్నది. కాబట్టి యీముఖములనుండి బ్రాహ్మణాదులు పుట్టిరని శ్రుతియభిప్రాయముకాదు. మఱియేమన, పిండమునుండి యప్పుడప్పుడే ఒక్కొక్కయవయమే ప్రవిభక్తమై యావిర్భవించు నవస్థయందు బ్రహ్మాండమున్నప్పుడు తన్ముఖభాగములనుండి వరుసగా బ్రాహ్మణాదులూ విర్భవంపసాగిరని తెలియదగినది. ఇంతయేల, “ సహస్రశీర్షాపురుషః ,, ఇత్యాదివాక్యములు భావనకుద్దేశింపబడినవి. “ బ్రాహ్మణోస్యముఖమాసీత్ ” ఇత్యాదులు సృష్టిచరించునవి. బ్రహ్మాండముయొక్క ముఖ్యభాగములు వరుసగాముఖము, బాహువులు, ఊరువులు, పాదములు, అనిచెప్పబడి, పానినుండి వరుసగా, బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్రవర్ణములు జనించెనని శ్రుతియభిప్రాయము “ The neck of a tumbler (తెంబుయొక్కమెడ) అన్నప్పుడు తెంబుకునిజముగా మెడయున్నదని యాయర్థము? పాత్రముగళము నొక్కివేసినచో, నూపిరియాడక మరణించునా? అటులనే, విరాడ్విగ్రహమునకును ముఖాదులు కల్పింపబడినవి భావింపుడు. లేదా, మనుష్యదేహమెట్లు పుట్టుచున్నదో, విరాడ్దేహమునట్లే పుట్టియుండవచ్చునని భావింపుడు. దోమకుగళేబరమున్న విధమున, గజమునకును కళేబరముండవచ్చును గదా. పిండాండమునుండి శరీరమువెలువడు కీతి నేబ్రహ్మాండమునుండియు నొకగొప్పశరీరమావిర్భవించెననియు, దానిముఖాదులనుండి బ్రాహ్మణాదులు పుట్టిరనియు దలచినమనపుట్టి మునిగినదా?

గర్భమునుండి పుట్టుటసంభవమైన విషయముగాని, ముఖాదులనుండి పుట్టిరనుట యనుభవవిరుద్ధము కాదాయని ప్రశ్నించినయెడల, విరుద్ధముకాదని సమాధానము. మనశిరస్సునంచలి పేలన్నియు మనయోనులనుండియే పుట్టుచున్నవాయేని? జగమునబ్రాహ్మణుల కనేకవిధములుగా బుట్టుటగలదు. మనముపుట్టినచండముననే యితరప్రాణులును పుట్టవలెనని నిగ్బంధించుటకు

మనకు శక్తివాలదు. కాబట్టి ముఖాదులనుండి జన్మించుటయనంభవము కానేరదు;

పూర్వసక్షము:—బ్రాహ్మణాదులు తలదండ్రులకు జన్మించుచున్నారు. ఇదిప్రత్యక్షముగా జూచుచున్నారము. విరాడ్దేహమునుండి పుట్టుచున్నారనుట యనుభవమునకు విరోధమైన విషయమేకదా!

సిద్ధాంతము:—ఇప్పటి బ్రాహ్మణాదుల మాటయిది. పౌరణమిక బ్రాహ్మణాదుల మాటఅది. ఇట్లు సంతోషించి యూరికుండుము. ఇప్పుడైనను విరాడ్దేహమునకు బాహ్యముగా సేమియు నుండ నేరదుగనుక, జనకాదులకు జన్మించినను, విరాడ్దేహమునందే జన్మించుచున్నారు. మఱియు, దశరథునికు మారుడైన రాముడురఘునందను డనునట్లు, పుల్లన్నకుమారుడు మానవుడన్నట్లు, అధునికజనకాదులకు జన్మించినవారై నప్పటికి, వారిమూలకారణుడైన విరాట్పురుషు నపేక్షించి యాధునిక బ్రాహ్మణాదులుకూడ విరాట్పురుషముఖాదినంభవులే యగుచున్నారు. రాముడుదశరథార్తజుడు, అదశరథుడు రఘునందనుడు; కాబట్టి రాముడు రఘునందనుడు. అటులానే యొకడుబ్రాహ్మణపుత్రుడు; ఆబ్రాహ్మణుడు, పంశక్రమమున విరాజ్ఞానినంభవుడు; కాబట్టి పంశపారం పర్యమవ్యాసాతంబు కాదా? ఇప్పటిబ్రాహ్మణుడు, విరాజ్ఞార్థికి ముఖముపంటివాడు. ఆతనిపుత్రుడును విరాజ్ఞార్థియొక్క ముఖమునుండి పుట్టినవాడే. ఎర్రమాసకాలమందలి బ్రాహ్మణుడు విరాజ్ఞార్థిముఖమునుండి పుట్టెను; కాబట్టి యీరనిపుత్రుడైన బ్రాహ్మణుడును విరాజ్ఞానినంభవుడే. కాబట్టి “బ్రాహ్మణోస్యముఖమాసీత్” అనుశ్రుతి భూతకాలమునకు సంబంధించినను ఎర్రమాసకాలమునకు సంబంధించిననుకూడ, బ్రాహ్మణాదివర్ణములకు ముఖాదులు జన్మస్థానములగుట స్థిరపడుచున్నది.

ఇప్పుడిక నొకవిషయమునకు వల్తము. “ముఖంకిమస్య” ఇత్యాది ఋక్సంహిత విరాట్టుకు ముఖమెద్ది, బాహువులెవ్వయని ప్రశ్నింపబడుచున్నదిగాన, దానితరువాతనున్న “బ్రాహ్మణోస్య ముఖమాసీత్” అనుఋక్కు

కూడ తత్పరముగానే యన్వయింపబడినప్పుడు బ్రాహ్మణాదిస్పృష్టి తేలుటలేదనియు, బ్రాహ్మణాదిభావనయే తేలుచున్నదనియు వాదించినపక్షమున, “పద్యభ్యాసంకూద్రో అజాయత (పాదములనుండి శూద్రుడుజన్మించెను) అనువాక్యము నెట్లు సమన్వయింతువు? “అజాయత” (పుట్టెను) అనుప్రియోగము బ్రాహ్మణాదివర్ణత్రయమునకు గానరాక శూద్రుని వర్ణమాత్రము గానవచ్చుచున్నదికాన శూద్రుని గతికూడ బ్రాహ్మణాదులకు దుల్యమేయని వాదింతురేమో. అట్లైనచో, “చంద్రమామనసోజాతః” ఇత్యాదిబహు ఋక్కులందు జన్మనుద్దేశించు పదములువాడబడినవిగాన బ్రాహ్మణాది ప్రశంసయు సృష్టిప్రస్తావమునందే వచ్చియున్నదని తలంపరేలకో?

ఋక్కులన్నియు సంకల్పపరములేయని వాదించినచో, వేదమునందెచ్చటనైన సృష్టిప్రకారము విశ్లేషింపబడినదా, లేక, వేదమంతయు సంకల్పసహితమైన ఉపాసనమునే బోధించుచున్నదా. ఈరెండవది కానేరదు; ఏలననది, శ్రీశాంకరసిద్ధాంత విరుద్ధము. సంప్రదాయ విరుద్ధము. వేదమంతయు గర్తృనుకర్తాంగోపాసనమును విధింపుచున్నదనుసిద్ధాంతము, పూర్వమీమాంసకులలో గొందరిచే నుద్ఘాటింపబడినను శ్రీశంకరయుక్తి పాషాణపాటితము. వేదమునందు జ్ఞానభాగములుగూడ గొన్నికలవని సప్రతిపదిచినచో, షడంగవేదపారగులై సంప్రదాయ విదులైన విద్యారణ్యాదుల వాక్యములను వేదవాక్యములుగా గ్రహింపుడు.

పదునొకండవఋక్కులో “పురుషంవ్యవధూః” (పురుషునిపుట్టించిరి) అని యుండుటచేత విరాట్పురుషుడు కేవలసంకల్పమాత్రుడేయనియు, ఘటపటాదిపదార్థజాతముభంగి నిజస్వరూపముగల వస్తువుకాడనియు శంకించినపక్షమున, సాంకల్పిక (imaginary) దేహుడైనను వ్యావహారికసత్యత్వముకలవాడేయని జ్ఞాపకము చేయుచున్నాను. పురుషుని యజ్ఞముచేయుట యనునది కేవల భావనయైయున్నది. పశువును హోమముచేసినట్లు పురుషుని నిజముగా హోమముచేసియుండక పోవచ్చును. కాని, పురుషవిగ్రహము

కేవలభావనతో నిల్చిపోలేదు. అంతటితో నంతమునొందినపక్షమున వర్తమాన కాలమున ననుభూయమానమా విశ్వమెక్కడనుండివచ్చియుండును? కాబట్టి, పురుషునికి విగ్రహవత్త్వము న్యాయ్యము. తన్ముఖాదులనుండి బ్రాహ్మణాద్యుత్పత్తి సహజము.

అట్లయినచో, “ముఖింకిమస్య” (వానిముఖమెద్ది) యను ప్రశ్నలనెట్లు సమన్వయింపవలెనని యడిగినపక్షమున, ఇట్లని నుడువుచున్నాను:—అస్యము ఖింకింకితీ ? (ఏనిముఖము ఎద్ది, ఏమయ్యెను ? మఱ్ఱివితన మేమయ్యెనన్నట్లు.) బాహూకా అభూతాం ? (బాహువులేమయ్యెను, వేనినిపుట్టించెను ? ఊరూకా, ఉచ్యేతే ? (ఊరువులు ఏమనిచెప్పబడుచున్నవి ? మఱ్ఱివితనము లంకురించినప్పుడు ఏపేరు పొందుచున్నవన్నట్లు) పాదాకాఉచ్యేతే ? (పాదములేమని చెప్పబడుచున్నవి ? అంకురించిన విత్తనములట్లు) ఇవి విశేషవిషయప్రశ్నలు. ఇక సామాన్యరూప (General) ప్రశ్న యేదియనగా, విరాడూపమా విర్భవింపజేయబడినప్పుడే యేప్రకారములుగా నావిర్భవింపజేయబడెను ? ఏయేయవయవమే యేరూపముగా సృష్టింపబడెను ? ఏయేయవయవమునుండి ఏయేవస్తువావిర్భవింప జేయబడెను ? ఇదిసామాన్యప్రశ్నయొక్క యర్థము. మఱియు ముఖాదులను వేనితోబోల్చిరనిగాని, వేనిని ముఖాదులుగా భావించిరనిగాని, నూచించు క్రియలెవ్వియు ముఖాదులవద్ద గాన్పింపవు. కాబట్టి యీప్రశ్నలుబ్రాహ్మణాదులనెట్లు భావించిరనికాదు, బ్రాహ్మణాదులెట్లావిర్భవించిరను సంగతి నడుగుటకు వచ్చియున్నవి. ముఖాదులేరితిగాను త్వేక్షింపబడుచున్నవనికాదు, ముఖాదులనుండి ఎవ్వి యావిర్భవించెనని యడుగుట ప్రశ్నల యుద్దేశము. కాబట్టి పదునొకండవఋక్కు సృష్టిపరమైనది.

ఇప్పుడు 12 వ ఋక్కును సమన్వయింతము. అస్య=వీని; ముఖిం=ముఖము ; బ్రాహ్మణః=బ్రాహ్మణరూపముగా ; ఆసీత్=ఆయెను. (విత్తనము చెట్టుగామారినట్లు) రాజన్యః=క్షత్రియుడు; బాహూ=బాహువులే; కృతః=చేయబడెను (క్షత్రియుడు బాహువికారుడొనట్లు పుట్టింపబడెను, అభరణ

మొకటి సువర్ణవికారముగా జేయబడినట్లు, అనగా, సువర్ణమునుండి యాభ రణముచేయబడినట్లు.) తత్ = అప్పుడు; యద్యానూరూ = ఊరువులేవో అవివై శ్యః = వై శ్యడు (అనగా, నూరువులు వై శ్యరూపముగా మారెను.) వై శ్యడా యే ను; అనగా, ఊరువులనుండి వై శ్యడువృద్ధిచెను.) పద్యాభ్యం = పాదములనుండి; శూద్రః = శూద్రుడు; అజాయత = పుట్టెను. కారణ (Cause) కార్య (effect) ములు సంస్కృతమున నొకదానిబదులు మఱియొకటి ప్రయోగింపబడువాడుకకలదు. గాబట్టి కారణమైన ముఖముకార్యమైన బ్రాహ్మణుడుగా జెప్పబడుట వింతకాదు. కాబట్టి 12 వ ఋక్కుకూడ సృష్టి నే బోధించును ఆసీత్ (అయెను), కృతః (చేయబడెను) అజాయత (పుట్టెను) అనుమాడుకీయలున్న “ బ్రాహ్మణోస్య ముఖమాసీత్ ” ఇత్యాది ఋక్కునందు బ్రాహ్మణాద్యుత్పత్తి నే బోధింపుచున్నవి. కీయా బలముకూడ సృష్టిపక్షమున కనుకూలించుచున్నది.

కొందఱుపండితబ్రువులు పురుషసూక్తము ప్రక్షిప్త (interpolation) మనిపేలుచున్నారు. శైలిభేదము మొదలైనవాని వలననీవిషయము గనిపెట్టితిమని గంతులువేయుచున్నారు. వీరికిష్టముకాని భాగములన్నియు నెవ్వరోరచియించి వేదాదులందిమిడ్చి యున్నారని నుడువుట వీరియాచారమైయున్నది. భగవద్గీతలు భారతమున బ్రక్షిప్తములు! దశమస్కంధము భాగవతమున బ్రక్షిప్తము! “ బహ్మకృపాహికేవలం ” “ సత్యమేవజయతి ” “ నాన్యః పంథాతయనాయవిద్యతే ” “ సత్యం జ్ఞానమనంతం బ్రహ్మ ” ఇట్టి వాక్యములుమాత్రము తమజయపత్రములలో లిఖించిప్రచురించిన రమ్యముగా నుండునని కాబోలుప్రక్షిప్తములుకావు! ఈవాక్యములనైనను పిరుకటాక్షించి నిల్పినందుకు వీరికెంతయు గృతజ్ఞులమైయందుము. దానికేమిగాని, వీరిసాండిత్యముయొక్క లోతువీరికేవిదితము. జ్యోతిషవ్యాకరణాది సమస్తశాస్త్రజ్ఞులకు సైతముదురవగావహమైన శ్రుతికదంబము వీరికిగరతలా మలకమగుట భాండాగారము గ్రంథసారగ్రహణ శక్తియుక్తమగుటయే కాని వేరుకా

దు. పదచ్ఛేదమైనను చేయజాలని పాపండాధములు వినయమురొసి, మదో
నత్తులై పండితవేషములతో విద్యారణ్యాదుల ధిక్కరించుట చిత్రముగాను
న్నది. వీరుశైలియందు భేదముగ్రహింపగల్గిరట! వీరికిసంస్కృతమంతయు
నొక్కశైలి నేయుండును! సత్యమును గ్రహింపగోఱువారు వీరివేషములను
విశ్వసింపక, స్వయముగా పూర్వాపరసందర్భములతో, బురుషసూక్తమును
విమర్శింతురుగాక.

మఱియు, వర్ణప్రశంసగల ఋక్కులుమాత్రమే ప్రక్షిప్తములను వా
రు “ చంద్రమామన సోజాతః ” ఇత్యాదిఋక్కులకును “ బ్రాహ్మణోస్య
ముఖనాసీత్ ” అనురెండుఋక్కులకును శైలియందేమి వైషమ్యమున్నదో
చదువరులకు జూపనిండు; ఊరకప్రలపించిన లాభములేదు.

ఇంతేకాదు. పురుషసూక్తము ఋగ్వేదములోనిది కాదేని, శుక్లయ
జుర్వేద వాజసనేయసంహితలోనిది కాకుండపాఠిపోలేదుకదా. అందును ప్ర
క్షిప్తమేయనిన, కృష్ణయజుర్వేదా రణ్యకమునందో? అక్కడకూడ బ్రక్షిప్త
మేయందము. అధర్వణవేదములోనున్న పురుషసూక్తముమాట ఏమిచెప్పుద
ము? కాబట్టి వేదమునుండిదానిని బహిష్కరింపజాలము. బహిష్కరించినను,
దానియభిప్రాయములను మనుస్మృతి, పురాణములుమొదలైన వానినుండి
త్రోసివేయజాలము. ఇంతయేల, శ్రీశంకరవిరచిత గీతాభాష్యమునందుగూ
డ వర్ణోత్పత్తిసూచక ఋక్కుకాన్పించుచున్నది. కాబట్టి ప్రక్షిప్తవాదము
నకు జలాంజలినిత్రము.

పురుషసూక్తమునుబట్టి, జన్మననుసరించి వర్ణమను, సిద్ధాంతము నిశ్చితము.
ఇప్పుడు, పురుషసూక్తగహనమునుండి నిష్క్రమింతము.

— శాస్త్రచర్చ —

మొదట ప్రతిపక్షులు జూపినప్రమాణములకు బరస్పర వైరుధ్యము
బ్రహ్మించి, యటుపిమ్మట కొన్నివిషయములకేగుదము.

కృతయుగమున నున్నవారందరును బ్రాహ్మణులే; అప్పుడు నాల్గువర్ణములునులేవు. (ఇందుకు బ్రమాణము:- “యథాకృతయుగే పూర్వమేక వర్ణమభూత్కిల” కృతయుగమున బూర్వమొక్క వర్ణమే యున్నవిధమున! మత్స్యపురాణ) ఈవిషయమునకు విరుద్ధముగా, బ్రాహ్మణావసానములు వర్ణములు గూడనుండెను (బ్రాహ్మణాః క్షత్రియా వైశ్యా శూద్రాశ్చకృతలక్షణాః - కృతే యుగే సమభవత్ స్వకర్తనిరతాః ప్రజాః||.....ధర్మోయం కృతలక్షణః” బ్రాహ్మణులు, క్షత్రియులు, వైశ్యులు, శూద్రులు అనుప్రజలు కృతలక్షణములు కలవారై, అనగా, స్వకర్తనిరతులైయుండిరి. ఇది కృతయుగధర్మలక్షణము—వనపర్వ, అధ్యాయ 149, శ్లో 18-23)

మఱియు, దుర్గుణములున్నప్పుడే చాతుర్వర్ణ్యముగాని, లేనిచో, బ్రాహ్మణవర్ణమొక్కటి మాత్రమే యుండును. నాల్గువర్ణములని యెప్పుడుచెప్పబడెనో, అప్పుడు దుర్గుణములు వారినున్నవనియే భావించవలెను. (బ్రాహ్మణాః పూర్వసృష్టాహి కర్తభిర్వర్ణతాంగతాః । కామభోగప్రియా నీక్షాః క్రోధనాః ప్రియసాహసాః । త్యక్తస్వధర్మ రక్తాంగాస్తే ద్విజాఃక్షత్రతాంగతాః ॥ గోభ్యోన్యత్తింసమాస్థాయపీతాః కృష్యాపజీవినః । స్వధర్మన్నానుతిష్ఠన్తి తేద్విజా వైశ్యతాంగతాః ॥ ” కామోపభోగప్రియులై, క్రోధనులై, కఠినులై, ప్రియసాహసులై, స్వధర్మమువర్జించినవారై, రక్తాంగులైయున్న ద్విజులెవ్వరోవారు క్షత్రియులైరి. ఇట్లేస్వధర్మపరిభ్రంశమువలన వైశ్యశూద్రులేర్పడిరి.—శాంతిపర్వ, అధ్యాయ 188, శ్లో 10-13) కాబట్టి యజ్ఞమునిమిత్రముగాని, మఱియేమంచి కొఱకై కాని, క్షత్రియాదిజాతులు సృష్టింపబడలేదని స్పష్టమగుచున్నది కదా. ఇకచిత్రమైనమాట, దీనికివిరోధముగా, సదాచారసంపన్నులైనప్పటికి క్షత్రియాదిజాతీయులేయై యుండిరనియు, వారు శుద్ధాంతః కరణులైయుండిరనియు, యజ్ఞమునిమిత్రమేసృష్టింపబడిరనియు నని నడుపుటయై యున్నది (యజ్ఞనిష్పత్తయే సర్వమేతద్బ్రహ్మచకారవై చాతుర్వర్ణ్యం మహాభాగయజ్ఞసాధన ముత్తమం॥ ప్రజాస్తా బ్రహ్మణాశ్చష్టా

శ్చాతుర్వర్ణ్యవ్యవస్థితాః సమ్యక్ శ్రద్ధాసమాచారప్రవణా మునిసత్తమః॥ యో
ధేచ్ఛావాసనిరతాః సర్వబాధావివర్జితాః శుద్ధాంతః కరణాశ్శుద్ధాః సర్వా
న్మృగాననిర్తలాః॥

మఱియు, యోగదీక్ష బ్రాహ్మణత్వమును నొసఁగను (సహిదీక్షమాణ
వీషబ్రాహ్మణతామభ్యుపైతి—ఐతరేయబ్రాహ్మణ 7-23) ఈమాటకు విరోధ
ముగా యోగములెన్ని చేసినను, సుశీలములేనివాడుబ్రాహ్మణుడుకాడని నుడువ
బడుచున్నది. యోగములా, సుగుణములా, బ్రాహ్మణత్వము నిచ్చునవి? అసం
బద్ధప్రసంగమునిట్టి పండితమ్మన్యులు మానుదురుగాక!

మఱియు, సంఘమభి వృద్ధినందుటకు జాతుర్వర్ణ్యముపచ్చియుండెన
నియొకచోటనుడివి, యాజిహ్వతోనే, సంఘముపై నాల్గజాతులక్రిందబ్ర
ద్దలై పోయినదని యికనొకచోట నుడువుపండితబ్రువుని మాటలు
పేక్షణీయములు.

మఱియు వేదమేప్రమాణమనియు, స్త్రీతులు ప్రమాణములు కా
వనియు ఘోషించువాడు భారతాదులనే గతిచేసికొనుట యెంత
యు హాస్యాస్పదంబు.

ఈపండితబ్రువుడెవ్వడో తెలిసికొన గుతూహలమున్నదా? అతడుమ
హీశూరపురవాస్తవ్యుడు. బి. యే. పరీక్షయందు గృతార్థుడై, గీతాభాష్యా
దులను అంగభాషలోనికి మార్చినవాడు. ఈతనివేదాంతజ్ఞానమెట్టిదో శ్రీశం
కరాచార్యభిప్రాయాను సారముగా గీతాశాస్త్రమును పన్యసింపెదనని య
సంకల్పపు ప్రసంగములతో నింపిన పుస్తకము జూచిన దెలియగలదు. ఈత
నిరసవిదురమైన గ్రంథమందలి కుతర్కమహిజములు హదీయగ్రంథమున వివి
ధస్థలములందు ఖండింపబడుచునే యున్నవి. యీ మహాదేవ శాస్త్రి
గారు, శ్రీవీరేశలింగముగారు, ఇంకననేకులును వర్ణవీక్షయమై వ్రాసినపిచ్చి
వ్రాతలు నాపుస్తకమున ఖండింపబడుచునే వచ్చుచున్నవి. గ్రంథవిస్తర
మునుచేపేళ్ళనెత్తుటమానెదను

బ్రహ్మజ్ఞానము, పాండిత్యము, జన్మము, ఉపనయనాది సంస్కారములు, సాత్వికాదిగుణములు, యాగాదికర్మలు, శుక్లాదివర్ణములు ఇన్ని కలవు కదా. వీనిలోనే లక్షణమునుబట్టి వర్ణభేదము నిర్ధారించవలెను ? ప్రతిపక్షులన్నిటికిని ప్రమాణములు చూపుచున్నారు. ఒకలక్షణమును స్వీకరించినపక్షమున, ఇతరలక్షణములన్నియు గాకపోవచ్చును. కాబట్టి వీరి వ్యాఖ్యానములు పొసగవు.

ఎట్లన, అచారాదులున్నప్పుడే బ్రాహ్మణుండైతే, “ఆచారహీనంనపు నన్తివేదాః” ఇత్యాదిక్లోకములందు ఆచారహీనులుకూడ బ్రాహ్మణులుగా నెట్లుస్వీకరింపబడిరి? “ఆచారహీనస్యతు బ్రాహ్మణస్య” అని, బ్రాహ్మణ పదము ఆచారహీనులకును ప్రయోగింపబడినది కదా (వసిష్ఠ స్మృతి)

ఇటులనే సంస్కారముచేతనే బ్రాహ్మణత్వమేని, “సయోనిర్నాపి సంస్కారః” ఇత్యాదివాక్యములవలన నదివిరోధింప బడుచున్నదిగదా.

మఱియు బ్రాహ్మణలక్షణములు గాదయా సత్యాదిగుణములుకొన్ని పేర్కొనబడుచున్నవి కదా. వానిలోనే గుణమున్నప్పుడు బ్రాహ్మణుడగును? ఏలన, నొకనికి దయయుండవచ్చును, శౌచములేక పోవచ్చును. దయయుండుటచేత బ్రాహ్మణుండయ్యెడు పక్షమున, శౌచములేకుండుట వలన నేమగును? ఇకనొకనికి శౌర్యముండవచ్చును దానములేక పోవచ్చును. శౌర్యముచేత క్షత్రియుడైన పక్షమున, దానవైముఖ్యముచేతనే వర్ణమువాడగును? కాబట్టి యిప్పటిగుణముల వలననే, వర్ణనిర్ధారణమన్న పక్షమున, నొకమనుష్యుడే, బ్రాహ్మణుడును, అబ్రాహ్మణుడును, క్షత్రియుడును, క్షత్రియుడుకానివాడును కావలసివచ్చును. ఇదియసంగతముకదా. కాన, గుణవర్ణవాదము తప్పు.

మఱియు, వర్ణాశ్రమములు స్మృతిప్రోక్తములేకాని శ్రుతిప్రోక్తముకావనియు, నందువలన గాలానుగుణముగా మార్పునొందుట దోషముకావనియు నొకచోటనుడివి, మఱియొకచోట శ్రుతిప్రోక్తములని నిదర్శనము జూపుచు “బ్రాహ్మణాశ్రమగ్ని ఆనీదేక మేవ” “బ్రాహ్మణోహిజాయతే

యోయజ్ఞాజ్ఞాయతే ” ఇత్యాదిశ్రుతి వాక్యములను తమసిద్ధాంతమును సమర్థిం
చుసందర్భమున బ్రదిగిరించిన శ్రీమహాదేవశాస్త్రిగారి శాస్త్రజ్ఞానవైధుర్య
మునేమనచచ్చును!

యాగదీక్షబ్రాహ్మణత్వము నిచ్చుననువారిని ఏదీక్షలు త్రిలియవైశ్య
శూద్రత్వముల నిచ్చుననిపిల్చించెదను. యాగదీక్షచేతనే బ్రాహ్మణులగు
వారే, యాగములంచేసిన వారనేకులు పిమ్మటగూడ త్రిలియదులుగానే పరి
గణంపబడిరేమి? మఱియు, యాగమందలిబ్రాహ్మత్వమొకయుద్యోగ (office)
మనుపంటిది. ఋత్విక్కులలో బ్రధానుడగు బ్రాహ్మయనబడుచున్నాడు కదా.
బ్రహ్మయనగా, జతుర్ముఖబ్రాహ్మయని యాయర్థము? దీక్షానంతరము వీరిబ్రహ్మ
త్వమెగిరిపోవును; అవభృథస్నానమిట్టివారి బ్రాహ్మణత్వమును చల్లార్చును.

మఱియు, బ్రహ్మజ్ఞానముచేత బ్రాహ్మణత్వమేని, ఉపనయనము బ్రా
హ్మణునకు శాస్త్రమువిధించుచున్నదా లేదా? అనగా, బ్రాహ్మజ్ఞానికి ఉపన
యనము విధించుచున్నదా? ఉపనయనానంతరము బ్రహ్మజ్ఞానము నిమిత్తమై
ప్రియత్నము; కాని, బ్రహ్మజ్ఞానానంతరము పనయనమునకు బ్రయత్నముకా
దుగదా. కాబట్టి బ్రహ్మజ్ఞానముచేత బ్రాహ్మణవర్ణమనుట హాస్యాస్పదము.

మఱియు, శర్తవర్తాదిపదయుక్తములైన నామధేయములు బ్రాహ్మణ
క్షత్రియాది శిశువులకొసంగవలెనని స్పృతులువిధింపుచున్నవి కదా. ఆశిశు
త్వమున వారివారివర్ణము లెట్లునిర్ధారణీయములు? బ్రాహ్మణశిశువునకు శర్తవ
ర్ణమునుసంధించిన పక్షమున, నాశిశువుదికూడ బ్రాహ్మణవర్ణమనియే యంగీక
రించుట యగుచున్నది; అప్పుడుజన్మబట్టి వర్ణమగును. అంతేకాదు. పుట్టు
కవలన శర్తయో గుణములవలన వర్తయో, దాసుడో కావలయునందురా; అం
దుకు బ్రాహ్మణమునామకరణవిధియేది? కొన్నిసమయములందు మఱలనుపన
యన సంస్కారము జేసికొనవలెనన్నట్లు, ఇట్టివానికి బునర్నామకరణము వి
ధించువాక్యములే గ్రంథమందునులేవు. కాబట్టి గుణముల ననుసరించివర్ణవిభా
గమనుట యసందర్భపుమాట.

మఱియు పాతకములు చేయనివారే బ్రాహ్మణులనియు, బ్రాహ్మణులు పాతకములు చేయరనియు ఘోషించువారిని, బ్రాహ్మణులకు బ్రాహ్మశ్రీత్వాదులు శాస్త్రము నిర్ణయించుచున్నదా లేదా; యనియడిగెదను. నిర్ణయించుచున్నమాట స్పష్టము. బ్రాహ్మణులకును దండనమున్నది. పాపశ్రీత్వాదులు తప్పుచేయుటను నూచించును; కాబట్టి బ్రాహ్మణాదులును పాతకములజేయుట కలదు. పాతకాభావమువలన బ్రాహ్మణత్వము సిద్ధించదని ఫలితార్థము.

సంస్కారమువలన ద్విజుడగునేని, “నయోనిర్నాసి సంస్కారః” ఇత్యాదివాక్యముల కేమిసమాధానము? “సంస్కారాద్ద్విజ ఉచ్యతే” అనువాక్యమును “నసంస్కారః” అనువాక్యమును పరస్పరమును విరోధముగలవి కదా. ఇకమాసమాధానమెట్లన, ఉపనయనాది సంస్కారములు గాని, సవ్వృత్తముగాని, ఈజన్మమునందేబ్రాహ్మణత్వము సిద్ధింపజేయుటకల్గి. “నయోనిః” అనుటవలన బ్రాహ్మణులకు జన్మించుటయు, సిద్ధింపజేయవన్న పక్షమున, నిదిస్తాపకవాక్యము, అనగా, సవ్వృత్తమునునుతించుటకు వచ్చినదే కాని వేరుకావని ప్రత్యుత్తరము.

మఱియు, బ్రహ్మజ్ఞానమువలననే బ్రాహ్మణత్వమేని, “బహూనాంజన్మనామంతే, జ్ఞానవాన్తాంప్రపద్యతే” “అశ్చర్యవత్పశ్యతి కశ్చిదేనం” “మమష్యాణాంసహస్రేషు” ఇత్యాదివాక్యములవలన బ్రహ్మజ్ఞానులు బహుస్వల్ప సంఖ్యాకులు కాబట్టి బ్రాహ్మణులుమిక్కిలి తక్కువగా నున్నారని చెప్పవలసియుండును. మఱియు, నీసంఖ్యయందు బ్రపంచమున నాదాసీన్యము గలవారగుటచే, జనకాదులబోలు కార్తీకులు తక్కువసంఖ్యగా నుందురుగాన, బ్రాహ్మణుల సాహస్యము కావలసిన పలుతావులనది లభ్యముకాక, ప్రజావృద్ధి యాటంకపడిపోవును!

ఇకనొకవిషయమునకు వత్తును. శ్రీశంకరాచార్యులు వివేకచూడామణియను గ్రంథమందు “జహ్మనాంనజన్మదుర్లభమతఃపుంస్త్యంతతో విప్రతా, తస్మాద్వైదికధర్మ మార్గపరతావివృత్త్యమ స్తాత్పరం | ఆత్మనాన్తవివేచ

నంస్వనుభవో బ్రహ్మత్తనాసంస్థితి, ర్దుక్తిర్నోశతజన్తకోటి సుకృతైః పుణ్యైర్వి
ర్విహాలభ్యతే ” (జన్తువులకు నరజన్తదుర్లభమైనది; అంతకంటెను, పుంస్తవ
ము; అంతకంటెను విస్తృతము; అంతకంటెను; వైదికధర్మ మార్గతత్పరత్వ
ము; అంతకంటెను విద్యత్వము. అంతకంటెను, అత్తానాత్మవివేచనము; అం
తకంటెను అపరోక్షానుభవము. ఆహా! ముక్తిశతజన్తకోటి సుకృతఫలమువలన
గాని సిద్ధించదుకదా) అనియానతిచ్చి యున్నారు. బ్రహ్మనుభవాదులచేతనే
బ్రాహ్మణత్వము సిద్ధించునేని, బ్రహ్మనుభవాదికమునకు బూర్వమేవిప్రత్వమేల
యంగీకరింపబడినది? ఇటులనే, మనుస్మృతీయందు “ బ్రాహ్మణేషుచవిద్వాం
సో, విద్యత్సుకృతబుద్ధయః । కృతబుద్ధిషుకర్తారః, కర్తృషుబ్రహ్మవేదినః ”
(బ్రాహ్మణులందు విద్వాంసులు, వారిలో నిశ్చయబుద్ధిగలవారు, వారిలోనుచి
తము నాచరించువారు, వారిలో బ్రహ్మనెరింగినవారును శ్రేష్ఠులు) అని వక్కా
ణింపబడినది. వీనిని పర్యాయలోచనచేసి నప్పుడు, జన్తచేతనే బ్రాహ్మణత్వమని
ద్యోతించును గదా. ఏలన, విద్వాంసులే బ్రాహ్మణులేని, బ్రాహ్మణులందును వి
ద్వాంసులు శ్రేష్ఠులని పరిచ్ఛేదించి వచించుటవ్యర్థమగును.

మఱియు, గుణవైచిత్ర్యమువలన వర్ణ వైచిత్ర్యమను వాదము స్వీకరించి
నపక్షమున, దేవతలకు గూడ వర్ణ భేదమున్నదనియే చెప్పవలసివచ్చును. కాని,
దేవతలకు లేదని శాస్త్రము నిష్కర్షగా నుడువుచున్నది. కాబట్టి గుణభేదము
ల మూలమున వర్ణభేదము లుద్భవించుననుట మిథ్య.

దేవతలకు గుణవైషమ్యము లేట్లందురేమో. వినుడు. ఇంద్రుడు దేవేం
ద్రుడు; కాన, క్షత్రియుడు. వాచస్పతి వాచస్పతి; కాన, బ్రాహ్మణుడు.
కుబేరుడు ధనేశుడు; కాన, వైశ్యుడు. దేవభటుడు సేవకుడు; కాన, శూ
ద్రుడు. మఱియు దేవతలకు దుర్గుణములు లేకపోలేదు. కాబట్టియే. బృహ
దారణ్య కోపనిషత్తునందు దేవతలు బ్రహ్మవిద్యాభ్యాసకునకు విఘ్నములు క
ల్గింతురని ప్రతిపాదించబడినది. అటులనే, పురాణాదులవలన దేవతల చే
ష్టలు తెలియగలవు. కాబట్టి, మంచివారు గనుక వర్ణభేదములేని వారనుట

కు వీలులేదు. కాబట్టి వృత్తి భేదాదుల ననుసరించి జాతిభేద మేని, దేవతాదుల కుగూడ జెప్పవలసివచ్చును. కాని, దేవతలకు వర్ణాశ్రమభేదములు లేవని శ్రీ శంకరాచార్యులు గీతాభాష్యమున నుడివియున్నారు. “మానుష్యవర్ణోకేవర్ణా శ్రమాది కర్తాధికారః, నా న్యేషు లోకేషు” (మనుష్యలోకమునందే వర్ణాశ్రమాది కర్తాధికారము కలదు; అన్యలోకమునందులేదు—అ 4, శ్లో 14) కాబట్టి గుణములు మొదలై సవానివలన వర్ణ భేదమురాదు.

దేవతలనివేరే లేరనియు, సద్గుణములుకలవారే దేవతలనియు, అటులనే, దైవాసుర సంపద్విభాగయోగమున భగవద్గీతలును ప్రతిపాదింపుచున్నవనియు వాదించినయెడల, భూసురులకును సురలకును భేదమేమో చెప్పుము. సద్గుణసంపత్తి చేతనే దేవత్వము వచ్చునేని, అట్టి వారిని దేవతలనినజాలదా, ‘భూదేవత’లని మఱల ‘భూ’ అన్న నిశేషముయొక్క యుపయోగమేమి? కాని, భూదేవతలనుటవలన, దేవతలను వారుప్రత్యేకముగానున్నారని ద్యోతించుచున్నది. తార్కికాదులు కూడ; దేవశరీరములు తేజస్తత్వప్రధానములయినవని యొప్పుకొనియున్నారు. మనవలెవారికి బార్ధినదేహములులేవు. మఱియు, దేవతలు సజ్జనేతరులు కారన్నపక్షమున, దేవోపాసనాదివిధులు నిరర్థకములు కావలసివచ్చునుకదా. కాబట్టి దేవతలు పురాతనాద్యులేయనియు, త్రివిష్టపము టిబెట్టేయనియు, బ్రహ్మదేశము బర్తాయేయనియు జెప్పుపిచ్చివాదములనీ పాటికి బారదోలుటమేలు. దైవాసురయోగము స్వభావములను విభజించుటకుమాత్రమే వచ్చినది. సత్యశౌచాదులు కలవారిని సురలనుట గొణము. కొన్నికొన్ని విషయములలో దేవతలబోలుచున్నారు కాబట్టి దేవతలనబడుచున్నారు, భూసురాదిపదముల యభిప్రాయమింతయే.

కొందఱు, శ్రీశంకరాచార్యులు జాతిభేదమును తృణీకరించెనని చెప్పటకు మనీషాపంచకమును చూపుచున్నారు. కానివీరి ప్రయత్నము విఫలము. భాష్యాదులందు వర్ణాశ్రమ పద్ధతులేల ఖండింపబడలేదు? వర్ణమిష్టము కానిచో, నిందింపబడలేదేమి? చందాలసంభాషణానంతరమైనను, భాష్యా

దులను దిద్దుకొనలేదేమి? కాబట్టి శంకరుడు వర్ణవిరోధికాడు. మరియు, “దృఢప్రజ్ఞాపి యస్యాస్తి చేత్ ” అనిచేత్ అని (condition) ప్రయోగించుటవలన, బ్రహ్మసూత్రముకల్గినప్పుడు మాత్రమేయని స్ఫురింపుచున్నది. కాబట్టి బ్రహ్మజ్ఞానముకలవారికి వర్ణాశ్రమములతో బనిలేదు; వారు సురేచరివందితపదులు. ధర్మన్యాధుడు మొదలైనవారు గౌరవింపబడుట లేదా? కాబట్టి శ్రీశంకరాచార్యులవాక్యములు కేవల బ్రహ్మపృష్ఠినవలంబించి ప్రియుక్తములు. ఆచండాలువేషధారి యామాటలకుసంతోషించినట్లే చెప్పబడుచున్నది. మరియు నాతని ప్రశ్న, వర్ణభేదమును మాన్పించుట కుద్దేశింప బడలేదు. అదేయుద్దేశమేని, శ్రీశంకరవాక్యములను మఱల బూర్వపక్షము చేసియుండును. కాని, యట్లు జరుగలేదు. కాబట్టి యీసంభాషణము వర్ణభేదమును దూషించుటకు గాదు. శ్రీశంకరాచార్యుని జ్ఞానానుభవమును శోధించుటకును, అజ్ఞానానస్థయందున్నవారు వర్ణవిషయమై యేకీతిని ప్రవర్తింపవలెనో తెలియజేయుటకును, ఈయాఖ్యాపిక వచ్చియున్నది. మరియు, నిందలి చండాలువేషధారి నిజముగా జండాలుడుకాడు; పరమేశ్వరుడనియే చెప్పబడుచున్నాడుకదా. కాబట్టి యీకథమాపక్షమునకు నష్టముచేయదు; లాభమే చేయును.

చండాలురెచ్చటినుండి వచ్చిరనియు, “ నాస్తిపంచమః ” అనుమనుష్యాశ్రమమువలన జాతుర్వర్ణ్యము మాత్రమే శాస్త్రసిద్ధము కదాయనియు నాక్షేపించినయెడల, జాతుర్వర్ణ్యభ్రష్టులై కుత్సితాచారములుగల సంకరులు చండాలపదవాచ్యులని తెలిపెదను. ప్రతినగరమునకును కల్తషకుల్య (Drainage) లెట్లవసరమో, యావిధముననే ప్రతినాగరికతగల సంఘమునకును చండాలసముదాయము లావశ్యకము. లుమలినపదార్థ సంస్కర్షణ గరారోగ్యమునకు భంగకరమైనభంగి, జుగుప్సితాచారనిరీతులైన నరుల సంస్పర్శము సకలజనసుఖములకును శత్రుప్రాయమని భావించి, వారిని సంఘము బహిష్కరింపవలసిపచ్చెను. అకాలమగణములందని కుక్కలనెత్తుమిదిని

బ్రతుకుచు, స్నానాది శౌచసంస్కారశూన్యమై, నీతివిహీనులైన మానవులను సంఘసంస్కర్తలమని దంభములగొట్టుచున్నవారు మాత్రము సైరింపగలరా? డూబోయి(Dubois) మొగలైన పాశ్చాత్యులైనను, ఈవిషయమై యెట్టియభిప్రాయము జూపియున్నారో, చూడుడు. మఱియు దక్షమైన జేసినప్పుడొకడు “ నేను చండాలుడను. వన్నుముట్టవద్దు ” అని మొఱలిడునుకదా.

ఇప్పుడు, “ నా స్తిపంచమః ” అనువాక్యము నెట్లు సమవ్యంజంపవచ్చునని యడుగుదురా? చెప్పెదను. వర్ణచతుష్టయము మాత్రమే వేదావిరుద్ధంబగు పురుషార్థచతుష్టయమునకు సాధనంబు. పరిశుద్ధనీతనసమష్టిమాత్రమే పురపరిమాణంబు నిర్ణయించుట కుపయుక్తమగునుకదా. మూత్రామేధ్యాది నిలయంబులైన గోతులుపట్టణనికటంబున నున్నప్పటికి నుపేక్షణీయములయిన తెరంగున, బ్రాహ్మణాదిజాతి స్వతిరిక్తజాతులున్నను లేనట్లే. కాబట్టి “ నా స్తిపంచమః ” నాల్గువర్ణములకును భిన్నమైనజాతియేదియు నుండదేని, జోతులను స్మృతికారుడు కంతోక్తిగాజేర్కొని యుండడుకదా. కాని, దాయభాగాదినిర్ణయ సంకర్షణమున, వివిధజాతి పరామర్శస్మృతి కారునిచే జేయబడుచున్నది కాబట్టి, చండాలురున్నారని స్మృతికర్తసవ్యతించినవాడేయని గ్రహింపవలెను.

“ జన్తనాజయతే శూద్రః, సంస్కారా ద్ద్విజఉచ్యతే ” అనువాక్యముచొప్పున సంస్కారమువలననే ద్విజత్వము సిద్ధించుననియు, జన్తవలన శూద్రత్వమేకాని, త్రైవర్ణికత్వము ప్రాప్తింపదనియు నడువుప్రతిపక్షాలు ద్విజత్వమునకే యర్థముగల్పింతురో. ద్విజత్వమనగా బక్షిత్వముగాదు గదా శూద్రునకుపనయన సంస్కారముశాస్త్రము విధించుటలేదు. కాబట్టి, యుపనయనసంస్కారమునకు బూర్వముబ్రాహ్మణాదుల బిడ్డలును శూద్రులేయని చెప్పబడుచున్నారు. సంస్కారాభావ సామ్యముచే బ్రాహ్మణాద్యర్భకులకు శూద్రత్వముపమింప బడుచున్నది. మఱియు, వైదికసంస్కారస్తవార్థమే

యిట్టివాక్యములు గ్రంథములందుపయోగింప బడుచున్నవి.

మఱియు, ద్విజత్వమనగా, ద్వితీయజన్మత్వము. ప్రథమజన్మము జనకులవలనననియు, ద్వితీయజన్మమువేదాధ్యయనారంభమువలనననియు శాస్త్రసంప్రదాయము. ఉపనయనసంస్కారాద్య భావమందు, ద్వితీయజన్మము (ద్విజత్వము) లేకపోవచ్చును; కాని, ప్రథమజన్మము (త్రైవిణ్ణికత్వము) లేదనుటకెట్లు వీలుండును? వీలుండదు. ద్విజశబ్దము కొన్నిస్థలంబుల బ్రాహ్మణత్వమును, కొన్నిస్థలంబుల బ్రాహ్మణత్వముగాని, క్షత్రియత్వముగాని, వైశ్యత్వముగాని, యర్థమిచ్చును. మఱికొన్ని సమయములందు, ఉపనయనాది సంస్కార జన్యద్విజన్మత్వమును సూచించును. “ జన్మనాజయతే ” ఇత్యాదిస్థలములందు, గేవలసంస్కారకృత పునర్భవత్వమునే పరామర్శించును. యత్యాశ్రమస్వీకారానంతరము పూర్వపున్యక్తి (personality) గతించివిలక్షణవ్యక్తివ్యక్తమగునని వచింపబడినను, పూర్వోపాధిసముద్భూతసుఖదుఃఖాద్యనుభవముసాంతముగాను పశమింపనిపగిది, ఉపనయనసంస్కారానంతరము ద్విజత్వము సంఘటితమైనప్పటికి బ్రాహ్మణాదిజాతీయయోనిజత్వ, తద్వర్ణావలంబనత్వాదికమంతము నొందనేరదు. ఉపనయనసంస్కారము పాధిహేతుభూతపితృ సంబంధమును ప్రతిషేధింపజాలదు. కాబట్టి పితృవర్ణముపనయనానంతరమును పనీతునాశ్రయించియే యుండును. అటులనే, ఉపనయనము విధింపనిశూద్రులు శాస్త్రమర్యాదనతి క్రమించి యుపనయనసంస్కారము నొందుదురేని, అప్పటికినివారికి శూద్రత్వమే సంక్రమించియుండును. ఏలన, బిత్తజాతిశూద్రజాతి కాబట్టి. మఱియునిట్టి బలాత్కారసంస్కారము ద్విజత్వమునైనను సంఘటింపజేయజాలదు.

ఇంతేకాదు. పుట్టుకచేసామాన్యమనుష్యుడే. పట్టాభిషేకముచేమనుష్యాధిపుడగుచున్నాడనువాక్యమునించుక విచారితము. అదినిజముగా, బుట్టుకచేసామృదైనను, సంస్కారమువలన ద్విజుడగుచున్నాడు (జన్మనాజయతే శూద్రః, సంస్కారాత్ ద్విజఉచ్యతే) అనువాక్యముతో సమానమైయున్న

ది కదా. ప్రతిమనుష్యుని పట్టాభిషేకము చేయుదురా? రాజపుత్రునికేకదా? మనకంటె వానియందేమైన విలక్షణగుణసంపత్తి యున్నదందురా, లేదందురా? ఉన్నదేని, ప్రతిమానవుడును రాజుకాలేనట్లు, ప్రతిమానవుడును బ్రాహ్మణుడుకాలేడు. రాజపుత్రుడుమాత్రమే రాజైనట్లు, బ్రాహ్మణపుత్రుడుమాత్రమే బ్రాహ్మణుడగును. రాజపుత్రునందు మనకంటె నధికలక్షణములు లేవందులేని, అస్తదాదులిందరుండగా రాజపుత్రునిమాత్రమే యభిషిక్తుని జేయుటకు గారణమేమి? వంశపారంపర్యముచేత పట్టాభిషేకము నంగీకరింపక ప్రజానుమతి (Consent of the Republic) చేతనే యాధిపత్యము గలుగవలెనను సిద్ధాంతము నవలంబించి ప్రతిపక్షులు, ఆధిపత్యమునకు వంశముతో నిమిత్తములేదనియు ప్రజానురంజక వృత్తముగలవాడే యభిషేకార్హుడనియు, నటులనే బ్రాహ్మణయుక్తగుణముల జూపినవాడే యుపనయానాది సంస్కారయోగ్యుడనియు, వాదించిన పక్షమున, అప్పుడైనను విలక్షణధర్మత్వము సిద్ధమగుచునే యున్నది. ఏసుగుణరాశి యుండుటవలన నొకడు ప్రభుత్వమునకు నియోగింపబడు చున్నాడో, ఆసుగుణములమూట మనయందు లేకపోవుటవలన మనముఖమెవ్వరును చూచుటలేదు! కాబట్టికొన్ని లక్షణముల సముదాయము సామాజ్యమునకు సాధనమైన చందమున, గొన్ని లక్షణముల సమూహము బ్రాహ్మణజాతిత్వమునకు యోగ్యతనిచ్చును. అట్టిగుణసమూహము బ్రాహ్మణసంజాతుగ కున్నది; కాబట్టి బ్రాహ్మణపుత్రుడును బ్రాహ్మణుడే. అట్టిగుణసమూహము బ్రాహ్మణేతరునకు జన్మించినవానికి గలదా? లేదు. కాబట్టి క్షత్రియాదులకు బుట్టినవారు బ్రాహ్మణులుకారు. ఇటులనే, యితరవర్ణజాల సంగతియు నెరుంగవలెను.

పూర్వపక్షము:—బ్రాహ్మణునకు నితరజాతీయులకును భేదముకలదని చెప్పుచున్నావు. అదిస్వగతభేదము కానేరదు. ఏలక నొకవృక్షమునందే పల్లవఫలాదులవలె, నొకవస్తువునందే బ్రాహ్మణాది పదవాచ్యులులేరు. మఱియు, నిజాతీయభేదము కానేరదు. ఏలన, ఘటపటాదులవలె, భిన్నస్వరూ

పములు బ్రాహ్మణాదులకు గానరావు. మఱియు, సజాతీయభేదము కానేరదు. ఏలన, ధనికదరిద్రాదులవలె మానవులందిందియ గోచరంబులైన భేదంబులులేవు. ఈమూడువిధములైన భేదములకంటె భేదమేలేదు కాబట్టి మానవులకు బ్రాహ్మణాది భేదకల్పనమన మంజసంబు.

సిద్ధాంతము:—త్రివిధభేదములును కలవు. స్వగతభేదమున్నది. ఎట్లన, విరాడ్వృక్షంబునందు బల్లవాదులవలె బ్రాహ్మణాదులున్నారు. సజాతీయభేదమును కలదు. ఎట్లన, బ్రాహ్మణాది పితృపరంపరనుండి రక్తాదులందు భేదమును సంపాదించి యున్నారు. బ్రాహ్మణునిమేని రక్తముతెల్లగానుండునాయని కొందఱాక్షేపించి నప్పటికి, వానిరక్తమును విభజించి పరీక్షించిన పక్షమున వైలక్షణ్యమక్షే విషయము కాకమానదు. మంచిప్రాయమునందున్న గోవుపాలిచ్చును. పయసుముది రిన గోవునుబాలిచ్చును. కానిమొదటియావు పాలాకవిధమైనవి; రెండవయావుపాలుమఱియొకవిధమైనవి. కాబట్టి సజాతీయములైన పాలకుభేదమున్నట్లు సజాతీయులైన మానవులకును భేదముకలదు. దానిననుసరించి వర్ణవ్యవస్థ. ఇక, విజాతీయభేదమెట్లన, సంస్కారభేదముల ననుసరించి సూక్ష్మాదిశరీరములకు వైచిత్ర్యముకలదు.—ఘటమునకును వస్త్రమునకు వలెనే. కాబట్టి తద్వైచిత్ర్యము ననుసరించి వర్ణవైచిత్ర్యమును న్యాయము. మఱియు, సజాతీయభేదమే విజాతీయభేదము గావచ్చును; విజాతీయభేదమే స్వగతభేదము గావచ్చును. ఎట్లన, ఘటపటములు విజాతీయభేదము కలవైనప్పటికి తదుపాధిభూతభూతత్వము సమానమేగునుక సజాతీయభేదము మాత్రమేకలదని చెప్పనొప్పు. అటులనే, జగదాధారప్రకృతివృక్షమువలె నొకటేకనుక, తదంతర్గత శాఖాబల్లవాది ప్రాయఘటపటాది పదార్థములు స్వగతభేదము కలవనియే చెప్పవచ్చును. కాబట్టి మనప్రతిపక్షులు మనుష్యానకును మనుష్యానకును భేదములేదన్న మాత్రమునజాలదు. సమానజాతీయత్వము కొన్నివిషయములలో సమకూరినప్పటికి విజాతీయస్వగత భేదములుకాన్పించుచునే యున్నవిగనుక వానినిబట్టి వర్ణభేదమేగ

ఓ యుక్తియుక్తముగానే యున్నది. ఘటపటములక భేదత్వము గ్రహింతురేని, బ్రాహ్మణాది మనుష్యులకున భేదత్వము గ్రహింపుడు. అట్లుకాక, ఘటపటములక భేదత్వము గ్రహింపరేని, బ్రాహ్మణాది మనుష్యులకున భేదత్వముమాటదలంపకుడు. కాబట్టి చాతుర్వర్ణ్యవ్యవస్థ యనునది సజాతీయాది భేదత్రయసాధితమైనదే కాని వేరుకాదు.

కాబట్టి “ పుట్టుకచేత సామాన్యమనుష్యుడైనను, పట్టాభిషేకముచేత బ్రాహ్మణును ” అనువాక్యమందలి సామాన్య మనుష్యుడు మనవంటివాడుకాదు. మనకును ఆ సామాన్యమనుష్యునకు నెంతేనిభేదమున్నది. కాబట్టియే యాతడు ప్రభువగును. అటులనే “ జన్తనాజాయతే శూద్రః ” అనువాక్యమందలి శూద్రు నకును శూద్రపుత్రుడైన శూద్రునకును భేదము కలదు. కాబట్టి శూద్రపుత్రులు ద్విజులౌదురని “ జన్తనా ’, అనువాక్యమునకర్థముకానేరదు. మఱియు, నర్థమగునేని, అదియీజన్తము మాటకాదు; రాబోవుజన్తముయొక్క విషయము. ఈజన్తమందు శూద్రులైనను, దైవభక్త్యాది సంస్కృతమనస్కు లౌదురేని, ఉత్తరజన్తమునందు బ్రాహ్మణాదివర్ణములలో జన్మించవచ్చునని యభిప్రాయము గ్రహింపుడు. కాబట్టియే

Advanced Text Book (Sanatana Dharma Series)

ఇట్లునుడువుచున్నది:- “It is universally granted that a man raises himself from one caste to another by good conduct, but it is generally considered that the conduct bears fruit by birth into a higher caste in the succeeding life. Texts quoted in support of passage from one caste to another will mostly bear this interpretation, just as by degradation from one Caste to another rebirth in a lower Caste was generally meant (page 251) ” అటులనే “ Even the famous Sloka, నయోనిర్నాపి సంస్కారో ” may apply as well to rebirth in to

a higher Caste as to transference into it" కొన్నివిషయములలోనభిప్రాయ భేదములున్నను, ఈవిషయమందుమాత్రమిగ్గింథకా రులకును నాకును ఏకీభావముగలదు. పూర్వపక్షము—“ శూద్రోబ్రాహ్మణ తామేతిబ్రాహ్మణశ్చైవశూద్రావ్రతాం । క్షత్రియాజ్ఞాతమే వస్తువిద్యాద్యైశ్చాత్మైశ్చైవచ ” ॥ మనుస్మృతిX . 65)అనుశ్లోకము బట్టి గుణమునుబట్టివర్ణము.

సిద్ధాంతము:—కాదు. ఏలన, నీశ్లోకము జన్మాంతరవిషయము నుద్దేశించును. లేదా, యిదిస్తావకవాక్యము. అట్లుకాదందులేని, “ అనార్యమార్యకర్మాణ మార్యంచానార్యకర్మిణాం । సంప్రధార్యా బ్రహ్మిణాతానసమా నసమావీతి॥ ” అనుమను శ్లోకమునకే విరోధమగును. అటులనే మనువుజన్మము ద్వేషించిపల్కిన ఉపనయనాది కర్మవిధులకు విరోధమగును.

పూర్వపక్షము:—“ యత్రైతల్లక్ష్యతే సస్వప్నత్తంస బ్రాహ్మణః స్తృతః । యత్రనైతద్భవేత్ సర్వతం శూద్రమితినిర్దిశేత్ ” అనువనపర్వ ఐదవమువలన సత్యదానాది గుణములవలన బ్రాహ్మణత్వము ప్రాప్తించును. అటులనే శ్రీమద్భాగవతమున “ యస్యయల్లక్షణం పోక్తంపుంసో వర్ణాభివ్యంజకం । యదన్యత్రాపిదృశ్యేత తతేనైవవినిర్దిశేత్ ” అనినుడువబడినది.

సిద్ధాంతము;—వనపర్వగతవాక్యములు స్తావకపరములు .అట్లుకాదేని, నూతుడువిదురుడు మొదలైనవారాకాలపు వారేకాబట్టిభీష్మయుధిష్ఠిరాదులు వారినెందువలన బ్రాహ్మణులుగా మార్చకుండిరి? గుణమునుబట్టి వర్ణమును సిద్ధాంతమప్పుడు మాత్రమువలంబనీయముకాదా? ఇప్పుడవలంబనీయమై యప్పుడవలంబనీయము కాదనుట యుక్తిశూన్యము. ఇప్పుడునవలంబనీయమైన పక్షమున, నప్పుడేల యవలంబింపబడలేదు? భిష్మాదిధర్మకర్తలచేతనే,యేలనీ సిద్ధాంతము త్రోసివేయబడినది? కాని, వారవలంబింపలేదు కాబట్టి గుణవర్ణ సిద్ధాంతము భ్రాంతికల్పితము. మఱియు, భీష్ముడేల బ్రాహ్మణుడుకాలేదు? ద్రోణాచార్యకృపాచార్యులేల క్షత్రియులు కాలేదు? గీతోపదేశప్రయోన శ్రీకృష్ణుడెందుచేత బ్రాహ్మణుడు కాలేదు? గుణవర్ణసిద్ధాంత మాంగ్లేయభాష

జదివిన మనకొఱకై ప్రత్యేకమువారు జాగ్రత్తపెట్టి యుంచినారు కాబోలు! పోలుపోలు!

మఱియు, నీభారత వచనములందు సత్యాదిగుణసప్తకము మాత్రమే పేర్కొనబడినది. మన్వాదిస్మృత్యుక్తాధ్యయ నాధ్యాపనాదికర్మ కలావంబు నిర్వచింపబడలేదు. సత్యాదులున్నప్పడే, బ్రాహ్మణుడగునా? లేక, అధ్యయనయజ్ఞ నాదులున్నప్పడే, బ్రాహ్మణుడగునా? చెప్పము. మఱియు గీతాశాస్త్రోక్తములయిన జ్ఞానశౌచాదులున్నప్పడు బ్రాహ్మణుడా, లేక, వనపర్వోక్తగుణములున్నప్పడు మాత్రమేనా? గుణమునుబట్టి వర్ణమనుటవలన నిట్టివిరోధముండును కాబట్టి జన్మచేతనే వర్ణమునిర్ధారణీయమని యెఱుంగవలెను. ఐతే, ఇట్టివాక్యముల నెట్లు సమన్వయింతువని యడుగుదువేమో. స్త్రావకపరత్వముగా సమన్వయము. ఏలన, సర్వసాధారణ ధర్మములైన యాత్మగుణములని స్మృతికారులచే బిలువబడు సత్యాదిగుణముల నభ్యసించుటకు శూద్రాదినమస్తవర్ణముల వారిని, ఇట్టివాక్యములు బ్రోత్సహించు చున్నవి. జన్మబ్రాహ్మణులను, లబ్ధమైన బ్రాహ్మణత్వము సద్గుణపరిపాలనమువలన నిల్పుకొనుటకు జాగరూకుల జేయుచున్నవి. భారతభాగవతాది సమస్తగ్రంథార్థముల నీవిధముగానే గ్రహించి సమన్వయించవలెను.

ప్రశ్న;—ఒకవర్ణము వారుమఱియొక వర్ణము లోనికి మారినట్లు గ్రంథములందున్నదిగదా?

ఉత్తరము;—ఉండనిండు. అది, “ నవిషంవిష మిత్యాహుః, బ్రహ్మస్వంవిషముచ్యతే” అపిచేత్సుదు రాచోరో భజతేమామ నన్యభాక్ | సాధురేవసమన్త వ్యః ” అనువాక్యముల అర్థమువంటిది. విషముకాదన్న మాత్రమున విషముచంపుట మానునా? బ్రాహ్మణునిసొత్తే విషమన్న మాత్రమున విషమేకాగలదా? అనర్థావహమనుపేతువు చేత బ్రాహ్మణవిత్తమునకువిష సామ్యము. ఇటులనే గుణసాద్యము చేభిన్నజాతీయుల కేకత్వము. వ్యాఘ్రముకటి మేకపిల్లతో స్నేహముచేసి దానితో నాడుకొనుచున్నప్పడు, ఈవు

లిపులికాదని చెప్పుదుము. నిజముగా బులిగాదా? శాంతగుణముల వడినను, అదియా మేకపిల్ల విషయమందుమాత్రమే. ఇంతేకాదు, దానిశరీరస్వరూపము నందును వ్యాఘ్రజాతికి భిన్నమైన జాతిని సూచించు భేదమేమియుగాన్పించదు. ఇటులనే మార్పునందుచున్న వన్నవర్ణములమాటయు సూహింపవలెను.

మఱియు, శూద్రాదులకు బ్రాహ్మణజన్మ కలుగవలెనన్న, నదియంత్యదశయందు బ్రాహ్మణవర్ణానుగుణవృత్తి నవలంబించుటవలనలభ్యమగును. “యంయంవాపిస్త్ర రన్భవంత్యజత్యం తేక శేబరంతంత మేవైతికాంతేయ” అనుగీతావాక్యము చొప్పున జన్మపూర్తిగామారవలెనన్నకోరిక కలదేని, అభినవజన్మకు దగినమనోవ్యాపారము మరణకాలమున నుండవలెను. అట్టిమనోవృత్తిలేని పక్షమున, ఉపనీతునకు ద్విజత్వము సంపాదించినదన్నట్లును, సన్యాసాశ్రమ స్వీకర్తకు బ్రాహ్మణజన్మముగతించి నూతనజన్మమావిష్కృతమైనదన్నట్లును, బ్రాహ్మణేతరులకు ద్విజత్వము సిద్ధించినదన్నప్పటికి దద్విజత్వము యథార్థమైనది కానేరదు.

ఇప్పుడు, మఱియొకవిషయమును విమర్శింతము. అదియేదియన, బ్రాహ్మణాదివర్ణ ధర్మప్రవచనము భూతవస్తుపరమా, విధిపరమా? మొదటిది కానేరదు. ఏలనగర్మకాండకు విధినిషేధములు విన్నావైయర్థ్యము శాస్త్రసిద్ధము. ఇందుకు బ్రమాణముగా “చోదనాలక్షణోద్ధర్మః” అనుసూత్రమును ఆమ్నాయస్య క్రియార్థ త్వాదానర్థక్య మతదర్థానాం” అనుసూత్రమునైయున్నవి (అ I, పా 1, అధికరణము 2) (అధ్య I, పాద 2, అధి 1) వర్ణధర్మప్రతిపాదనము యథాభూతవస్తుజ్ఞాపకార్థమైనదన్నపక్షమున, తాదృశ జ్ఞాన మెట్లులాభకరమగుచున్నది? సత్యాది గుణములున్న వారందరును బ్రాహ్మణులు, శౌర్యాదులున్నవారు క్షత్రియులు—ఇట్లందము. కావచ్చును. ఐతే, నేమి? మనకునిజముగానవసరమైనదేది? సత్యాదులున్న వారికి బ్రాహ్మణాది పదములలో నేషదము బ్రయోగించవలెనన్న విషయమా, లేక, మనలో నెట్టివారెట్టికర్మల నాచరించవలెనన్న విషయమా? ఈరెంపడ

దే కదా మనకావశ్యకమైనది. విధినిషేధజ్ఞానమే మనకు మిక్కిలి యగత్యమైనది. ఆకాశమెత్తుగా నుండునన్నట్లు, నల్లటిరంగులేకుండలు తెల్లకుండల న్నట్లు, (బ్రాహ్మణ (సాత్విక) గుణములుకలవాడు బ్రాహ్మణ (సాత్విక త్వసూచక) పదవాచ్యుడనుటవలన. నేమిప్రయోజనంబు? స్వభావోక్త్యలంకారమనుషీర నెందుకునుపయోగించని వర్ణనలుచేయుకు కవులవలె గీతాది గ్రంథకర్తలు బ్రాహ్మణాది ధర్మములను వర్ణించియుండరుకదా! కాబట్టి హేయోపాదేయ జ్ఞానార్థమే ధర్మప్రవచనము.

బ్రాహ్మణునకు సత్యాదులు ధర్మములని శాస్త్రము బోధించుచున్నది. మంచిది. సత్యాదులున్నప్పడే బ్రాహ్మణుడగునా, లేక బ్రాహ్మణుడైనవానికి సత్యాదిధర్మము లుండుటవిధియా? ప్రజాపాలనము ప్రభుధర్మమన్నప్పుడు, ప్రజాపాలనము చేసినపిమ్మటనే ప్రభువగుననియా, లేక ప్రభువైనవానికి బ్రజాపాలనము చేయుటవిధియని యాయర్థము? ప్రజాపాలనానంతరమే ప్రభువనుట యనుభవవిరుద్ధమైనది. ఏలన, బ్రభువైనపిమ్మటనే ప్రజాపాలనము సంభవము; అప్పుడే తదధికారసిద్ధి; కాని, ప్రజాపాలనానంతరముకాదు; ప్రభుత్వదశకు బూర్వముప్రజాపాలనమే సాగదు. ఈవిధమున నే వర్ణవిషయమైన మీమాంస. ఎట్లన, సత్యవేదాధ్యయనాది ధర్మంబులున్నపిమ్మట బ్రాహ్మణుండుగాడు, పుట్టుకచే బ్రాహ్మణుండయినవానికే వేదాధ్యయనాది ధర్మములుండుటవిధి. ప్రభుత్వము వినాప్రజా పరిపాలనాధికారము సున్నయైనరీతిసే, త్రైవిర్ణికత్వము వినావేదాధ్యయనాద్యధికారము సిద్ధించదు. కాబట్టి సత్యాది గుణములు బ్రాహ్మణత్వాదులకుఁ గారణములని యభిప్రాయము కాదు.

మఱియు, 'ప్రకాశోర్క-స్యతోయస్య' అను స్యాయము చొప్పుననుష్ఠమగ్నిలక్షణము. ఉష్ణములోపించి నప్పుడగ్నిభగ్న మైనదనియే భావించవచ్చును. అటులనే, సత్యాదిగుణసముదాయములు బ్రాహ్మణత్వాదిలక్షణములయొడుపక్షమున, తద్గుణసముదాయాభావము తటస్థించిన సమయమున, తా

శృశజనులు తత్త్వరబహిష్కృతు లనవలసివచ్చును. అనగా, సత్యమున్నప్పుడు బ్రాహ్మణుడై, సత్యములో పించికతోడనే బ్రాహ్మణుడు కాడనవలసివచ్చును. అట్లులోపించుట కలదాయని శంకించినచో, ఉష్ణమగ్నికి లక్షణమైరితిని ఒకమహ్యునకు సత్యములక్షణమచుట కష్టముకాబట్టి తద్గుణవియోగమాతనికెప్పుడైన సంభవించవచ్చును. సంభవించినప్పుడు బ్రాహ్మణుడు కాకపోవలసివచ్చును. సత్యహరిశ్చంద్రాదులతో సత్యాదులు సర్వదాసహవాసము చేయుచు నే యుండునందు రేమో. అట్లుకాదు. ఏలన, సత్యమున్నను, ఇతరగుణములులేకపోవచ్చును. ఇతరగుణములునువర్ణనిర్ధారణమందనుపేక్షణీయములు కాబట్టివానిలో నేదిలోపించినను తదనుగుణవర్ణము లోపించినదన వలసియుండును. కాన, బ్రాహ్మణాది ధర్మనిరూపణము గుణవిశేషములవలన వర్ణనిర్ధారణమునకు గాదు.

అంతేకాదు. భూతవస్తువ్యుత్పత్త్యుత్పాద నార్థమే వర్ణధర్మప్రతిపాదనప్రవృత్తియను ప్రతిపత్తులు, ప్రస్తుటవిధినిషేధార్థబోధక శబ్దసంబద్ధములైన శాస్త్రవాక్యములకే యర్థము గల్పింతురో! “ బ్రాహ్మణానామ కల్పయత్ ” “ క్షత్రియ స్యసమాదిశత్ ” (మనుస్మృతి 1 87-91) ఇత్యాదులకియా స్వారస్యమువలన విధిద్యోతించుచున్నదికదా “ సత్యంవద, ధర్మంచర, స్వాధ్యాయప్రవచనాభ్యాంన ప్రమదితవ్యం ” (తైత్తిరీయోపనిషత్తుశ్లోకవల్లి) ఇత్యాదులందు “ సత్యంవద ” యనునదివిధి, “ నప్రమదితవ్యం ” అనునది నిషేధము “ సహజంకర్మకాంతేయ సదోషమపినత్యజేత్ ” (భగవద్గీత) అనునదినిషేధము. ఇప్పుడు, స్వాధ్యాయమాదికము బ్రాహ్మణత్వము సిద్ధింపజేయునేని, బ్రాహ్మణుడు స్వాధ్యాయముచేయవలెనన్నవిధియు, మానకూడదను నిషేధము నర్థనైధుర్యము నొందుగదా. బలవంతుడు బలవంతుడుగానుండవలెనను విధికేమియర్థము? ఇదివరకే బలవంతుడు, మఱిల బలవంతుడెట్లుకాగలడు? కాగలడేని, తత్పూర్వము బలవంతుడుకాడనియే చెప్పనొప్పు. అటులనే బ్రాహ్మణుడు స్వాధ్యాయాదుల నెట్లు

సంపాదించగలడు ?! స్వాధ్యాయాద్యనంతరమే! బ్రాహ్మణత్వ సిద్ధియను సిద్ధాంతము ప్రకారము, నూతనముగా స్వాధ్యాయాదికమునకై ప్రయత్నించువాడు తత్పూర్వము బ్రాహ్మణుడుగానుండలేదని యొప్పుకొనకతీరదు అనగా? బ్రాహ్మణుడు కానివానికే బ్రాహ్మణోచిత స్వాధ్యాయాదివిధియని యంగీకరింపవలసి యుండును. కాని, శాస్త్రము బ్రాహ్మణునకే స్వాధ్యాయాదికము నభ్యసించవలెనని విధించుచున్నది. ఇది విరోధము, కాబట్టి స్వాధ్యాయాదికమువలన బ్రాహ్మణత్వము సిద్ధించదు; జన్మచేతనే.

శంక:— గురువు శిష్యుని “ ఓవిద్వాంసుడా, ఆత్మను తెలిసికొనుము ” అనిఅనును. వర్తమానకాలమున విద్వాంసుడు కాకపోయినప్పటికి ముందువిద్వాంసుడు కావచ్చునన్న యభిప్రాయముతో విద్వాంసుడాయని సంబోధించును. విద్వాంసుడైనవాడు ఆత్మను తెలిసికొనవలెనని విధింపబడుచున్న చందమున బ్రాహ్మణుడైనవానికి స్వాధ్యాయాది బ్రాహ్మణకర్తృలు విధింపబడుచున్నవి, కాన, గుణవర్ణ వాచ్యునకు భంగములేదు.

సమాధానము:— కాదు ఏలక, ప్రౌఢస్థాంతములో శిష్యునకు! విశ్వత్వము పోతానను నిమిత్తమై ప్రయుక్తమైనచని ప్రస్ఫురించుచునే యుండును. కాని, యొకనికి దానుబ్రాహ్మణుడో, క్షత్రియుడో, వైశ్యుడో, శూద్రుడో సందేహముగా నుండును. బ్రాహ్మణునిగా భావించి ధ్యాప నాదులాచరించవలెనా, క్షత్రియునిగా భావించి క్షత్రి ధర్మమును ప్రింపవలెనా ? అనుస్థానమెట్లు నెరవేరును ? అభినివేశమును (tendency) బట్టివర్ణ మూహ్యమందురా, ఎవనికే కర్తృయందభినివేశమున్నదో నాదాకర్తృ జేయవలెనను విధియందు విశేషమేమి? మఱియు నభినివేశమే ప్రమాణమైన పక్షముననది ప్రతికూలఫలమియ్యవచ్చును. ఇందుకొక దృష్టాంతము నిచ్చుచున్నాను. పిపాసదేహమునకు జలమగత్యమైనప్పుడేకల్గునని జలపానంబు పిపాసశాంతించునరకు జేసినపక్షమున దేహమరోగగ్రస్తము కావచ్చును. దొంగయాకలి (False appetite) మొదలయిన విట్టివేకదా. దేహక్షేమ

మునకు నిజముగా నుచుకనుసరము కాకపోయినను, అవసరమయిన భాతి దోచుచున్నట్లే, ఒకనిక్షేమమున కధ్యాపనాది బ్రాహ్మణకర్త కరణమావశ్యకము కాకపోయినను! అవశ్యకమైన రీతిదోచుటకలదు కాబట్టి తత్కర్తాచరణం బనర్థావహంబు కావచ్చును. కానేకాదనుటకు ఏలులేదు. కాబట్టి వైద్యునివలె శాస్త్రముకర్త విభాగము జేయుచున్నది. అదియెట్లున, బ్రాహ్మణాదులెవ్వరో! మొదటనిర్ధారణజేసి, అనగా, జన్మచేత బ్రాహ్మణాదిత్వ మంగీకరించి, యటుపిమ్మట బ్రాహ్మణాదిధర్మము లుపదేశించు చున్నదని గ్రహింపవలెను. కాబట్టి “బ్రాహ్మణున కధ్యాపనాదులు ధర్మములు” ఈ మొదలైన శాస్త్రవాక్యములు విధిపరత్వముగా గ్రాహ్యములు గనుక గుణవ్యవహారమనంగీకార్యము,

శంక:—సర్వమువిధిపరమేని, తత్త్వమనీతి వేదాంతవాక్యావర్థశ్యము సంభవించును. వేదాంతమున నాత్మయిట్టిదని వర్ణింపబడుచున్నది; కాని, యిట్టికర్తలాచరించవలెనని కాదుగదా. ఇట్లు యథాభూతవస్తు జ్ఞానమును మాత్రమే కలుగజేయునవియైనను వేదాంతవాక్యము లుపయోగకరములగుచున్నవి. ఆవిధముననే, “సత్యాదిగుణములవలన బ్రాహ్మణాది నామము” లనుమాటలు కూడ నుపయోగకరములు. ఏలన, జ్ఞానమెప్పుడును ప్రయోజనము కలదేకదా.

సమాధానము:—అన్నివిధములైనజ్ఞానములును పురుషార్థ సాధకములనుట తప్ప. ఏలన, మసిబాగునల్లగానున్నది—ఈవిధమైన జ్ఞానమంతయు పయోగించదు. మఱియు, బ్రాహ్మతజ్ఞానము మిథ్యాజ్ఞానమనియే చెప్పనొప్పు. బ్రహ్మతత్వజ్ఞాన మొక్కటియే వాస్తవమైనది. ఒకనికి భగవంతుడు కలడా లేదా యనిసంశయము పుట్టిలేడనిభ్రమించి లోకాయతిక (Atheistic) మతమవలంబించుట కలదు కాబట్టి, యట్టిసంశయము దొలగించుటకు భగవంతుడున్నాడని శాస్త్రము చెప్పవలసివచ్చినది. అటులనే, దేహాత్మభ్రాంతి ప్రణాశము ద్వారాయానందాత్మ ప్రాప్తినిమితమై తత్త్వమనీతి వాక్యములు

ప్రవర్తించుచున్నవి; కాన, నిరర్థకములుకావు. కాని, “సత్యాదులుకలవాడు బ్రాహ్మణుడు” అనునవి విధిపరములు కానిపక్షమున నిరర్థకములగును. “యద్యద్యద్యత (=కర్మకాండే) వేదవాక్యానాం విధిసంస్పర్శమంతరేణ ప్రమాణత్వంచదృష్టం, తథాప్యాత్మవిజ్ఞానస్య ఫలపర్యంతత్వాన్న తద్విషయస్య శాస్త్ర)స్యప్రమాణ్యం శక్యంప్రత్యాభ్యాతుం” (వేదవాక్యముల కితరస్థలములందు విధిసంయోగములే నప్పుడుప్రమాణత్వము లేకపోవుట నిజమైనప్పటికి, ఆత్మవిజ్ఞానము ఫలరూపంబే యైయున్నది కాబట్టి తత్సంబంధమైన శాస్త్ర)మునకు బ్రామాణ్యము నిరాకరించుటకు శక్యముకాదు—శ్రీశాంకరశారీరకభాష్యము, అ I. పా 1. సూత్ర 4.) ఈగ్రంథమునందే మహాయోగచోట (సూ.4) “వస్తుమాత్రకథనేపి ‘రజ్జురియంనాయంసర్పః’ ఇత్యాదౌ భ్రాంతిజనిత భీతినివర్తనేన అర్థవత్త్వంపృష్టంతథా, ఇహాపి అసంసార్యాత్మనస్తుకథనేన సంసారిత్వభ్రాంతిని వర్తనేన అర్థవత్త్వంప్యాత్” (వస్తుజ్ఞానము మాత్రమే యుపదేశి. ప బడినప్పటికి, ‘ఇదిరజ్జువుగాని సర్పముకాదు’ ఇట్టి చోట్ల భ్రమవలనగల్గిన భయమునశించుటమూలముగా అర్థవత్త్వముగోచరించుచునే యున్నది. అటులనే, జ్ఞానకాండయందు గూడనసంసార్యాత్మవస్తుపదేశముచేత సంసారియను భ్రాంతినివర్తించును కాబట్టి తదుపదేశమునకర్థవత్త్వమే కలదు) అనిశ్రీశంకరాచార్యులు విస్పష్టముగా వక్కాణించియున్నారు.

ప్రశ్న:—ఇక్కడ నీవిధిమీమాంస యెందుకు? జైమినీయన్యాయమాలావిస్తరముననున్న “గమ్యేధర్మేగమకం విధివాక్యం ప్రమాణం” అను వాక్యముచొప్పున విధినిబోధించని వాక్యమేమియు గర్మకాండయందు బ్రమాణముకాదని యంగీకరింతుము. కాని, దానివలన, గుణమున బట్టివర్ణము కాదని యెట్లు తేలును?

ఉత్తరము:—అధికారి నిర్ణయముచేయకుండ, విధిగాని ప్రతిషేధముగానిరాదు. ఇదిశాస్త్ర)మర్యాద ఇట్టియధికారి నిర్ణయమున కర్హితప్రమాణ్య

ము లపేక్షింప బడుచున్నవి. ఇందుకు బ్రహ్మణము శాంకరశారీరక భాష్యమునందలి “ధర్మతారతమ్యసాధికారి తారతమ్యం ప్రసిద్ధం చార్థిత్యసామగ్ధ్యాదికృతమధికారి తారతమ్యం” (ధర్మతారతమ్యమువలన సాధికారితారతమ్యము ద్యోతించుచున్నది. అట్టియధికారి తారతమ్యమర్హిత్వసామగ్ధ్యాదులవలన నిర్ణయింపనగునని ప్రసిద్ధికలదు. — సూత్రము 4) అనువచనము. కాబట్టి స్వాధ్యాయాది విధికెట్టివారధికారులు? అనగా. నెట్టివారికి స్వాధ్యాయాది కర్మానుష్ఠాన సామగ్ధ్యాదులున్నవి? కోరికగలవారందరికినని ప్రతిపక్షులందురు. కానియర్థిత్యమున్నజాలదు, సామగ్ధ్యాదులుకూడ నుండవలెను. అట్టిసామగ్ధ్యము లొకనికున్నచోలేవో యిప్పటి యభినివేశాదులనుబట్టి. శాస్త్రము నిశ్చయించుటలేదు. కాబట్టి, గుణమునుబట్టి వర్ణమునుటవైజ్ఞమట,

పూర్వపక్షము:—అర్థిత్యమే సామగ్ధ్యము. ఎవడేకర్మానుష్ఠానముగోరునో, వాడాకర్మానుష్ఠానమునకు సామగ్ధ్యముగలవాడు.

సిద్ధాంతము:—కాదు. ఏలన, అర్థిత్యమున్నను సామగ్ధ్యము లేకపోవచ్చును. కాబట్టి శాంకరభాష్యము “యత్త్వర్థిత్యం, నతదసతిసామగ్ధ్యే అధికారకారణంభవతి.” అనినుడువుచున్నది. (అ I. పా 3. సూ 34)

పూర్వపక్షము:—ఒకవర్ణమున జనించినవారు మరొకవర్ణమునకు విహితములైన కర్మలనభ్యాస బలమువలన జేయగల్గుదురుకాన, చేయవలెను.,

సిద్ధాంతము:—కాదు. ఏలన, నట్టితొలికసామగ్ధ్యము మాత్రముండిన జాలదు. ఇందుకుభాష్యము—“సామగ్ధ్యమసినలొకకంకేవల మధికారకారణంభవతి; శాస్త్రీయేఅర్థే శాస్త్రీయస్యసామగ్ధ్యస్యాపేక్షితత్వాత్” శాస్త్రప్రోక్తకర్మలాచరించవలసి వచ్చినప్పుడు, శాస్త్రాంగీకృత సామగ్ధ్యమున్నదోలేదో విచారింపకతప్పదు. అట్లువిచారించినప్పుడు, శూద్రాదిజాతీయులకు వేదాధ్యయనాది సామగ్ధ్యవిశేషములు లేవనిస్పష్టమగును. కాన, నట్టివారికాయాకర్మలు విధింపబడుటలేదు, ప్రతిషేధింప బడుచున్నవి.

పూర్వపక్షము:—సత్యాదిగుణప్రధానుల కధ్యాపనాదికర్మలు విధిం

పబడుచున్నవి; బ్రాహ్మణాదియోని సంభూతులకు గాదు కాన, గుణమువలనవర్ణము.

సిద్ధాంతము:—కాదు. ఏలన, తదధ్యాసనాదులును సత్త్వాదిగుణములచకములు. ఆధ్యాపనము సత్వగుణమునే సూచించునుకదా. సత్వగుణమున్నప్పుడు, సత్యము, అధ్యాపనముమొదలయిన బ్రాహ్మణధర్మములన్నియు సత్వగుణము నందంతర్భూతము లగుచుండలేదా? అంతర్భూతములేని, సత్వగుణప్రధానునకు సత్యాదులెట్లు విధింపబడగలవు? సత్యాదులు సత్వగుణమునకు బాహ్యముగానుండినగదా, సత్వగుణప్రధానునిచే సంగ్రహింపబడుటకు పీలుండుట? సత్వగుణమున్నవానికి సత్యాదులున్నవనియె చెప్పవలసియుండును గనుక, నట్టివానికి సత్యాదులుండవలెనని విధించుట యసమంజసమగును. కాబట్టి సత్త్వాదిగుణవిశేషము ననుసరించి వర్ణనైచిత్ర్యము కాదు.

పూర్వపక్షము:—సత్వగుణప్రధానుడనగా, నన్నిగుణములును మంచివేయని యర్థముకాదు. దుర్గుణములకంటె సుగుణములే యధికసంఖ్యగా నెవ్వనియందుండునో, వాడుసత్వగుణప్రధానుడు. అట్టివాడితర సుగుణములనుకూడ సంపాదింపవలెనని యాశయుము. కాన, విధికినై యర్థ్యములేదు.

సిద్ధాంతము:—ఉన్నది. ఎట్లన; నీయుక్తిప్రకారము తమోగుణప్రధానుడన దుర్గుణములధిక సంఖ్యగాగలవాడని ఫలించును కాబట్టి యట్టిమనుష్యుడు మిగిలిన దుర్గుణములనుకూడ సంపాదింపవలెనని తేలును. ఇదిహాస్యాస్పదముకదా! కాని, తమోగుణప్రధానుని (=శూద్రుని) కైనను తనకులేని తమోగుణ వికారములనుగూడ బూర్తిచేసికొమ్మనిశాస్త్రము విధించుటలేదు. పెద్దలయందు గౌరవము, అసూయారాహిత్యము, మొదలయినధర్మములను విధించుచున్నది. అసూయారాహిత్యాదులు తమోగుణవికారములు కావుగదా. కాబట్టి తక్కువయైన తమోగుణవికారములను సంపాదింపవలెననుటకు బదులుగా సత్వగుణసంబంధములయిన గుణములనే శాస్త్రమువిధించుచున్న హేతువుచేతను, బరిశిష్టగుణ సంపాదనమును శాస్త్రము విధించుచున్నదను

టకుచిలులేదు.

ప్రశ్న:—పరిశిష్టసుగుణ సంపాదనమునే విధించుచున్నదని భావింపుము.

ఉత్తరము:—కాదు. ఏలన,! నట్టిసుగుణములనెవ్వీ? యుద్ధాదులు రజోగుణసంభవములు కాబట్టివిసర్జనీయము లనవలసివచ్చును. సత్వగుణమే కదా మంచిగుణము. కానియుద్ధాదులును గీతాదులు విధింపుచున్నవి. కాబట్టి యీవాదముతప్పు. మఱియు నొకవర్ణమునకు విధింపబడిన ధర్మములందే కొన్నిసత్వగుణమును! సూచించును. మఱికొన్ని రజోగుణమును సూచించును. దానము సత్వగుణమును, యుద్ధమురజోగుణమును ప్రకటించును కదా. ఇప్పుడు, మిగిలిన మంచిగుణములే సంపాదనీయములన్న పక్షమున, క్షత్రియుడు, యుద్ధము బరిత్యజించిదానము బరిగ్రహించ వలసివచ్చును. కాని, విధిదానయుద్ధములరెండింటిని క్షత్రియునకు శాసించుచున్నది. కాబట్టి యుద్ధపరమైన విధికానర్థకృత్యము తటస్థించును. ఇదిసమంజసము కాదు.. కాబట్టి మిగిలిన మంచిధర్మముల నవలంబించవలెనని వర్ణధర్మవిధుల యభిప్రాయము కానేరదు.

ప్రశ్న:—తమోగుణము దుష్టమైనదిగాని, రజోగుణమును దుష్టమగునా

ఉత్తరము:—దుష్టముకాదేని, “రజసోలోభ ఏవచ” అను గీతాపదనమునకర్థమేమి? లోభాదులు దుష్టములుకావా? “రజస్తమోలింగానామాహారాణాం పరివర్జనార్థం, సత్వలింగానాం చోపాదానార్థం” అనుగీతాభాష్యనచనము రజోగుణ తమోగుణములను సూచించు ఆహారాదులను నిసర్జించి సత్వగుణసూచకములైన వానినే స్వీకరింపవలెనని తెలియజేయుటలేదా? కాన నీవాదమువొప్పున సాత్వికకార్యముల నిల్పుకొని రాజసకార్యములయిన యుద్ధాదుల మానవలసివచ్చును. కాని, ఇది. విధివిరుద్ధము. కాన, పరిశిష్టసుగుణావలంబన వాద మూలంబరహితంబు.

మఱియు, శాస్త్రసిహితములయిన సమస్త కర్తృలును నిగ్దప్తములై య నుష్ఠాన యోగ్యములే యందులేమో. అట్లైనచో, రజోగుణాది ప్రధానులే, యుద్ధాదికర్తృంబు లాచరింపవలెనని నియమమెందుకు? యుద్ధాదులు సమీచీ నములయినచో, నెవ్వరాచరించిన నేమి? కాబట్టి సత్వాదిగుణములనుబట్టి కర్తృ విభాగమనుట యసమంజసంబు.

మఱియు, రాజసాది గుణప్రధానులకు మాత్రమే యుద్ధాదులు యో గ్యములందురా? అప్పుడును చిక్కుకలదు. ఏలన, అప్పుడు, తద్విపరీతగుణప్ర ధానులకు, తద్ధర్మముల యోగ్యములే కావలెనుకదా. కాని, సత్వగుణప్రధా నులనబడు బ్రాహ్మణులకు విధింపబడిన సత్వాదిగుణపుంజమే, తమోగుణప్ర ధానులనబడు శూద్రులకును విధింపబడుచున్నది. ఇది యసంగతముకదా. ఏలన, యోగ్యతలేనివారికిని విధింపబడుచున్నట్లుగును. యోగ్యతయున్నదందురా, లే దనిచెప్పిన పైమాటకు విరోధమగును. కాన, గుణవాచముతప్ప.

శంక:—ఇట్టిదోషము జన్మనుబట్టివర్ణమను సిద్ధాంతమునకును పట్టును.

సమాధానము:—పట్టచు. ఏలన, నాల్గువర్ణములవారికిని వారివారివర్త మానజన్మలకు కారణభూతములయిన గుణవిశేషముల ననుసరించి ధర్మములు విభజింపబడుచున్నవి. ఈజన్మమందలి గుణంబులకును సత్యాద్యనుష్ఠాన విధుల కును విరోధముండవచ్చును. గుణము తమోగుణమైనవానికి, విధిసత్యాద్యనుష్ఠా న విధియగుట వై పరీత్యమేకదా. కాని, యధునాతన శరీరమునకు హేతు భూతంబగు గుణవిశేషంబునకును, అధునాతన విధులకును వైషమ్యమేమి యు గోచరించదు. అపూర్వమెట్టిగుణమో, ఇప్పుడెట్టి శరీర మేవచ్చియున్నది. ఇప్పుడెట్టిశరీరమో, అట్టివిధియే పనిచేయుచున్నది. ఇక, విరోధమెక్కడ? వర్ణవిధులిప్పటిగుణముల నపేక్షించి ఎచ్చినవికావు, ప్రాక్తనగుణములనపేక్షిం చి ప్రవర్తించునవి.

ప్రశ్న:—అట్లయినచో, నిప్పటిగుణములకును విధులకును విరోధమెట్లు సంభవమగుచున్నది?

ఉత్తరము:—ప్రసారబద్ధవశమున, పరస్పరవిరుద్ధకర్త జన్యఫలప్రసారం భవశమున. విదురాదులసంగతియిట్టిదే. వీరుజ్ఞాన సంస్కారముతో బుట్టినప్పటికి బ్రాహ్మణేతరజాతియందు బుట్టి, బ్రాహ్మణేతరజాతి విధివిషయత్వము నందవలసినవారైరి. కాబట్టియే, శ్రీమద్రామానుజా చార్యులిట్లానతిచ్చియున్నారు—“ విదురాదులయందు భవాంతరాధి గతజ్ఞానాప్రమోషాత్ జ్ఞానవంతః, ప్రారబద్ధవశాచ్చే దృశజన్మయోగినః, ఇతి తేషాంబ్రహ్మ! నిష్కత్వం” శ్రీ భాష్యము)

—:భగవద్గీతలు—వర్ణవిభాగము:—

పూర్వపక్షము:—“చాతుర్వర్ణ్యం ” అనుగీతాశ్లోకమువలన గుణముల ననుసరించి వర్ణవిభాగమని తేలుచున్నది.

సిద్ధాంతము:—ఇప్పటిగుణముల ననుసరించి కాదు, పూర్వపుగుణముల ననుసరించి. కాబట్టియే సరస్వతీ విగ్రహుడనడగు శ్రీమధుసూదన సరస్వతియిట్లు లిఖించియున్నాడు—“శరీరాంభక! గుణవైషమ్యపకేన సర్వే సమానస్వభావాః” (శరీరములను కలుగజేయుగుణముల తారతమ్యమువలన గూడ, నందఱును సమానస్వభావములు కలవారుకారు —గీతాటిక) ఇందు లి “ శరీరాంభక ” అనుమాట నాలోచింపుడు. అట్టిశరీరము లెవ్వియన బ్రాహ్మణాదిశరీరములు. ఈశరీరము లెట్లుద్భవించెనన, సత్యాదిగుణ వాల ప్రాముఖ్యమువలన. అదియెప్పుడన, శరీరోత్పత్తికి బూర్వమున, అనగా బూర్వ జన్మమున. ఈశరీరములకు బ్రాహ్మణత్వాది వైచిత్ర్యమెట్లు వచ్చినదన, ప్రాక్తనసత్యాదిగుణ వైచిత్ర్యమువలన. కాపట్టి, యిప్పటిసాత్వికాది గుణము లిప్పటి బ్రాహ్మణాదివర్ణములను కలుగజేయవలెను స్పష్టమేకదా.

సర్వధర్మాస్పరిర్యజ్య (అ 18) అని గీతాశాస్త్రముతుదకు నిష్కర్షించి చెప్పుటవలన గర్మసంన్యాసమునందు భగవద్గీతకు దాత్పర్యము కలదందురేమో. సత్యము. కాని, కర్మాధిక్యతవైన యర్జునాదులవిషయమునందు మాత్రము కర్మయోగము సంజేయభిప్రాయమున్నది, ఇది పార్థుడు

“ నయోత్స్య ఇతిగోవిందం ” (యుద్ధముచేయనని II 9) ఉపక్రిమించి, శ్రీకృష్ణవాగ్దానధనేవా సమనంతరంబు “ నష్టోమోహాః కరిష్యేవచనంతవ ” (మోహోదులు గతించినవి. నీయాజ్ఞానుసారము యుద్ధముచేసెదను-అ 18.73) (యుద్ధాయోత్థితోస్త్రి—శ్రీధరవ్యాఖ్య) అని యుపసంహారము చేయుటవలన దోహతించుచున్నది. అంతేకాదు. అధ్యాయములం దనేకస్థలముల “ మామనుస్మరయుధ్యచ ” యుధ్యస్వ విగతజ్వరః “ యుధ్యస్వ, జేతాసి ” యని శ్రీకృష్ణుడు ప్రేరేపించుచున్నాడు కదా. అటులనే భాష్యమున “ తస్మాద్యుద్ధాదుపరరామ ” యని యుపోద్ఘాతవచనము. కాబట్టి నిప్పత్తిమార్గమున కధికారములేనివారు వర్ణాశ్రమధర్మోపేతమైన ప్రిప్పత్తిమార్గము నవలంబింపవలెనని గీతాశయము.

ప్రిప్పత్తిమార్గమన. వర్ణాశ్రమకర్త కరణమని యెట్లుగ్రహించితి వందురేమో. “ స్వకర్తణాత మభ్యర్చ్య ” “ బ్రాహ్మణక్షత్రియవిశాం ” “ సహజంకర్త ” “ స్వధర్మేనిధనం శ్రేయః ” “ స్వధర్మ మపి ” సుఖినః క్షత్రియాః ” “ ధర్మ్యంసంగ్రామం ” ఇత్యాదివచనముల వలననని సమాధానము. వర్ణధర్మము లుపేక్షణీయములయిన పక్షమున, నిష్టి వచనముల కవకాశమునున్న!

“ సధర్మోబ్రాహ్మణాద్యైర్వర్ణభిరా శ్రమిభిశ్చశ్రేయోర్ధిభిరనుష్ఠీయమానః ” అనియు, “ అభ్యుదయాగ్లోపియః ప్రిప్పత్తిలక్షణో ధర్మోపర్ణాశ్రమాంశోచ్చిదిశ్య విహితః, సదేవాదిస్థానపాప్తి హేతురపిసన్నీశ్వరా ర్పణ బుద్ధ్యానుష్ఠీయమానః సత్వశుద్ధయే భవతి, ఫలాభిసంధివర్జితః! శుద్ధసత్వస్యచ జ్ఞాననిష్ఠాయోగ్యతాప్రాప్తిచ్యారేణజ్ఞానోత్పత్తిహేతుత్వేనచనిశ్చేయసహేతుత్వమపి ప్రతిపద్యతే! ” శంక. పాకృత లాభమునకై వర్ణాశ్రమముల నుద్దేశించియే ప్రిప్పత్తిలక్షణమైన ధర్మమువిధింప బడుచున్నదో, అదిదేవాది పదవులబొందించు నదియైనప్పటికి, ఈశ్వరార్పణ బుద్ధితో ఫలవాంఛా వర్జితముగా ననుష్ఠింప బడినపక్షమున జితశుద్ధిగల్గించునది యగును.

అట్లుచిత్తశుద్ధిగల్గినవానికి జ్ఞాననిష్ఠాయోగ్యత బాప్తిసింపజేయుట మూలముగా జ్ఞానోత్పత్తికి సాధనమై మోక్షమునకుగూడ సాధనమేయగునని చెప్పనొప్పు.) అనియు సరసవాగ్ధోరణిని ధర్మరహస్యము నంతను వెల్లడిచేయుచున్న శ్రీశాంకరభాష్యభాషయందు బరిచితిగల పాఠకులకు మద్బాల్యభాషను వ్యాఖ్యానమవసరము లేదుకదా.

యుద్ధాదివర్ణకర్మలు స్మార్తకర్మలనియు నగ్నిహోత్రాదులపత్రశ్రాతకర్మలు కావనియు నందువలన నుపేక్షణీయములే యనియు నాక్షేపింతురేని, “క్షత్రియస్యయుద్ధం స్మార్తం కర్మస్వరక్తః” (క్షత్రియునకు స్మార్తకర్మయైన యుద్ధమును స్వధర్మమే) యను భాష్యవచనమున కర్థమేమి? మఱియు, స్మృత్యుక్తకర్మలును శ్రుతిమూలకములే. అంతేకాదు. శ్రుతులైనను, మొదట వర్ణాశ్రమవ్యవస్థ నంగీకరించియే, అగ్నిహోత్రాదులను విధించుచున్నవి,

ముఠీయుమీకు అగ్నిహోత్రాదులవంటి శ్రాతకర్మలే కావలయునేని, సత్యాదులకు దావెక్కడజూపగలరు?

యుద్ధాదులందు హింసాదిదోషమున్నది గాననవి విసర్జనీయములందురా దోషములేని కర్మలజూపుడు. “సహజం...అప్యతాః” (అ 18.శ్లో 48) అను గీతాశ్లోకమును. ముందు, సమాధానము చేయుడు.

జ్ఞానారూఢులకు వర్ణముతో నిమిత్తములేదందులేమో. “లోకసంగ్రహమే వాపిసంపశ్యన్కర్తుమర్హసి” (అ 3. శ్లో 20) అను వచనముచొప్పున నట్టివారికి లోకమునందించుకయు ననుగ్రహము లేకుండవలెనా?

జ్ఞానులుతమ కిష్టమయిన వర్ణధర్మమెదియైన నాచరించుచు లోకమునకుదారి చూపవచ్చునందురా? అప్పుడు, స్వధర్మమనియు బరధర్మమనియు విభజించి స్వధర్మానుష్ఠానమును విధించుట కవకాశముండదు. కాని, భగవద్గీతయట్లు విభాగించుచున్నది. కాబట్టి తమకిష్టమైన ధర్మమనుటకు వలనుపడదు. స్వధర్మానుష్ఠానమెట్లుచేయవలెనో యావిషయమునే జ్ఞానులుతమ నడత

వలన జూపవలెనా, లేక పరధర్మానుష్ఠానరీతినా? ... ధర్మానుష్ఠాన మొనరించురీతి నేయన్నపక్షమున, నదిస్వధర్మానుష్ఠానమును మాత్రమే చేయవలెనన, “పరధర్మోభయావహః” ఇత్యాదిగీతావాక్యములకు విరోధించును. నరులకు స్వధర్మానుష్ఠానము చేయురీతిని మాత్రమే చూచుటయావశ్యకము. కాని, పరధర్మానుష్ఠాన ప్రక్రియ యెట్లుపయోగించును? అట్టిదానిని తమజీవితములందు జ్ఞానులు ప్రదర్శించుటవలన బామరులకెట్లు లాభముచేకూరును? జనకాదీక్షత్రియపుంగవులు క్షత్రియేతర ధర్మములనుసరించి యుండినచో, బామరజనులందరును “యద్యదాచరతిశ్రేష్ఠః” అను న్యాయముచొప్పున వారివారికి విహితములయిన ధర్మములను పరిత్యజించి పరవర్ణములకు విహితములయిన ధర్మములనే యాచరించుచు నుందురుకదా. అప్పుడు, వర్ణస్వవస్థయేపోవును గదా. కాబట్టిదానిని నిల్పుటకు, జ్ఞానులుతమతమవర్ణముల ధర్మములనే యాచరించిచూపవలెనని భగవద్గీతాహృదయము. “విద్యావతాపిలోకమర్యాదా స్థాపనార్థంవిహితంకర్తవ్యం” (అ ౩. శ్లో 21) అనుఅనందగిరిటీకానుసారముగా దనకువిహితమైన ధర్మమును జ్ఞానియాచరించ వలెనని తేలుచున్నదికదా. తనకువిహితమయిన దనగా, స్వవర్ణవిహితమయినదని యర్థముకాదన్నచో, నికనెద్ది? అప్పుడు, పామరజనంబులకు స్వపరభేదజ్ఞానమెట్లు సిద్ధించగలదు? ఏలన, నొకజ్ఞానియుద్ధ వ్యాపారమున నుండవచ్చును; మఱియొకడు వాణిజ్యముజేయు చుండవచ్చును; మూడవవాడు సంన్యాసియై కాలముగడుపవచ్చును. ఇప్పుడు, పామరజనులు మొదటిజ్ఞానినిజూచి యుద్ధముజేయవలెనా, రెండవవానినిచూచి వాణిజ్యమా, మూడవవానినిచూచి సంన్యాసమా? కాబట్టి స్వేచ్ఛావ్యాపారమే లోకసంగ్రహమన్నపక్షమున, బాంకృతజనులకు గరణీయకర్మనిశ్చయమునకు మారుగాబుద్ధి భ్రమణము తటస్థించును.

ఇక్కడ నొక విషయమాలోచింతము. అర్జునునకు యుద్ధము విధింపబడుట రాద్ధాంతమే కదా. ఇది, క్షత్రియునకు సంన్యాసము నందధికారము లేకపోవుటచేతనా? లేక, అధికారమున్నప్పటికి, సంన్యాసమునకు దగిన

వైరాగ్యాదిసాధనసంపత్తి పార్థునకు లేకుండుటచేతనా? ఈరెండును కారణములేకావచ్చును. అప్పుడును మాపక్షమునకు భంగములేదు.

క్షత్రియానధికారపక్షమునకు బ్రహ్మణము లెవ్వియన, “బ్రాహ్మణస్యైవసంన్యాసాధికారః” (బ్రాహ్మణునకు మాత్రమే సంన్యాసమునందధికారము) అని సిద్ధాంత లేశసంగ్రహమునందున్నది (తృతీయపరిచ్ఛేదము.) ‘త్రయాణామపి వర్ణానామమీ చత్వారతశ్చిమాః’ ఇత్యాది స్మృతివాక్యములబట్టియు, “త్రయాణామవిశేషేణసంన్యాసః శూరయతేశ్చతా” అనుసూరేశ్వరవార్తి కోక్తినిబట్టియు, ద్వివర్ణములవారికిగూడ సంన్యాసాధికారము కలదందురేని, “బ్రాహ్మణోవ్యుత్థాయ” ఇత్యాది సంన్యాసవిధాయకశ్చతుర్లక్షీయర్థము విరుద్ధముగాన విరోధాధికరణ న్యాయముచొప్పున నుపేక్షణీయము. వార్తికవచనమయినను విద్యత్సంన్యాస పరమయినది. ఏలన “సర్వాధికార...” ఇత్యనంతరశ్లోకమున బ్రహ్మజ్ఞానోదయమయిన సమయమునందుగూడ బ్రాహ్మణులకుమాత్రమే సంన్యాసాధికారమను నియములేదని—అనగా, విద్యత్సంన్యాసమున క్షత్రియాదులకు నధికారము కలదనియే—వార్తికాభిప్రాయము. మూలమయిన భాష్యమునకు వార్తికము విరోధముగా నుండనేరదుకదా. విద్యత్సంన్యాసమునందు నిషేధములేకపోవుటకు హేతువు అనివార్యత్వమేయని “సకలకర్మనివృత్తిరూపవిద్యత్సంన్యాసస్య క్షత్రియైశ్వర్యమోరపి వారయితుమశక్యతయా “యనిసిద్ధాంతలేశసంగ్రహవ్యాఖ్యయేనుడుచుచున్నది. కాబట్టి బ్రాహ్మణేతరులకు సంన్యాసమునందు ముఖ్యాధికారము లేదన్నపక్షము సాధింప బడుచున్నది.

‘అటులనే’ శ్రీమధుసూదన సరస్వతి, “క్షత్రియజన్మ పాపకేణకర్మణారబ్ధశరీర స్వంపిద్వానపి జనకాదివత్ప్రార్థకర్మబలేన లోకసంగ్రహార్థంకర్మకర్తుంయోగ్యో భవసి, నతుత్యక్తుం, బ్రాహ్మణజన్మాలాభాత్” (ఆ-3-శ్లో-20) అనియు “బ్రాహ్మణధర్మస్య సర్వకర్మ సంన్యాసస్య క్షత్రియాదికంప్రతినిషేధాత్” (అ-18-శ్లో-56) అనియులిఖించియున్నాడు. ఇం

చలి “బ్రాహ్మణ జన్మాలాభాత్” నీదిబ్రాహ్మణజన్మముకాని హేతువుచేత ననుమాటనుగమనింపుడు. అటులనేశ్రీశంకరానందులు ” యథాజనకాశ్వపతి ప్రభృతీనాం ముక్తానామప్యధి కారిణాంలోక సంగ్రహచిక్కిర్న యా కర్మాచరణం, తద్వదర్జునస్యాప్యధికారికస్య లోకహితాయకర్మా చరణ మవిరుద్ధమేవ ” అ 18. శ్లో 73 ఆనిస్పష్టముగావ్రాసియున్నారు. ఇందలి “ అధికారిణాం ” త్కారకర్మాధికారము మాత్రమేకల) యనువిశేషణము ను గమనింపుడు. పార్థండుజ్ఞానారూఢుడవునా కాదా? జ్ఞానారూఢుడేని. కర్మయందే యధికారముండదు గదా—కర్మయనుపయుక్తము కాబట్టి. స్వప్రయోజనార్థముగాక, లోకానుగ్రహార్థము కర్మప్రవృత్తి యట్టివానికిగల్గినప్పుడు, ఆతడెట్టివర్ణము నందుద్భవించెనో యట్టివర్ణమునకు విహితములయిన కర్మలనే యాచరింపవలెనని ప్రమాణములవలన స్ఫుటమగుచున్నది. కాదేని, యర్జునునకు తాత్పర్యముమాత్రమే విధించినసంన్యాససూచిత బ్రాహ్మణధర్మము బ్రతిపేదించు కృష్ణవాక్యముల కవకాశమే లేకపోవును.

అర్జునుడు జ్ఞానారూఢుడు కాడందురా, అప్పుడు త్కత్రియవంశోద్భవుడయిన అర్జునునకు స్వవర్ణధర్మము సుష్టేయమనుశాసనమువలననే, ఇతరవర్ణములవారును వారివారిధర్మముల ననుష్ఠింపవలెననియే యాదేశమగుచున్నది.

మఱియు, శుద్ధాంతః కరణత్వాదులే సంన్యాసాది బ్రాహ్మణయోగ్యధర్మముల ననుష్ఠించుటకు నర్హతనిచ్చునన్న పక్షమున, సంన్యాసమునకు బ్రాహ్మణకులోద్భవులు మాత్రమే యధికారులూ లేక ఏవర్ణములందు జన్మించిన వారైనను అధికారులే నాయనుమిమాంసకే యవకాశముండదు. కాని, బ్రాహ్మణవంశోద్భవులు మాత్రమే యధికారులని మధుసూదన సరస్వతి మొదలయినవారు నిష్కర్షించుచున్నారు కాబట్టి, శుద్ధాంతః కరణత్వాదులు బ్రాహ్మణకరణీయకర్మలకు యోగ్యతగల్గింపలేవని సిద్ధాంతము, గుణవర్ణవాదముమిథ్య (యఃశుద్ధాంతఃకరణః ఏదాదృశశ్చేద్బ్రాహ్మణః, సన్నాస్య సప్రతిబంధరహితః, సర్వకర్మాణి సంస్యస్యతునామ. ఏతాదృశశ్చేత్ త్క

తీయాదిః, సంన్యాసానధికారి, సకరోతునామకర్మాణి) ('శుద్ధాంతః
రణుడయిన భగవదేకశరణుండు బ్రాహ్మణుండేని, సంన్యాసమున కర్హుడే
కాబట్టి సమస్తకర్మలను విసర్జింపనిండు; ష్టతీయాదులలో నొకడయిన ప
క్షమున, సంన్యాసమున కధికారములేని వాడుకాబట్టి కర్మలజేయనిండు' అ
ని మధుసూదన సరస్వతీకృతటీక యందున్నది—అ 18. శ్లో 56)

అర్జునునకు యుద్ధవిధి, యాతడు ష్టతీయపుత్రుడను కారణమున
గల్గెనన్న పక్షమున, బ్రాహ్మణత్వార్హగుణాభివముకూడ గారణమెట్లు
కాగలదని శంకింతురేమో. రెండును కారణములగుట న్యాయసమ్మతమే.
ఎట్లన, భగవద్గీతలందు అర్జునుని యుద్ధసన్నద్ధుని జేయుటకనేక హేతువులు
పపాదించబడినవి. యుద్ధవైముఖ్యము, అనార్యులగుణము గనుక (అ 2 శ్లో 2)
కైభ్యసూచకము గనుక (శ్లో 3), భీష్మాదిశరీర ధ్వంసమాత్మధ్వంసము గల్గిం
పజాలదు గనుక (నజాయతే మ్రియతే-శ్లో 20), దేహమున కెప్పుడయినను
చావుతప్పదుగనుక (జాతస్యహిధుఃసోమృత్యుః-శ్లో 27), ష్టతీయపుత్రునకు
యుద్ధముశ్రేయఃసాధనముగనుక (స్వధర్మమపిచావేక్ష్య-శ్లో 21), యుద్ధమున
మృత్యువు స్వర్గఫలమొసంగును గనుక (యదృచ్ఛయాచోపపన్నం-శ్లో 32),
యుద్ధవైముఖ్యము వ్రత్యవాయ పరిదంబుగనుక (పాపమవాప్స్యసి-శ్లో 34),
అకీర్తికరముగనుక (అకీర్తిం-శ్లో 34), శత్రువులు చులకనజేయుదురు గను
క (భయాదౌణాత్-శ్లో 34), తిట్లుసహించుట కష్టముగనుక (అవా
చ్య-శ్లో 36), సంన్యసిండుట మాత్రమున నైష్కర్మ్యసిద్ధి కలుగదుగనుక
(నకర్మణామనారంభాత్ అ. 3. శ్లో 4), అకర్మకంటె కర్మయేమంచిది గ
నుక (కర్మజ్యాయోహ్యకర్మణః-శ్లో 8), భగవత్ప్రీతి కరములయిన విహిత
కర్మలు బంధకరములు కావుగనుక (యజ్ఞార్థాత్-శ్లో 9), ఇంకను కారణ
ములు కావలెనా? చూడుడు. లోకులకుదారిచూపవలెను గనుక (లోకసంగ్ర
హ-శ్లో 20), పరధర్మమ నర్థావహము గనుక (పరధర్మోభయావ
హః-శ్లో 35), ధర్మమునడిపించుట రాజర్షులయను శ్రుతాచారముగనుక (రా

జర్నయోవిదుః-అ 4-శ్లో 2, 15), కర్మయోగములేక సంన్యాసము కష్టసాధ్యముగనుక సంన్యాసస్తు అ 5. శ్లో. 6) ఆత్మకు గారకాదివిక్రియలేదుగనుక (నకర్తృత్వం-అ 5శ్లో. 14) యశమును రాజ్యసుఖము ననుభవింపవచ్చును గనుక (తస్మాత్త్వముత్తిష్ఠ-అ 11, శ్లో 33), జయముపొందవపక్షమునకగుట నిశ్చయముగనుక (ద్రోణంచ భీష్మంచ-అ 11, శ్లో, 34), యుద్ధముకాయక్లేశకరమను మిషచే ద్యజించుట రాజసత్వాగముగనుక (దుఃఖమిత్యేవ-అ 18 శ్లో, 3), దేహాభిమానికి సర్వ కర్మత్యాగమసంభవముగనుక (నసా-అ 18 శ్లో, 11), అర్జునునకు యుద్ధవై ముఖ్యభావము సాంసిద్ధికముగాక తాత్కాలికముమాత్రమేగనుక (స్వభావజేన-అ, 18 శ్లో, 60), ప్రాణులీశ్వర పరతంత్రులగుటవలన నీశ్వరుండయిన శ్రీకృష్ణుడు యుద్ధముచేయ నాజ్ఞాపించుచు న్నాడు గనుక (ఈశ్వరః సర్వభూతానాం-అ 18, శ్లో, 61) ఇంతటితో విరమించెదను. యుద్ధముచేయుమని యర్జునుని పోత్సహించుటయందు శ్రీకృష్ణుడిన్ని యుపపత్తులను జూపియున్నాడుకదా. మనప్రతిపత్తులు వీని లోనేది సత్యముకాదనగలరు? తేజస్తిమిరములవలె పరస్పర విరుద్ధములు కావుగనుక నివియన్నియు వాస్తవములే యగుచున్నవి. మనుష్యుడాహారము మానకూడదనుటకు శరీరబలము పోవుననుటకారణమా? మనోబలము తగ్గుట యా? భగవత్సేవకు శక్తిలోపించుటా? అన్నియు హేతువులేకదా. ఇటుల నే క్షత్రియపుత్రత్వ, సాంసిద్ధికాభిమానవశవర్తిత్వాదులన్నియు, యుద్ధనిర్వాహమునకుపపత్తులు.

కొందఱు పండితంమనుష్యులు “స్వభావనియతంకర్మ” ఇత్యాది శ్లోకములందు భగవద్గీతలు స్వభావవైచిత్ర్యము ననుసరించి పురుషుల వర్ణవైచిత్ర్యము వ్యవహరింపబడవలెనని బోధించుచున్నవని చెప్పుచున్నారు. కాని, యదిసరికాదు. ఏలన, బశువులకును స్వభావవైచిత్ర్యము గలదుగాన వర్ణవైచిత్ర్యముండవలసివచ్చును. మనుష్యులకు మాత్రమేయనుటకు వీలులేదు. ఏలన“ఆసురీష్వేవయోనిషు” అనున్యాయముచొప్పున స్వభావములను విభజించినప్పుడు

హ్యసూది మృగములనుకూడ భగవద్గీతలాసురరాక్షాసాది నామములతో వ్యవహరించుచున్నవి.

అయితే, స్వభావపదమునకు బుట్టుక ననుసరించి వర్ణమనునర్థముకలదా? యనిశంకించినచో, గలదని యుత్తరము. కాబట్టియే శ్రీశంకరానందులు “బ్రాహ్మణోస్యముఖమాసీత్ ఇతిశ్రుత్యుక్తప్రకారేణ, చత్వరోవర్ణాః=బ్రాహ్మణక్షత్రియ వైశ్యశూద్రాః తేషాంపూర్వః పూర్వోజన్మతః శ్రేయానితి న్యాయేనచ, భవఏవభావః=జననంస్వః స్వకీయో భావః=స్వభావః యద్వాస్వేషాంభావః = స్వభావః = ముఖబాహ్యదిభ్యోననం, ప్రభవః = కారణం, యేషాం, తైః= స్వభావప్రభవైః= స్వజన్మనిమిత్తకైః, గుణైః= ఉత్తమత్వ మధ్యమత్వని కృష్టత్వాని కృష్టత్వైః, ఉపలక్షితాంతాం= బ్రాహ్మణక్షత్రియ వైశ్య శూద్రాణాం, నియమేనకర్తవ్యానియానికర్మాణి, తానిజన్మత ఉత్కృష్టత్వాదిభేదేన విభక్తాని= శాస్త్రేణవిభజ్యవిహితాని, ఇత్యత్యర్థః” (గీతావ్యాఖ్య, అ18శ్లో41) అనివచించియున్నారు. బ్రాహ్మణాదులకు, విరాణూత్త ర్తిముఖాదులనుండి జన్మించుటవలన గల్గినగుణతారతమ్యము (gradation) న నుసరించివేదాధ్యయనాదికర్తృలువిధింపబడుచున్నవని తాత్పర్యము. స్వభావమ నగా బూర్వసంస్కారము మాత్రమేయనుట కాధారములేదు. వారివారి పుట్టుక (=స్వభావము) యునర్థము కావచ్చును. కేవలపూర్వ సంస్కారమే యనుటవలన గల్గిననుపపత్తులు ప్రదర్శించియే యున్నానుకాబట్టి జన్మయను నర్థమే సమీచీనముగానున్నది. మఱియు, గుణభేదములనగానిప్పటిసాత్త్వికా దులు మాత్రమేయనుటకు వీలులేదు, విరాడ్విగ్రహముఖాదులనుండి జన్మించు టవలన గల్గిన ఉత్తమత్వాదిగుణ తారతమ్యము (Frgradation), నుకావచ్చు ను. కాబట్టి “స్వభావప్రభవైర్గుణైః” అనిగీతలు నుడివినతోడనే, యదిగుణ వర్ణవాదమును సమర్థించుచున్నదని ప్రతిపాదులు గుటకలు మ్రింగుట కవకాశములేదు.

పూర్వపక్షము:—“ ప్రకృతి స్వాం నియోక్త్యతి” (అ.18. శ్లో 59), “ స్వభావజేన...నిబద్ధః ” (అ 18. శ్లో 60) ఇత్యాదిశ్లోకములందు స్వభావము ననుసరించి కర్మవిధింపబడుచున్నది గాని, జన్మచనుసరించికాదు.

శిద్ధాంతము:—అర్జునుని విషయమందు, పరాక్రమాది స్వభావమునకు దగినట్లు క్షత్రియజన్మత్వము కూడ సమకూరి యుండుటచేత మాత్రమే, స్వభావచోది కర్మకరణము విధింపబడినది. అదిసమస్తమానవుల విషయమందును చెల్లదు. ఏలన గొందఱికి స్వభావమొకటి కావచ్చును, జన్మమువిరుద్ధమైనది కావచ్చును. స్వభావమునకు నిరంకుశప్రమాణత్వమే గ్రహింతుమేని “ యశాస్త్రవిధిం ” (అ 16. శ్లో 23) ఇత్యాదిశ్లోకములందు సూచింపబడినట్లు శాస్త్రవైయర్థ్యము తటస్థించును. అదియిట్టము కాదుగదా. కాబట్టి స్వభావమేప్రమాణము కావనిస్థిగము.

అయితే స్వభావానుగుణ ప్రవర్తనమర్జునున కెందుకు గృహ్ణాడుమంచిదని నొక్కిచెప్పచున్నాడనగా, సౌకర్యమునిమిత్తము. నావకుబ్రవాహాభిముఖప్రణయాముకంటె ప్రతిముఖప్రయాణ మనాయాసముగా సాగునుకదా. ప్రతిముఖప్రయాణమున, బ్రవాహవేగమునావకుసహాయ పడుచుదమున, స్వవర్ణవిహితధర్మా చరణమునందును స్వభావవేగము (the force of the current of one's tendency) సహాయభూతమగును. ప్రవాహ మేవైపునకు బారుచున్నదో కన్గొనుట ప్రధానమైనపనికాదు; ఏదిక్కునకు బోవుటవలన బురుషార్థము సమకూరునో, దానిని విచారించుట ప్రథమకర్తవ్యము. ఏదిక్కునకు బోవుటవలన బురుషార్థమునకు భంగముతటస్థించునో, యాదిక్కునకు బోజనదు. స్వభావవేగము సాయముజేయనిండు, చెయకపోనిండు. స్వభావవేగము బ్రతికూలమయినను, ప్రయాసపడీయైన, బురుషార్థసిర్వాహకమార్గగమనంబు కార్యంబు. కాబట్టి యర్జునునకు యుద్ధ ప్రేరేపణంబు స్వభావప్రామాణ్య భావప్రాయుక్తంబుకాదు.

మఱియు, నర్జునునకు యుద్ధనైరస్యము శ్మశానవైరాగ్యము కుండిదని

చెప్పవచ్చును. దుర్యోధ నాదులు శస్త్రపరిత్యాగముజేసిన తన్నుజంపివేసినను, అది తనకుక్షేమకరమే యగునని (అ 1, శ్లో 46) ఘోషించిన యర్జునుడు, ఉత్తరక్షణమునతొత్స్వభావ ప్రాదుర్భావమయినతోడనే ప్రతిపక్షప్రళయ మహోగ్రదీక్ష వహింపక మానడని, శ్రీకృష్ణదేవుండు కనిపెట్టి వానిని యుద్ధసన్నద్ధుజేసెను. అర్జునుండు త్పత్రియవంశోద్భవుండు కానిపక్షమున, వానిని సంగ్రామకర్త కిట్లుపురికొల్పియే యుండడని “స్వధర్మమపిచావేక్ష్య” (అ 2, శ్లో 31) ఇత్యాదిశ్లోకములవలన విస్పష్టమగుచున్నది కదా. కాన స్వభావము (tendency) బట్టి వర్ణముకాదు.

పూర్వపక్షము:—“నిగ్రహః కింకరిష్యతి” (నిగ్రహ మేమిచేయక లదు? అ 3, శ్లో 33), “మమమాయాదురత్యయా” అ 7, శ్లో 14) “మిత్రైః పవ్యవసాయస్తే” (అ 18, శ్లో 59) ఇత్యాది శ్లోకములవలన స్వభావపరతంత్రులమయి యున్నాము గనుక స్వభావ వ్యతిరిక్తములయిన ధర్మముల నాచరింపవలెననుట గీతాభిప్రాయముకాదు.

సీద్ధాంతము:—నీవ్యాఖ్యానముసరికాదని గీతాశయమగుట నిజము! ఓ పికతోనించుక నీశ్లోకసందర్భముల బరీక్షింపుము. “నిగ్రహః కింకరిష్యతి?” యన్నప్పడు, నిగ్రహము కేవలమసంభవమే యని యభిప్రాయముకాదు. అదియొకయర్థాలంకారము. స్వభావజయము మిక్కిలి కష్టమనియర్థము ఇట్టిసందేహమర్జునునకేసంభవించినప్పడు (చంచలంహి—అ 6, శ్లో 34), శ్రీకృష్ణుడభ్యాస వైరాగ్యములవలన నిగ్రహముజేయవచ్చునని సమాధానము జెప్పియున్నాడు (అసంశయంమహా బాహోమనోదుర్నిగ్రహంచలం! అభ్యాసేనతు కాంతేయవైరాగ్యేణచ గృహ్యతే॥—అ 6 శ్లో 35) అటులనే పాఠంజలదర్శనమున “అభ్యాసవైరాగ్యాభ్యాం తన్నిరోధః” పా 1. సూ 12.) అని సూత్రింపబడుచున్నది. ఈసూత్రమునకు వ్యాసభాష్యమున “చిత్తనదినామ ఉభయతోవాహినీ, వహతికళ్యాణాయ, వహతిపాపాయచ....తత్త్వైరాగ్యేణ విషయసోతః ఖిలీక్రియతే. వివేకధర్మవా

భావన వివేకసాగ్రత ఉద్భూత ఇత్యుభ యాధీనః చిత్తవృత్తినిరోధః ”
(చిత్తనదియనునది యుభయత్ర)ప్రవహించునది; శుభమువైపునకు బ్రవహిం
చును; అశుభమువైపునకును ప్రవహించును. అందు, వైరాగ్యముచేత విష
యవాహిని భిలముచేయబడుచున్నది. జ్ఞానదృష్టిసభ్యసించుటచేత, వివేక
సాగ్రతము బయటికి దీయబడుచున్నది. కాబట్టి చిత్తవృత్తి నిరోధముభయ
సాధనసాధ్యము.) అటులనేప్రకృతియే సర్వమునైనసాంఖ్య ధర్మమున “జ్ఞానే
న చాపవర్గః (కారిక 44) అనియు “రంగస్యధర్మయిత్వానైవర్తతే నర్తకీయ
థాన్యత్యాత్ । పురుషస్యతథాత్మానం ప్రకాశ్యమినివర్తతే ప్రకృతిః॥ ”
(కారిక. 59) నాట్యస్త్రీ గీతాదులను సభ్యులకుబ్రదర్శించి నిష్క్రమిం
చుచందమున ప్రకృతియు బాంచభౌతికాది పరిపంచమును పురుషునకు బ్ర
దర్శించి, తద్వ్యతిరిక్తమయిన యాత్మస్వరూపమును స్ఫురింపజేసికైవల్యము
ను సాధించునని తాత్పర్యము) అనియు బ్రతిపాదించబడుచున్నది. అటుల
నే శ్రీగౌడపాదాచార్యులు “ఉత్తేక ఉదధేర్యద్వత్కృతా గ్రేణకబిం
దునా! మనసోని గ్రహస్తద్వద్భవేదపరి భేదతః॥ ” (ఒక్కొక్కబిందువు
చొప్పున సముద్రోదకమునంతను దర్భపుల్లతో వెలుపలకు బారబోయుట
యెట్లోమనస్సును నిగ్రహించుటయును ఆవిధముననే విసుగొందక బ్రయత్ని
ంచుటలనసాధ్యమగును—మాండూక్యోపనిషత్కారిక).

నిజముగా స్వభావమును జయించుట యసాధ్యమే యైనపక్షమున
“మామేవయేప్రవద్యంతే మాయామేతాంతరంతే ” (అ 7. శ్లో 14) (న
న్నుభజించువారు నామాయను చాటుగలరు) అని “దురత్యయా ” య
నుష్లోకమునందే కృష్ణుడువచించి యుండడుకదా. అటులనే, “నిగ్రహాకిం
కరిష్యతి ” యనుష్లోకముతరువాతనే “ఇందియన్యేందియస్యార్థే రాగ
ద్వేషేష్యవస్థితౌ । తయోర్నవశమాగచ్ఛేత్, తౌహ్యస్యపరిపంథినా॥ (శబ్దాదీం
దియ విషయములందు రాగద్వేషములుండును. వానివశముకాగూడదు; ఎం
దువల్లననగానవి యొకనిధర్మమార్గమున కాటంకము గలుగజేయునది. అతి.

శ్లో 34) అని బోధించి యుండడుకదా. అటులనే “మిత్యైవవ్యవసాయస్తే”. అనుశ్లోకానంతరమే, ఈశ్వరుశరణుజొచ్చి యాతనిప్రసాదముసంపాదింపుమని ఘంటాపథముగా ఘోషించియుండడుకదా (61, 62, మొదలయిన శ్లోకములు) స్వభావ మవిలంఘనీయమేని, “వత్స్యామితేహితం” (అ 18. శ్లో 65) అని హితబోధచేయుట కవకాశమెక్కడ? కాని, హితబోధచేయుచున్నాడు. కాబట్టి స్వభావములంఘనీయమే యనిసిద్ధాంతము.

ఇక నొకవిషయము మరువగూడదు. ఏదియన, స్వభావప్రకృతి పదములు భగవద్గీతలం దెప్పుడు వచ్చినను స్వధర్మానుష్ఠాన విధిసందర్భముననే వచ్చియున్నవి. స్వధర్మాచరణంబు బరిత్యజించుట ప్రాణులకు స్వభావమైయున్నది. అట్టిస్వభావమును వారించుటకే విధిప్రతిషేధపరంబగు శాస్త్రమంతయు బ్రవర్తించుచున్నది. కాబట్టియే శాంకరగీతాభాష్యమున “శోకమోహాభ్యాంహ్యభిభూత వివేకవిజ్ఞానః స్వతఏవక్షత్ర ధర్మేయద్ధే ప్రవృత్తోపి, తస్మాద్వృద్ధామ పరరామ । పరధర్మంచ భిక్షజీవనాది కంకర్తుంప్రవృత్తే । తథాచ సర్వప్రాణినాం శోకమోహాద్దోషా విష్టచేత సాంస్వభావతఏవ స్వధర్మపరిత్యాగః ప్రతిషిద్ధసేవాచస్యాత్” (అర్జునుండు శోకమోహములచే దిరస్కృలేమయిన వివేకవిజ్ఞానములు కలవాడై, స్వయముగానే క్షత్రియధర్మమయిన యుద్ధమందు బ్రవేశించినవాడయినప్పటికి, నాయుద్ధమునుండి విముఖుడాయెను. పరధర్మంబగు భిక్షజీవనాదికము చేయుటకు బ్రవర్తించెను అవిధముగానే, శోకమోహాది దోషావిష్టచేతస్కలైనసమస్త ప్రాణులకును స్వభావముగానే స్వధర్మపరిత్యాగము నిషిద్ధధర్మ స్వీకారమును తటస్థించుచున్నవి.—శ్లో. 11) ఇందలి “స్వభావతఏవ” అనునదిగమనింపుడు. కాన స్వభావము ప్రమాణముకాదు.

పూర్వపక్షము:—కాళిదాసు శాకుంతలనాటకమున “సతాంహిసం దేహ పదేహవస్తుషు ప్రమాణమంతఃకర ప్రవృత్తయః” (సత్పురుషులకు సం దేహస్పదంబులయిన విషయంబులలో నంతఃకరణప్రవృత్తులే ప్రమాణము

అని చెప్పబడుచున్నది. కాబట్టి స్వచిత్తవృత్తియే ప్రమాణము.

సిద్ధాంతము:—“సతాం” (సత్పురుషులకు) అన్నవిశేషణము గమనింపుము. సజ్జనునకు, ధర్మమేదో, అదేధర్మముగాదోచును; స్వాభిప్రాయమునకును ధర్మస్వరూపమునకును వ్యత్యాసములేదు కాబట్టి స్వాభిప్రాయమునుబట్టి ధర్మస్వరూపమును మానించుట (infer) న్యాయమగును. కాని దుర్జనునకన్ననో, వ్యత్యాసముండును గనుక స్వాభిప్రాయమే ధర్మనిర్ణయసాధకంబుకాదు. దుష్కర్మముని యనుమానము (శకుంతల బ్రాహ్మణస్త్రీ)కాదనుట (in—Inference) వాస్తవముగానే పరిణమించెను. మఱి యేదుష్టుడో అయినపక్షమున, నిష్టియనుమానము తప్పియుండవచ్చును.

ఈవిషయమేశ్రీప్రశస్తపాదభాష్యమున నిట్లు నిరూపితబడినది:— అన్నయవిధాత్మాణామృషీణా, మతీతానాగతవర్తమానేష్వతీంద్రియే ష్వర్థేషుధర్మాదిషు గ్రంథోపనిబద్ధేషు, చాత్మమనసోః సంయోగాత్ ధర్మవిశేషాచ్చ, యత్ప్రాతిభం యథార్థనివేదనం జ్ఞానముత్పద్యతే, తదార్షమిత్యాచక్షతే తత్తుప్రిస్తారేణ దేవర్షీణాం, కదాచిదేవలౌకికానాం; యథాకన్యకా బ్రవీతిశ్వోమేభాతా ఆగస్తేతి హృదయంమేకథయతీతి” (వైశేషికదర్శన, గుణగ్రంథమందు) ఇట్టియతీంద్రియార్థ జ్ఞానము దేవర్షులకు విస్తారము (ప్రిస్తారేణ) గా నుండును, అప్పుడప్పుడు మాత్రమే యించుక ప్రాకృతజనులకును స్ఫురించుచుండును. కాబట్టి సమస్తప్రాణులకు నిట్టిశక్తిలేదుగనుక తత్తత్స్వభావములకు బ్రామాణ్యము ఘటించదు.

మఱియు, గాళిదాసు వాక్యమునందలి “సందేహపదేషు” అనుకానిని గుర్తింపుడు. ఒకవిషయమున, నాగమవచనము లభ్యముకానప్పుడు మాత్రమే సందేహమువొడమిన సమయమున దనచిత్తవృత్తిని పరామర్శించుట. మొదటనాగమమేమిచెప్పనో చూడవలెను. అప్పటికిని సంశయము దీరనిచో, శిష్టాచారము బరిశీలించవలెను; శిష్టాచారము గోచరము కానిపక్షమున, స్వహృదయమేమిబోధించుచున్నదో తెలిసికొనవలెను. దానికి బ్రామాణ్యమప్పుడు

అప్పుడయినను, ప్రమాతసజ్జనుడయితేనే ! కాబట్టి, శ్రీకాళిదాసవాక్యముః బట్టి, స్వభావము ననుసరించియే వర్ణధర్మములు నిర్ధారణీయము లనుటకు సందులేదు.

పూర్వపక్షము:—వస్తుజ్ఞానము చిత్తాధీనముకదా, కాన, చిత్తవృత్తియే ప్రమాణము.

సిద్ధాంతము:—కాదు. ఏలన, నగ్నితత్త్వమెవ్వడు నగ్నితత్త్వమే. ప్రమాతయొక్క గ్రహణశక్తి ప్రమేయముయొక్క తత్త్వమును మార్చజాలదు. ఈవిషయమునే, శ్రీశాంకరశారీరకభాష్యమిట్లు ప్రతిపాదించుచున్నది. (నవస్తుయాధాత్మ్యజ్ఞానంపురుషబుధ్యపేక్షం | కింతర్హి వస్తుతంత్రీ మేవతత్ | నహిస్థాణావేకస్మిన్ స్థాణుర్వాపురుషోన్యో వేతితత్త్వజ్ఞానం భవతి | తత్రపురుషోన్యో వేతిమిథ్యాజ్ఞానం | స్థాణురేవేతి తత్త్వజ్ఞానం, వస్తుతంత్రత్వాత్ | ఏవం భూతవస్తు విషయాణాం ప్రామాణ్యం వస్తుతంత్రం |). (అ 1. పా 1. నూ 2) స్థాణువుంజూచి పురుషుడో మతీయేమోయనుకొనుట మిథ్యాజ్ఞానము; స్థాణువేయనుకొనుట తత్త్వజ్ఞానము. కాబట్టి వస్తుయాధాత్మ్యజ్ఞానమునకు బ్రామాణ్యము జ్ఞాతృబుద్ధి నాశ్రయించియుండదు. శ్రుతులన్ననో, తత్త్వ (తత్ = దానిత్వం = భావము) జ్ఞానమునే బోధించునవిగాన బ్రామాణ్యముగలవి. ఇది భాష్యతాత్పర్యము. కాన చిత్తవృత్తిని బట్టి వర్ణభేదముకాదు ; కాస్త్రమునుబట్టి.

పూర్వపక్షము:—స్వభావ మెన్నటికిని మారదనుటవలన నేమిదోషము కలదు ?

సిద్ధాంతము:—ఒకజన్మమునందొక డేరీలీసుం డెనోఉత్తరజన్మవరంపర (Series) లో నారీతి నే యుండవలసివచ్చును. క్రిందటి జన్మమున ధనికుడన్ని జన్మములందును ధనికుడే, ఎనుబది పత్సరములు జీవించినవాడవశ్యము నెనుబదిపత్సరములే, గ్రుడ్డివాడు గుడ్డివాడే (exact copy!) కావలసివచ్చును ! కాని, పూర్వజన్మజ్ఞానము గలవారికిది యబద్ధమనియే కాన్పించును. ఘ

జీయు నిదిలో కానుభవమునకును విరోధమయిన యంశము.

శంక:—విరోధమెట్లు ?

సమాధానము:—వినుము. మామిడిచెట్టునకొన్ని గుణవిశేషములంటి యున్నను, జలసేచనాది బాహ్యక్రియలవలన, తద్గుణవిశేషములందు మార్పు కలుగక మానదు. దోహదాదిక్రియా వైచిత్ర్యముచే గుణవైచిత్ర్యము ప్రత్యక్షసిద్ధమేకదా. అటులనే, యొకడుకొన్ని సంస్కారములతో జన్మించినప్పటికి బ్రతిక్షణమును వైచిత్ర్యమునందుచున్న బాహ్యప్రపంచముతో సంపర్కమువలన సంస్కారపరిణామము నొందినవాడగును. కొంతపరిమాణముగల దేహసామర్థ్యముగల మనుష్యుడు భోజనవ్యాయామాది క్రియావిశేషములచే నధికతరసామర్థ్యము సంపాదింపగలడుకదా. అటులనే ధ్యానాది నూత్నసంస్కారప్రాబల్యముచే బ్రాక్తనప్రాకృత సంస్కారములు ప్రధ్వంసితములగుట సంభవమయిన విషయమే. మన యనుభవమున, దుష్టాభి నివేశముల గొన్నిటిని సత్సంగత్యాది సాధనములచే లయింపజేసుకొను చున్నాముకదా. కాబట్టి స్వభావము మారదనుటకు వీలులేదు.

మఱియు బూర్వజన్మ సంస్కారములనగా బూర్వజన్మస్థితిగతులని యర్థముకాదు. తాదృశదశను పురుషుడుపొందునట్లు ప్రేరేపణజేయు శక్తి విశేషములు. వర్తమానజన్మమున నూతనసంస్కారముల బొందవచ్చును. వీని బలమధికతరమయిన పక్షమున బూర్వపుసంస్కారములు పరాజయమునొందును. కాపట్టియే శ్రీమద్వాచార్యులిట్లు వచించియున్నారు (సవ్యక ప్రియోజనాభావేపి భవత్యైవాలి ప్రయత్నతః—ఆ కె. శ్లో 33, 34— గీతాభాష్యము.)

శంక:—స్వభావమునకు బ్రతికూలములయిన ధర్మంబులొచ్చుట శ్లేశముకాదా? కాబట్టి యానుకూల్యము (Harmony) నుష్థాపించుటకు స్వభావదర్శితమార్గమే యవలంబనీయము.

సమాధానము:—ఆనుకూల్యమే యావశ్యకమేని, దుష్టస్వభావముగ

లవాడును తదనుకూలములయిన దుష్టకర్మముల జేయవలసివచ్చును. విహిత కర్మకరణంబు (అ 18. శ్లో 37, 39—లన్యాయము చొప్పున), ప్రధమంబున విషతుల్యముగా నున్నను, పరిపక్వదశయంద మృతోపమముగా నేయుండును. ప్రతిషిద్ధ కర్మాచరణమన్ననో, మొదటనమృతోపమముగా నున్నప్పటికి, బరిణామమందు విషతుల్యముగా నుండును. పరధర్మములందు వైరాగ్యము బూనుటచేతను, స్వవర్ణాశ్రమధర్మములందు రతినభ్యసించుటచేతను, స్వధర్మావలంబన నిర్వృత్తి నైజానుభవ విషయమగును.

ప్రశ్న:—బ్రాహ్మణాదివంశములబుట్టుటకునధ్యాపనాదికర్మలాచరించుటకును సంబంధమేమి? కొన్నికొన్నికర్మలకు ఫలముకొన్నికొన్ని యోనులయందు జన్మించుటయని గీతలందు వివరింపబడినదా?

ఉత్తరము:—వివరింపబడినది. భగవద్వేషముగలవారు వ్యాఘ్రాద్యాసుర యోనులందుబుట్టి పురుషార్థభ్రష్టులగుదురని “అసురీష్వేషయోనిషు” (అ 16. శ్లో 18), “అసురీయోనిమాపన్నాః” (అ 16. శ్లో 20) ఇత్యాదిశ్లోకములందు బెప్పబడుచున్నది. ఇటులనే, యోగవిఘ్నమయినవారు శ్రీమంతులగృహమందుగాని (అ 6. శ్లో 41) (శ్రీమతాంగేహ), యోగులకులమందుగాని (అ 6. శ్లో 42) (అథవాయోగినామేనకులే) పుట్టియోగమును సాధింతురని నుడువబడుచున్నది. కాబట్టి క్షత్రియాదులకు బుట్టుటవలన వంశపారంపర్యన్యాయము (Law of Inheritance) చొప్పున తాత్రాదిగుణములలవడును. మతీయుదండియే ధర్మముకలవాడో, యాధర్మమునే పుత్రునకు బ్రాయిశంబుగా నుపదేశించుట లోకప్రసిద్ధమే (యధర్మవాన్పితాభవతి, తమేపథర్మం పుత్రాయోపదిశతిప్రాయేణ, తదిదంలోకప్రసిద్ధం—శ్రీశంకరానందవ్యాఖ్య అ 6. శ్లో 43). ఈహేతువులనుబట్టి బ్రాహ్మణాదివంశములందు జన్మించుట నిరర్థకము కాసేరదు.

పూర్వపక్షము:—“శునిచైవశ్వపాకేచ” (అ 5. 18) అనుగీతాశ్లోకమువలన, బండితులు బ్రాహ్మణకునకాదులందు సమదృష్టిగల్గి

యుందురుగాన వర్ణ భేదములేదు.

సిద్ధాంతము:—ఇదిసరికాదు. ఏలన, నీళ్లొకముసందలి ‘ సమదృష్టి ’ యుపాఖుల ననుసరించికాదు, ఆత్మననుసరించి. ఉపాధి భేదమవ్యాహతమే యగుచున్నది. “ కింగంగాంబుని బింబితేంబరమణౌ...” అనున్యాయము చొప్పున సమదృష్టి. మఱియు, నిదిజీవన్ముక్త ప్రకరణమని పూర్వోక్తర శ్లోకములవలన చెల్లమగును. “ సర్వభూతస్థ మాత్మానం...” (అ 6. శ్లో 29) ఇత్యాదిశ్లోకములును జ్ఞానిపరములు. కాన, వర్ణభంగములేదు.

కాబట్టి భగవద్గీతల బురస్కరించుకొని చేయుప్రతివాదుల కుత్సిత వాదములే నిరస్తములు, జన్మనుబట్టి వర్ణమనియు వర్ణమగత్యమే యని యు, సిద్ధాంతము.

—:జానశ్రుతి—వేదవిద్యాధికారము:—

పూర్వపక్షము:—ఛాందోగ్యోపనిషత్తు నాల్గవయధ్యాయములోని ప్ర థమద్వితీయకాఖండములవలనశూద్రులకును వేదాధ్యయనాధికారమున్నదని స్పష్టమగుచున్నది. అటుల నేయగ్రీవర్ణములవారుశూద్రులనువివాహమాడు టకలదు. ఏలన, రైక్వుడును బ్రాహ్మణుడును జానశ్రుతి యను శూద్రుని పుత్రి కనుస్వీకరించి బ్రాహ్మవిద్యో పదేశముచేసినట్లు ఈగ్రంథమునందున్నది. రై క్వుడు “ ఓశూద్రుడా, నీవస్తువులను నీవద్ద నే యుంచుకొనుము “ అనిశూద్రు శ బ్దముచేత జానశ్రుతిని సంబోధించి చెప్పుటవలన జానశ్రుతి శూద్రుడనియే నిశ్చయమగుచున్నది కదా.

సిద్ధాంతము:— కాదు. కాదని సయుక్తికముగా బ్రాహ్మ సూత్ర ములందు (అపశూద్రాధికరణమునందు) నిశ్చయింపబడినది. తనకంటెను రై క్వునికీర్తి ప్రజ్వలింపుచున్నదని హంస సంభాషణమువలన చెలికొనిశోకా క్రాంతుడై రైక్వునివద్ద కేతించిన జానశ్రుతి యొక్క హృదయగత శోక ము గుర్తించి శూద్రుడాయని రైక్వుడు పిల్చియుండును. లేదా, బ్రాహ్మ జాదులేలెంచు పగిదిసమిత్కుశపాణియై, యథావిధిగా శుశ్రూషాపూర్వకము

గా విద్యాస్వీకారముజేయ సంసిద్ధుడగుటకుమారుగా, లంచమువలె ధనము సమర్పించి విద్యను ప్రతి గ్రహించుటకు వచ్చియున్న జానశ్రుతికి శూద్ర శబ్దము బ్రయోగించియుండును. లేదా, తనయైశ్వర్యమునకు దగినరీతిని గురు సత్కారమునకు ద్రవ్యమొసంగబూనక, ప్రత్యేకముదాన మొక ధర్మము గా విహితముగాని శూద్రునిభంగి గొంచెము దయతో దానముచేయువానివలె నాసన్నుడయిన జానశ్రుతిపృథ్వీపతిని శూద్రపదమున నామంత్రించి పల్కియుండును. శూద్రశబ్దము మొదటి పక్షమున శోకపరము, ద్వితీయత్వ తీయపక్షముల గేవలగౌణము (Figure of speech.) జాతిశూద్రత్వము మాత్రమునభిప్రేతము. శూద్రశబ్దము భేదమెట్లు నూచించునందురా, వ్యుత్పత్త్యర్థ గ్రహణమువలన. శంకరరామానుజమ ధ్వదులంచరు నీవిషయమున నైకకంఠ్యముగా బల్కియున్నారు. (“శుచం=శోకం, అభిదుద్రావ=పాప్తవాన్, ఇత్యర్థః” శుచం=శోకమును, అభిదుద్రావ=పొందెను, కాబట్టి జానశ్రుతి శూద్రుడాయని పిలువబడెను. “ శూచావాకర్త్యా, స్వయం, అభిదుద్రువే=పాప్తః, ఇత్యర్థః” లేదా, శోకముచేతతానే పట్టుకొనబడెను. “ శూచావాకారణభూతయారైక్వం, ‘ అభిదుద్రావ ’ =గతపాన్, ఇత్యర్థః ” లేదా, శోకముమూలముగారైక్వని, ‘ అభిదుద్రావ ’ =పొందెను, చేరెను.— శాంకరశారీరకభాష్యానందగిరివ్యాఖ్యఅపశూద్రాధికరణము, సూత్రము 34) అటులనే, శ్రీమద్రామానుజ భాష్యమున “ అంతః, శోచితృత్వమేవ, అస్య, శూద్రశబ్దప్రయోగేన సూద్యతే, నజాతియోగః ” అనియున్నది. ఇట్లేశ్రీమద్వభాష్యమున “ నాహంపాతాయణః శూద్రః, శూచాద్రవణమే వశూద్రత్వం ” అనిరూపింపబడినది (“ శుద్ధివపశూద్రః, రుద్ధివపశుద్రఇతివత్ ” —శ్రీమద్వభాష్యముపై శ్రీజయశీర్థవిరచితవ్యాఖ్య) కాబట్టి జానశ్రుతి (పాతాయణుడు) శూద్రుడుకాడని నిర్ణయమగుచున్నది.

మఱియు, బహుగామిమాధిపత్యము, అన్నకాలానిర్మాణము, హర్మ్యతలశయనము, ప్రాంతకాలమాగధ గీతానుభవము, హంసకృతీర్తిశోభి ప్రా

స్తావము మొదలయిన సంగతులు జానశ్రుతి త్కత్రియత్వమును ద్యోతింప జేయుచున్నవి.

మఱియు, త్రైవిర్ణ్యకేతరుడు వేదవిద్యార్థము గురువును సమీపించు నాచారము పూర్వములేదని కొన్నిశ్రుతిస్మృతులవలన దెలియుచున్నది కదా. జానశ్రుతిసమీపించెను. కాబట్టి త్రైవిర్ణ్యకేతరుడయి యుండడు కా బట్టి పూర్వపక్షములోని యంశములు నిరాధారములు.

వాచముకొగకు జానశ్రుతిశూద్రుడే యందము. అప్పటికిని శూద్రులకు వేదాద్యధికారములు సిద్ధించవు. ఏలన నిదియర్థవాదస్థ విషయము; ‘‘బ్రాహ్మణముపనయీత’’ వలెశూద్రున కుపనయనము చేయవలెనని యాదేశ పూర్వకముగా నిష్కర్షించి (directly) చెప్పటలేదు. అంతియేకాదు. ‘‘శూద్రోయజ్ఞే అనవక్లృప్తః’’ (తై. సంహిత) ఇత్యాదివేదవాక్యములు స్పష్టముగా శూద్రునకు యజ్ఞాద్యధికారములేదని ప్రతిపాదించుచున్నవి. స్పష్టముగా నిష్కర్షించి చెప్పవాక్యములకే ప్రామాణ్యబలమధిక తరమయినది కాబట్టి యర్థవాదస్థజానశ్రుతి కథానుమితశూద్రాధి కారముపరాజిత మగుచున్నది. జానశ్రుతికథవలన శూద్రాధి కారమనుమిత (inferred) మగుచున్నదికదా. కాని, ‘‘శూద్రో...’’ ఇత్యాదిశ్రుతులవలన శూద్రాధి కారము స్పష్టముగా నిషేధింపబడుచున్నది. గాన, శూద్రాధికారమే సిద్ధమగుచున్నది. అనుమితమయిన యర్థముకంటె ప్రత్యక్షార్థము బలవత్తరముకదా.

ప్రశ్న:—యజ్ఞాదులందరి కారములేదని ప్రతిపాదివాక్యము చొప్పున సంగీకరింతము. కాని, దానంజేసి యధ్యయనాద్యధికారము లేక పోవుటయెట్లు?

ఉత్తరము:—యజ్ఞాధికారమునకే కారణమో, అధ్యయనాసథి కారమునకు నదేకారణము. ఇదియధ్యయనో ద్వేషముజూచిన యెడల, స్పష్టమగును. యజ్ఞాగ్రహణమునకే, అధ్యయనము శాస్త్రసిద్ధము. కాబట్టియ

జము నందధికారము లేదన్నప్పుడు, అధ్యయనమునందును లేదనియే లేలుచున్నది. ఫలమునిషిద్ధ మయినప్పుడు, ఫలార్థప్రయాసంబు నిషిద్ధప్రాయంబేకదా.

మఱియు, జానశ్రుతికథవలన, నాతడుశూద్రుడేయనియు, శూద్రులకు వేదోపాసనాధికారమున్నదనియు, వాగముకొఱ కంగీకరించినప్పటికి, నట్టియధికార మొకసంవర్గ విద్యయందుమాత్రమే యయియుండును; కాని, సమస్తవేదవిద్య (ఉపాసన) లందుననుట కవకాశమెక్కడ? జానశ్రుతి ప్రసంగము సంవర్గవిద్యాసంపర్కమున మాత్రమేవచ్చియున్నది. కాబట్టి యాతడుశూద్రుడేని, సంవర్గవిద్యయందొకదాని యందుమాత్రమే యధికారము గల్గియుండును. అందునను, అధికారములేదని పయినదెల్పియే యున్నామకదా. కాబట్టి దేనియందునులేదు.

ప్రశ్న:—శూద్రునకధ్యయనాధికారములేదంచము. వేదోపాసనాధికారమెట్లు లేదనగలము.

ఉత్తరము:—వేదాధ్యయనాధికారము లేదుకాబట్టియే, వేదమంత్రస్పృహతోపాసనమందు నధికారములేదు.

కాబట్టి యుపనయనాధి కారాభావమధ్య యనాభావమునకు గారణము. అధ్యయనాధికారాభావము వేదోపాసనాధి కారాభావమునకు గారణము.

శంక:—బ్రాహ్మణత్వము నిర్ధారించుటకు బూర్వమే, యుపనయనాదులుచేయు నాచారములేదని యుపనిషత్తులం చెక్కడనయిన దృష్టాంతమున్నదా?

సమాధానము:—దూరముగాబోసేల? ఈఛాందోగ్యోపనిషత్తునందే, యీనాల్గవయధ్యాయమందే, (మూడవఖండమునందుగాక) నాల్గవఖండమందున్నది. ఎట్లన, సత్యకామజాబాలుడు గౌతమునివద్దకు బోయినప్పుడు గౌతమడుగబడి, తెలియదని సత్యముచెప్పటవలన గౌతము డాతనిది బ్రాహ్మ

జాతియేయని నిర్ధారించి యుపనయన సంస్కారముజేసెను. శూద్రున కుపనయనాధికారమే యుండెడుపక్షమున, నిట్లు త్రైవిణ్యకర్త పరామర్శ కవకాశముండియుండదు. కాబట్టి శూద్రునకనధికారము. (తదభావనిర్ధారణేచ ప్రస్ఫుటేః—బ్రహ్మసూత్రములు. అ 1, పా 3. సూ 37)

ఇప్పుడు, మఱియొకవిషయమునకు వత్తుము. కొందఱు, రైక్వుడుబ్రహ్మజ్ఞానియేని, ఇచ్చినధనముతో సంతృప్తిజెందక “నీవినీవేయుంచుకొనుము” అని నిరాకరించునా, యని యాక్షేపింతురేమో. అందుకవకాశము లేదు. ఏలనగురుసత్కారమనునది శిష్యునకు విధియైనది. గురువున కివ్వవలసినది యివ్వనివాడు, గురు విచ్చునది స్వీకరించుట కర్హుడెట్లుగును? గురువునకు, గుటుంబభరణము మొదలయిన పనులకు ద్రవ్యమవసరము కావచ్చునుగదా! అవసరమయినను, కాకపోయినను, ఇచ్చుట శిష్యునిధర్మము. గురువునకవసరమయినచో, నిచ్చుట న్యాయమే యగుచున్నది. అవసరము కానిచో, పరార్థమునకయిన నవసరము కావచ్చును; పరోపకారము జేయుటకవసరము కావచ్చునుగదా.

మఱియు, ఇచ్చుట శిష్యునిశ్రద్ధను తెలియజేయును. ఇవ్వగల్గియు నివ్వనివాడు ప్రాయశ్చిత్తముగా శ్రద్ధావిహీనుడే. శ్రద్ధావిహీనుడు విద్యకపాతుడే. మొదటిసారి నిరాకరించినప్పుడు జానశ్రుతి మరలరానిచో, శ్రద్ధలేనివాడనియే నిర్ధారణమగును. కాని, గోవులు మొదలయినవానినధికముగా దీసికొని రెండవసారి వచ్చినవాడు కాబట్టి మిక్కిలిశ్రద్ధను ప్రకటింపుచున్నాడు. కాబట్టియే, విద్యోపదేశము చేయబడెను.

అంతేకాదు. గోవులుమొదలయినవి కానుకనిచ్చుటకును, పుత్రికనిచ్చుటకు నెంతేనిభేదమున్నది. పుత్రికనుసమర్పించెననుటయందు స్వారస్యమున్నది. ఆత్మసమర్పణంబు గొప్పదిగదా. కాబట్టి “ఆత్మైవపుత్రనామాస్తీత్” అనున్యాయముచొప్పున బుత్రికసమర్పించె ననుటయెంతయు రసవంతముగానున్నది.

మఱియు నీయాఖ్యాయిక యైశ్వర్యముచే మహాన్మత్తులై సవారికి ద
రహోపాయములేదని సూచించుచున్నది. పక్షులొక్కేపించుట! ఐశ్వర్యసంప
న్నుడయిన ప్రభువు, బండికిందగజ్జితో బరుండియున్నవానిని సేవింపబోవు
ట! ఆతడునిరాకరించుట! ప్రభువుపుత్రికనుకూడ సమర్పించి, విద్యనుస్వీకరిం
చుట! ఆహాకవితాచాతుర్యమే మనివర్ణింపవచ్చును! “ స్వదేశేపూజ్యతేరాజా
విద్వాన్సర్వత్రపూజ్యతే ” అనునీతియిందు వ్యక్తమగుచున్నదికదా. కాబట్టి
యే, భాష్యమున “ ఆఖ్యాయికావిద్యాదాన గ్రహణవిధిప్రదర్శనార్థాచ. శ్ర
ద్ధాన్నదానానుద్ధతత్వా దీనాంచవిద్యాప్రాప్తిసాధనత్వం ప్రదర్శ్యత ఆ
ఖ్యాయికయా ” అనిశ్రీశంకరాచార్యు లానతిచ్చియున్నారు.

ప్రశ్న:—హంసలు సంభాషించునా?

ఉత్తరము:—“ ఋషులుగాని, దేవతలుగాని, రాజుయొక్క అన్న
దానగుణములచే సంతోషించినవారై, రాజహంసరూపముబొంది రాజునకు
దృష్టిగోచరముగా నెగిరినవారయిరి ” (భాష్యము, 4. 1. 2.) మఱియు,
హంసపదప్రయోగముచే బరమహంసలనిధ్యని.

ప్రశ్న:—బ్రహ్మవేత్తకు గజ్జయుండునా?

ఉత్తరము:—గొప్పశంక! ప్రారబ్ధవశమున దేహమున కశేకరోగము
లు సంప్రాప్తంబులయినను, అవి యాత్మజ్ఞానమునకు గళంకము దెచ్చిపె
ట్టజాలవు. మఱియు, కొందరువిద్యగలవారు బాహ్యమున కసహ్యముగా గా
న్పించినను, గౌరవనీయులేయను నీతియిందువివక్షితము. ఏపురుషునందే మహి
మయుండునో—బాహ్యస్వరూపముజూచి నిరసనగా జూడవద్దనినీతి.

శంక:—బ్రహ్మవేత్తయైనరై క్షుణ్ణకు గృహస్థా శ్రమమెందుకు గా
వలసివచ్చివది.

సమాధానము:—లోకసంగ్రహము నిమిత్తమై, గృహస్థా శ్రమప్రా
శస్త్యమును ప్రకటించుటకు. ఎందుచేతనన, మనువు “ యథావాయుంసమా
శ్రిత్యసర్వేజీవంతిబంతషః తథాగృహస్థమశ్రిత్య పర్వత ఇరరాశ్రమాః ” (వా

యువునాశ్రయించి, సమస్తప్రాణులును జీవించుచందమున, గృహస్థునాశ్రయించి యితరాశ్రమములున్నవి.) అనినుడివియున్నాడు. వైరాగ్యవిహీనులు కూడ సంన్యాసాశ్రమము స్వీకరించినపక్షమున లోకమునకు నష్టముగల్గునని తలంచి, జనులనుగృహస్థాశ్రమమందుత్సాహము నందించుటకు రైక్వుడుకూడగృహస్థాశ్రమము బ్రవేశింపనెంచెను. ఇదిబ్రహ్మచర్యాద్యా శ్రిమక్రమమును సంరక్షించుటకు, కాన, నీతని బ్రహ్మజ్ఞానమునకు భంగములేదు.

వాచముకొఱకు, బ్రహ్మజ్ఞానములే దనియే చెప్పదము. ఆప్పటికి నీతడు పాసనాదులందు బ్రవీణుడే (spiciatist) యసవలసియుండు, ఏలన, నీతనిజేరు, ఉపాసన ప్రకరణమున వచ్చియున్నది. ఉపని షత్తులందు పాసనలు విద్యలని పిలువబడుచున్నవి. కాబట్టి, యీతనికి గానాదులున్నవనియు, సందునలన నీతడు బ్రహ్మజ్ఞాని కాడనియు, వాచము కొఱకంగీకరించినప్పటికి పీనివలెనే బ్రహ్మజ్ఞాను లందరును కామోపహతులని యాక్షేపించుట కవకాశ మెంతమాత్రమునులేదు. ఏలన, నుపాసనయన్నను, తత్త్వజ్ఞానమన్నను అర్థ మొక్కటియే కాదు.

మఱియు, రైక్వుడు కామోపహతుడందులేని కామోపహతత్వముచేతనే శూద్రుడయినప్పటికి జానశ్రుతికి విద్యోపదేశముచేసి యుండునని గ్రహింపుడు. కామోపహతుడుకాక జ్ఞానియేయందురా, జ్ఞానిగనుకనే, శూద్రునకు వేదవిద్యోపదేశముచేసి యుండడని గ్రహింపుడు. మొదటిపక్షమందు రైక్వుడప్రామాణికుడు కాబట్టి, శూద్రులకు వేదాధికారము సున్న. రెండవ పక్షమందు బ్రామాణికుడు కాబట్టి, సున్న.

మఱియు, కవనమంసలి నేర్పు (Artistic point of view) ను బట్టి, రైక్వజ్ఞాన శ్రుతులకు దారితమ్యముదైశింపబడుచున్నది గనుక, రైక్వుడు మిక్కిలి బీదగా పర్ణింప బడుచున్న హేతువుచేత, జానశ్రుతి మిక్కిలి యైశ్వర్యసంతుడయి నత్రత్రియుడే యని యాహింపవలసియున్నది.

శంక:—“తస్యాశివాముఖుషోద్గృహ్ణాన్” (ఆమెముఖము పట్టుకొన్న

వాడై)యనుటవలన రై క్వుని కాముకత్వము సూచింపబడుచున్నది.

సమాధానము:—కాదు. ముఖముపట్టుకొనుట యాశయము కాదు. ఈమెద్వారా, విద్యాదానార్హత సూచింపబడుచున్నదని. భాష్యము “ముఖం ద్వారం, విద్యాదానానే తీర్థ ముపోద్గ్రహణజ్ఞానన్నిత్యర్థః”

కాబట్టి జానశ్రుతి శూద్రుడు కాడనియు, శూద్రాదులకు వేదవిద్యా, ధి కారము లేదనియు సిద్ధాంతము.

—:జాబాలుడు—గుణవాదము:—

పూర్వపక్షము:—ఛాందోగ్యోపనిషత్తులోని జాబాలుడనునాతడు జా రజుడు. యావనమంద నేకులతో వ్యభిచరించి తన్నుగంటినని తల్లిస్వప్తముగా బల్కియున్నది. కాని, నిజముచెప్పినందువలన నీతడుబ్రాహ్మణుడని గౌత ముడు నిశ్చయించుకొనెను. కాబట్టి సత్యాదిగుణములనుబట్టియే బ్రాహ్మణాది పరనిర్ధారణము. జన్మనుబట్టికాదు.

సిద్ధాంతము:—ఇదిసరికాదు. ఏలన “ బహు ” అన్నప్పుడనేక కా. ముకులని యర్థముకాదు. బహుతరువాత బురుషపదము ప్రయోగింపబడినదా ? కాబట్టి పురుషులని యెట్లునుకొనగలము? పురుషులతో జరించినదనియే యం దము. అప్పటికిని, “ చరంతీ ” యనుపదమునకు “ వ్యభిచరంతీ ” యని యర్థమెట్లుగును ? అలిఖితాత్మకరాదులను చరించుచున్నదని యనుకొ నగూడదా?

చరించుటకు వ్యభిచరించుటయే యర్థమేని, “ ధర్మంచర ” అనుచో ట నర్థమేమి? ధర్మమాచరింపుమనియే కదాయర్థము? ధర్మమువ్యభిచరింపు మన్నచో, నీవ్యాఖ్యానము ధర్మమునుండి వ్యభిచరించును?

అట్లయినచో “ బహ్వాహంచరంతీపరిచారిణీ, యావనేత్వామలభే ” యందలి ‘ బహు ’ కిదేనితో సంబంధమన్నయెడల, ‘ చరంతీ ’ యనుక్రియ తో. మిక్కిలి చరించుచున్నదై (Busy) యని యభిప్రాయము. దేనినిచరిం చుచు? పరిచర్యాజాతమును. ఎవరియొక్క—కాముకుల పరిచర్యనా? కాదు,

అతిధ్యభ్యాగతుల పరిచర్యాజాతమును. ఎక్కడ? భర్తృగృహమందు. భర్తగోత్రమెందుకు దెలియలేదు? పరిచర్యాతత్పరత్వముచేత. కాబట్టి “ అతిధ్యభ్యాగతాద్యధి కృత్యపరిచర్యాజాతం బహుచరంతీ భర్తృగృహేయతో హంస్థితా, తేనపరిచరంతీ సతీపరిచరణచిత్తతయా గోత్రాదీన్నాపృచ్ఛం తథాచతస్త్రిరణే మనోమమనానీదితి ” (అతిధ్యభ్యాగతుల పరిచర్యాజాతమును మిక్కిలిచరించుచు భర్తృగృహమందుండి యుండుటవలన, పరిచర్య యుండే చిత్తములగ్నమై, గోత్రాదుల నడుగనయితి. ఇట్లు, గోత్రాదుల స్మరణమందేనాకు మనస్సులేకపోయెను.) (శాంకరభాష్యా నందగిరిటీక)

“ ముహుర్నిద్యంరూపం... బహుకృతం ” “ జహుభాషతే ” ఇత్యాదిప్రయోగములున్నవి. పరిచర్యాజాతమని మూలములోలేదే, యని యాక్షేపింతురేమో. లేకపోయినను “ పరిచారిణీ ” యను దానినుండి యధ్యాహార్యము. “ కృషీవలుడనయిన నేనుమిక్కిలి పనిచేయుచున్నవాడనై ” అన్నప్పుడు, ఏపనిని? ‘ కృషీవలుడను ’ లోనికృషి (వ్యవసాయము) పనియర్థము కదా. అటులానే, యిక్కడను. అసంపర్భముగా, మఱియొకటి యధ్యాహార్యమనుటకెట్లు వీలుండును?

“ చరంతీ ” యనుదానికి గర్భనే యర్థీకరింప మందురేమో. అప్పుడు, “ వ్యాప్యతపతీ ” (Having much pressure of work) (పనితోమునిగియున్నదాననై) యనిగ్రహింపుడు. అప్పుడయినను, ఏపనినన్నప్పుడు, “ పరిచారిణీ ” పదాసంపర్భమున, బరిచర్యనేయని గ్రహింపవలసి యుండును. ఇకవ్యభిచార మెక్కడనుండి యధ్యాహార్యము? కుమతులకపోలములనుండి కాబోలు!

(‘ చర్ = to move ’ అన్నట్లు), సంచరించుట భర్తృగృహమందు కాగూడదా? పరిచర్యాప్యాసంగమున నింటనేల్లప్పుడు సంచరించుచున్నదై (Always on her legs) యను సర్థము సమంజసముకాదా?

ఇప్పుడు పనిషవర్థమును భాష్యవ్యాఖ్యానము లందలివచనములతోనే సమన్వయించెదను. ఎట్లనః—(యద్యపితస్యామపస్థాయాం లజ్జయాగోత్రాది నాపాక్షీస్తథాపి కాలాంతరేకిమితిపితరం నప్యస్తవతీ, ఇత్యాశంక్య—ఆనందగిరి) (ఆయవస్థయందు లజ్జచేతగోత్రాదిక మడుగకుండినప్పటికి, మఱియొక సమయమందయిననునా తండ్రినెందుకడుగ లేదందురేమో) (తత్తవతేపితోపరతః—శంకరాచార్యులు) (అప్పుడే, నీతండ్రిగతించెను.)గోత్రాదులనడుగు స్థితికివచ్చువరకే, భర్తచనిపోయెను గనుక నడుగవీలులేక పోయెను. ఇప్పుడయినను కొత్తగాగాపురమునకు వచ్చినయాడువాండ్రీకు, ఆంగీరస, మొదలయినవానిని తెలిసికొనప్రయత్నించుట స్వభావముకాదు గదా. గృహమందు మఱియొకరు పాకక్రియాదులందు సహాయముచేయ లేనప్పుడు పనియొక్కడను సందిస్వదుకదా—గృహస్థునకు బ్రహ్మవిచారమునకు సందులేనట్లు.

(తథాపికిమిత్యన్యమభిజ్ఞానాపాక్షీః, ఇత్యాశంక్య—ఆనందగిరి) (ఐనప్పటికి, దెలిసినవాని మఱియొకని నేలయడుగలేదనిశంకింతురేమో) (అతఃఅనాధాహం—శంకరాచార్యులు) (అందువలన, అనాథస్త్రీనైననేను) ఎవ్వరినడుగగలను. అని శేషము,

కాబట్టి (ప్రథమంలజ్జయాపితరం ప్రతినప్రిశ్నః; పునశ్చతస్యాపరతత్వాత్; పశ్చాత్ నదుఃఖబాహుశ్యాత్ అన్యంప్రతిప్రిశ్నః—ఆనందగిరి) (మొదటలజ్జచేత దండ్రినిగూర్చి ప్రశ్నలేదు; పిమ్మట, అతడుచనిపోవుట చేత; ఆపిమ్మట దుఃఖబాహుశ్యముచేత నన్యనిప్రిశ్నించలేదు.) ఇప్పుడయినను భర్తవియోగముగల పతివ్రతలు దుఃఖసాగరమున మునింగిబాహ్యప్రపంచమును విస్మరించియే యుందురుకదా. కాబట్టి “సాహమేతన్నవేద” (అట్టిదీనురాలనైవ నేనుదీనినెరుంగను) అనిభాష్యమున నుడువబడినది. వ్యభిచారముచేతగాదు. శ్రీరంగరామానుజాదులందరు నీరీతి నేవ్యాఖ్యానము చేసియున్నారు.

తనతండ్రియింటనే పరిచర్యయని భావించుట సమీచీనముగానుండదు. ఏలన, యశావనే ' అనుటవలన నప్పటికి భర్తృగృహము జేరియుండునని స్ఫురించుచున్నది,

భర్తయేలేడందురా, అందుకు బ్రహ్మణమేమి? భర్తృగృహమునందే, వ్యభిచరించెనందురా, అందుకు బ్రహ్మణమేమి? ప్రహ్మణములేకపోయినను, అట్లుభావితమందురా. అపసవ్యము భావించుటకు మారుగా సవ్యమునే భావించరాదా? ఊరక, నోక స్త్రీయందు వ్యభిచారదోషమా పాదించుట న్యాయమా?

మఱియు, భర్తజీవించియు, నామెనుతరిమివేసెననుటకుబదులు, భర్త కొద్దికాలములోనే మృతిజెందెనని భావించుట యుచితముగదా. అట్లుపరిత్యజింపబడియే యున్నయెడల, నట్టిసంగతిని కొమరున కెందుకుజెప్పకపోవటము? నీత చారిత్రమెట్లున్నది? తల్లి చెప్పకపోయినను, లోకులు దోషమును ఘోషింపకుందురా? అన్యాయముగా భర్త తన్ను బరిత్యజించెనని భర్తయందు దోషారోపణమైన నామెచేయకుండునా? కాని, యిట్టిదేమియు జరిగియుండలేదు. ఒకవేళ, బరిత్యజించినను, సంన్యాస స్వీకారమువలననై యుండునేమో. కాబట్టి పరిత్యాగముమాట యసంబద్ధము.

మఱియు, “యశావనేత్వామలభే” యనునది హేతుగర్భితము. “మాతుఃకేవలమేవ యశావనవనచ్ఛేదే కుతారావయం” అని భర్తృహరి నుడివినట్లు, పుత్రుడు కల్గినతోడనే యశావనము నష్టమైనదియే యనవచ్చును; పుత్రుడు పుట్టుట యశావనమందేకాని, ముదిమి జెందినప్పుడా? కాబట్టి “అలభే, అనిన జాలును; యశావనే యనుటవలన బునరుక్తి దోషము పట్టును. దానిని పరిహరించుటకు “మిక్కిలి చిన్నతనములోనే నిన్నుగంటిని. అప్పుడు సిగ్గుచేతను లోకజ్ఞానము తగినంత లేకపోవుటచేతను నీగోత్రపరీక్షమాట నాకు స్ఫురించలేదు. కొద్దికాలములోనే, నీతండ్రి గతించెను” అనివ్యాఖ్యానము చేయుట యుక్తము.

మఱియు, “యావన్నే” యనుటవలన గామాంధకారము ద్యోతించు చున్నదందురేని, “అలభే” (సంపాదించితిని) యనుటవలన “నాచిన్నతన మందే, నిన్ను మాయింటికి దీసికొనివచ్చిరి. అప్పటినుండియు నిన్ను పెంచు కొనుచుంటిమి. యథావిధిగా దత్త స్వీకారము మాత్రము జరుగలేదు. ఏలన కొద్దిదినములలోనే నాభర్త గతించెను. కాబట్టి మాగోత్రమునీకు జెల్లదు. నీ జన్మకు గారణభూతులయిన వారిగోత్రమప్పుడేమో చిచ్చుతనమునందు దెలిసి కొని యుండలేదు” అని యర్థమేమో! ‘ఏలన బ్రసవించితిని’ అనలేదు. సంపాదించుట యీవిధముగా గూడనై యుండవచ్చు. వ్యభిచారముచేత మాత్రమే, యని యెట్లుచెప్పగలరు? కాబట్టి యిట్టికుకల్పనలు పనికిరావు.

వివాహిర్యైర చో బతిషేరెందుకు నుడువలేదందురా? పేరుచెప్పు వాచారములేదుగనుక. పతియను శబ్దమయిన నుచ్చరింపక పోవుటకు గారణమేమందురా, దుఃఖావేశముచేతనని సమాధానము.

ప్రశ్న:—గోత్రముతెలియనివాని కుపనయనాదులు చేయబడినవి గదా. తండ్రివర్ణము మాటవిడిచి, జాబాయని సత్యభాషణమువలన నాతనిబ్రాహ్మణత్వము నిర్ధారంపబడినది. కాబట్టి గుణముచేత వర్ణముకాదా?

ఉత్తరము:—కాదు. ఏలన, గోత్రమునకును వర్ణమునకును భేదమున్నది. గోత్రముతెలియక పోవచ్చును. వర్ణముతెలియదనుటకు వీలులేదు. బ్రాహ్మణులందరు నేకవర్ణము వారయినప్పటికి, నేక గోత్రమువారా? మఱియు, నిచ్చటమీమానగోత్రమేమనిగాని, వర్ణమేమనికాదు. గోత్రమెందుకు గావలసివచ్చినదన, నుపనయనము చేయుటకు బూర్వము గోత్రముదెలిసికొనవలెనని మర్యాదయున్నది. కొడుకు గోత్రమేమని తల్లిని ప్రశ్నించెను. తల్లికి గోత్రము తెలియదు. వర్ణమేమని ప్రశ్నించిన పక్షమున, బ్రాహ్మణ వర్ణమని ప్రశ్నార్థకమిచ్చియె యుండును. కాని వర్ణప్రశంసరాలేదు కాబట్టి వర్ణమిట్టిదని యామె నిరూపించి యుండలేదు. కాన, బ్రాహ్మణవర్ణము కాదనుట యనన్విశము.

మఱియు, గౌతముడు గోత్రము తెలియకపోయినను, త్రైవర్ణము లో నొకవర్ణమయి యుండునని యూహించెను. త్రైవర్ణకేతరుల కుపనయ నాధికారములేదు కాబట్టి, త్రైవర్ణకులలో నొకడని నిశ్చయించుకొని యు పనయవము జేయదొడంగెను. వారిలోను బ్రాహ్మణుడని నిశ్చయించుకొనెను. ఇది విశేషజ్ఞానము. మొదట, గోత్రమీనూంస, అటుపిమ్మట వర్ణమీమాంస

మఱియు, సత్యభాషణమువలన బ్రాహ్మణత్వము నిర్ధారితమయినది. కదా. ఈ బ్రాహ్మణత్వము శిష్యునకుమాత్రమే సంబంధించునా, లేక, శిష్యు ని జనకాదులకును సంబంధించునా? శిష్యుని జనకాదులకు సంబంధించును. ఏలన నీప్రకరణమున మొదటినుండియు గొర్రప్రశంసయే చేయబడుచున్నది. తల్లిని గోత్రమడుగుట మొదలయిన సంగతులేకదా వర్ణింపబడుచున్నవి? గోత్రప్రశంసయున్నమాత్రమున జనకాదుల ప్రసంగమెట్లుండునని, గోత్రమన గా నర్థమేమి? తనదేనామునకు గారణభూతులయిన పూర్వులనేకదా గోత్ర ము నిరూపించుచున్నది. కాబట్టి గోత్రప్రసంగము వచ్చినదికాబట్టి శిష్యుని పూర్వులనుగూర్చి విచారింపబడుచున్న దని యంగీకరింపవలెను. శిష్యుని పూర్వులనుగూర్చి విచారింపబడుచున్నదని సమ్మతించినప్పుడు, నిర్ధారితమయిన శిష్యుని వర్ణము పూర్వులకును సంబంధించుచున్నదని యొప్పుకొనకతీరదు. పుత్రపౌత్రపారం పర్యమున కొకవర్ణమే యన్నప్పుడు, జన్మచేతనే వర్ణమని సిద్ధమగును.

మఱియు, ననుమానమునకు రెండుమార్గములున్నవి. పరోక్షమందున్న ప్రాచీనులవర్ణమును గోత్రనామాదికమువలన దెలిసికొని, యపరోక్షమందున్న శిష్యునివర్ణము ననుమానించుట (infer) యొకమార్గము. అపరోక్షముననున్న శిష్యునివర్ణమునే విధముగానైన నిర్ధారించుకొని పరోక్షమందున్న పూర్వుల వర్ణము ననుమానించుట రెండవమార్గము. ఈ రెండుమార్గములలో రెండవమార్గమును గౌతముడవలంబించెను; ఏలన శిష్యునివర్ణమును మొదట నిర్ణయించెను. శిష్యునివర్ణమయిన బ్రాహ్మణవర్ణమే యాతనిపూర్వులదయి యుండునని య

భిప్రాయము. జాతివివక్షితము.

ఇక శిష్యుని వర్ణనిర్ధారణమెట్లు చేయబడెనన, సత్యసంభాషణాదికముండుటవలన గ్రొత్తగాబ్రాహ్మణబిరుదంబున కర్హుడగుననికాదు. బ్రాహ్మణబిరుదంబు గల్గియున్నవానికే సత్యభాషణాదికము ప్రాయికంబుగానుండునని, యిచ్చటన్యాయప్రక్రియ. “బ్రాహ్మణేతరులు (ప్రాయికంబుగా) ఋజుమార్గముగలవారు కారు. జాబాలుడు ఋజుమార్గముగలవాడు. కాబట్టి (ప్రాయికంబుగా) బ్రాహ్మణేతరుడు కాదు. అనగాబ్రాహ్మణుడే” (Syllogism) కాబట్టియే శ్రీశాంకరభాష్యమున (నైతత్వచః అబ్రాహ్మణః విశేషేణవత్తుమర్హతి, ఆర్జవార్థసంయుక్తం | ఋజవోహిబ్రాహ్మణాః, న ఇతరే, స్వభావతః | యస్మాత్ స సత్యాత్ బ్రాహ్మణజాతిధర్మాత్ అగాః = నాపేతవానసి | అతః బ్రాహ్మణంత్యాం ఉపనేష్యే |) అని స్పష్టముగా వ్రాయబడినది. ఇందలి ‘బ్రాహ్మణజాతి ధర్మాత్’ అనుచానిని గమనింపుడు.

బ్రాహ్మణులకు జన్మించినవారికి ప్రాయికంబుగా సత్యాదిగుణంబులుండుననియు, నితరవర్ణజుల కంతగానుండుట లేదనియు, నందువలన జాబాలుడు సత్యగుణముజూపియున్నాడు కాబట్టి బ్రాహ్మణులకే జన్మించియుండుననియు గౌతముడాలోచించెనని స్పష్టమగుచున్నదికదా?

గౌతమవాక్యములను గుణపరముగా నన్వయింపగూడదాయని శంకింతురేమో. కూడదు. ఏలన, నప్పుడున్మత్తప్రలాపము సిద్ధమగును. ఎట్లన, నబ్రాహ్మణుడు (=సత్యాదివిహీనుడు) సత్యాదిసహితుడు కాజాలడు, అనియర్థమగును! మఱియు, ‘నబ్రాహ్మణుడు (=బ్రాహ్మణనామ విహీనుడు) సత్యాదిసహితుడు కాదు. నీవుసత్యాదిసహితుడవు. కాబట్టి యబ్రాహ్మణుడవు (=బ్రాహ్మణనామ విహీనుడవు) కాజాలవు.’ మంచిది. కష్టపడిబ్రాహ్మణనామమును జాబాలునకు గౌతముడుకను గొనెననుకొందము. దానలాభమేమి? సత్యాదిగుణసాహిత్యమే వేదవిద్యాధికార కారణమైన పక్షమున,

సత్యాదిగుణపరామర్శచేతనే విద్యోపదే శోద్యుక్తుడై యుండవలసి యుండుగదా, బ్రాహ్మణనామ గ్రహణమునకెక్కడ నవకాశముండును? కష్టపడి, బ్రాహ్మణనామ సహితుడను సిద్ధాంతమును దీయసేల? కాని, తీసెను. కాబట్టి సత్యాదిగుణసాహిత్యమే వేదవిద్యోపదేశార్హత నొసంగజాలదని యొలుంగవలెను. త్రైవర్ణికజాతియే యొసంగును.

శంక:—గోత్రముతో బనిలేదు. గుణము వర్ణము నిర్ధారించును.

సమాధానము:—గౌతముడు గోత్రమెందుకడిగెను?

పూర్వపక్షము:—బ్రాహ్మణపదగ్రహణమువలన క్షత్రియాదుల కధికారము లేదని తేలుచున్నది.

సిద్ధాంతము:—కాదు. ఏలన నిచ్చట బ్రాహ్మణపదము త్రైవర్ణికోపలక్షణము. ఈవిషయమునకు స్మృతి ప్రమాణములున్నవి. జాబాలుని బ్రాహ్మణుడని నిర్ధారించుట 'ఓహో, పానార్థము గంగాప్రవాహమే లభ్యమయినది.' అన్నట్లున్నది. వేదవిద్యకు క్షత్రియ వైశ్యులయిన, జాబును; ఇక బ్రాహ్మణుడే యయినప్పుడు, చెప్పవలెనా యని యాశయము. కాన, క్షత్రియ వైశ్యులకు నధికారమున్నది. (అధ్యాపన మొదలయిన వాని యందులేదు)

శంక:—అందఱు బ్రాహ్మణవర్ణజులును ఋజుమార్గమున బ్రవర్తించు వారనుటకు వీలులేదు. మఱియు, క్షత్రియాదులకు నది సంభవము కావచ్చును. కాబట్టి సత్యమును భాషించెను గనుక బ్రాహ్మణవంశజుడను సిద్ధాంతము తప్పుకాదా?

సమాధానము:—ఇది యాకాలపుమాట. సౌజన్యమిప్పటికంటె నాకాలమందు బ్రాహ్మణుల కెక్కువగా నుండియుండును. మఱియు, సామాన్య మనుష్యులకిట్టి యనుమానము (Inference) ఒకప్పుడు తప్పినను, ఆర్షజ్ఞానముగల గౌతమాదులకు తప్పియుండదు. మన విషయములో నొక సిద్ధాంతమును సాధించలేని లింగములు ఆర్షజ్ఞానముగల గౌతమాదులకును సహాయ

భూతములు కావని నుడువుట యుక్తముగాదు.

కాబట్టి జాబాలుడు జారజుడుకాడు. గుణమునుబట్టివర్ణముకాదు.

పూర్వపక్షము:—ఒకకుటుంబమందే యొకరు పిండివిసరుచుండినట్లును, మరొకరిని మరొకరివృత్తులను ప్రత్యేకము ప్రత్యేకమవలంబించియున్నట్లును వేదమునందొకచోట వర్ణింపబడుచున్నది. కాబట్టి వృత్తిభేదముచే జాతిభేదము యంగీకరింపవలెను.

సిద్ధాంతము:—కాదు. ఏలన నవిప్రత్యేకము జీవనోపాధికయిన వృత్తులుకావు. క్రతుసమయమున వలయుసామగ్రిని చేర్చుటయే యిందువర్ణింపబడుచున్నది. పురోగాతము మోదలయినవి చేయుటను చూచినచో, నిట్టి భ్రాంతికి మనప్రతిపక్షులులో బడియుండరు. మఱియు, వృత్తులవలన విగ్గములునచ్చినవని యీసందర్భమున నెచ్చటనుజెప్పబడుట లేదుకదా. కాబట్టి వృత్తులవలన వర్ణభేదమనివేదాభిప్రాయమెట్లు కాగలదు. మఱియు, నీకాలమునందు మాత్రమొక కుటుంబమందే కొందరటుకులు దంపుటమోదలయినవనులు చేయువారులేరా? వారందరున్న వర్ణములవారా? వేదమందలియు వాహ్యతకథయందు మాత్రమేమిమివైలక్షణ్యమున్నది? కానవేదము ప్రతిపక్షులకంతమాత్రము నవకాశమివ్వదు.

నవవాగ్ధికులు మూటాడినచో వేదమునందున్నదాయని యాక్షేపింతురు. ఏమియాస్తిక్యము! వేదమునందు జెప్పబడిన కర్మకలాపమున నుష్ఠించుటకు వీరిష్టపడుదురా? ఈమాయవేదములు చాలాను-

—:నికకంత్యము:—

వైశేషికాది దర్శనములన్నియు నైకకంత్యముగా వర్ణవ్యవస్థ నంగీకరించుచున్నవి. ఏలన శ్రీప్రళస్తపాదభాష్యమున (ధర్మః...వర్ణాశ్రమిణాం ప్రతిని యతసాధననిమిత్తః...బ్రాహ్మణక్షత్రియ వైశ్యానామిజ్యాధ్యయన దానాని, బ్రాహ్మణస్యవిశిష్టాని ప్రతిగ్రహాధ్యాపన యాజనాని, స్వవర్ణవిహితాశ్చ సంస్కారాః...) అని గుణగ్రంథ మందున్నది. ఇదివైశేషికదర్శనము.

తర్కసంగ్రహము (వాక్యంద్వివిధం! వైదికంతౌకికంచ! వైదికమీ శ్వరోక్తత్వాత్సర్వమేవ ప్రమాణం—52) తర్కసంగ్రహాదీపిక .: (మన్వా దిస్మృతీనామాచారాణాంచ వేదమూలకతయాప్రామాణ్యం) దీనినిబట్టి శ్రు తులకును మనుస్మృతి మొదలయినవానికి బ్రాహ్మణ్యము న్యాయదర్శన మం గీకరించినట్లు స్పష్టమేకదా. శ్రుతిస్మృతులందు వర్ణాశ్రమధర్మములు వి హితములు. కాబట్టి న్యాయదర్శనము వర్ణాశ్రమములను సమ్మతించుచున్నదని సిద్ధాంతము. కాబట్టియే తర్కకాముదియందు (విహితక్రియా సాధ్యోధ ర్మః, నిషిద్ధక్రియాసాధ్యః అధర్మః) అనియున్నది.

పూర్వమిమాంసాధి కరణమాల “వైదికైః స్మర్యమాణత్వాత్ స్థిరం భావ్యావేదమూలతా విప్రకీర్ణార్థసంతేపాత్సార్థత్వా దస్తిమానతా॥” (విమ తాస్మృతిర్వేదమూలా, వైదికమన్వాది ప్రణీతస్మృతిత్వాత్...తస్మాది యంస్మృతిర్ధర్మే ప్రమాణం—విస్తరము) (+ అ 1. పా 3. సూ 1, 2) మన్ వాదిస్మృతులు వేదమూలకములు కావనుటనిర్మూలము.

మఱియు, వృత్తిచేతనే వర్ణమేని, రాజ్యముసంపాదింపచిన బ్రాహ్మ ణపుత్రుని క్షత్రియుడనవలసి యుండును; క్షత్రియుడుగనుక రాజసూయ మున కధికారియనవలసి యుండును. కాని యధికారములేదని పూర్వమిమాం సనిర్ణయించి యున్నది. క్షత్రియపుత్రునకు మాత్రమే యధికారమున్నదని నిష్కర్షించిచెప్పుచున్నది. కాబట్టి వృత్తిచేతవర్ణము కాదు.

బ్రాహ్మణులకు మాత్రమే ఆర్త్విజ్యాధికారమనియు, సత్రయాగ మందధికారమనియు, శూద్రునకు యాగాధికారమేలేదనియు నీమొదలయి న సంగతులధికరణములందు బ్రత్యేకము నిర్ధారితములు.

ఇక సాంఖ్యతత్త్వకాముదియందు (తచ్ఛస్వతః ప్రమాణం, అపౌరుషే యవేదవాక్య జనిత త్వేన సకలదోషా శంకావినిర్ముక్తేత్యుక్తంభవతి. ఏవంవేద మూలస్మృతీతి హాసపురాణవాక్య జనితమపిజ్ఞానం యుక్తంభవతి) అనియు న్నది. ఇతిహాసపురాణాదులకుగూడ బ్రాహ్మణ్యమంగీకరింప బడుచున్నది

వేదమూలకములుగనుక.

ఇక బాతంజలదర్శనమున (బ్రీత్యతౌనుమానాగమాః ప్రమాణాని) అనియున్నది. వ్యాసభాష్యమున బురాణములనుండి వచనములు ప్రమాణముగా బ్రదర్శింపబడుచునే యున్నవి.

ఇక వేదాంతదర్శనమున నపశూద్రాధి కరణమున శంకరరామానుజ మధ్వాదులందరు నైకకంఠ్యముగా సమర్థించియే యున్నారు. మఱియు, స్మృతిప్రామాణ్యము బ్రహ్మసూత్రములే శిరసావహించుచున్నవి.

మఱియు, భక్తిదర్శనమున (లోక వేదేషు తదనుకూలాచరణం తద్విరోధిషూదాసీనతా—సూత్రము 11) (భవన్నిశ్చయ దార్థ్యాదూర్ధ్వం శాస్త్రీరక్షణం—నారదభక్తిసూత్రములు—12) భక్తిదృఢపడేవరకు శ్రుతిస్మృతిమర్యాదల నతిక్రమించగూడదని తాత్పర్యము. భగవద్గీతలు నిట్లే చెప్పుచున్నవి.

భగవద్గీతలు బ్రహ్మసూత్రములను శిరసావహించుచున్నవి. ఏలన “బ్రహ్మసూత్రపదైశ్చైవ” (అ 13. శ్లో 4) అనినుడువుచున్నవి. అటులనే “ఛందోభిః” అనుటవలన వేదమును.

వేదముమనువు వాక్యములకు బ్రామాణ్యమొప్పుకొను చున్నదని శంకరాచార్యులే శారీరకభాష్యమున నుడివియున్నారుకదా. (భవతిచఅన్యమనోః మాహాత్మ్యం ప్రఖ్యాపయనీశ్రుతిః—“యద్వైకించమనురవదత్ తద్భేషజం”—తైత్తిరీయసంహిత) (అ 2. పా 1. సూ 1)

మఱియు, నితరస్మృతికారు లనేకులు మనుస్మృతిని గౌరవించుచునేయున్నారు.

మఱియు, తత్త్వ మసిమహావాక్య మేయుపనిషత్తునందు జంద్రబింబంబు భాతివెలుంగుచున్నదో, అట్టిఛాందోగ్యోపనిషత్తునందు (ఇతిహాసపురాణంపంచమం ‘వేదం’) అనిభారతము పంచమవేదముగా బరిగణింపబడుచున్నదికదా. ఇందుకుభాష్యము “...వేదశబ్దస్య ప్రకృతత్వాత్, ఇ.

తిహాసపురాణం పంచమంవేదం. వేదానాం=భారత పంచమానాం...”

(అ 7. ఖండము 1)

అంతేకాదు. ఈయుపనిషత్తే (తద్యదహరమణీయ చరణాలభ్యాశో హయత్తేరమణీయాం యోనినూపద్యేర బ్రాహ్మణయోనింవా, క్షత్రియయో నింవా, వైశ్యయోనింవా, అధయదహకపూయచరణా అభ్యాశోహయత్తేక పూయాం యోనినూపద్యేరన్ శ్వయోనింవా, సూకరయోనింవా, చండాల యోనింవా) (ఈజన్మమునందు పుణ్యాచరణగలవారు శీఘ్రమేరమణీయయో నియందుజన్మింతురు—బ్రాహ్మణయోనిగాని, క్షత్రియయోనిగాని, వైశ్య యోనిగాని, ఈజన్మమునందు దుష్టాచరణగలవారు జుగుప్సితయోనిని పొం దుదురు—శ్వయోనిగాని, సూకరయోనిగాని, చండాలయోనిగాని.—అ 5.

10. 7) ఈజన్మమునందలి గుణములచేతనే, యీజన్మమునందే బ్రాహ్మణాది వర్ణములు కల్గునన్నపక్షమున, బ్రాహ్మణాదియోనులందు జన్మింతురు అనునీ యుపనిషద్వాక్యమున కవకాశముండనేరదు కదా. చదువరు లీవిషయము ను బాగుగావిమర్శింతురుగాక. ఉపనిషద్వాక్యములను స్మృతివాక్యములను త్రోసివేయునట్లు త్రోసివేయుటకు శక్యముగాదు. ఈప్రమాణమొక్కటియే నాపక్షమునకు జాలును! మఱియు, జండాలురెచ్చటినండి వచ్చిరనుశంకకును, ఈవచనమేసమాధానము.

మఱియు, జాబాలోపనిషత్తునందు “అయన్తోపవీతీకథం బ్రాహ్మ ణః” (జన్నిదములేని వాడెట్లుబ్రాహ్మణుడు?) అనియున్నది. కర్మసూర్గము నందున్న బ్రాహ్మణాదులకుయన్తోపవీతాదులుండవలెననియు, సంన్యాసికక క రలేదనియు భావము. జన్నిదములు తీసినమొద్దులు బ్రహ్మవేత్తలా?

ఒకపురాణమును మఱియొకపురాణము స్తుతిరిచుచున్నది. కాబట్టియే పురాణములో వర్ణపద్ధతి ప్రతిపాదించబడినను, తదితరపురాణములును ఆ సిద్ధాంతమును శిరసావహించుచున్నవనియే గ్రహింపవలసియున్నది.

ఇక బాణినిదర్శనము మాటయేమనగా, నదివర్ణపద్ధతి నంగీకరించుచు

న్నది- ఏలనవ్యాకరణము వేదాంగము; దానిప్రధానోద్దేశము వేదార్థగ్రహణమునందు సహాయభూతమగుటయే. కాబట్టి వేదప్రామాణ్యము నంగీకరించుచున్నదిగానవేదోదితవర్ణవ్యవస్థ నంగీకరించుచున్నదనియే తేలుచున్నది. ఇంతయేల, వామాచారపరములుగాని సమస్తేతర దర్శనములును వేదప్రామాణ్యము నంగీకరించుచున్నవి. (బౌద్ధాదిమతములు వేదబాహ్యములు. కాని, జైనులందొక విధముగా వర్ణభేదమున్నది.)

స్మృతులు వేదమూలకములని పూర్వమిమాంస మొదలయిన దర్శనముల మూలమునజూపియే యున్నానుకదా. ఉత్పన్నములయిన వేదభాగముల యభిప్రాయములు మన్వాదిస్మృతులందు సంగ్రహితములు. అటులనే యుపలభ్యమాన వేదభాగములందలి యర్థములు స్మృతిరూపముగా వ్యాఖ్యాతములు. గౌతమాదిస్మృతులన్నియునే కగ్రీవముగా వర్ణవ్యవస్థ నంగీకరించుచున్నవని ప్రమాణముల బ్రదర్శింప నగత్యములేదు. శ్రుతిస్మృతులకు సంబంధమును వ్యక్తీకరించు నొకవచనమును మాత్రముదాహరించి గ్రంథవిస్తరభయముచే విరమించెదను. రఘువంశమహాకావ్యమున మహాకవికాళిదాసు “ మార్గమనుష్యేశ్వర ధర్మపత్నిశ్రుతేరివార్ధం స్మృతిరన్వగచ్ఛత్ ” (యథా స్మృతిః శ్రుతిక్షుణ్ణమే వార్ధమను సరతితథాసాపిగోఖురక్షుణ్ణమేవ మార్గమనుససార, ఇత్యర్థః—శ్రీమల్లినాథకృతవ్యాఖ్య— స 2. శ్లో 2) (స్మృతి శ్రుతితొక్కిన మార్గమేయనుసరించు చందమున రాజుభార్యయు గోవుడెక్కలకింద నల్లినమార్గమునే యనుసరించెను.

మఱియు, బురాణాదిస్మృతులు ప్రతిపక్షమునంగీకరించినట్లు కొన్ని చోట్లనున్నదందురేమో, ఉన్నదన్నను, వేదవిరుద్ధముగాన, దత్తిస్థాంతము పరిత్యాజ్యము.

పూర్వపక్షము:—పురాణాదులందు బరాశరాదులు శూద్రాదిస్త్రీల వలన వ్యాసాదులగనిరని నుడువబడుచున్నది. కాన జాతిభేదములు పి.మతముకాదు,

సిద్ధాంతము:—అనుష్ఠితంతుయద్దేవైర్మునిభిర్య దనుష్ఠితం! నానుష్ఠే
యంమనుష్యైస్తదు క్తం కర్మసమాచరేత్ ” (దేవతలచే నెద్దియనుష్ఠింపబడె
నో, మునులచే నెద్దియనుష్ఠింపబడెనో, అదిమమ్యులచే ననుష్ఠింపబడ నర్హము
కాదు. వారుబోధించిన ధర్మములనే యాచరింపవలెను.) బోధాయనాది
స్మృతికారులిట్టి యభిప్రాయము గల్గియున్నారు- తైత్తిరీయోపని షద్దీపిక
లో శ్రీవిద్యారణ్యులు ‘ పరశురాముడు తండ్రియాజ్ఞ శిరసాపహించెను,
తల్లినిచంపెను. వీనిలోమంచియైనపితృవాక్యపరిపాలనము మనమవలంబించి,చె
డ్డయైన మాతృహత్యజేయుటమానవలెను’ అనిలిఖించియున్నారు. మఱియు
బురాణములలోని కథాంశములన్నియు నిజముగాజరిగినవికావు. కొన్నిమాత్ర
మేయట్టివి; మఱికొన్ని నీతినిబోధించుటకు గల్పింపబడినవి. కాని, యన్నిటి
యుద్దేశమును నీతినిబోధించుటయే. ఎట్లన బరాశరాదులు నిమేషమాత్రము మ
యిమరచి యుండుటచేత గామాదులకులోనెరి, కాబట్టి మనమునుజాగ్రత్తవ
హించవలెను—అనినీతి. మఱియు, గుంభసంభవాదికథ లూర్ధ్వరేతస్కుల
యమోఘవీర్య వత్త్వము బ్రకటించుటకు.

కాబట్టి వివిధప్రమాణము లైకకంఠ్యముతో పర్ణమొప్పచున్నవ
ని సిద్ధాంతము.

—:జాతిసామరస్యము:—

పూర్వపక్షము:—శూద్రాదులకు వేదాధికారము నిషేధింపబడుచు
న్నది కాబట్టివారికి దరణోపాయములేదు. బ్రాహ్మణాదులుమాత్రమే యు
ట్టిగట్టుకొనిస్వర్గమునకు బోవువారు, కాబట్టిశూద్రాదులు శీఘ్రమేహిందూ
మతమును విసర్జించుటమంచిది.

సిద్ధాంతము:—కాదు. ఏలన, వేదాధికారములేకపోయినను, ఇతిహా
సపురాణాదులందధికారము లేకపోలేదు, శ్రీమచ్ఛంకరాచార్యులు అపశూ
ద్రాధికరణమునందు వ్రాసివ్రాసితుదకేమని సిద్ధాంతీకరించెనోచూడుడు
 (“శ్రావయేచ్ఛతురోవర్ణాన్” ఇతిచే తిహాసపురాణాధి గమేచాతుర్వర్ణ్యస్యా

ధికారస్మరణాత్ । వేదపూర్వకస్తువాస్త్యధికారః, శూద్రాణామితిస్థితం) వేదమంత్రములతో మాత్రమధికారములేదు. మహాభారతాదులందు వేదార్థములు సులభశైలిని ప్రతిపాదింపబడుచున్నవి. వ్యాకరణాది షడంగములతో గాని యొకప జ్ఞీయయినను గ్రహించుటకు శక్యముగానివేదారణ్యముబ్రవేశించి క్లేశముజెందుకంటే, సమస్తధర్మములను కరతలామలకముగా జేయుచున్న భారతాది గ్రంథములతో ద్రైవర్ణికేతరులు సంతోషించి తరించుట శ్రేయస్కరముకాదా? వేదాధికారములేదని విచారించుటయేకాని వేదాధ్యయనాది క్లేశములెట్టివో యొకింతయు నాలోచింపనివారు కొందఱున్నారు. అట్టియాలోచన గల్గినచో, దమకు వేదములేదని దుఃఖింపరు; వేదాధికారము నిషేధించిరని బ్రాహ్మణులను నిందించరు. వేదమహర్ణవము నతికష్టముతో మధించి ధర్మామృతమును పురాణభాండములందునింపి యొసంగిన వ్యాసాదిబ్రాహ్మణోత్తములకు గృతజ్ఞులౌటకు మారుగాగృతఘ్నులగుట యెంతయుశోచనీయము.

అష్టాదశమహాపురాణములు నష్టాదశోపపురాణములును భారతరామాయణప్రభృతి గ్రంథములు నజ్ఞానధ్వాంతవిధ్వంసనద్యుమణి సరణినిభారతవర్ణంబునబరిధి విల్లుచున్నది. అభ్యుదయనిశ్చేయసవాంఛగలశ్రద్ధాయుక్తులకుబురాణోక్తపద్ధతులు ఫలసాధకములగుట సందిగ్ధముగాదు. సూతవిదురాది పురుషధౌరేయులు స్వారాజ్యసాధాగ్రములనుండి సంసారతరణోపాయము నులోకమునకంతకును ప్రదర్శించుటలేదా?

శంక:—వేదమంత్రములు శూద్రులకేల నష్టముచేయును?

సమాధానము:—శూద్రోపాధియందుకు దగినస్థితిలో లేదుకాబట్టి, వీణయొక్క తంతువులలో నొక్కొక్క తంతువున కొక్కొక్క స్వరముగల్పింప శక్తియున్నది. అను దాత్తస్వరమునకు శక్తిగల తంతువుచే నుదాత్తస్వర ముత్పాదింప యత్నించినపక్షమున, శీఘ్రముగానే వీణవిశంతువుగను! అటులనే, ద్రైవర్ణికోపాధి శక్యములయిన వైదికస్వరములు, ద్రైవర్ణికవృత్తి

రిక్తోపాధి సాధ్యములుకాకపోవుటయే కాదు; తదభివృద్ధికి నష్టముగూడ నొదవించును. మరియు, బ్రాహ్మణాదులయినను, వేదమంత్రముల విషయమున జాగరూకులై యుండవలసియున్నది. ఏలన “మంత్రోహీనః స్వరతోపర్ణతోవా మిథ్యాప్రయుక్తోనతమర్థమాహ | సవాగ్వజ్ఞో యజ్ఞసూనంహినస్తి యథేశ్వరశత్రుః స్వరతోపరాధాత్” (పాణినిశితా) ఇందతి ‘వాగ్వజ్ఞ’ అనునది చూడుడు. వాక్కు వజ్రాయుధమువలె జంపునట! కాబట్టి శూద్రాదులు వేదమంత్రములు లేవనిదుఃఖింప నవసరములేదు.

శంక:—“వేదానువచనేనయజ్ఞేన దానేనవివిదిషంతి” అని యాత్మను దెలిసికొనుట కుపాయములు శ్రుతి దెల్పుచున్నదికదా. వీనిలో వేదమునందును యజ్ఞమునందును శూద్రునికధికారము లేదనిసిద్ధాంతీకరించియున్నావు. ఇక శూద్రులెట్లాత్మ దెలిసికొనగలరు?

సమాధానము:--“తస్యవేదానువచనాన్నిహోత్రాద్యసంభవేపి, కంతోక్తసర్వవర్ణాధికార శ్రీపంచాక్షరమంత్ర రాజవిద్యాది జపపాపక్షయహేతు తపోదానపాకయజ్ఞాది సంభవాత్. ‘వేదానువచనేన యజ్ఞేనదానేన’ ఇత్యాదిపృథక్కారకవి భక్తిశ్రుతేః విదురాదీనాం విద్యార్థజపదానాది మాత్రానుష్ఠానానుమతేశ్చ వేదానువచనాది సముచ్చయా నపేక్షణాత్ |” (శూద్రునకు వేదానువచనాదులు లేకపోయినప్పటికి, సర్వవర్ణములవారికి నధికారము వేనియందున్నదని కంతోక్తిగా శాస్త్రమునందు జెప్పబడుచున్నదో, అట్టి శ్రీపంచాక్షరమంత్రాదులను జపించుట, పాపక్షయహేతు భూతంబులయిన తపోదానభగవన్నామకీర్తన తీర్థస్నానాదులను నిర్వర్తించుట మొదలయిన క్రియలు శూద్రులకు నుండవచ్చునుకాబట్టి, శూద్రునకును జ్ఞానము నిమిత్తమై కర్మాధికారమున్నది. మరియు, ‘వేదానువచనముచేతను, యజ్ఞముచేతను, దానముచేతను’ అని ప్రత్యేకించి ప్రత్యేకించి వచింపబడుచున్నది కాబట్టియు, విదురాదులకు జ్ఞానార్థము జపదానాది మాత్రానుష్ఠానము చాలునని సమ్మతింపబడుచున్నది కాబట్టియు, జపదానాదులతో వేదానువచనాదులకూడ నవ

శ్యముగానుండ నక్కరలేదు. వేదానువచన మెట్లువిద్యాసాధనమో, దానము నట్లే. తీర్థస్నానాదులునట్లే జ్ఞానసాధనములని తాత్పర్యము) అనియదైవ్యత విద్యాధురంధరులయిన శ్రీమదప్పయ దీక్షితులువిరచించిన సిద్ధాంతలేశ సం గ్రహమున లిఖింపబడినది.

శంక:—“ నశూద్రాయమతిందత్యాత్ ” శూద్రునకు జ్ఞానమునివ్వ గూడదు) అని స్మృతిచెప్పచున్నది కదా. శూద్రులెట్లుతరించగలరు?

సమాధానము:—భయపడవద్దు! భయపడవద్దు! (నభేతవ్యం! నభేత వ్యం!) ఇక్కడ, జ్ఞానమనగా శ్రుత్యుక్తయజ్ఞాది సంబంధమయిన జ్ఞానము. ఇట్టివిద్య త్రైవర్ణికేతరుల కవసరములేదు కాబట్టి చెప్పనవసరములేదు. వారికవసరమయిన జ్ఞానము పురాణాదుల మూలమున నొసంగబడుచునే యు న్నది. లేదనుట ప్రత్యక్షవిరుద్ధము. జ్ఞానమొసంగబడుట లేదందులేని, శూద్రులకు సత్యశాచాదులుండవలెననియు, శాస్త్రాదులు యథోక్తము గా నిర్వర్తింపవలెననియు జెప్పస్మృతివాక్యములనెట్లు సమర్థించగలరు? శూద్రులకు ధర్మోపదేశము జేయగూడదన్నపక్షమున, స్వవర్ణధర్మములయి నను తెలిసికొన నవకాశముండదుకాబట్టి, శాస్త్రవిహితధర్మముల నుష్టించు టకు వీలులేకపోవును. వీలులేకపోవుటచేత, తద్ధర్మవిభాజక వచనములకు వై యర్థ్యము పొందించును. కాబట్టి శ్రీమదప్పయ దీక్షితులిట్లానతిచ్చి యు న్నారు (‘ నశూద్రాయమతిందత్యాత్ ’ ఇతిస్మృతేశ్చ తదనుష్ఠానానుప యోగిఅగ్నిహోత్రాది కర్మజ్ఞానదాన నిషేధపరత్వాత్ | అన్యథాతస్యస్వవ ర్ణధర్మస్యాపి అవగత్యుపాయాసంభవేన ‘ శూద్రః చతుర్థోవర్ణః...ఇ త్యాదితద్ధర్మవిభాజకవచనానా మనుష్ఠానలక్షణాపాప్రమాణ్యాపత్తేః |) అ టులనే, శ్రీదీక్షితులు (తస్యవేదాంతశ్రవణాధి కారాభావేపి, భగవత్పా దైః...అపశూద్రాధికరణోప సంహారభాష్యే,బ్రహ్మతైత్తిర్యకపర పురాణా ది శ్రవణేవిద్యాసాధనే అధికారస్య దర్శితత్వాత్) (శూద్రునకు వేదాంత శ్ర వణాధికారము లేక పోయినను విద్యాసాధనంబగు బ్రహ్మతైత్తిర్య బోధక

పురాణాదిశ్రవణమం దధికారమున్నదని, యపశూద్రాధి కరణముయొక్క తుదిభాష్యమునందు శంకరభగవత్పాదులచే జూపబడుచున్నది) (సిద్ధాంతలే శసంగ్రహ—తృతీయపరిచ్ఛేదము) అనిస్పష్టముగా వ్రాసియున్నారు. వేదాంతాధికారము లేదనినతోడనే భయపడవద్దు. ఏలన, సుపనిషత్తులు వేదాంతములనబడును; అవియు వైదికమంత్రములతో గూడినవేదభాగములే కాబట్టి, వేదమునిషేధింప బడినప్పుడవియు నిషేధింపబడుచున్నవి. జ్ఞానము నందే, యధికారములేదని కాదు. పురాణాదిగతజ్ఞానము నందధికారమున్నదని శ్రీచీక్షితులవచనము వల్ల సేన్యక్తమగుచున్నది. ఉపనిషత్తులందలి రహస్యములన్నియు గోడీకరింపబడి, స్లోకరూపకముగా భాగవతాదిపురాణములందు బ్రకటింపబడుచున్నవి. దశమస్కంధములోని యొక్క స్లోకముపదియు పనిషత్తులతో దుల్యము.

మఱియు, బూర్వపుణ్యవశమున శూద్రాదుల కెవ్వరికయిన జ్ఞానసంపాదన మందభినివేశము గల్గినపక్షమున, జ్ఞానోపదేశము చేయుసద్గురువులే వుండును సిద్ధముగానే యున్నారు. జ్ఞానసంపాదనమునకు నరిషడ్వర్గమాటంక పెట్టునేమోకాని శాస్త్రమెంతమాత్రము నడ్డమురాజాలదు. కాబట్టియే శంకరాచార్యులిట్లు నుడివియున్నారు (యేషాంపునః పూర్వకృతసంస్కారవశాత్ విదురధర్మవ్యాధ ప్రభృతీనాం జ్ఞానోత్పత్తిః, తేషాంనశక్యతే ఫలప్రాప్తిః ప్రితిషేద్ధుం, జ్ఞానస్యైకాంతిక ఫలత్వాత్) (పూర్వజన్మసుకృత సంస్కారమువలన, నేవిదురధర్మ వ్యాధాదులకు జ్ఞానోత్పత్తి సంభవించెనో, అట్టివారికి ఫలప్రాప్తిలేదనుటకు శక్యముగాదు; ఏలన జ్ఞానమున్నపక్షమున, దత్ఫలముండితీరును—శారీరకభాష్యము)

శంకః—శూద్రాదుల కుపనయనాద్యభావము వలన బ్రత్యవాయములేదా?

సమాధానము:—“నశూద్రేపాతకంకించిత్...” పాపములేదు.

ఇకనొకరహస్యము. ఏదియన, శూద్రాదులకు పనిషదధికారమెట్లులే

దో, బ్రాహ్మణాదులకును బాహుశ్యముగా నధికారములేదు. ఇహముత్తార్థ ఫలభోగవిరాగాది సాధనచతుష్టయ సంపన్నులగుమాత్రమే బ్రహ్మజిజ్ఞాసార్హత. పరమహంస సంన్యాసులకే బ్రహ్మవిద్యయందు ముఖ్యాధికారమని శాస్త్రమునిర్ణయించుచున్నది. కాబట్టి బ్రాహ్మణాదులు వేదాధికారమున్నదని విజ్ఞప్తిగనక్కరలేదు. త్రైవర్ణికేతరులు తమకులేదని దుఃఖింపనవసరము లేదు. ఏలన బ్రహ్మవిద్యాధికార విషయమున, నొకరినొకరాక్షేపించుకొన నవసరములేదు—వీరికినధికారమునున్న, వారికినినున్నయే! ఇక గ్రాహ్మణ పక్షపాతమెక్కడ?

మఱియు, వేదమునందుశూద్రాదుల కధికారము లేకపోయినప్పటికి భక్తిమార్గమునందు లేదనియెవ్వరును చెప్పసాహింపరు. ఏలననారదభక్తిసూత్రములందు “నాస్తి తేషుజాతివిద్యాయూషకుల ధనక్రియాది భేదః-72” (భక్తులందు జాతివిద్యాదిభేదములేదు.) కర్మకాండ జ్ఞానకాండలకు జాతివిద్యాదినియము లున్నవి. భక్తిమార్గమునకందఱు నధికారులే “సాతుకర్మజ్ఞానయోగేభ్యోప్యధికతరా - 25 -) “పత్రంపుష్పం-” (నకేవలంమద్భక్తానామనాప్యత్తిలక్షణమన న్తఫలం సుఖారాధనశ్చానం - శాంకరగీతాభాష్యం- అ 9. శ్లో 26) కర్మమార్గమందువలె వ్యయప్రయాసములక్కరలేదు. జ్ఞానమార్గమందువలె మొదటినుండియు సర్వసంగపరిత్యాగ మక్కరలేదు. “క్షేణోధికతరః” (అ 12. శ్లో 5) “మయ్యావేశ్య...యక్తతమామతాః” (అ 12. శ్లో 2) “మన్మనాభవ...” (ఏవంభగవతః సత్యప్రితిజ్ఞత్వంబుద్ధ్యా, భగవద్భక్తేరవశ్యం భావిమోక్షఫలమవధార్య, భగవచ్ఛరణైక పరాయణోభవేదితివాక్యార్థః—భాష్యము-అ 18. శ్లో 65) ఇట్లుభగవంతుని ప్రతిజ్ఞ సత్యమనినమ్మి, భగవద్భక్తికి దప్పకమోక్షము ఫలమగునని నిశ్చయించుకొని, భగవచ్ఛరణైక పరాయణుండుకావలెను, అనివాక్యార్థము) చూచితిరా, జ్ఞానియైన శంకరాచార్యుడుకూడ నేమనుచున్నాడో? “నమేభక్తః ప్రణశ్యతి” అనిగీతలందు భగవంతుడు ప్రతిజ్ఞ చేయుచున్నాడు. “నవాసుదేవ భక్తానామశుభం

విద్యతేక్వచిత్” అనిశాస్త్రముకక్కాణింపుచున్నది. “పాపీయసామపిత్రతా
ధికారోస్తీతి సూచయతి” (అ 9. శ్లో 30—ఆనందగిరివ్యాఖ్య)

మఱియు, నుపనిషత్తులు మొదలయినవి పఠించకపోయినప్పటికి, భగ
వత్ప్రసాదము సంపాదించితిమేనితత్త్వము కరతలామలకమగును. లోకగు
రువయిన భగవంతుడుస్వయముగా దత్త్వరహస్యము నుపదేశించును. “తే
షాంసతతయుక్తానాంభజతాంప్రీతిపూర్వకం । దదామిబుద్ధియోగంతయేన
మాముపయాన్తి తే” (గీత-అ 10- శ్లో 10) “జ్ఞానదీపేన” (అ 10. శ్లో 11)
భక్త్యామామభిజానాతి” (అ 18. శ్లో 55) శ్వేతాశ్వతరోపనిషత్తునందు
“యస్యదేవే పరాభక్తిర్యథా దేవేతథాగురౌ ! తస్యైతేకథితాహ్యర్థాప్రకా
శస్తేమహాత్మనః” “గురుతైవత భక్తానాం సర్వోయం సులభోజవాత్”
అని యపరోక్షానుభూతి. తైత్తిరీయోపనిషత్తు, శిక్షోవల్లియందు, ఈశ్వరో
పాసనమువలన దత్త్వసాక్షాత్కారమగునని ప్రతిపాదించబడినది.

ఇంతయేల ? పరమపావనుండయిన శ్రీరామకృష్ణపరమహంసదేవుని
చరిత్ర బరికించినచో నీవిషయముల సత్యము బోధపడును. ఈతడు విద్యనే
ర్చినవాడు కాకపోయినను, భక్తిమహిమచే నీశ్వరప్రసాదమువలన వేదాం
తరహస్యముల దెలిసికొన్నవాడాయెను. ఇట్టి నిదర్శనములను బట్టిమాడ,
శూద్రాదులకు వేదమునందధికారము లేకపోయినను, భక్తిమార్గముద్వారా
వేదాంతవిషయముల నెరింగి తరించుట కవకాశమున్నదని సిద్ధాంతము. కాబ
ట్టియే శ్రీశంకరాచార్యులు శివానందలహరి యందు “వనచరో భక్తావతం
సాయతే” యనియు “శంభోతోకగురో మదీయమనసః సౌఖ్యోపదేశయరు”
అనియు నుడివియున్నారు-

శంకః—గౌతమాదిస్మృతులందు జ్ఞాప్తికేతరులు వేదముచ్చరించిన
చో, జిహ్వచ్ఛేదము మొదలయిన దండనము చెప్పబడియున్నది. ఆహా !

ఎంతకార్యము !

సమాధానము:—ఇది వేదమందు నిరుత్సాహము గల్గించుటకేకాని

వేరుకాదు. పాదప్రక్షాళనము చేయకపోయినచో శాశ్వతనరకమన్న పక్షమున, నభిప్రాయమేమి? మంచిని మిక్కిలి స్తుతించుటయు చెడ్డను మిక్కిలి దూషించుటయు గొన్నిపుస్తకములవలంబించిన ప్రక్రియ. “వృతానాముత్తమోత్తమం” మొదలయినవి వాడుకలోనున్నవే.

కొందరు దుష్టులు, ఇతరజాతులవారి వద్దధనము మొదలయినవిసంగ్రహించుట కుపాయములుగా వర్ణాశ్రమభేదాదులను బ్రాహ్మణులకల్పించిరని ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఇది సత్యము కాదు. సత్యమేయంటిమేని, బ్రాహ్మణులకితరవర్ణములవారికంటె శ్రేష్ఠావహంబులయిన కర్మలవిధించుకొనుటకుగా రణమేమిచెప్పదము? ఇతరవర్ణముల వారిచేత గర్మలుచేయించుచు దాము స్వేచ్ఛగా సన్నిహితాదికము లేకుండనుండవలసియుండునుకదా. కాని, బ్రాహ్మణులకే బాధలధికములు. కాన, పైవాదముతప్ప.

మఱియు, సూతుడుమునులకు బురాణములుపదేశించె ననుటయందు విశేషమున్నది. బ్రాహ్మణులుద్రోహులా?

మఱియు హిందూదేశమందలి ప్రజలలో బ్రాహ్మణులు భాగ్యవంతులుకాదేమి? వైశ్యాదులేయైశ్వర్యము ననుభవించుచున్నారు గదా. దుష్టవృత్తియే బ్రాహ్మణులను ప్రేరేపించుచుండిన పక్షమున, దారిద్ర్యమనుభవించుచుండుట కపకాశముండనేరదు.

మఱియు, జాణక్యడు చంద్రగుప్తునకు రాజ్యమిప్పించెను; యుగంధరుడు ప్రతాపరుద్రుని రక్షించెను. విద్యారణ్యుడు బుక్కమహీపాలుని, రాజ్యముప్పదిజేసెను. తిక్కనసోమయాజి మనుషుసిద్ధికి గుడిభుజముగానుండెను. ఇట్టిదృష్టాంతము లనేకములున్నవి.

కొందఱుమూఢులు బుద్ధుడు వర్ణభేదమును మాన్పించుకొఱకే జౌద్ధమతమును స్థాపించెనని చరిత్రలందు వ్రాయుచున్నారు. ఇదియసంగతము. బుద్ధునిచింతవర్ణభేద మెట్లుమాన్పించవలెనని? కాదు, ప్రాణులదుఃఖమునెట్లురూపుమాపవలెనని. తనశయనగృహమునుండి రాత్రినేకాంతముగా నిర్గమించు

సమయమున వర్ణభేదముమాట మనంబునకు స్ఫురించనేలేదనియాతనిచరిత్రవలన దెల్లమగును, అంతేకాదు. గౌరవనీయులని బుద్ధుడుపేర్కొనిన పారిలో బ్రాహ్మణులునున్నారు. బుద్ధునకు బ్రాహ్మణులందు మిక్కిలిగౌరవము. యజ్ఞాదులిష్టము కాకపోయినను, బ్రాహ్మణులిష్టము కాకపోలేదు. కాన, జాతిద్వేషము భౌద్ధమతమునకు గారణముకాదు. ఏలన, అశోకుడుమొదలయిన వారయినను, బ్రాహ్మణులను సత్కరించుచునే వచ్చుచుండిరని తెలియుచున్నది. హానుత్సాంగు మొదలయినవారికిని గౌరవమున్నది.

మఱికొందఱుమూర్ఖులు శ్రీరామానుజాచార్యుడు జాతిభేదమును ద్వేషించెనని వ్రాయుచున్నారు. ఇదిసత్యమునకు దూరము. శ్రీనారాయణమంత్రమును గురుశాసనము నతిక్రమించి జనులకందఱికి బ్రకటించినను, రామానుజుడు వర్ణభేదము దిరస్కరింప నెంచలేదు. ఒకదానికిని, మఱియొకదానికిని సంబంధమేలేదు. ఏలన, గురువువద్ద వాగ్దానముచేసినది—శూద్రులకుపదేశించినని కాదు, అన్యులకెవ్వరికి నుపదేశించినని. బ్రాహ్మణులయినను కాకపోయినను, అన్యులకుపదేశింపవచ్చునా కూడదాయనిమాత్రమే యక్కడ మీమాంస. మఱియు, జాతిభేదము నాతడుఖండించినట్లే గ్రంథమునందున్నది? ఆతని సూత్రభాష్యాదులందెచ్చటను ఖండనములేదే! చాతుర్వర్ణ్యబాహ్యులలోనిభక్తులను ‘ఆళ్వారు’ లనిగౌరవించుట యందురా, యిట్టియాచారము శైవమతస్థులందునుగలదు. రామానుజుడైవర్ణ్యకేతరులగు వారికధికారమున్న మట్టుకుబోధించెను; కాని శ్రుతిమంత్రము లుపదేశింపలేదు గదా. కాన, రామానుజుడును మాపక్షమువాడే.

శంక:—“ శూద్రశ్చతుర్థోవర్ణః ఏకజాతిః ” అనుటవలన, ద్వైవర్ణ్యకులుమాత్రమేఆర్యులు; శూద్రులనార్యులు (Aborgines)

సమాధానము:— ఇదిసాహసము. ఏలన “ జాతిః=జన్మ, ఉపవయ నాఖ్యద్వితీయజన్మ శూన్యః, ఇత్యర్థః ” (ఉపవయనమను రెండవజన్మలేనివాడు) (సిద్ధాంతలేశ సంగ్రహవ్యాఖ్య) ప్రత్యేకమొక తెగయనియర్థము కా

దు. మఱియు, నార్యులు తర ధ్రువసమీపమునుండి వచ్చిరేని, ద్రావిడులు (Aborigine) దక్షిణధ్రువ సమీపమునుండి వచ్చియుందురాయేమి? ఇప్పుడుక్రొత్తగా గనుగొనబడుచున్న ద్వీపములందును మానవులుకాన్పించుచునే యున్నారు, మఱియు దండకారణ్యమున రామాయణకాలమునకు బూర్వముజనులు లేరనుటకువీలులేదు; ఆర్యులనబడు వారికంటె విలక్షణులనుటకును వీలులేదు. ఏలన నొకశాపముచే నరణ్యమయినదని గాథయున్నది. మఱియు రాక్షసులే శూద్రులనుటకు వీలులేదు; ఏలన, సాకేతపురమున శూద్రులవర్ణనలు రాక్షసులవర్ణనల వలెలేవు. మఱియు, రాక్షసులును దేవతలును సంబంధము లేనివారనిచెప్పట కవకాశములేదు. ఏలన, నొకవంశమున నుద్భవించినట్లు పురాణగాథయున్నది; కాబట్టి రాక్షసులే శూద్రులందురేని, దేవతలే త్రైలోక్యములందురేని, అప్పటికిని వారిద్దరు నేక కుటుంబమువారేయని యంగీకరింపవలసి యుండును.

శంక:—బ్రాహ్మణులను సోమరిపోతులవలె నున్నారు. ఇతరవర్ణజులు వారిని గౌరవింపనేల, పోషింపనేల ?

సమాధానము:— పూర్వము బ్రాహ్మణులు తపోమహిమగల్గి, పరోపకారచిత్తముతో నుండెడివారు. కాబట్టి వారిమాట చెల్లుచుండెను. వారికి శాపాయుధులనిపేరు. మఱియు ననవరతమును లోకోపకారము నిమిత్తమై విద్యావ్యాసంగము నందుండుటచే నితరవర్ణజులవలె తమజీవనోపాధిని తామే యేర్పరచుకొనుట కవకాశములేనివారై యుండిరిగాన, నితరులు వారియొగతేమము జూడవలసివచ్చెను. ఆక్స్ ఫర్డు (oxford) మొదలయిన విద్యానిలయము (universities) లందు గొప్పగొప్పవేతనము లనుభవించుచు జరిత్ర మొదలయిన ప్రమేయములందు పరిశ్రమ జేయుచు నెందరులేరు? ఇట్లు విద్యాధికులకు జీవనోపాధికై పాటుపడి శక్తినికాలమును వ్యర్థపుచ్చుకొను నగత్యములేకుండ, సంఘమే వారికుటుంబభారమును వహించుటవలననే అమెరికా, యింగ్లాండు మొదలయిన దేశములందు విద్యాభివృద్ధి యపరిమితముగా

నగుచున్నది. పూర్వము భరతఖండమునను, ఇట్టియాచారమే యుండెడిది కాబట్టియే, మనపూర్వులు, గణితశాస్త్రము మొదలయిన సమస్త శాస్త్రములందు నపారమయిన బుద్ధివైభవముజూపు గ్రంథరాజములనువ్రాసి మనకీయగల్గిరి. 'విద్యావినయసంపన్నే' అను న్యాయముచొప్పున బ్రాహ్మణులకు గౌరవము వారి విద్యాసౌశీల్యాదులనలననే కల్గుచుండెను. వారు సోమరిపోతులుకారు. వారు స్వార్థపరులు నభిమానగ్రస్తులునుకారు. ఏలన మనువచన మాకర్ణింపుడు—“సంమానాద్బ్రాహ్మణో నిత్యముద్విజేతవిషాదివ । అమృతస్యేవచా కాంక్షేదవమానస్యసర్వదా॥” (బ్రాహ్మణుడు నిత్యము సంమానమునకు విషమునకువలె భయపడనలెను. అవమానము నెల్లప్పుడు అమృతమువలె గోరవలె అ 2. శ్లో 162) ఇట్టివారిని పోషించుట సంఘమునకు విధియైయున్నది. “విత్తంబంధుర్వయః కర్మవిద్యాభవతిపంచమీ । ఏతానిమాన్య స్థానాని గరీయో యద్యదుత్తరం” (న్యాయార్జితవిత్తము, గొప్పవారితో బంధుత్వము, వయస్సు, సత్కర్మానుష్ఠానము, విద్య—ఈఅయిదును గౌరవమునకు హేతువులు. వానిలోను, ఒకదానికంటె దానిపిమ్మట నుదాహరింపబడిన లక్షణమిక్కువ గౌరవనీయము—మనుస్మృతి! అ 2 శ్లో 136) అనగా, విత్తముకంటె బంధుత్వము—ఇట్లు. కాబట్టి “అధ్యాత్మ విద్యావిద్యానాం” అను గీతా వాక్యముచొప్పున విద్యాలంకృతులగు బ్రాహ్మణులు గౌరవనీయులుకారే ?

మఱియు, నీశ్లోకమునందు దాహృతములయిన విత్తము మొదలయినవి కలవారెందరు, బ్రాహ్మణులుకానివారును, గౌరవింపబడుచుండుటలేదు ? ఇట్టి లక్షణములున్నప్పుడు, లోకములో గౌరవముతప్పక సిద్ధించును. దక్షిణ దేశమందలి—చండాలురయినను—భక్తులయినవారి నామములు గౌరవింపబడుచుండుటలేదా ? కాబట్టి గౌరవము సంపాదింపగోరువారు నిష్కరణము బ్రాహ్మణులనుగాని హిందూమతమునుగాని నిందించక, విత్తము, సౌజన్యము మొదలయినవి సంపాదింతురుగాక !

శంకః—బ్రాహ్మణదానమం దాధిక్యమేమి?

సమాధానము:—బ్రాహ్మణులు స్వీకృతవిత్తము సద్వినియోగము జేయుదురు గనుక.

మఱియు, బ్రాహ్మణులకు ద్రోహబుద్ధియే యుండెనేని, పరశురామద్రోణ కృపచాణక్య యుగంధరాదు లాయారాజ్యము లాక్రమింపకుండుటయెట్లు సంభవించును? ప్రయత్నమైనను చేయకపోవుటకు గారణమేమి?

శంక:—బ్రాహ్మణులకును క్షత్రియులకును గర్భశత్రుత్వమున్నది. బ్రాహ్మణుల దౌర్జన్యము నడచుటకు క్షత్రియులనేకసారులు ప్రయత్నించిరిని, పరశురామ విశ్వామిత్రాదుల చరిత్రలుచాటుచున్నవి.

సమాధానము:—పరశురాముడు క్షత్రియాదుల ననేకపర్యాయములు ఖండించుట కప్పటిక్షత్రియులు దుర్మార్గులుగానుండి దేశమునకుపద్రవము గలుగజేయుచుండుటయే కారణము; క్షత్రియజాతీయందే ద్వేషముకాదు. దుష్టులకు బ్రభుత్వమున్నప్పడు రాష్ట్రము, రాజున్నప్పటికి, నరాజకమగును “ విశాశాయచదుష్కృతాం ” అనున్యాయముచొప్పున నట్టిరాక్షసులను ధ్వంసముజేయుట న్యాయమేకాబట్టి పరశురాముడు పరశుప్రయోగముచే రాజన్యమహిజముల గూల్చివేసెను. శ్రీరాముడు ధర్మస్వరూపుడు కాబట్టి ఖండింపనవసరము లేకపోయెను. పీరిద్దరిసంభాషణము వల్లను, ఆయుధములు బ్రాహ్మణక్షత్రియ జాతులకన్యోన్య ద్వేషముచేసముత్పన్నము లైనవికావని నిశ్చయమగుచున్నది. విశ్వామిత్రవసిష్ఠులవైరమును జాతిప్రయుక్తముగాదు. జనకుని చంపుట, గోవునపహరించుట—ఈమొదలయినవి దౌర్జన్యమునకు లింగములు.

జాతిద్వేషమే కారణమయ్యెడు పక్షమున, నతిసమర్థులయిన శ్రీరామాదులేల బ్రాహ్మణులపై బగసాధింపకపోవలె? తదనంతరమునందైనను, క్షత్రియులెవ్వరు, నందుకు గంకణము కట్టుకొన్నట్లు నిదర్శనములేదు. ఏలన, పరశురాముడు క్షత్రియులను సంహరించుటకు నిజమయిన కారణము

నారి దుష్టప్రసవమేయని, క్షత్రియులిప్పటికి నెరుంగుదురు.

మఱియు, సహజవైరముండినపక్షమున, గాయత్రీమంత్రద్రష్టయని విశ్వామిత్రుని బ్రాహ్మణులత్యంతము నొనియాడుట సంభవమగునా? మఱియు జనకమహారాజు మొదలగువారిని రాజర్షులని పూజించుట కెట్లువీలుండును? భీష్ముడు శాంత్యానుశాసనిక పర్వములందు ధర్మోపదేశము చేసెనని బ్రాహ్మణులెట్లు వ్రాయగల్గుదురు? కాని, యిట్టివి సంభవించుచున్నవి. కాబట్టి బ్రాహ్మణులకు క్షత్రియులందు సహజద్వేషము లేదనిసిద్ధాంతము.

శంక:—మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యము జాతిద్వేషమువల్ల నే పాడయ్యెను. కాన, జాతిభేదములు స్వరాజ్యమునకు భంగకరములు.

సమాధానము:—కాదు. హిందూదేశ చరిత్రమెరుంగని మూఢాగ్రేసరులు ప్రచురించు సిద్ధాంతములిట్టివే. ఏలన, సింధియా, హోల్కారు మున్నగువారికి బ్రాహ్మణద్వేషముండెనేని, కాశీమొదలగు దివ్యక్షేత్రములందనేక బ్రాహ్మణసత్రిములు, దేవాలయములు మున్నగునవి నిర్మించుటకెంత మాత్రము నవకాశముండ నేరదుకదా. ఇందూరుకురాణియగు నహల్యాభాయికీర్తి మాళవదేశమునందేకాదు, దిగంతములు వ్యాపించియున్నది. ఆమె బ్రాహ్మణుండయిన పేష్వాకులో బడకపోయినప్పటికి, బ్రాహ్మణులను, హిందూమతమును సన్మానించుట మానలేదు. మఱియు శివాజీ, సింధియా మున్నగు మహారాష్ట్రయోధుల కొలువున బ్రాహ్మణులనేకులుండిరి. కాబట్టి మహారాష్ట్ర అప్రభుత్వము నశించుటకు గారణము శ్రీశివాజీయొక్క మార్గము విసర్జించి స్వార్థపరత్వము మున్నగు దుర్గుణము లవలంబించుటయై యున్నది.

పేష్వాశివాజీవంశమునుండి రాజ్యమపహరింపలేదా? యని యాక్షేపింతురేమో.

ఈవిషయము, విస్తరభయమున, విచారించుట మానివేసెదను. అపహరించె

నన్నప్పటికి, నదియొక తాంత్రికుడు చేయునట్లేకాని బ్రాహ్మణుడు చేయునట్లుకాదు (as a political—schemer—not as a Brahmin)

దీనితో బ్రాహ్మణత్వము గల్పుటకు వీలులేదు.

ఇక నొకవిషయము. త్రిలింగదేశమున బూర్వము, రెడ్లు మొదలయిన వారు రాజ్యము చేయుచుండిరి. దాక్షరామము మొదలగుస్థలముల నిప్పుడు మనముచూచు దేవాలయములలో గొన్ని వారుక్రొత్తగా నిర్మించినవి, కొన్ని బలపఱచినవి. శూద్రులకు బ్రహ్మదేవముండిన పక్షమునగిట్టి వ్యవహారమెట్లు సంభవించును ?

కాబట్టి వర్ణవ్యవస్థల శూద్రుల పురుషార్థమునకు భంగమున్నదనిగాని, ప్రజలకై కమల్యమునకు భంగమున్నదనిగాని చెప్పబ్రాహ్మణామాజి కులు మొదలయినవారి దుర్బోధనలు విశ్వసింపగూడదనిఫలితార్థము.

—:సంఘసంస్కరణము:—

పూర్వపక్షము:—వివిధజాతీయుల రక్తసంమేళనమువలన దృఢశరీరులు పుట్టుదురు.

సిద్ధాంతము:—అవధియొక్కడ? పశ్వాదులతోను మనుష్యులు సంబంధము గల్పించుకొనవలెనా? కూడదనుటకు వీలుండదు; ఏలన, నీకుకావలసినది వివిధరక్తత్వమేకదా! నరపశువులకు భేదమున్నదిగాన, గూడదందువేని, బ్రాహ్మణాదిజాతీయులకు నున్నదిగాన, గూడదని యొప్పుకొనుము. కంటికి గోచరమగు భేదము వీరికిలేదందువేని, అట్లేనరపశువులకును లేదనియొప్పుకొనుము. పశువునకంటె నధికముగానరునకున్న యింద్రియమేదోచెప్పము. బుద్ధి యతిశయమందువా? నరునికంటెను పశువునకతిశయమేమో. ఏలన, గండ్లు మూసిదూరముగా వదలివేయబడినజంతువు (“ గావోఘ్రాణేనపశ్యంతి ” అనున్యాయముచొప్పున) మార్గమునుపసిగట్టి శీఘ్రమేయథాస్థానముజేరును. కాబట్టియే శంకరాచార్యులు “ అతః సమానః పశ్వాదిభిః పురుషాణాం ప్రమాణప్రమేయ వ్యవహారః ” (శా. భాష్యము. అ 1. పా 1. సూ 1) అనినుడివియున్నారు. మతియు బశువులుపుట్టినతోడనే లేచి స్వతంత్రముగా బ్రతుకగలవు. మానవశిశువు బ్రతుకుకేవలము పరాయత్తమే. నరపశువుల కనిగ్నచనియ భేదమున్నదందువేని, బ్రాహ్మణాదులకు మాత్రమేలయంగీకరింపవు ? నీ

కదృష్టము కాబట్టి యందువా? అదినీదురదృష్టము! యోగాదులు గలవానికే
ట్టి భేదములు గోచరములేయగుచున్నవి. కాబట్టి నరపశుపులకెల్ల వైవాహిక
సంబంధమొల్లనో, బ్రాహ్మణాదిజాతీయులకును పరస్పరము వైవాహికబం
ధమును ప్రతిషేధింపుము,

క్రిందజాతులను పైజాతులుద్ధరించుటకు (elevation) వైవాహిక సం
బంధమవసరమందువేమో. అదివివాహముచేతనే కాదు. పంకనిమగ్నులయిన
వారినుద్ధరించుటకితరులును పంకమునందు బాదములుంచినచో, నవికలుషిత
ములు. కాకుండునా? కాబట్టి విద్యాబానాదికముచేత మాత్రమేయుద్ధరించవ
లెను. రక్తసాంకర్యముచేత గాదు. ఏలన బురుషుడు పశుపాణిగ్రహణము
చే బ్రణాశమునొందురీతి నే, బ్రాహ్మణాదిజాతీయు లితరజాతీయుల
జెండ్లాడినను.

మఱియు, రక్తసాంకర్యమైనను, కొంతవరకు మాత్రమేదృఢశరీరము
ల నిష్పాదింప సమర్థంబగును. ఆపరిమితి (degree) నతిక్రమించినతోడనే
దృఢగాత్రములకు బదులు దృఢదుఃఖము లుద్భవించును. సుఖరోగములనబ
డునవి దీనికి దార్కాణము. కాబట్టి పరిమితి యవసరము. అట్టి పరిమితి, స
మానగోత్రాదులందును, భిన్నజాతులందును వివాహము నిషేధించుట మా
లమున నిర్ణయింపబడుచున్నది.

అంతేకాదు. సంఘపారిశుధ్యమునకిట్టి నిబంధన లావశ్యకములు. శు
ద్ధాశుద్ధములను సమముగానే స్వీకరించుచు బ్రాహ్మణ్యత పిశాచములభంగి
బ్రీలపించుచు స్వచ్ఛంపవిహారణముగలయాత్మపరాయణులకే నిబంధనలు న
క్కరలేకపోవచ్చును. కాని, సంఘమునకు మాత్రమే యవసరమే.

పూర్వపక్షము:—మనువు, అను లోమవివాహముల నంగీకరించుచు
న్నాడు. కాబట్టి బ్రాహ్మణుడు క్షత్రియాదిస్త్రీలను వివాహమాడవచ్చును.

సిద్ధాంతము:—అట్టివివాహములు మనువున కిష్టముగానున్నవనుట వా
స్తవముగాదు. ఏలన, గొన్ని గాంధర్వవివాహములస్వరూపమునునిరూపించి

బ్రాహ్మవివాహముమంచిదని స్థాపించెను ; రాక్షసాదివివాహములనిరసింపెను. శ్రీకృష్ణుడు దైవాసురసంపత్తుల రెంటిస్వరూపములను గీతలందు వర్ణించి దైవసంపత్తును మాత్రమే సంపాదించవలెనని యభిప్రాయము జూపియున్నాడు. కాబట్టి యనులోమజాతుల వివాహములను షేర్కొనినంతనే, మనువువానిని సమ్మతించెనని గ్రహించుట కవకాశములేదు ; ఏలన మంచి, నవలంబించుటకు శిష్టయేమో తెలియుట యగత్యము కాబట్టి చెడ్డయును పరామర్శింపబడుచున్నది. మఱియు దాయభాగాదులను నిర్ణయించు సంవర్భమున, వివిధ పుత్రులను నిరూపింపవచ్చెను; అందుకు వివిధవివాహములను నెత్తనలసి వచ్చెను. అనులోమజాతి పుత్రులకును దాయభాగాదు లంధికారము సమ్మతంపబడె నని యాక్షేపింతు రేమో. ఔరసపుత్రునికి ముఖ్యాధికారము, జాతీతరపుత్రునకుగౌణా (secondary) దికారమనివాయబడినది. అనులోమజాతి వివాహములు సవర్ణవివాహములతో సమానమందు రేని, అధికారభేద నిరూపణము నెట్లు సమర్థింతురు ? ఇట్టి వివాహములు కేవల కామప్రియుక్తములేకాని శాస్త్రసిద్ధములుకావు. బ్రాహ్మణులు వారకాంతలను కన్నెరికము జేయుటవంటివి. అట్లయినచో, దాయభాగాదుల కర్హతయెట్లు నిర్దేశింపబడెనందురేమో. జీవనోపాధి జూపకపోయిన పక్షమున సంఘాభివృద్ధికి భంగముతటస్థించు హేతువుచేతనని ప్రత్యుత్తరంబు. దాయభాగాద్యర్హత యుండుటమాత్రమే శాస్త్రసమ్మతిని సూచించునందేని. హిన్నివ్యభిచారాదులును శాస్త్రసమ్మతము లనవలసియుండును. ఇది యసంగతముకదా. ప్రతిలోమవివాహములకంటె యనులోమవివాహములు; అనులోమవివాహములకంటె సవర్ణవివాహములు శ్రేయస్కరములు—ఈవిధముగా సుత్తమాధమ వ్యవచ్ఛేదము నిమిత్తమను లోమాదివివాహప్రసంగము. తారతమ్యనిరాకరణార్థముకాదు. అంతేకాదు. ఈఅనులోమాది వివాహములు, కలియుగమున పూర్వముకంటెను ఎక్కువపట్టుదలతో శాస్త్రముచే నిషేధింపబడుచున్నవి, మనువు సవర్ణవివాహమునుమాత్రమే సమ్మతించినట్లు “సర్వవృణ్ణ

మతుల్యాసుపత్నీష్వత్తయోనిషు । ఆనులోమ్యే నసంభూతాజాత్యాజ్ఞేయా
స్తయైవతే” (ఇందలి ‘తుల్యాసుపత్నీషు’ అనుదానిని విలోకింపుడు); ఇతర
వివాములను నీచముగా జూచినట్లు “విప్రస్యత్రిషువర్ణేషు నృపతేర్వర్ణయో
ర్ద్యయోః । వైశ్యస్యవర్ణేచైకస్మిన్మణిషణ్డేతేపశదాః స్మృతాః” (ఇందలి
“అపశదాః” అను శబ్దముజూడుడు) (మనుస్మృతి-దశమాధ్యాయము శ్లో 5,
శ్లో 10.) ను వ్యక్తికరించుచున్నవి.

శంక:—వర్ణవ్యవస్థ నర్థశాస్త్రము (Economics) సమ్మతించదు.
ఏలన, జాత్యనుగుణవృత్తి నే స్వీకరింపవలెనని నిర్బంధించుటవలన నిష్టముగాని
వృత్తియందొకడు ప్రవేశించి వృద్ధిజెందలేకున్నవాడు.

సమాధానము:—కాదు; ఏలన, నట్టినిర్బంధములేదు. పితృగుణములు
పుత్రసంతతియందును సంక్రమించు ననుసిద్ధాంతము (The Theory of
Heredity) నంగీకరింతురా, లేదా ? అంగీకరింతురేని, పితృవృత్తి చాక
చక్యాదులు పుత్రపరంపరయందును దృష్టచరములేయగును కాబట్టి పితృ
వృత్తుల బుత్తులవలంబించుట దుష్కరకార్యకరణారంభము గానేరదు.
వంశమున ననుశ్రుతముగావచ్చుచున్న వృత్తియం దొకడభివృద్ధిజెందుట మి
క్కిలి సులభము కాదా ? ఇకనిర్బంధమేమున్నది ? నిర్బంధమని యాతని
యనుభవములోనికిరానేరదు. పితృవృత్తులందభినివేశసామర్థ్యాదులులేనివారు
న్నారని యాక్షేపింతురేమో. అందుకవకాశములేదు. ఏలన, ఉన్నను, అ
ట్టివారిసంఖ్య స్వల్పతరము. జనబహుళ్యమునకు వంశక్రమాగతవృత్తులందే నే
ర్పుప్రత్యక్షసిద్ధము.

వంశపారంపర్యసిద్ధాంతము (Heredity) ను విశ్వసింపమందురేని,
మీకేనూతనప్రకృతిశాస్త్రమునందమితాభిమాన మున్నదో అట్టిశాస్త్రమే
(Modern Science) మిమ్ముశీక్షించును! అంతేకాదు. మీరు, తండ్రి
సొత్తు కుమారునకు జేరుట న్యాయమందురా, కాదందురా ? న్యాయమందు
రేని, వృత్తి సంక్రాంతియు న్యాయమే యని యెప్పుకొనుడు. ఏలన పారం

పర్యసిద్ధాంతము ఎలన సామర్థ్యమును సంతానసక్తమగును. న్యాయముకాదందురా, అప్పుడు పారంపర్యసిద్ధాంతమునువిసర్జింపవలసియుండును. అప్పుడెవ్వడును తనజనకుని సొత్తునకర్హుడు కాకపోవలసివచ్చును ! ఏరాజును తన తండ్రి సింహాసనమునకు యోగ్యుడుకాడనవలసివచ్చును ! ఇట్లులోకమ రాజకమగును. భగవద్గీతా ప్రోక్తమయిన సర్వసంగపరత్యాగ మప్పటికి సిద్ధించునుకాబోలు ! ఒకనికిజన్మించుటవానిసొత్తునందు బుత్తునకధికారమొసంగదేని, ఈగృశస్థితి సంభవించును. ఏకప్రభుత్వము మంచిదా ? బహుప్రభుత్వము మంచిదా? యని ప్రశ్నింతురేని, వర్ణవ్యవస్థకు బ్రహ్మతమున నవసరములేదు కాబట్టి యీగ్రంథమునం దుభయపక్షములలో నేపక్షమును నేనవలంబించను. నాకు గావలయునదేమన నీయుభయపక్షముల నవలంబించు ప్రతిపక్షులవాదములను ఖండించుటయే.

మఱియు, నొకడ నేకవృత్తులందుదనశక్తిని వినియోగించుటకంటె, నేకవృత్తియందు వినియోగించుటవలన నెక్కుడు నైపుణ్యంబు సంపాదింపగలడు. ఇట్లు, ఏకవృత్తి నవలంబించు వారిపుత్రుల కాయాశిల్పాదివిద్యలందధికతరసామర్థ్యముండును. కొందఱియందొట్టి సామర్థ్యము గోచరముకాదందురేమో. గూఢముగానుండి, నిఘ్నగ్నకీయచే మఱల బ్రకాశించునని ప్రత్యుత్తరము.

మఱియు, బ్రధానవృత్తుల బ్రధానజాతులు విభజించుకొని పోషించుకొనుట వలన, నేవృత్తియును తృప్తమగుట కవకాశముండనేరదు. కొన్నివేదశాఖలు తృప్తములయినచందమున, వృత్తులును తృప్తములు కావచ్చునందురేమో. అందుకుకారణమేమైయుండునో యాలోచింపుడు. స్వశాఖాపరనోపేక్షయేకదా. ఇక్కడవిచారణీయము, ఉపేక్షయున్నప్పుడే మగుననికాదు ; అపేక్షయున్నప్పుడే మగునని. అపేక్షయున్నప్పుడు తప్పక వివిధవృత్తులు నిల్చునుగదా. ఉపేక్షయున్నప్పుడేమని ప్రశ్నింతురేమో. పూర్తిగానుపేక్షయుండుట యసంభావ్యము. ఏలన ద్రవ్యానిసంపాద నేచ్ఛమానపులకు

స్వాభావికముగా నుండును. తత్ప్రేరితులై, తత్తద్వృత్తుల బ్రవేశింతురు. మఱియు నొకజాతివార నేకులు తస్మిన్నలగుదురనుటయు నసంభావ్యము. అంతేకాదు. ఒకజాతివారితరజాతివృత్తులయిన శిల్పాదులందుబరిశ్రమము జేయుటకాటంకము లేదుకాబట్టి యవసరమయి నప్పుడాయాకార్యముల భరింపగల్గుదురు. బ్రాహ్మణాదుల కధ్యయనాదులు ప్రధానధర్మములయినప్పటికి, నితరవర్ణోపయుక్త శిల్పాదిజ్ఞానము సంపాదించుట కభ్యంతరములేనందున నవసరమయిన సమయములందా యాకార్యముల నిర్వహింప సామర్థ్యముగల్గియే యుందురు. ద్రోణాచార్యులులోనగువారిందుకు దార్కాణము. స్మృతికారులిట్టి విషయములను నిర్ణయించియే యున్నారు. ఒకపృథ్వివలన నొకనికి జీవనాధారము గలుగ నప్పుడు వానిని మృతిజెందుమని శాస్త్రమయినను నిర్బంధించుట లేదుకదా. కాని, ప్రధానధర్మము మాత్రము స్వజాతిసూచితమయినదే యగును,

వర్ణవ్యవస్థలేనందున జనులజీవనమునకు భంగముండదనువారిని, ఇంగ్లాండు, ప్రాంసుమున్నగు దేశమునందు బ్రతుకనాధారములేక ధనికులపై దండెత్తుచుండువారు తండ్రిోపతండములుగా నుండుటకు గారణమేమని ప్రశ్నించెదను. నియమములేకపోవుటచే నవివేకముగా ననేకులు సమానవ్యాపారసక్తులగుటచేత, నితరవ్యాపారపరిత్యాగము సంభవించి, యన్యోన్యస్పర్ధాది సముజ్జ్వలభణమువలనదేశము దుఃఖిదోధూయమానమగును. భరతవర్షమునందెప్పుడును కూలినిగూర్చిమీమాంస(Labour problem)లేదు. నేటికిగొందఱు లోకద్రోహులు బయలుపెడలి పశ్చిమదేశములందలి యనర్థముల నొక్కొక్కటియే, మనదేశమునగూడ బ్రవేశపెట్టనారంభించిరి.

పూర్వముఋషులు సంఘమును సంస్కరించుచువచ్చిరి. కాని, నవనాగరికులవలెగాదు. సంఘమునందుండి సంస్కరించిరి.

హిందూసంఘబహిష్కృతులయిన పాషండాధములు, హిందూసంఘ సముద్ధరణ బద్ధకంకణులవలె నుపన్యాసరంగములందు నటించుచునవివేకుల

మోసపుచ్చుచున్నారు. పీరుసంఘమును సంస్కరింతురట! పీరెవ్వరుసంస్కరించుటకు? జగదుద్ధరణకార్యంబిట్టి జగద్వంచకుల యధీనముజేయబడినపక్షమున, మహామోహునిమహిమశీఘ్రమే సార్థకమగుటకు సంశయముండదు. మహామోహమహారాజిట్లు ప్రజల్పించుచున్నాడు “ తుల్యత్వేదపుషాంముఖాద్యవయ వైర్వర్ణక్రమః కీదృశః యోషేయంవసు చాపరస్యతదముం భేదంన విద్యోవయం | హింసాయామథవాయధేష్ట గమనేస్త్రీణాం పరస్వగ్రహే కార్యాకార్యవిచారణాహి యదమీషి ష్పేరుషాః కుర్వతే || ” (చ॥ “ తనువులకాననాదులనుఁడధ్యముసామ్యముదానమాకువర్ణనియతులేల? యీధనమునారీయు నన్యులవంచు భేదబుద్ధినరయుటయేలకో? పరసతీస్వపరిగ్రహజీవ హింసలన్ | మనముననొను, గాదనుభ్రమల్గను వారికపుంస్తవ్యయుక్తులే ? “ ||) విచిన్త్యసశ్లాఘం(” సర్వథాలోకాయ తమేవశాస్త్రం యత్రప్రత్యక్ష మేవప్రమాణం, పృథివ్యప్తే జోవాయవస్తత్వాని, అర్థకామాపురుషార్థా, భూతాన్యేవచేతయన్తే | నాస్తిపరలోకః | మృత్యురేవాపవర్గః | తదేతదస్మదభిప్రాయానుబంధినావాచస్పతి నాప్రణీయ చార్వాకాయసమర్పితం | తేనచశిష్యాపశిష్యుద్వారేణాస్మిన్ లోకేబహుళీకృతంతస్త్రం | ” (అలోచించి శ్లాఘాపూర్వకముగా—అన్నివిధములచేతను, లోకాయతమేశాస్త్రము. దీనియందు బ్రత్యక్ష మేప్రమాణము, పృథివ్యప్తేజోవాయువులే తత్త్వములు, అర్థకామములే పురుషార్థములు, భూతములే చైతన్యముతో వ్యవహరించును, పరలోకములేదు, మృత్యువేషోక్షము, ఇదంతయును మాయభిప్రాయానుసారియైన బృహస్పతిచే బ్రణీతమైచార్వాకునికి సమర్పింపబడెను. ఏనిచేతశిష్యాపశిష్యుల ద్వారాయీలోకమునం దీశాస్త్రము బహుళీకృతమగుచున్నది.) (ప్రబోధచందోదయము, అం. 2. 18)

ఇట్లు నీతిని జాతిని వీడి సంకరమతములలో జేరుటకు గారణమేమో! తార్కికాగ్రేసరుడయిన యుదయనాచార్యుడు కుసుమాంజలి గ్రంథమందు హేతువుల నిట్లునిరూపించుచున్నాడు:—“భూయస త్రి కర, లాఘవ

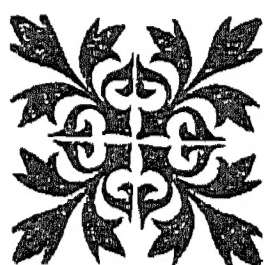
మిత్యలసాః, ఇతఃపతితానామప్యను పృవేశ ఇత్యనన్యగతికాః, భక్త్యాద్యని
యమ ఇతిరాగిణః, స్వేచ్ఛయాపరిగ్రహ ఇతికుతర్కాభ్యాసినః ” (ఇతరమత
ములందు కర్మముమిక్కిలి దేలికయని సోమరిపోతులు, నైదికమతభ్రష్టులకు
ను ప్రవేశద్వారమున్నదని యితరగతిలేనివారు, భోజనాదికమందు నిర్బంధ
ములేదని భోగప్రియులు, ఇష్టమైనది స్వీకరించుటకు వీలుదొరకునని కుతార్కి
కులు...) (ద్వితీయస్తబక తృతీయకారిక) నీచమతముల బ్రవేశింతురు.

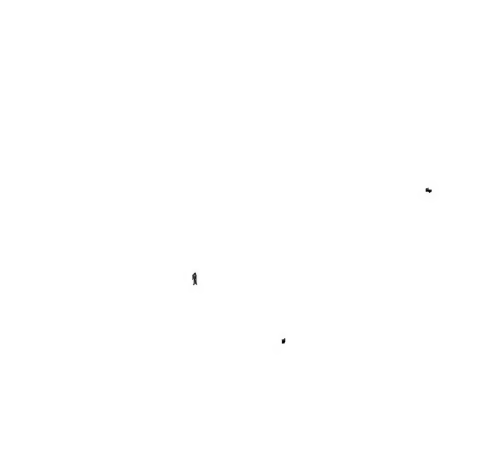
వర్ణాశ్రమాచారములవలన లాభ మేమందురేమో. గౌతమస్మృతియి
ట్లు పృథ్వీతరమిచ్చుచున్నది:—“ వర్ణాఆశ్రమాశ్చ స్వధర్మనిష్ఠాః శ్రేత్య
కర్మఫలమును భూయతతః శేషేణవిశిష్ట దేశజాతికుల రూపాయః శుభ్రవృ
త్తవిత్తసుఖమేధసో జన్మప్రతిపద్యంతే, విష్వంచో విపరీతానశ్యన్తి ” (వర్ణ
ములవారు, ఆశ్రమములవారును స్వధర్మానుష్ఠానపరులైనచో, మరణించిన
పిమ్మట స్వకర్మఫలమును దివ్యలోకములం దనుభవించి, యటుసిమ్మట గ
ర్మశేషమునుభవించుట కుత్కృష్టదేశజాతికుల రూపాయుర్విద్యా సద్వృ
త్తవిత్తసుఖ బుద్ధులుగలజన్మను పొందుదురు. ఇట్లుగాకయభేష్ట చేష్టలుగల
వారు దీనికివిపరీతమయినగతిని జెందినశింతురు)

చర్చించవలసిన విషయములింక ననేకములున్నవి. గ్రంథబాహుళ్యభీతి
చేనిటవిరమించి, ద్వితీయభాగమందు బ్రతిపాదించెదను.

“ సర్వే త్ర సుఖినః సన్తు సర్వే సన్తు నిరామయాః
సర్వేభద్రాణి పశ్యన్తు మాకశ్చిద్దుఃఖమాప్నుయాత్ ”

ఓంతత్ సత్

శుద్ధపత్రము.

పుట	పంక్తి	తప్పు	ఒప్పు
5	19	తాముశూద్రులమని	స్వవాంఛితా నుపయుక్త జాతినితమకు
5	20	అంతే కాదు	కాన, నిజగుణమును బట్టి వర్ణము నేర్పరచుట యె ట్లు నెగ్గును?
8	17	మారియుండుము	మారియుండును!
14	20	తిరస్కరించియు	తిరస్కరించి
18	15	కాదు.	కాదు,
21	12	స్వారాజ్య	స్వారాజ్య (మోక్ష)
22	23	గుణము	గుణము,
23	2	రాజా	రాజు
65	4	ఒక్కొని	ఒక్కొ
72	23	శ్రీవీరేశ	శ్రీవీరేశ
79	5	వన్ను	నన్ను
87	4	వలన.	వలన,
95	20	అపూర్వ	పూర్వ
97	22	శంక. పాకృత	(పాకృత
103	పుట	104 పుట	103 పుట
104	పుట	103 పుట	104 పుట
109	8	in-Inference	Inference
112	18	Inhritence	Heredity
109	12	నిబద్ధేష	నిబద్ధేష్వనుపనిబద్ధేష
114	20	నాహం	నాయం
114	9	భేద	భేద
116	25	తమడుగ	తమడుగ

శుద్ధపత్రము.

పుట	పంక్తి	తపస్వ	ఒప్పు
119	8	Spiciatist	Specialist
122	5	నునాతండి	నాతనితండి
127	23	Inferncee	Inference
129	23	వినిర్ముక్తేత్యుక్తం	వినిర్ముక్తేత్యుక్తం
134	16	వర్ణంబున	వర్ణంబున
134	16	చున్నది.	చున్నది.
135	4	యజమానం	యజమానం
135	5	ధేంశ్ర	ధేంద్ర
136	21	మనుషాన	మనుషాన
139	1	కక్కాణించు	వక్కాణించు
141	1	మయము	సమయము
147	25	గాంధర్వ	గాంధర్వాది
152	9	టయేలకో?	టేలకో?
104	4	యుత్తరము.	యుత్తరము. “ సహజ ” శబ్దమునకును జన్మతోగూడ బుట్టినదని యర్థము
148	8	వచ్చెను	వలసివచ్చెను;
148	18	నందేని.	నందురేని,
30	25	లైన్య? కిజతాప్పటి	లైన్యప్పటికిద్యాజ్య
10	24	స్థితి	స్థితికి
11	10	మట	మాట
22	23	గుణములేక,	గుణము, లేక,
107	6	సాంఖ్యధర్మ	సాంఖ్యధర్మన
111	13	జేసుకొను	జేసికొను
149	19	బహుశ్య	బాహుశ్య